

RAIFFEISEN BANKA A.D., Beograd

**Konsolidovani finansijski izveštaji
31. decembar 2024. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	2 - 3
Konsolidovani finansijski izveštaji:	
Konsolidovani Bilans uspeha	4
Konsolidovani Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Konsolidovani Bilans stanja	6
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Konsolidovani Izveštaj o tokovima gotovine	8 - 9
Napomene uz Konsolidovane Finansijske izveštaje	10 - 171
Konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju za 2024. godinu	
Nefinansijski izveštaj za 2024. godinu	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Raiffeisen banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") i njenih zavisnih pravnih lica (dalje u tekstu, zajedno: „Grupa“), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje koje uključuju informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito konsolidovano finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2024. godine i rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB").

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku izveštaja naslovljenom Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa *Međunarodnim etičkim kodeksom za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti)*, izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe ("*IESBA Kodeks*") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju ali ne uključuju konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili da li izgleda da naša saznanja stečena tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. U vezi sa konsolidovanim godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedili smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ti postupci uključuju proveru da li je konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju u formalnom smislu pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da to ocenimo, izveštavamo da:

1. Informacije prikazane u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju za 2024. godinu su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine.
2. Priloženi konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2024. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Grupe i njenog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe kako bismo izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 28. mart 2025. godine

Jelena Čvorović

Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor
Deloitte d.o.o. Beograd

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

U hiljadama RSD	Napomena	2024.	2023.
Prihodi od kamata	6, 3(c)	38.009.531	34.198.182
Rashodi kamata	6, 3(c)	(3.496.338)	(2.602.568)
Neto prihod po osnovu kamata		34.513.193	31.595.614
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(d),)	22.893.505	20.054.443
Rashodi naknada i provizija	7, 3(d),)	(6.855.161)	(6.142.387)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		16.038.344	13.912.056
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(e)	(822.480)	245.879
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(g)	(42.767)	(301.334)
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	3(f)	2.277.266	569.305
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(b), 2(c)	(1.237.957)	118.767
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(k viii)	(884.688)	(2.926.699)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	329.618	248.955
Ostali poslovni prihodi	10	234.996	216.357
Ukupan neto poslovni prihod		50.405.525	43.678.900
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 31, , 3(y)	(6.484.972)	(6.327.857)
Troškovi amortizacije	3(i), 3(q), 3(r)	(1.902.537)	(2.035.180)
Ostali prihodi	12.1	792.925	629.798
Ostali rashodi	12.2	(8.457.451)	(9.508.822)
Dobitak pre oporezivanja		34.353.490	26.436.839
Porez na dobitak	13, 3(i)	(4.766.979)	(3.915.689)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	13, 3(j)	(24.652)	(36.685)
Dobitak nakon oporezivanja		29.561.859	22.484.465

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 28. mart 2025. godine

Jelena Aksić
Član Izvršnog odbora

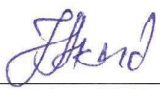
Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomene</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Dobitak perioda	33	29.561.859	22.484.465
Ostali rezultat perioda			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>			
Aktuarski gubici		(113.289)	(63.781)
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		813.360	288.589
Dobici / (gubici) po osnovu instrumenata namenjenih zaštiti od rizika novčanih tokova		536.422	(72.290)
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	13.3	(186.040)	(23.699)
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda		1.050.453	128.819
Ukupan rezultat perioda		30.612.312	22.613.284

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 28. mart 2025. godine

Jelena Aksić
Član Izvršnog odbora

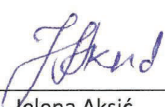

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
na dan 31. decembar 2024. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2024.	31.12.2023.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(l)	155.295.826	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(m)	62.988	57.591
Hartije od vrednosti	16, , 3(p)	108.644.596	96.743.682
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(o),	108.116.823	65.704.139
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(o),	360.865.893	356.129.740
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	19,3(n),4(b)3(m)	2.541.308	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	20	137	137
Nematerijalna imovina	23, 3(q)	1.678.159	1.731.267
Nekretnine, postrojenja i oprema	21, 3(h), 3(r)	7.549.778	8.167.551
Investicione nekretnine	22, 3(s)	41.542	52.453
Odložena poreska sredstva	24, 3(j)	555.336	766.011
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	25, 3(u)	756.492	-
Ostala sredstva	6	2.085.096	1.503.263
Ukupno aktiva		748.193.974	665.971.370
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l), 3(m)	44.228	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	27, 3(v)	18.816.427	15.466.397
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	28, 3(v)	598.359.055	542.104.777
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	340.438	1.217.435
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	29	6.031.200	-
Subordinirane obaveze	30,3(v)	9.052.685	9.077.883
Rezervisanja	31, 3(w)	3.750.244	3.241.945
Tekuće poreske obaveze	13, 3(j)	1.313.173	2.242.902
Ostale obaveze	32	5.659.317	5.529.735
Ukupno obaveze		643.366.767	578.941.934
Ukupno kapital		104.827.207	87.029.436
Ukupno pasiva		748.193.974	665.971.370
Akcijski kapital	33, 3(y)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	33, 3(y)	30.844.039	22.639.747
Rezerve	33, 3(y)	46.517.010	36.923.531

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 28. mart 2025. godine

 Jelena Aksić Član Izvršnog odbora		 Zoran Petrović Predsednik Izvršnog odbora
--	---	---

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

U hiljadama RSD	Akcijski i ostali kapital	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	27.466.158	30.309.874	(1.073.781)	10.872.129	67.574.380
Dobitak tekuće godine	-	-	-	22.484.465	22.484.465
Pozitivni rezultat perioda	-	-	128.819	-	128.819
Ukupan pozitivni rezultat perioda	-	-	128.819	22.484.465	22.613.284
Prenos neraspoređene dobiti u ostale rezerve	-	7.558.619	-	(7.558.619)	-
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(3.158.228)	(3.158.228)
Isplata dividendi	-	-	-	(3.412.053)	(3.412.053)
Efekti po osnovu merđžera	-	-	-	253.825	253.825
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	27.466.158	37.868.493	(944.962)	22.639.747	87.029.436
Početno stanje na dan 1. januara 2024. godine	27.466.158	37.868.493	(944.962)	22.639.747	87.029.436
Dobitak tekuće godine	-	-	-	29.561.859	29.561.859
Pozitivni rezultat perioda	-	-	1.050.453	-	1.050.453
Ukupan pozitivni rezultat perioda	-	-	1.050.453	29.561.859	30.612.312
Prenos neraspoređene dobiti u ostale rezerve	-	8.543.026	-	(8.543.026)	-
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(12.814.541)	(12.814.541)
Isplata dividendi	-	-	-	(12.814.541)	(12.814.541)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	27.466.158	46.411.519	105.491	30.844.039	104.827.207

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Beograd, 28. mart 2025. godine

Jelena Aksić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

U hiljadama RSD	2024.	2023.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	62.641.317	59.137.856
Prilivi od kamata	36.882.033	30.029.431
Prilivi od naknada	23.194.365	19.240.909
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	2.564.919	9.867.516
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(26.442.027)	(22.047.964)
Odlivi po osnovu kamata	(2.691.021)	(1.702.894)
Odlivi po osnovu naknada	(6.712.474)	(5.914.739)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(6.018.186)	(5.714.937)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(2.068.325)	(1.512.763)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(8.952.021)	(7.202.631)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	36.199.290	37.089.892
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	58.517.362	15.707.239
Smanjenje potraživanja po osnovu HOV	2.720.153	15.707.239
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	55.797.209	-
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(70.978.191)	(19.201.370)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(68.136.457)	(14.972.579)
Povećanje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(1.944.605)	(436.908)
Smanjenje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	(3.500)	(3.702.544)
Smanjene drugih finansijskih obaveza	(16.632)	(33.676)
Smanjene obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promeni fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(876.997)	(55.663)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	23.738.461	33.595.761
Plaćeni porez na dobit	(5.691.581)	(1.503.660)
Isplaćene dividende	(12.173.814)	(3.241.450)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.873.066	28.850.651

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINES
od 1. januara do 31. decembra 2024. godine (nastavak)

U hiljadama RSD	2024.	2023.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	19.141.577	32.202.321
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	18.790.240	32.188.542
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	343.829	13.779
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	7.508	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(31.741.830)	(53.247.951)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(29.280.340)	(51.613.838)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(2.313.490)	(1.624.113)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(148.000)	(10.000)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(12.600.253)	(21.045.630)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.290.887	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	290.887	-
Prilivi po osnovu izdatih hartija od vrednosti	6.000.000	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(2.120.679)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	(2.120.679)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.290.887	(2.120.679)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	146.591.143	107.047.416
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(147.027.443)	(101.363.074)
NETO (SMANJENJE)POVEĆANJE GOTOVINE	(436.300)	5.684.342
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE (Napomena 14.2)	90.098.843	84.375.163
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	6.558	39.338
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 14.2)	89.669.101	90.098.843

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 28. mart 2025. godine

Jelena Aksić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

1. OSNOVNI PODACI

Osnovni podaci o Banci

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2024. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerki poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (dalje u tekstu: CA Leasing). Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dan 01.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a. Dana 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad (dalje u tekstu: RBA banka). Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije na osnovu Rešenja G.br. 4558 od 04.04.2023. godine, izvršena je statusna promena pripajanja RBA banke a.d. Novi Sad, kao banke prenosioca, Raiffaisen banci, kao banci sticaocu, što je registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre dana 28.04.2023. godine na osnovu Rešenja br. BD 38766/2033. Usled navedene statusne promene pripajanja, celokupna imovina i obaveze RBA banke su sa datumom statusne promene 28.04.2023. godine preneseni su na Raiffeisen banku, kao njenog univerzalnog pravnog sledbenika koji nastavlja da posluje, a RBA banka je prestala da postoji i izbrisana je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja postupka likvidacije.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Osnovni podaci o Banci (nastavak)

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svoje centrale i regionalnih centara. Centrala je u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6. Regionalni centri su : Regionalni centar Beograd 1 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 3 ekspoziture), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 9 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom lokalnom filijalom, 12 filijala i 7 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Jug (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Sever (sa dve lokalne filijale, 13 filijala i 1 ekspoziturom).

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala 2.207 zaposlenih (31. decembar 2023. godine: 2.237 zaposlenih). Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2024. godine ima 14 zaposlenih (31. decembar 2023. godine: 14 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2024. godine Fond ima ukupno 42.791 članova (31. decembar 2023. godine: 41.212 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 7.317.440 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 6.361.284 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2024. godine Fond Euro Future ima ukupno 8.252 člana (31. decembar 2023. godine: 7.395 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 931.815 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 769.892 hiljade).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- organizovanje i upravljanje alternativnim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2024. godine Društvo ima 19 zaposlenih (31. decembar 2023.: 18).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2024. godine, Društvo upravlja sa osam fondova (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond,
- Prateći UCITS fond Raiffeisen Green,
- Alternativni investicioni fond Raiffeisen Alternativ,
- Grawe Equity Global 1 i
- Grawe Equity Global 2.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011.godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011.godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 7.099 članova (2023.: 4.628 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 21.702.770 hiljade (2023.: 13.305.509 hiljade).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 2/5-109-714/7-24 od 20.06.2024. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u registar investicionih fondova kao prateći UCITS fond glavnog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Mix, a na osnovu Odluke o izmeni vrste fonda i investicione politike UCITS fonda Raiffeisen WORLD iz balansiraniog fonda u prateći UCITS fond koju je donela Skupština Društva dana 01.03.2024. godine. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen World ima ukupno 1.926 članova (2023.: 1.982 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.397.072 hiljade (2023.: 1.188.006 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 13.541 članova (2023.: 8.733 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 70.310.975 hiljada (2023.: 46.585.361 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 494 članova (2023.: 111 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 2.532.394 hiljada (2023.: RSD 730.377).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 21. marta 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-109-3542/6-21 i 28. marta 2022.godine Rešenje br. 2/5-109-3542/7-21 o davanju dozvole za organizovanje pratećeg UCITS fonda Raiffeisen GREEN, a dana 09. juna 2022. godine Rešenje br. 2/5-152-832/3-22 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova sa javnom ponudom. UCITS fond Raiffeisen GREEN predstavlja prateći investicioni fond Glavnog balansiraniog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Solide. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen Green ima ukupno 29 članova (2023: 19 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 86.655 hiljada (2023:RSD 43.134 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 08. septembra 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-2307/7-22 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIV, a dana 24. oktobra 2022. godine Rešenje br. 2/5-169-2924/2-22 o upisu ovog fonda u Registar alternativnih investicionih fondova sa javnom ponudom. Na dan 31. decembar 2024. godine AIF Raiffeisen Alternative ima ukupno 2.203 člana (2023: 1.662 člana) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 5.967.625 hiljada (2023: RSD 4.131.888 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1304/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1034/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 1**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2137/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31. decembar 2024. godine Grawe Equity Global 1 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 771.007 hiljada (2023: RSD 627.398 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1305/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1035/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 2**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2138/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31. decembar 2024. godine Grawe Equity Global 2 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 769.163 hiljada (2023: RSD 627.398 hiljada).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine, Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Dana 30.09.2022. godine Registar privrednih društava Agencije za privredne registre doneo i objavio Rešenje broj 85063/2022 od 30.09.2022.godine, kojim je odobrena registracija statusne promene pripajanja privrednog društva CA Leasing d.o.o. Srbija Beograd (CA Leasing), matični broj 20310456 privrednom društvu Preduzeće za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd (Raiffeisen Leasing).

Usled navedene statusne promene sva imovina, prava, obaveze i dozvole društva CA Leasing uključujući i dozvolu za obavljanje zastupanja u osiguranju kao dopunske delatnosti shodno Zakonu o osiguranju na osnovu Rešenja br 1212 izdatu od strane Narodne banke Srbije dana 23.12.2016. godine su preneti na društvo Raiffeisen Leasing kao njegovog univerzalnog pravnog sledbenika, a društvo CA Leasing je prestalo da postoji i izbrisano je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja likvidacije.

Osim navedenog izvršene je registracija promene sledećih podataka koji se tiču društva Raiffeisen Leasing:

- registracija povećanja osnovnog kapitala društva Raiffeisen Leasing za iznos od 178.666.700,00 dinara, kao i izmena vlasničke strukture društva Raiffeisen Leasing do kojih je došlo usled navedene statusne promene i zamene udela koja je tom prilikom izvršena tako da je Raiffeisen banka a.d Beograd vlasnik 75,30% udela u društvu Raiffeisen Leasing, RBA banka a.d Novi Sad je vlasnik 24,70% udela u društvu Raiffeisen Leasing;
- objavljivanje prečišćenog teksta Osnivačkog akta društva Raiffeisen Leasing nakon izmena koje su usvojene na sednici Skupštine društva Raiffeisen Leasing koja je održana dan 21.09.2022.godine.

Registrovani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi RSD 405,021,700.00.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasing-a je u ulici Đorđa Stanojevića 16, Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2024. godine Raiffeisen Leasing ima 76 zaposlenih (2023.: 73).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Izjava o usklađenosti

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji (u daljem tekstu: konsolidovani finansijski izveštaji ili finansijski izveštaji) Grupe, sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu MSFI ili IFRS). Konsolidovani finansijski izveštaji su takođe usklađeni sa propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018, 103/2018 93/2020) izuzev izveštaja o ostalom rezultatu u kom je dodata linija za efekte promena fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon". "Sl. glasnik RS". br. 73/2019). Grupa, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja. izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor").

Računovodstvene politike prikazane u nastavku, konzistentno su primenjivane u svim obračunskim periodima prikazanim u ovim finansijskim izveštajima.

(b) Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije, koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ukupni rezultat (primenljivo nakon 01. januara 2018. godine) i
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara ("RSD"), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Svi finansijski podaci su iskazani u hiljadama dinara osim ako nije drugačije naznačeno.

(d) Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(d) Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.1. su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Grupe.

(e) Promene računovodstvenih politika

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Grupe od 1. januara 2024. godine:

Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi na snazi u tekućoj godini

U tekućoj godini Grupa je primenila više novih standarda i izmena postojećih MSFI računovodstvenih standarda objavljenih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“ ili „IASB“) koji su na snazi i čija je primena obavezna za izveštajne periode koji počinju na dan 1. januara 2024. godine. Primena ovih standarda nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanja i iznose u iskazane u ovim finansijskim izveštajima.

Računovodstveni standard	Naslov
Izmene MRS 1	„Klasifikacija obaveza na tekuće (kratkoročne) i dugoročne“ i „Dugoročne obaveze koje podležu kovenantama“
Izmene MRS 7 i MSFI 7	„Finansijski aranžmani sa dobavljačima“
Izmene MSFI 16	„Obaveza po osnovu lizinga u transakciji prodaje i povratnog lizinga“

Na datum usvajanja ovih finansijskih izveštaja, Banka nije primenila sledeće nove i revidirane MSFI računovodstvene standarde koji su objavljeni ali još uvek nisu stupili na snagu:

Računovodstveni standard	Naslov	Datum stupanja na snagu
Izmene MRS 21	„Nemogućnost razmene valuta“	1. januar 2025. god.
Izmene MSFI 9 i MSFI 7	Izmene i dopune „Klasifikacije i merenja finansijskih instrumenata“	1. januar 2026. god.
Izmene MSFI 9 i MSFI 7	„Ugovori o kupoprodaji električne energije iz prirodno zavisnih izvora“	1. januar 2026. god.
Izmene MSFI 1, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 10 i MRS 7	Godišnja unapređenja MSFI računovodstvenih standarda – 11. izdanje	1. januar 2026. god.
MSFI 18	Prezentacija i obelodanjivanja u finansijskim izveštajima	1. januar 2027. god..
MSFI 19	Zavisna društva koja ne podležu računovodstvu javnih kompanija: obelodanjivanja	1. januar 2027. god
Izmene MSFI 10 i MRS 28	„Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata“ i dalje izmene	odloženo na neodređeno vreme

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(e) Promene računovodstvenih politika

Grupa očekuje da usvajanje i primena prethodno navedenih standarda i izmena/dopuna postojećih standarda neće imati materijalno značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe u narednim periodima.

- **MSFI 18 „Prezentacija i obelodanjivanja u finansijskim izveštajima“** izdat od strane Odbora 9. aprila 2024. godine zamenjuje MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“. Novi standard uvodi tri grupe novih zahteva u cilju poboljšanja izveštavanja subjekata o finansijskom rezultatu i pruža investitorima bolju osnovu za analize i poređenja različitih kompanija. Glavne razlike u novom standardu u odnosu na MRS 1 su: (a) uvedene nove kategorije (operativno, investicioni i finansijsko poslovanje, porez na dobitak i obustavljeno poslovanje); (b) zahtevi za poboljšanjem agregacije i disagregacije; (c) zahtev da se obelodane mere za postizanje uspeha definisane od strane rukovodstva (MPMs) u napomenama uz finansijske izveštaje.
- **MSFI 19 „Zavisna društva koja ne podležu računovodstvu javnih kompanija: obelodanjivanja“** izdat od strane Odbora 9. maja 2024. godine dozvoljava zavisnom licu manji obim obelodanjivanja kada primenjuje MSFI računovodstvene standarde prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja. Primena MSFI 9 je opciona kod zavisnih lica koja za to ispunjavaju uslove a standard definiše zahteve za one zavisne entitet koji odaberu da ga primenjuju.
- **Izmene MSFI 16 „Lizing“ – Obaveza po osnovu lizinga u transakciji prodaje i povratnog lizinga** izdate od strane Odbora 22. septembra 2022. godine zahtevaju da prodavac-zakupac naknadno odmerava obaveze po osnovu lizinga nastale iz povratnog lizinga tako što neće priznati nikakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na prava korišćenja koja zadržava. Novi zahtevi ne zabranjuju prodavcu-zakupcu da u bilansu uspeha prizna eventualni dobitak ili gubitak nastao iz delimičnog ili potpunog raskida ugovora o lizingu.
- **Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Klasifikacija obaveza na tekuće (kratkoročne) i dugoročne** izdate od strane Odbora on 23. januara 2020. godine i **Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Dugoročne obaveze koje podležu kovenantama** izdate od strane Odbora 31. oktobra 2022. godine. Izmene iz januara 2020. godine obezbeđuju opšti pristup klasifikaciji obaveza prema MRS 1 na osnovu ugovora koji su na snazi na datum izveštavanja. Izmene iz oktobra 2022. godine pojašnjavaju kako ugovoreni uslovi koje pravno lice zajmoprimac mora da ispuni tokom perioda od 12 meseci nakon datuma izveštavanja utiču na klasifikaciju obaveze i utvrđuju datum stupanja na snagu i jednih i drugih izmena za godišnje periode koji stupaju na snagu na dan 1. januara 2024. godine.
- **Izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: obelodanjivanja“ - Finansijski aranžmani sa dobavljačima** izdate od strane Odbora 25. maja 2023. godine definišu dodatne zahteve u vezi sa obelodanjivanjem i ‘znakove’ u postojećim zahtevima u vezi sa obelodanjivanjem da se pruži više kvalitativnih i kvantitativnih informacija o finansijskim ugovorima sa dobavljačima.
- **Izmene MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva“ - Nemogućnost razmene valuta** izdate od strane Odbora 15. avgusta 2023. godine sadrže uputstvo da se precizno navede kada neku valutu nije moguće razmeniti za drugu i kako utvrditi devizni kurs u slučajevima kada nije moguća razmena te valute za drugu.
- **Izmene MSFI 9 i MSFI 7 - Izmene i dopune „Klasifikacije i merenja finansijskih instrumenata“** izdate od strane Odbora 30 maja 2024. godine pojašnjavaju klasifikaciju finansijskih sredstava sa karakteristikama u vezi sa ekološkim socijalnim i upravljačkim (ESG) i sličnim pitanjima. Pojašnjavaju takođe i na koji datum prestaje priznavanje finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i uvede dodatne zahteve u vezi sa obelodanjivanjem ulaganja u vlasničke instrumente naznačene po fer vrednosti kroz ostali rezultat i finansijske instrumente sa karakteristikama potencijalnih sredstava odnosno obaveza.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(e) Promene računovodstvenih politika (nastavak)

- **Izmene MSFI 9 i MSFI 7 „Ugovori o kupoprodaji električne energije iz prirodno zavisnih izvora“** izdate od strane Odbora 18. decembra 2024. godine predstavljaju dopunu zahteva vezanih sa sopstvenu upotrebu iz MSFI 9 faktorima koje je subjekt dužan da razmotri kada primenjuje MSFI 9:2.4 na ugovore o kupovini i isporuci električne energije iz obnovljivih izvora gde je izvor generisanja električne energije zavisn od prirode. Zahtevi koji se u MSFI 9 odnose na računovodstvo zaštite (hedžing) izmenjeni su kako bi se dozvolilo subjektu koji koristi ugovor o kupoprodaji električne energije iz obnovljivih izvora zavisnih od prirode sa specifičnim karakteristikama kao instrument zaštite da naznači promenljivi obim prognoziranih transakcija električnom energijom kao stavku koja se štiti ako su ispunjeni definisani kriterijumi, kao i da stavku koja se štiti odmerava koristeći iste pretpostavke o obimu i količini koje koristi za instrument zaštite. Uslediće izmene MSFI 7 i MSFI 19 koje će uvesti zahteve u vezi sa obelodanjivanjima o ugovorima o kupoprodaji električne energije iz obnovljivih prirodno zavisnih izvora sa specifičnim karakteristikama.
- **Izmene MSFI 1, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 10 i MRS 7 - Godišnja unapređenja MSFI računovodstvenih standarda – 11. izdanje** izdate od strane Odbora 18. jula 2024. godine predstavljaju pojašnjenja, pojednostavljenja, korekcije i izmene u sledećim oblastima: (a) računovodstvo zaštite (hedžing) prilikom prve primene MSFI računovodstvenih standarda (MSFI 1); (b) dobitak ili gubitak po osnovu prestanka priznavanja (MSFI 7); (c) obelodanjivanje odložene razlike između fer vrednosti i cene transakcije (MSFI 7); (d) uvod i obelodanjivanja o kreditnom riziku (MSFI 7); (e) prestanka priznavanja obaveza po osnovu lizinga kod zakupca (MSFI 9); (f) cena transakcije (IFRS 9); (g) utvrđivanje strane koja posluje u ime investitora tzv. ‘de facto agenta’ (MSFI 10); (h) metod nabavne vrednosti (MRS 7).
- **MSFI 14 „Računi za regulatorna vremenska razgraničenja“** objavljen od strane Odbora 30. januara 2014. godine ima za cilj da onim pravnim licima koja prvi put primenjuju MSFI a priznaju regulatorna vremenska razgraničenja na svojim računima u skladu sa opštim računovodstvenim principima koje su prethodno primenjivali, nastave to da čine i tokom prelaska na primenu MSFI.
- **Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i „MRS 28 Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata** izdate od strane Odbora 11. septembra 2014. godine rešavaju suprotstavljenost zahteva MRS 28 i MSFI 10 i pojašnjavaju da u kojoj će se meri priznavati dobiti ili gubici nastali u transakciji sa pridruženim licem ili zajedničkim ulaganjem zavisi od toga da li prodata ili stečena sredstva čine poslovanje.

(g) Načelo stalnosti poslovanja (“going concern”)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

(h) Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Grupa je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Banke na dan 31. oktobar 2024. godine. Iznos neusaglašenih potraživanja iznosi RSD 8.578 hiljada, dok iznos neusaglašenih obaveza iznosi RSD 488.383 hiljada. Neusaglašeni iznosi potraživanja i obaveza ne utiču na iznose finansijskih izveštaja.

(i) Uporedne informacije

Uporedne informacije u pratećim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2023. godinu.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Grupa konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima. Osnovne računovodstvene politike primenjene kod sastavljanja računovodstvenih izveštaja za 2024. godinu navedene su dalje u tekstu

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija

Grupa obuhvata matično pravno lice sa svim svojim zavisnim pravnim licima.

Zavisna pravna lica su privredna društva koje su pod kontrolom matičnog pravnog lica.

Kontrola je uspostavljena kada Banka:

- ima moć nad subjektom ulaganja
- je izloženo, ili ima prava, na promenljive prinose od svog učešća u subjekat ulaganja i
- ima sposobnost da koristi svoju moć da utiče na ostvarivanje koristi od njegove delatnosti.

Investicije u zavisna pravna lica se vrednuju equity metodom.

Finansijski izveštaji zavisnih preduzeća su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe od dana početka kontrole.

Sva sredstva i obaveze unutar grupe, kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi koji se odnose na transakcije između članova Grupe eliminišu se u procesu konsolidacije.

Konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju aktivnosti matičnog pravnog lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i sledećih povezanih pravnih lica:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća	Metod konsolidacije
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	100.00	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd	100.00	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd	100.00	Direktno	Metod pune konsolidacije

Statusna promena

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (dalje u tekstu: CA Leasing). Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dan 01.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a. Dana 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad (dalje u tekstu: RBA banka).

Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije, dana 30.9.2022. godine je izvršena statusna promena pripajanja društva CA Leasing društvu Raiffeisen Leasing, nakon čega je CA Leasing prestao da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Raiffeisen Leasing-u kao univerzalnom pravnom sledbeniku koji nastavlja da posluje pod istim poslovnim imenom, sa istim sedištem i pretežnom delatnošću, uz sprovođenje promene povećanja osnovnog kapitala, promenu vlasničke strukture usled zamene udela i preuzimanje zaposlenih CA Leasing-a. Naime, pre sprovođenja statusne promene, vlasnik 100% udela u Raiffeisen Leasing-u je bila Raiffeisen banka, dok je RBA banka bila vlasnik 100% udela u CA Leasing-u. Nakon sprovođenja statusne promene izvršena je zamena udela na osnovu knjigovodstvene vrednosti kapitala Raiffeisen Leasing-a i CA Leasing-a na dan 31.05.2022. godine. U skladu sa navedenim nakon statusne promene, na bazi ovako obračunate srazmere zamene udela, direktno učešće Banke u kapitalu Raiffeisen Leasing-a bilo je je 75,30%, a RBA banke je 24,70%.

Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije na osnovu Rešenja G.br. 4558 od 04.04.2023. godine, izvršena je statusna promena pripajanja RBA banke a.d. Novi Sad, kao banke prenosioca, Raiffaisen banci, kao banci sticaocu, što je registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre dana 28.04.2023. godine na osnovu Rešenja br. BD 38766/2033. Usled navedene statusne promene pripajanja, celokupna imovina i obaveze RBA banke su sa datumom statusne promene 28.04.2023. godine preneseni su na Raiffeisen banku, kao njenog univerzalnog pravnog sledbenika koji nastavlja da posluje, a RBA banka je prestala da postoji i izbrisana je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja postupka likvidacije.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija (nastavak)

Nakon sprovođenja statusne promene pripajanja, Banka je ponovo postala i vlasnik 100% akcija Raiffeisen Leasing-a.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Grupa je u obavezi da sastavlja pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Grupa je sastavila pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI pod istim datumom. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe predstavljaju sub-konsolidovne finansijske izveštaje, budući da matična kompanija Banke priprema konsolidovane finansijske izveštaje Grupe (Napomena 2.a).

U skladu sa članom 41. Zakona o računovodstvu, Grupa je odlučila da izvrši spajanje pojedinačnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i konsolidovanog izveštaja o poslovanju u jedan izveštaj. U skladu sa navedenim, Grupa kao matično lice se odlučila da godišnji pojedinačni izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj, koji će sadržati informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja. Konsolidovani izveštaj o poslovanju dostavlja se Agenciji za privredne registre, na čijem sajtu se publikuje i dostupan je javnosti

(b) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na način utvrđen propisima Narodne banke Srbije. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazane su u bilansu uspeha Grupe kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Potencijalne obaveze Grupe u stranoj valuti na dan bilansa, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute, koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

Valuta	31.12.2024.	31.12.2023.
CHF	124,5237	125,5343
USD	112,4386	105,8671
EUR	117,0149	117,1737

(c) Prihodi i rashodi kamata

(i) Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, Grupa pri proceni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i ECL. Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

Naknade koje se uključuju u obračun efektivne kamatne stope obuhvataju:

- Naknade za odobrenja primljene od strane Grupe pri emitovanju ili sticanju finansijskog sredstva. Takva naknade uključuju plaćanja za procenu finansijskog stanja dužnika, procenu i registrovanje garancija, kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, pregovaranje o uslovima instrumenata, pripremu i procesiranje dokumenata i zatvaranje transakcije. Ove naknade su integralni deo procesa odobrenja finansijskog instrumenta;
- Naknada primljena od strane Grupe za preuzetu obavezu za nepovučeni kredit, kada preuzeta obaveza za nepovučeni kredit nije vrednovana po FVTPL i postoji mogućnost da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman. Ove naknade predstavljaju kompenzaciju za kontinuirano angažovanje u procesu akvizicije finansijskog instrumenta. Ako preuzeta obaveza za nepovučeni kredit istekne, a Grupa nije odobrila kredit, ova naknada se priznaje kao prihod po osnovu isteka preuzete obaveze komitovanja;
- Naknade odobrenja plaćene pri emitovanju finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti. Ove naknade su integralni deo procesa kreiranja ili kontinuiranog angažovanja u vezi sa finansijskom obavezom. Grupa razlikuje naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope za finansijsku obavezu od troškova odobrenja i transakcionih troškova koji se odnose na pravo pružanja usluga, poput usluga upravljanja investicijama.

Sve naknade koje se uključene u obračun efektivne kamatne stope se priznaju u bilansu uspeha uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope, izuzev kod finansijskih instrumenata koji nemaju predefinisani anuitetni plan, kao što su okvirne linije, kreditne kartice i overdraft, gde se za priznavanje prihoda od naknada koje čine deo efektivne kamatne stope koristi proporcionalni metod.

Naknade koje nisu deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i priznaju se u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- Naknade za servisiranje kredita;
- Naknada za preuzetu obavezu za nepovučeni deo kredita primljena od strane Grupe, kada se pružena obaveza za nepovučeni kredit vrednuje po FVTPL, i mala je verovatnoća da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman;
- Naknade za sindicirane kredite, primljene od strane Grupe koja organizuje kreditiranje, i ne zadržava ni deo kreditnog posla za sebe (ili zadržava deo po istoj efektivnoj kamatnoj stopi za uporedive rizike kao i drugi učesnici).

(ii) Amortizovana vrednost i bruto knjigovodstvena vrednost

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstava iznos po kome je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeću i, za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak (ili obezvređenje nastalo u periodu pre 1. januara 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva je amortizovana vrednost finansijskog sredstva pre umanjenja za očekivani kreditni gubitak.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

(iii) Obračun prihoda i rashoda kamata

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primenjuje na bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvređeno) ili amortizovanu vrednost obaveza. Efektivna kamatna stopa se revidira i po osnovu promene fer vrednosti hedža na datum kada počinje amortizacija promene fer vrednosti hedža.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvređena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvređeno, obračun prihoda od kamate se ponovo vrši na bruto bazi tj, kamata se obračunava primenom efektivna kamatna stopa na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamate se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik sredstva poboljša.

Detaljno objašnjenje kada se finansijsko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim je dato u okviru napomene 3 (k) (viii).

(iv) Prezentacija

Prihod od kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Kamatu na finansijska sredstva i obaveze koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- Kamatu na dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu fer vrednosti rizika promene kamatnih stopa.

Rashodi kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuju:

- Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata.

Prihodi i rashodi kamata po osnovu finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovini se javljaju u ograničenim i izolovanim slučajevima, pa se prikazuju zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza namenjenih trgovanju u okviru neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

Prihodi i rashodi od kamata na ostala finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prikazuju u okviru neto prihoda od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamate uz primenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Grupa obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u stranoj valuti i u dinarima, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena.

(e) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namenjenih trgovanju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(f) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu efekata promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika.

(g) Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(h) Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kada se ustanovi pravo Grupe da primi dividendu. Prihod od dividendi se iskazuje u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(i) Lizing

Na datum početka ugovora, Grupa procenjuje da li ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing. Ugovor je lizing ili sadrži lizing, ukoliko se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja konkretnog sredstva za određeni period vremena u zamenu za naknadu.

(i) Grupa kao korisnik lizinga

Grupa primenjuje jedan model priznavanja i vrednovanja za sve lizing transakcije, izuzev za kratkoročni lizing i lizing sredstava male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga i pravo korišćenja sredstva.

Pravo korišćenja sredstva

Grupa priznaje pravo korišćenja sredstva na datum početka lizinga (tj. datum kada je odnosno sredstvo raspoloživo za korišćenje). Pravo korišćenja sredstva se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje iznos priznate obaveze po osnovu lizinga, inicijalne direktne troškove, plaćanja na datum ili pre datuma početka lizinga, procenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja u prvobitno stanje, umanjeno za primljene podsticaje.

Naknadno vrednovanje prava korišćenja vrši se korišćenjem modela nabavne vrednosti, pri čemu se pravo korišćenja sredstva iskazuje u visini nabavne vrednosti umanjeno za amortizaciju i obezvređenje, korigovano za efekte ponovnog vrednovanja obaveze po osnovu lizinga.

Pravo korišćenja sredstva se amortizuje pravolinijski tokom lizing perioda.

Pravo korišćenja sredstva je iskazano u okviru napomene 20 na bilansnoj poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obezvređenje prava korišćenja sredstva se vrši u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 3(s) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine.

Obaveze po osnovu lizinga

Na datum početka lizinga, Grupa priznaje obaveze po osnovu lizinga koje se vrednuju u visini neto sadašnje vrednosti budućih lizing plaćanja tokom lizing perioda. Lizing plaćanja uključuju fiksna plaćanja (umanjena za podsticaje), varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu garantovanu rezidualnu vrednost. Lizing plaćanja uključuju i cenu korišćenja opcije otkupa, ukoliko postoji razumna verovatnoća da će ova opcija biti korišćena, kao i penale za prevremeni raskid ugovora, ukoliko je lizing period određen na bazi pretpostavke da će ugovor biti prevremeno raskinut. Varijabilna lizing plaćanja koja ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao troškovi u periodu kada su se desile okolnosti koje su uslovile takva plaćanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope.

Obaveze po osnovu lizinga su obelodanjene u okviru pozicije Ostale obaveze u Bilansu stanja (Napomena 27).

Plaćanja za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti su priznate kao rashod u periodu u kojem se događaj ili uslov koji pokreće ta plaćanja dešavaju i koji su uključeni u liniju Ostali rashodi u Bilansu uspeha.

Troškovi zakupa za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti prikazani su u Napomeni 12.2

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(ii) Grupa kao davalac lizinga

Grupa zaključuje ugovore o zakupu kao zakupodavac putničkih i komercijalnih vozila i opreme. Zakupi za koje je Grupa zakupodavac, klasifikuju se kao finansijski ili operativni lizing. Kad god uslovi listinga prenose suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na zakupca, ugovor se klasifikuje kao finansijski zakup. Svi ostali zakupi se klasifikuju kao operativni lizing. Prihodi od iznajmljivanja koji proističu iz ugovora o operativnom lizingu, obračunavaju se po proporcionalnom metodu tokom perioda trajanja lizinga i uključuje se u Ostale poslovne prihode u Bilansu uspeha. Iznosi od zakupa po osnovu finansijskog lizinga su priznati kao potraživanja na iznos neto investicije Grupe u zakupe. Prihodi od finansijskog lizinga se alociraju na obračunske periode kako bi se odrazila stalna periodična stopa prinosa na neto investiciju Grupe koja je preostala po osnovu zakupa. Nakon početnog priznavanja, Grupa primenjuje zahteve za obezvređenje iz MSFI 9, priznavajući ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke na potraživanjima iz lizinga.

Prihodi od finansijskog lizinga se obračunavaju u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost potraživanja po lizingu, osim za obezvređena finansijska sredstva za koja se obračunava prihod od kamate po amortizovanom trošku (npr. nakon umanjenja za ispravku vrednosti).

(j) Porezi i doprinosi

(i) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog Poreza na dobit je prikazan u Napomeni 13. Prilikom obračuna poreza na dobit za 2024 godinu primenjena je stopa poreza na dobit od 15% (2023.: 15%) na utvrđenu poresku osnovicu.

Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu, se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha. Za utvrđivanje oporezive dobiti Grupa je izvršila usklađivanje rashoda i prihoda, koji su prikazani u bilansu uspeha, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

(ii) Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez obračunava se korišćenjem metoda utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike nastale iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se prenosi poreski gubitak i krediti mogu umanjiti. Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa ponovno procenjuje priznata odložena poreska sredstva i umanjuje ih za iznos za koji ne postoji verovatna oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Grupa ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva i priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2024. godine. odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15% (31. decembar 2023. godine: 15%). Tekući i odloženi porez se priznaju u bilansu uspeha osim kada se odnose na stavke koje se priznaju u ostalom rezultatu ili direktno u kapitalu, u kom slučaju se tekući i odloženi porez takođe priznaju u ostalom rezultatu, odnosno direktno u kapitalu.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti

(i) Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po fer vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

(ii) Klasifikacija

MSFI 9 sadrži klasifikaciju i pristup vrednovanju finansijskih sredstava koji reflektuje poslovni model za upravljanje sredstvima i karakteristike tokova gotovine finansijskih sredstava.

Banke finansijska sredstva klasifikuje u sledeće četiri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AAC),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (obavezno po FVTPL)

Grupa priznaje kredite (Napomena 17 i 18) i hartije od vrednosti (Napomena 16) kao finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i koje Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti odnose se na državne obveznice.

Grupa takođe priznaje hartije od vrednosti kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Napomena 16).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Klasifikacija sredstava i obaveza na dan 31.12.2024. je predstavljena na sledeći način:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2024.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	155.295.826	-	-	-	-	155.295.826
Potraživanja po osnovu derivata	-	62.988	-	-	-	62.988
Hartije od vrednosti	81.058.055	649.380	26.937.161	-	-	108.644.596
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	108.116.823	-	-	-	-	108.116.823
Kredit i potraživanja od komitenata	360.865.893	-	-	-	-	360.865.893
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	2.541.308	-	-	-	2.541.308
Investicije u zavisna društva	137	-	-	-	-	137
Nematerijalna imovina	-	-	-	1.678.159	-	1.678.159
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	7.549.778	-	7.549.778
Investicione nekretnine	-	-	-	41.542	-	41.542
Odložena poreska sredstva	-	-	-	555.336	-	555.336
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	756.492	-	-	-	-	756.492
Ostala sredstva	764.681	-	-	1.320.415	-	2.085.096
Ukupno aktiva	706.857.907	3.253.676	26.937.161	11.145.230	-	748.193.974

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva 31.12.2024	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2024.
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	-	44.228	-	-	44.228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18.816.427	-	-	-	18.816.427
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	598.359.055	-	-	-	598.359.055
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	340.438	-	-	340.438
Obaveze po osnovu HOV	6.031.200	-	-	-	6.031.200
Subordinirane obaveze	9.052.685	-	-	-	9.052.685
Rezervisanja	-	-	3.750.244	-	3.750.244
Tekuće poreske obaveze	-	-	1.313.173	-	1.313.173
Ostale obaveze	1.950.942	-	3.708.375	-	5.659.317
Ukupno obaveze	634.210.309	384.666	8.771.792	-	643.366.767
Kapital					
Aksijski kapital	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	30.844.039	30.844.039
Rezerve	-	-	-	46.517.010	46.517.010
Ukupno kapital	-	-	-	104.827.207	104.827.207
Ukupno pasiva	634.210.309	384.666	8.771.792	104.827.207	748.193.974

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Klasifikacija sredstava i obaveza na dan 31.12.2023:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2023.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	-	-	-	-	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	-	57.591	-	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	69.672.688	1.812.553	25.258.441	-	-	96.743.682
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	65.704.139	-	-	-	-	65.704.139
Kredit i potraživanja od komitenata	356.129.740	-	-	-	-	356.129.740
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	596.925	-	-	-	596.925
Investicije u zavisna društva	137	-	-	-	-	137
Nematerijalna imovina	-	-	-	1.731.267	-	1.731.267
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	8.167.551	-	8.167.551
Investicione nekretnine	-	-	-	52.453	-	52.453
Odložena poreska sredstva	-	-	-	766.011	-	766.011
Ostala sredstva	751.054	-	-	752.209	-	1.503.263
		-	-		-	
Ukupno aktiva	626.776.369	2.467.069	25.258.441	11.469.491	-	665.971.370

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2023.
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	-	60.860	-	-	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	-	-	-	15.466.397
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	-	-	-	542.104.777
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	1.217.435	-	-	1.217.435
Subordinarne obaveze	9.077.883	-	-	-	9.077.883
Rezervisanja	-	-	3.241.945	-	3.241.945
Tekuće poreske obaveze	-	-	2.242.902	-	2.242.902
Ostale obaveze	5.529.734	-	-	-	5.529.734
Ukupno obaveze	572.178.791	1.278.295	5.484.847	-	578.941.933
Kapital					
Akcijski kapital	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	22.639.747	22.639.747
Rezerve	-	-	-	36.923.531	36.923.531
Ukupno kapital	-	-	-	87.029.436	87.029.436
Ukupno pasiva	572.178.791	1.278.295	5.484.847	87.029.436	665.971.370

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

U tabeli je dat prikaz dobitka i gubitka na finansijske instrumente:

U 000 RSD	Net gains/(losses) 2024	Net gains/(losses) 2023
Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	37.712.706	31.600.221
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1.604.587	513.437
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	443.736	610.697
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(2.801.579)	(2.880.879)
Finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(45.731)	(10.694)

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ako su ispunjena oba sledeća uslova i sredstva nisu označena kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih tokova gotovine;
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume tokova gotovine koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu.

Cilj poslovnog modela može biti držanje finansijskih sredstava u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova, čak i kad se dese, ili se očekuju neke prodaje finansijskih sredstava. MSFI 9 daje sledeće primere prodaje koje mogu biti konzistentne sa poslovnim modelom "držanje radi naplate";

- Prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva;
- Prodaje su retke (čak i ako su značajne), ili su beznačajne pojedinačno i u sumi (čak i ako su česte);
- Prodaja se sprovodi blizu roka dospeća finansijskog sredstva i priliv od prodaje približno odgovara naplati preostalih ugovorenih tokova gotovine.

Ukoliko Grupa proda više od 10% portfolia (knjigovodstvene vrednosti) tokom trogodišnjeg perioda, to se smatra "više nego retkim", osim ako su te prodaje nematerijalne same po sebi.

"Blizu dospeća" se tumači slično kao u slučaju uputstva definisanih MRS 39 u pogledu prodaje finansijskih sredstava koja se drže do dospeća. Dospeće kraće od 3 meseca se može posmatrati kao „blizu dospeća“.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao FVOCI, ako pripada poslovnom modelu čiji ciljevi su i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava; i ugovoreni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume, pri čemu se tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice.

Pri inicijalnom priznavanju vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju da naknadne promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu. Ovaj izbor se sprovodi za svaku pojedinačnu investiciju posebno i suštinski se primenjuje na strategijska ulaganja koja se ne konsoliduju metodom pune konsolidacije.

Sva druga finansijska sredstva – t.j. finansijska sredstva koja ne ispunjavaju kriterijume klasifikacije koja podrazumevaju naknadno vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI se klasifikuju kao finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje promene fer vrednosti u bilansu uspeha. Dodatno, Grupa ima opciju da prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva neopozivo opredeli to finansijsko sredstvo kao FVTPL, ako to eliminiše ili značajno umanjuje nekonzistentnost prilikom vrednovanja i priznavanja – t.j. “računovodstveno neslaganje” – koje bi u suprotnom nastalo usled vrednovanja sredstava i obaveza, odnosno priznavanje dobitaka i gubitaka, na drugoj osnovi.

Finansijsko sredstvo će se klasifikovati u jednu od napred navedenih kategorija pri inicijalnom priznavanju.

Identifikovanje poslovnog modela

Grupa poslovni model utvrđuje na nivou grupe finansijskih sredstava, budući da ovakav pristup najbolje odražava način upravljanja finansijskim sredstvima i način informisanja ključnog rukovodstva Banke.

Sledeći se razmatra kao dokaz kada se određuje koji poslovni model je relevantan:

- Kako se ocenjuju performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog modela) i kako se izveštava ključno rukovodstvo;
- Rizici koji utiču na performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog poslovnog modela) i način na koji se upravlja ovim rizicima;
- Kako se nagrađuju menadžeri – npr. da li se nadoknade određuju na bazi fer vrednosti sredstava kojima se upravlja ili na bazi naplate ugovornih tokova gotovine;
- Učestalost, vrednost i vreme prodaje finansijskih instrumenata u prethodnom periodu, razlozi za takvu prodaju i očekivanja Grupe o prodaji u budućnosti i
- Da li su prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih tokova gotovine regularni ili incidentalni za poslovni model (“hold-to-collect” vs “hold and sell” poslovni model).

Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona kojima se upravlja i čije performance se vrednuju po fer vrednosti, se vrednuju kao FVTPL.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Analize karakteristika ugovorenih tokova gotovine

Kada Grupa odredi da je poslovni model za određeni portfolio držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine (ili i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaje finansijskih sredstava), potrebno je proceniti da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume koji predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice. Za ovu svrhu, glavnica je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja. Kamata je definisana kao naknada za vremensku komponentu vrednosti novca i za kreditni rizik za preostali deo glavnice tokom određenog perioda vremena, druge osnovne rizike i troškove u vezi za kreditiranjem, kao i profitnu margin. Ova analiza se sprovedi na nivou pojedinačnog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva.

Prilikom analize da li se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate, Grupa razmatra ugovorne uslove instrumenata. Ovakva analiza podrazumeva ocenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorne uslove koji mogu da promene vreme ili iznos ugovorenog novčanog toka, koji uslovljavaju kršenje uslova da se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate. Grupa razmatra:

- Budući događaji koji menjaju iznos i vreme novčanih tokova;
- „Leverage“;
- Prevremene otplate, produženje roka instrumenta,
- Da li je naplata potraživanja je uslovljena specifičnim sredstvima ili tokovima gotovine (npr. tzv. „non-recourse“ krediti);
- Klauzule koje modifikuju vremensku vrednost novca (npr. periodično resetovanje kamatne stope);
- Ugovorne klauzule koje vezuju vrednost instrumenta za određenu varijablu (u nastavku: „contractually linked“ instrumenti).

„Non-recourse“ krediti – U nekim slučajevima, krediti plasirani od strane Grupe koji su obezbeđeni kolateralom dužnika limitiraju pravo Grupe na novčani tok koji proističe iz kolaterala koji služi kao obezbeđenje. Grupa koristi procenu pri oceni da li ovi krediti zadovoljavaju SPPI test. Pri ovoj proceni, Grupa razmatra sledeće informacije:

- Da li ugovorni uslovi precizno definišu iznos i rokove naplate kredita;
- Odnos fer vrednosti kolaterala i iznosa kolateralizovanog finansijskog sredstva;
- Mogućnost i nameru dužnika da izvrši ugovorena plaćanja, bez obzira na pad vrednosti kolaterala;
- Da li je dužnik regularno pravno lice ili pravno lice sa posebnom namenom (special-purpose entity);
- Izloženost Grupe riziku gubitka sredstva u poređenju sa kreditom sa pravom na naplatu ukupnog potraživanja (full-recourse);
- Stepem do koga kolateral predstavlja ukupan ili značajan deo sredstava dužnika; i
- Da li će Grupa imati koristi od povećanja vrednosti kolaterala.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

„Contractually linked“ instrumenti – Svaki od ovih instrumenata ima subordinirani rang koji određuje redosled kojim se novčani tokovi generisani od strane pool-a investicija raspoređuju na instrument. Takav instrument zadovoljava SPPI test samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Ugovorni uslovi instrumenta su takvi da daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test, bez potrebe da se analizira relevantni pool finansijskih instrumenata;
- Relevantni pool finansijskih instrumenata (i) sadrži jedan ili više instrumenata daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; i (ii) može sadržati instrumente, kao što su derivati, koji redukuje varijabilnost novčanih tokova instrumenata pod (i) i kombinovani novčani tokovi (instrumenata pod (i) i (ii)) daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; ili usaglašava novčane tokove „contractually linked“ instrumenta sa novčanim tokovima pool-a relevantnih instrumenata pod (i), koje proističu iz razlike da li je kamatna stopa fiksna ili varijabilna ili valute ili roka za novčani tok; i
- Izloženost kreditnom riziku „contractually linked“ instrumenta je jednaka ili manja nego izloženost kreditnom riziku relevantnog pool-a finansijskih instrumenata.

U 2018. godini, IASB je izdao izmenu MSFI 9 koji se odnosi na prevremene otplate sa negativnom naknadom. Negativna naknada nastaje kada ugovorni uslovi dopuštaju dužniku da isplati instrument pre njegove ugovorne dospelosti, ali iznos prevremene otplate može biti niži od preostalog iznosa glavnice i kamate. Da bi se kvalifikovao za merenje po amortizovanoj vrednosti, negativna naknada mora biti „razumna kompenzacija za prevremeno raskidanje ugovora“. U suprotnom, finansijski instrumenti se vrednuju obavezno po FVTPL.

Modifikacija vremenske vrednosti novca i Benchmark test

Vremenska vrednost novca je element kamate koji se odnosi samo na protok vremena (MSFI 9.B4.1.9A) tj. ne uzima u obzir druge rizike (kreditni, likvidnost itd.) ili troškove (administrativni itd.) povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

U nekim slučajevima, vremenska vrednost novca može biti modifikovana. To će biti slučaj, na primer, ako se kamatna stopa finansijskog sredstva periodično menja, ali učestalost promene se ne poklapa sa periodom kamatne stope. U ovom slučaju, Grupa mora proveriti da li ugovoreni tokovi gotovine i dalje predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate tj. da modifikacija ne menja značajno tokove gotovine u odnosu na tokove gotovine „perfektnog“ referentnog instrumenta. Ova procena nije opcija predviđena računovodstvenim politikama i ne može biti izbegnuta zaključkom da će instrument, u odsustvu takvog vrednovanja, biti vrednovan po fer vrednosti. Za sledeće navedene glavne ugovorne karakteristike, koje mogu potencijalno modifikovati vremensku vrednost novca, primenjuje se benchmark test:

- Frekvencija resetovanja kamatne stope se ne poklapa sa periodom kamatne stope,
- „Lagging“ indikator,
- „Smoothing“ klauzula,
- Grejs period,
- Stopa prinosa sa sekundarnog tržišta.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Reklasifikacija

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon inicijalnog priznavanja, izuzev u periodama nakon promene poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima od strane Grupe.

(iv) Modifikacija ugovornih uslova

Finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva modifikovani, Grupa procenjuje da li su novčani tokovi od modifikovanog sredstva značajno različiti od inicijalno ugovorenih.

Grupa je u svojim računovodstvenim politikama propisala skup kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma koje uzima u obzir pri modifikaciji finansijske imovine kako bi procenila da li je izmena značajna ili ne.

Za kvalitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume kao one koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvalitativni kriterijumi za značajnu modifikaciju):

- promena valute ili/i
- uvođenje klauzule koja bi prouzrokovala da finansijska sredstva ne zadovoljavaju SPPI test
- promena vrste instrumenta (npr. konverzija kredita u obveznicu).

Kao kvantitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvantitativni kriterijumi značajne modifikacije):

- promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%; ili jednak ili veći od 100 TEUR; ili oboje (jednako ili veće od 10% i jednako ili veće od 100 TEUR)
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od TEUR 100 i
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%

Ukoliko su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da je ugovorno pravo na novčane tokove koji proističu iz originalnog finansijskog instrumenta isteklo. U tom slučaju, dolazi do prestanka priznavanja originalnog finansijskog sredstva (napomena 3 (k) (iii)), a novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti uvećanoj za kvalifikovane transakcione troškove. Naknade primljene kao deo modifikacije ugovora se računovodstveno evidentiraju na sledeći način:

- Naknade koje su uzete u obzir pri utvrđivanju fer vrednosti novog sredstva i naknade koje predstavljaju nadoknadu kvalifikovanih transakcionih troškova se uključuju u inicijalno vrednovanje sredstava; i
- Ostale naknade se evidentiraju u bilansu uspeha kao deo dobitaka ili gubitaka na prestanku priznavanja.

Ukoliko se novčani tok modifikuje kod dužnika koji je u finansijskim poteškoćama, onda je često cilj modifikacije maksimiranje naplate originalnog ugovorenog novčanog toka, a ne izdavanje novog finansijskog sredstva sa značajno različitim uslovima. Ukoliko Grupa planira da modifikuje finansijsko sredstvo na način koji će rezultirati u oprostima dela duga, Grupa prvo razmatra da li deo finansijskog sredstva treba da bude otpisan pre modifikacije. Ovaj pristup utiče na rezultat kvalitativne procene kriterijuma za modifikaciju i najčešće rezultira ishodom da kvantitativni kriterijumi za prestanak priznavanja nisu ispunjeni u ovakvim slučajevima.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova (nastavak)

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI ne rezultira u prestanku priznavanja finansijskog sredstva, Grupa rekalkuliše bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijska sredstva sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju bruto knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovanog finansijskog sredstva.

Ukoliko se modifikacija vrši zbog finansijskih teškoća dužnika, onda se dobici ili gubici priznaju zajedno sa rashodima po osnovu obezvređenja. U ostalim slučajevima, ovi dobici ili gubici se priznaju kao prihod od kamate uz korišćenje metode efektivne kamatne stope. Pogledati Napomenu 9 za informaciju o efektima modifikacije priznatim u 2024. godini po osnovu Odluke Narodne banke Srbije o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnjkom-fizičkim licem.

Finansijske obaveze

Grupa prestaje sa priznavanjem finansijske obaveze kada su ugovorni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze se značajno razlikuju od inicijalno ugovorenih poredeći sa originalnim novčanim tokovima (više od 10%). U ovom slučaju, nova finansijska obaveza, na bazi modifikovanih uslova, se priznaje po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti obaveze koja se isknižava i plaćene nadoknade se priznaje u bilansu uspeha. Plaćena nadoknada uključuje preneto nefinansijsko sredstvo, ukoliko postoji, i procenjenju obavezu, uključujući novu modifikovanu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze ne rezultira u prestanku priznavanja finansijske obaveze, Grupa rekalkuliše amortizovanu vrednost finansijske obaveze diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovane finansijske obaveze i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovane finansijske obaveze putem rekalkulacije efektivne kamatne stope instrumenta.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo u slučajevima kada Grupa ima pravni osnov za netiranje priznatih iznosa i kada namerava da plaćanje i naplatu sprovede na neto bazi ili pak da zatvori sredstvo i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo ukoliko je to dozvoljeno određenim MSFI-a, ili pak za dobitke i gubitke koji proističu iz grupe sličnih transakcija, kao što je slučaj sa transakcijama sa finansijskim instrumentima namenjenim trgovanju.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(vi) Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja vrednost koja se dobija kada se inicijalna vrednost finansijskog sredstva ili obaveze umanjuje za otplatu glavnice i uveća, odnosno umanjuje za akumuliranu amortizaciju, obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća, umanjeno za obezvređenje.

(vii) Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije na datum transakcije. Fer vrednost obaveza odlikava rizik nemogućnosti izmirenja.

Fer vrednost se određuje primenom kotiranih cena na aktivnom tržištu za određeni finansijski instrument na dan izveštavanja. Tržište se smatra aktivnim tržištem ukoliko transakcije sa sredstvima i obavezama imaju takvu frekvenciju i obim da omogućavaju informacije o cenama na kontinuiranoj osnovi.

Ukoliko tržište za određeni finansijski instrument nije aktivno, fer vrednost se utvrđuje na bazi dostupnih tržišnih informacija i modela vrednovanja koje Grupa koristi. Cilj korišćenja modela vrednovanja je da se utvrdi cena po kojoj bi se redovna transakcija prodaje sredstva ili transfera obaveza sprovela između učesnika na tržištu na dan vrednovanja po trenutno važećim tržišnim uslovima. Tri najčešće korišćena modela vrednovanja su tržišni model, troškovni model i prihodni model. U nekim slučajevima može se koristiti samo jedan model vrednovanja, dok je u nekim slučajevima neophodno korišćenje više različitih modela vrednovanja. Ukoliko se za procenu fer vrednosti koristi više različitih modela vrednovanja, rezultati (tj. indikativni iznosi za fer vrednost) se ocenjuju uzimajući u obzir prihvatljivost raspona vrednosti dobijenih primenom tih modela. Fer vrednost se utvrđuje kao iznos u okviru dobijenog raspona koja na najbolji način odražava fer vrednost u datim uslovima. Inputi koji se koriste pri primeni modela vrednovanja predstavljaju tržišna očekivanja i odražavaju kombinaciju rizika i prinosa koji su svojstveni određenom finansijskom instrumentu. Grupa prilagođava modele vrednovanja i testira njihovu adekvatnost korišćenjem cena ostvarenih u tržišnim transakcijama za isti instrument ili pak na bazi drugih raspoloživih tržišnih informacija.

Najbolji indikator fer vrednosti finansijskog instrumenta kod inicijalnog priznavanja je cena koja proističe iz same transakcije tj. fer vrednost dobijene ili date naknade, izuzev u slučaju kada je fer vrednost instrumenta određena na bazi cena postignutih u drugim transakcijama na tržištu za isti taj instrument (tj. bez modifikovanja ili prilagođavanja) ili na bazi modela vrednovanja koji koriste isključivo tržišne podatke.

Grupa priznaje transfer između različitih nivoa hijerarhije fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda tokom koga se navedena promena desila.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje

Grupa priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke i rezervisanja za potencijalne obaveze (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučениh kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Grupa primenjuje trostepeni model obezvređenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obezvređen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Ako se identifikuje značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obezvređenim. Ako je finansijski instrument obezvređen, onda se premešta u Stage 3.

12-mesečni ECL je deo ECL koji proističe iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć u roku od 12 meseci nakon izveštajnog datuma. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat 12-mesečni ECL predstavljaju „Stage 1“ finansijske instrumente.

Life-time ECL je ECL koji rezultira iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat life-time ECL, ali koji nisu kreditno-bezvređeni, predstavljaju „Stage 2“ finansijske instrumente.

Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 1 obračunavaju se u iznosu koji je jednak delu očekivanih životnih kreditnih gubitaka, koji se mogu rezultovati default-om u narednih 12 meseci. Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 2 ili 3 se obračunavaju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tokom celog perioda trajanja finansijskog instrumenta, odnosno njegovog životnog veka. Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je razmotriti informacije koje se odnose na budućnost. Kupljeni ili plasirani kreditno-bezvređeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-bezvređena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta (Stage 3).

Grupa obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Sa stanovišta praktične primene, u Grupi se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih ehternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA–BBB (Standard's & Poor's, Fitch) i Aaa-Baa (Moody's). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalenti interni rejtingi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da pođe od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa.

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Za Grupu kreditni rizik potiče od rizika finansijskog gubitka, ukoliko bilo koji od naših korisnika, klijenata ili ugovornih strana na tržištu ne ispunjava svoje ugovorne obaveze prema nama. Kreditni rizik proizilazi uglavnom od međuGruparskih, komercijalnih i potrošačkih kredita i potraživanja, kao i kreditnih obaveza koje proizilaze iz takvih kreditnih aktivnosti, ali mogu takođe proizaći iz vanbilansnih obaveza kao što su finansijske garancije, akreditivi i akceptni nalozi.

Grupa je takođe izložena drugim kreditnim rizicima koji proizilaze iz investicija u dužničke hartije od vrednosti i druge izloženosti koje proizilaze iz aktivnosti trgovanja ("trading exposures"), uključujući portfolio finansijske aktive namenjene trgovanju i derivate, kao i poravnanja sa tržišnim ugovornim stranama i revers repo ugovore.

Procena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahteva korišćenje modela, jer se izloženost menja sa promenama tržišnih uslova, očekivanih tokova gotovine i protoka vremena. Procena kreditnog rizika za određeni portfolio podrazumeva dodatne procene u vezi s verovatnoćom neizvršenja obaveza, odnosnih stopa gubitaka i korelacije default-a drugih ugovornih strana. Grupa meri kreditni rizik koristeći verovatnoću default-a (PD), izloženost (EAD) i gubitak po defaultu (LGD). Ovo je preovlađujući pristup koji se koristi u svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Merenje očekivanih gubitaka (nastavak)

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- *Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvredjena na izveštajni datum:* kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
Kada kreditni rizik po finansijskom instrumentu nije značajno povećao od prvobitnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti tog finansijskog instrumenta u iznosu koji je jednak 12-mesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 1. Kada se kreditni rizik na finansijskom instrumentu znatno povećao od početnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti u iznosu jednakom doživotnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 2.;
- *Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvredjena na izveštajni datum:* kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- *Preuzete obaveze za nepovučene kredite:* kao sadašnja vrednost razlike između ugovorenih novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- *Izdane finansijske garancije:* očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Grupa očekuje da nadoknadi.

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno isknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. isknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestanka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvredjena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Grupa procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvredjeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvredjeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvredjeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- Kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Grupa dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja kreditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- Postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- Nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki discount, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Grupa smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Grupa koristi kvantitativne kriterijume kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Grupa poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Step en poboljšanja ili pogoršanja zavisice od nivoa početnog kreditnog rejtinga.

S obzirom na različitu prirodu proizvoda retail i non retail klijenat, metod za procenu kreditnog rizika se malo razlikuje. Kod non retail klijenata, da bi se dve krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve.

U opštem slučaju, smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Za izloženosti prema stanovništvu, preostali kumulativni PD se upoređuje sa razlikom između „lifetime“ PD krive na datum obračuna i „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika kada je ova razlika iznad određenog praga. Nivoi pragova se izračunavaju odvojeno za svaki portfolio koji je pokriven pojedinačnim PD modelima zasnovanim na rejtingu. Uobičajeno, smatra se da je do značajnog povećanja kreditnog rizika došlo ukoliko je relativno povećanje PD-a od 150% - 300% u zavisnosti od vrste portfolia.

Gore pomenuti pragovi predstavljaju „okidače“ za prelazak finansijskog instrumenta u Stage 2.

Kvalitativni kriterijumi

Grupa koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene ugovornih uslova;
- Promene pristupa upravljanju;
- 30 dana kašnjenja;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- „Forbearance“ mere;
- Default-ni status druge izloženosti istog klijenta;
- Holistički pristup – primenljivo u slučajevima kada nove informacije koje se odnose na budućnost postaju dostupne za segment ili deo portfolia, a još uvek nisu obuhvaćene u sistem ocenjivanja. Nakon identifikovanja takvih slučajeva, procenjuje se portfolio sa očekivanim kreditnim gubicima za ceo život trajanja (kolektivna procena);

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

Definicija statusa neizmirenja obaveza („default“) i kreditno obezvređenog sredstva

Grupa definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezvređenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Klijent je u docnji više od 90 dana u odnosu na ugovorene uslove plaćanja. Ova pretpostavka nije osporiva, finansijsko sredstvo kod kojeg postoji docnja preko 90 dana biće svrstano u Stage 3.

Kvalitativni kriterijumi

Klijent neće biti u stanju da izmiri obaveze pravovremeno i/ili u celosti, što ukazuje na to da je klijent u značajnim finansijskim poteškoćama. Ovo su neki od pokazatelja:

- Klijent je u dugoročnom restrukturiranju;
- Klijent je preminuo;
- Klijent je nesolventan;
- Klijent ne poštuje finansijske uslove;
- Aktivno tržište za to finansijsko sredstvo je nestalo zbog finansijskih poteškoća;
- Ustupci su odobreni usled finansijskih poteškoća;
- Izgledno je da će klijent ući u stečaj;
- Finansijska sredstva se prodaju sa značajnim popustima („deep discount“) koji odražavaju nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Gore navedeni kriterijumi primenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Grupa i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Banke.

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim. Ekonomske informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benčmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Grupe o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasičkovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranih slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default ("EAD"))

EAD je zasnovan na iznosu koji Grupa očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving proizvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obezvređene na inicijalnom priznavanju tj. POCI, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u dve različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Kreditiranje stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određen očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Grupa je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomske varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Ove ekonomske varijable i njihov uticaj na verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza se razlikuju po kategorijama. U ovom procesu je takođe korišćeno i ekspertsko mišljenje. Predviđanja ovih ekonomskih varijabli („osnovni ekonomski scenario“) obezbeđuju se kvartalno od strane Raiffeisen Research-a (interno odeljenje), što obezbeđuje najbolji predviđeni pogled na ekonomske prilike za naredne tri godine. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomske varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomske varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti. Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

Pored osnovnog ekonomskog scenarija, Raiffeisen Research obezbeđuje i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti uhvaćene. Grupa je utvrdila da tri scenarija odgovarajuće opisuju nelinearnosti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Ponderisani scenario je utvrđen kombinacijom statističkih analiza i ekspertskog mišljenja, uzimajući u obzir čitav spektar mogućih ishoda koje svaki scenario opisuje. Verovatnoćom ponderisani očekivani kreditni gubitak se utvrđuje tako što se svaki scenario provuče kroz odgovarajući model za očekivani kreditni gubitak i na kraju pomnoži sa odgovarajućim ponderima iz samog scenarija.

U osnovnom ekonomskom scenariju, kao i u najboljem i najgorem mogućem scenariju, metodologija je prilagođena usled pandemije COVID 19.

Kao i sa svakim ekonomskih predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Grupa smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Grup.

Post-model prilagođavanja

„Post-model“ prilagođavanja za očekivane procene ispravki vrednosti kreditnih gubitaka su prilagođavanja koja se koriste u okolnostima kada postojeći ulazni podaci, pretpostavke i tehnike modela ne obuhvataju sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu inkorporirani u trenutne parametre, interne migracije ocena rizika ili informacije koje gledaju u budućnost primer su takvih okolnosti. Grupe RBI Grupacije koriste *post-model* prilagođavanja za model ispravki vrednosti za očekivane kreditne gubitke samo kao privremeno rešenje. Sva materijalna prilagođavanja su odobrena od Group Risk Committee-a.

Opravdani razlozi za *post-model* prilagođavanje kao privremeno rešenje uključuju:

- prolazne okolnosti (poput prirodnih katastrofa, bolesti, oružanih sukoba);
- nedovoljno vremena za uključivanje relevantnih novih informacija u postojeći proces ocenjivanja i modeliranja kreditnog rizika koji se materijalizovao, ali još uvek nije obuhvaćen parametrima modela;
- ponovna segmentacija postojećih grupa izloženosti pri čemu je za ažuriranje parametara potrebno više vremena da bi se obuhvatili svi efekti;
- situacije u kojima izloženosti reaguju na faktore ili događaje drugačije nego što se inicijalno očekivalo.

Post-model prilagođavanja moraju zadovoljiti sledeće karakteristike, kako bi se umanjila potencijalna pristrasnost:

- Upravljanje: Nadležni odbori za upravljanje rizicima odobravaju *post-model* prilagođavanja uzimajući u obzir nivo uticaja;
- Dokumentovanost: razlozi za prilagođavanja, a u vezi sa makroekonomskim prognozama, pokretačima kreditnog rizika, detaljnim proračunom i očekivanim trajanjem;
- Sanacija: Izrađuje se realan plan kako se nove informacije uključuju u modele i primenjuju u bliskoj budućnosti;
- Doslednost: prilagođavanja usklađena sa informacijama o budućim kretanjima;
- Pregled: Odluke o holističkom rezervisanju preispituju se kvartalno i vrši se kvalitativno „testiranje unazad“;
- Kontrola: uspostavljene dokumentovane kontrole i procesi kako bi se osigurala usklađenost.

Grupa je prilagođavanja sproveda u portfoliju velikih, srednjih i malih privrednih društava („non-retail“) i portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća („retail“).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“)

Na različite načine Grupa uzima u obzir informacije koje gledaju u budućnost. Prvi makroekonomski scenariji iz Raiffeisen Research-a su prevedeni preko makro modela na promene PD i LGD. Povrh ovog pogleda specifičnog za zemlju, Grupa koristi diferencijaciju zasnovanu na industriji da dodatno moduliramo PD i LGD parametre. Za posebne faktore rizika u industriji, gde kvantifikacija prevazilazi domet trenutnih statističkih modela, koristi se ekspertski doprinos u strogom okviru.

Dok makroekonomski scenariji obuhvataju ukupan razvoj na nivou zemlje, različite industrije mogu biti u različitoj fazi kreditnog ciklusa ili na njih različito utiču distorzije kao što su epidemije, rat, smanjenje ponude, klimatski rizik, sankcije i slično. Zbog toga Grupa na vrh dodaje modul specifičan za industriju.

Ako u nekoj zemlji postoje posebni faktori rizika za određenu industriju, onda se informacije koje gledaju u budućnost proširuju ovim znanjem. Ako se ovaj faktor rizika pojavio u kratkom vremenskom periodu ili je privremene prirode, verovatno se neće odraziti na trenutne ocene kreditnog rizika.

Primeri posebnih faktora rizika su:

- ograničenja putovanja koja rezultiraju istorijskom niskom popunjenošću gradskih hotela;
- stiskanje lanca snabdevanja koje dovodi do veštačkog smanjenja proizvodnje;
- šokovi cena robe ili energije u industrijama sa smanjenom mogućnošću da poskupljenja prenesu na kupce;
- globalni nedostatak čipova koji dovodi do smanjene ili čak zaustavljene proizvodnje;
- epidemije/ratne protivmere koje privremeno narušavaju poslovne modele;
- uvođenje sankcija državi/preduzećima koje privremeno mogu uticati na jednu ili više industrijskih grana;
- približavanje merama protiv epidemija kao što su blokade;
- prekoračenje epidemija/ratnih moratorija ili vladinih mera podrške koje privremeno pokrivaju kompanije koje će se suočiti sa povećanim rizikom neizvršenja obaveza čim se podrška završi (ili sa zakašnjenjem za preduzeća);
- očekivani regulatorni ili državni pritisak na visoke emitere gasova staklene bašte kao što je termalni ugalj;
- pogoršanje poslovnih modela u transformaciji ka zelenoj ekonomiji;
- pojava vremenskih ekstrema koji utiču na poljoprivrednu proizvodnju;
- rizik inflacije za proizvođače sa ugovorima o fiksnim cenama.

Analiza ovih posebnih faktora rizika ima sledeće dimenzije:

- Obim: Odabir se vrši prema industrijskoj klasifikaciji za preduzeća ili alternativno prema drugim kriterijumima ako klasifikacija industrije nije dostupna. Izabrana industrija mora da bude u skladu sa matricom industrije Playbook. Odstupanja se moraju objasniti ili treba pokrenuti reviziju matrice industrije za ovu zemlju.
- Veza sa upravljanjem rizikom: Svaki poseban faktor rizika koji se razmatra u svrhu obezvređenja treba da bude povezan sa procesom upravljanja rizikom ili sličnim dokazima u oblasti rizika. Obrnuto rečeno: ne postoji poseban faktor rizika za razmatranje umanjenja vrednosti koji se inače ne odražava na rizik.
- Iznos obezvređenja: Kvantifikacija rizika je poželjno zasnovana na istorijskim podacima. Ako ovo nije u potpunosti dostupno, treba prihvatiti povećan nivo stručnog doprinosa. Rizik se klasifikuje ili (1) kao fiksni iznos u evrima koji je u mesečnoj RIO produkciji raspoređen na odabrani portfolio proporcionalno osnovnim obezvređenjima. (2) Ili se alternativno izražava kao koeficijent pokrića obezvređenja izloženosti.
- Faza 2 okidač: Osnova je početna procena ako je pojava posebnog faktora rizika toliko jaka da je evidentno značajno povećanje kreditnog rizika. Vodeći princip ovde je povećanje oštećenja. Ako je ovo reda veličine 250% kao što se koristi za PD, onda se kreditni rizik povećao barem na istom nivou kao i povećanje PD koje je relevantno za kvantitativno utvrđivanje. Ovim je poseban faktor rizika klasifikovan kao okidač stadijuma 2.

Nedavne smernice evropskih nadzornih organa zahtevaju od finansijskih institucija da:

1. Postavite adekvatan nivo obezbeđivanja kao jedan od slojeva u pripremi za predstojeće izazove.
2. Napravite odgovarajuća prilagođavanja i primenite margine konzervativizma da biste rešili mogući nedostatak reprezentativnosti podataka pošto su mere podrške pandemije i posle pandemije iskrivile IRB/MSFI 9 modeliranje podataka veštački snižavajući stope neizvršenja obaveza i gubitaka.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“) (nastavak)

Analize IRB/MSFI9 modela u punom obimu u vezi sa reprezentativnošću podataka i odgovarajuća statistička prilagođavanja koja bi u potpunosti eliminisala izobličenja usled antikriznih mera su u procesu razvoja. U cilju pravovremenog priznavanja realnog iznosa očekivanih kreditnih gubitaka, Grupa sprovodi *post-model* prilagođavanja pri čemu se nivo prilagođavanja procenjuje analizom:

- a. *promene nivoa očekivanih gubitaka zbog makroekonomskog pogoršanja i efekata preliivanja koji još uvek nisu prepoznati putem standardnih MSFI 9 parametara koji se trenutno koriste.*

U ovom pristupu, Grupa koristi postojeće parametre IRB modela da kvantifikuje nivo odgovarajućeg prilagođavanja, pod pretpostavkom da bi nepovoljno makroekonomsko okruženje i posledično finansijsko pogoršanje prouzrokovali snižavanje rejtinga da podaci nisu izobličeni merama podrške.

Promena očekivanog gubitka se izračunava kao razlika između postojećeg nivoa očekivanih gubitaka („expected loss“) i nivoa očekivanih gubitaka izračunatog korišćenjem verovatnoće defaulta koja se može pripisati rejtingu nakon pogoršanja rejtinga za 1 i 2 klase (npr. sa 3A na 4A/5A).

Pogoršanje se pretpostavlja za klijente iz industrija koje je Grupa identifikovala kao one koje jesu ili bi mogle biti snažno pogođene efektima preliivanja tekuće energetske krize izazvane rusko-ukrajinskim sukobom. Takođe, analizirani su pojedinačni dužnici koji su direktno ili indirektno povezani sa Rusijom, Ukrajinom i/ili Belorusijom i pretpostavljeno je pogoršanje za one koji su ocenjeni kao visoko rizični. Dodatno pogoršanje se pretpostavlja za klijente koji posluju u sektoru poljoprivrede, a kod kojih su već identifikovane finansijske poteškoće.

Grupa je rasporedila iznos prilagođavanja na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „pre-workout“ ili „workout“ status iz navedenih industrija u portfelju velikih i srednjih privrednih društava („corporate“), na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „pre-workout“ ili „workout“ status u portfelju malih privrednih društava („SMB“) i dužnike koji su povezani sa rusko-ukrajinskom krizom i procenjeni kao visoko rizični i na dužnike koji posluju u poljoprivrednim sektorima, nisu u *default-u* i imaju „pre-workout“ ili „workout“ status.

Iznos obezvređenja se raspoređuje proporcionalno tzv. EAD_EL, odvojeno za „corporate“ dužnike koji ne posluje u sektoru poljoprivrede, „corporate“ dužnike koji posluje u sektoru poljoprivrede, „SMB“ dužnike koji ne posluje u sektoru poljoprivrede i „SMB“ dužnike koji posluje u sektoru poljoprivrede. EAD_EL se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti nakon primene faktora kreditne konverzije, umanjениh za ponderisane vrednosti kolaterala, gde je primenljivo.

Alokacija prilagođavanja uslovljava dodelu Stage 2 (i u slučaju da je dužnik prethodno bio svrstan u Stage 1).

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Grupa je u portfoliju fizičkih lica sproveda sledeća post-model prilagođavanja:

Klijenti zaposleni u industrijama označenim kao visokorizične prema "industry heat map" i u industrijama sa NPL $\geq$ 5.0%, koji istovremeno imaju rejting $\geq$ 3.5, tretiraju se kao klijenti sa povećanim rizikom. Izloženosti prema njima svrstane su u Stage 2.

Grupa je u portfoliju mikro preduzeća i preduzetnika sproveda sledeća post-model prilagođavanja:

Klijenti koji posluje u visokorizičnim industrijama prema "industry heat map" i industrijama sa NPL $\geq$ 7.7%, koji usmeravaju manje od 30% prometa preko računa u Raiffeisen banci i istovremeno imaju rejting $\geq$ 3.5, tretiraju se kao klijenti sa povećanim rizikom. Izloženosti prema njima svrstane su u Stage 2.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Cene nekretnina

Prezentacija

Ispravka vrednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sledeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao ispravka vrednosti
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvredenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za delimično povučene kreditne linije, gde Grupa ne može odvojeno da identifikuje ECL, očekivani kreditni gubici bi trebalo da budu zajedno iskazani, kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrednosti povučenih kreditnih linija. Rezervisanje se evidentira u meri u kojoj kombinovani ECL premašuje bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva;
- Za dužničke instrumenti koji su klasifikovani kao FVOCI ispravka vrednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrednosti. Međutim, ispravka vrednosti je obelodanjena i priznata u okviru revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Otpis

Kreditni i dužničke hartije od vrednosti se otpisuju, u celosti ili parcijalno, kada se to sredstvo ili njegov deo smatra nenaplativim. Generalno, otpis se vrši kada Grupa utvrdi da dužnik ne poseduje sredstva ili izvor očekivanih prihoda koji bi mogli generisati dovoljne novčane tokove da se izvrši naplata otpisanog dela finansijskog sredstva. Ova procena se vrši za svako pojedinačno finansijsko sredstvo.

(l) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka na zahtev ili sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje na kojima nema bilo kakvih ograničenja i ostala novčana sredstva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Obavezna rezerva se ne smatra gotovinom za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine (Napomena 14) s obzirom da se ne može podići na zahtev, odnosno Banka ni u jednom trenutku ne može da podigne ovaj iznos.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(m) Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju

Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su finansijska sredstva i obaveze koje se drže radi trgovanja. Finansijski instrumenti se klasifikuju u ovu kategoriju ukoliko su pribavljeni prvenstveno radi prodaje u kratkom roku ili predstavljaju deo portfolija kojim se zajedno upravlja u cilju sticanja profita u kratkom roku.

Finansijska sredstva i obaveze namenjene trgovanju se inicijalno priznaju i naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje transakcionih troškova direktno u bilansu uspeha. Finansijska sredstva namenjena trgovanju se nakon početnog priznavanja ne reklasifikuju iz ove pozicije, osim nederivatnih sredstava namenjenih trgovini koja nisu inicijalno priznata po fer vrednosti kroz bilans uspeha,

Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika.

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika

Derivati koji su predmet zaštite od rizika uključuju sva derivatna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao finansijska sredstva i finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju. Derivati koji su predmet zaštite od rizika se vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Standard MSFI 9 omogućava Banci da nastavi primjenjivati pravila MRS 39 u pogledu računovodstva Hedžinga sve dok IASB ne dovrši pravila makro-hedžinga. Grupa je odlučila nastaviti primenjivati pravila MRS-a 39 za računovodstvo hedžinga.

Grupa inicijalno opredeljuje određene derivative kao instrumente hedžinga u kvalifikovanom hedžing odnosu. Kod inicijalnog priznavanja hedžinga, Grupa formalno dokumentuje odnos između instrumenata hedžinga i sa njim(a) povezane stavki hedžinga, uključujući ciljeve upravljanja rizicima i strategiju vršenja hedžinga, kao i metodologiju koja će se koristiti za procenu efektivnosti hedžinga. Grupa vrši procenu efektivnosti hedžinga kako kod inicijalnog priznavanja, tako i na regularnoj bazi, tj. vrši procenu da li se očekuje da će instrument hedžinga biti visoko efikasan u netiranju efekata promene u fer vrednosti ili promene u tokovima gotovine od odnosne stavke hedžinga u definisanom periodu i da li su stvarni rezultati svakog hedžinga u okviru raspona od 80% do 125%. Za hedžing novčanih tokova Grupa vrši procenu očekivane transakcija, tj. procenjuje da li postoji velika verovatnoća da će se očekivana transakcija desiti i prikazuje izloženost na promene u novčanim tokovima koje mogu uticati na bilans uspeha.

Računovodstveno evidentiranje hedžinga je prikazano u nastavku:

(i) Hedžng novčanih tokova

Hedžing novčanih tokova predstavlja hedžing izloženosti varijabilnosti tokova gotovine koje se može pripisati određenom riziku u vezi sa priznatim sredstvom ili obavezom i koji bi mogao da utiče na bilans uspeha.

Kada se derivat inicijalno opredeli kao instrument hedžinga u hedžingu novčanih tokova koji je karakterističan za rizike promene novčanih tokova za priznato sredstvo ili obavezu, koja može uticati na bilans uspeha, efektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu, a u bilansu stanja se evidentira kao deo rezervi hedžinga u okviru kapitala. Neefektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u bilansu uspeha u trenutku nastanka. Iznos priznat u ukupnom ostalom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha u istom periodu u periodu u kome hedžovani tokovi gotovine utiču na bilans uspeha i priznaje se u okviru iste pozicije u bilansu uspeha i ukupnom ostalom rezultatu.

Ukoliko instrument hedžinga istekne ili se proda, ili se zatvori ili izvrši, ili ukoliko više nisu ispunjeni uslovi za hedžing novčanih tokova, ili ukoliko se hedžing odnos raskine. Grupa prospektivno prekida računovodstvo hedžinga. Međutim, ukoliko je derivat zanovljen (promenjen) kao rezultat izmene u zakonskim odredbama bez promene u uslovima, izuzev promene onih uslova koji su neophodni zbog izmene u zakonskoj regulativi, onda se ne smatra da je derivat istekao ili prekinut.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika (nastavak)

(ii) Hedžing fer vrednosti – portfolio hedžing

Hedžing fer vrednosti predstavlja hedžing izloženosti promenama fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze, ili nepriznatu utvrđenju obavezu, ili identifikovani deo takvog sredstva, odnosno obaveze, ili utvrđene obaveze koji se može pripisati određenom riziku i koji može uticati na bilans uspeha. Grupa je ušla u transakciju portfolio hedžinga tj. makro hedžinga fer vrednosti.

Grupa vrednuje promenu u fer vrednosti stavke hedžinga koja je svojstvena riziku koji je hedžovan. Efekat se priznaje u bilansu uspeha. U okviru bilansa stanja se ovaj iznos priznaje kao sredstvo ili obaveza. Grupa vrednuje promene u fer vrednosti instrumenta hedžinga i ovaj iznos se priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Fer vrednost instrumenta hedžinga se priznaje kao sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

(o) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja u bilansu stanja uključuju sledeće:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Kredit i potraživanja su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope; i
- Kredite i potraživanja koji se klasifikuju obavezno po FVTPL ili su opredeljeni kao FVTPL. Ovi kredit i potraživanja se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promena fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha.

Kada Grupa kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*reverse repo* ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao kredit i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja.

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF i USD, preračunavaju su na dan bilansa po srednjem kursu. Efekti promene kursa su iskazani u okviru Neto prihoda/(rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

(p) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 3 (k) (ii)); Ove hartije od vrednosti su inicijalno vrednovane po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope;
- Dužničke i vlasničke investicione hartije od vrednosti koje obavezno vrednuju po FVTPL ili inicijalno opredeljuju („designated“) po FVTPL. Ove hartije se vrednuju po fer vrednosti uz priznavanje promene u fer vrednosti u bilansu uspeha;
- Dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI; i
- Vlasničke investicione hartije od vrednosti inicijalno opredeljene kao FVOCI.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(p) Investicione hartije od vrednosti (nastavak)

Za dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI, dobiti i gubici se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu, izuzev za sledeće kategorije, gde se priznavanje u bilansu uspeha vrši na isti način kao za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

- Prihodi od kamate, uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope;
- ECL i ukidanje ECL; i
- Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika.

Kada dođe do prestanka priznavanja tj. isknjižavanja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCI, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, se reklasifikuje iz pozicije kapitala u bilans uspeha.

Grupa je izabrala da prikazuje promene u fer vrednosti određenih vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja u ostalom ukupnom rezultatu. Ovaj izbor je vršen na nivou svakog pojedinačnog instrumenta i neopoziv je. Dobici i gubici po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se nikada ne reklasifikuju u bilans uspeha. Dividende po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se priznaju u bilansu uspeha (napomena 3 (h)), izuzev u slučajevima kada je jasno da dividende predstavljaju nadoknadu dela troškova po osnovu inicijalnog ulaganja, u kom slučaju se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata. Kumulativni dobiti i gubici priznati u bilansu uspeha se reklasifikuju na neraspoređenu dobit pri prestanku priznavanja ovih vlasničkih instrumenata.

Grupa je u toku 2024. godine izmenila metodologiju za utvrđivanje fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti. Najbitnije karakteristike nove metodologije su:

- metodologija koristi transakcije sa primarnih (uključujući i reotvaranje emisija i prevremene otkupe) i sekundarnih trgovanja u poslednjih 2 meseca, sa davanjem veće težine transakcijama u poslednjih mesec dana.
- ako je broj transakcija u periodu od 2 meseca manji od 50, koriste se 50 poslednjih transakcija, uz proširenje vremenskog opsega.
- transakcije se grupisu po ISIN-ima koji se posmatraju kao tačke sa preostalim brojem dana do dospeća.
- za slučaj RSD krive uključuju se i stope BEONIA i BELIBOR krive, dok za EUR krivu se dodaje i ESTER stopa.

Nova metodologija otklanja nedostatak trenutno korišćene metodologije iz razloga što se stope utvrđuju na osnovu trenutnih podataka sa tržišta čija starost nije duža od 2 meseca u slučaju da je broj transakcija veći od 50, pa samim tim fer vrednost državnih hartija je približnija tržišnim cenama, nego po prethodnoj metodologiji. Metodologija se koristi za vrednovanje hartija koje se drže u portfolijima FVTPL i FVTOCI.

(q) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nematerijalna imovina Grupe obuhvataju licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna imovina predstavlja nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalna imovina raspoloživa za upotrebu.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nematerijalna imovina (nastavak)

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost.

Nematerijalna imovina amortizuju se putem proporcionalne metode. Preporučeni period za amortizaciju nematerijalne imovine za ulaganja u standardni softver je 4 do 6 godina, a svako odstupanje od preporučenog roka se mora adekvatno dokumentovati. Upotrební vek za svu ostalu nematerijalnu imovinu je pet godina, a amortizacija je obračunavana po stopi od 20%.

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije i veka upotrebe nematerijalne imovine i po potrebi, vrši se korekcija.

Kao rezultat kupoprodajne transakcije sa RBA bankom, nastao je goodwill koji se testirao na obezvređenje na godišnjem nivou i nije bio predmet amortizacije. Nastali goodwill u potpunosti je obezvređen na kraju 2023. godine.

Dodatno, na osnovu fer vrednovanja aktive i obaveza RBA banke i sprovedene alokacije kupoprodajne cene identifikovana je sledeća nematerijalna imovina: brend (trgovačko ime), core depoziti stanovništva i baza klijenata stanovništva.

Nematerijalna imovina identifikovana kao rezultat kupoprodajne transakcije amortizuje se putem proporcionalne metode. Brend Credit Agricole amortizovan je u periodu od 6 meseci, core depoziti stanovništva će se amortizovati u periodu od 9 godina dok će se baza klijenata stanovništva amortizovati u periodu od 8 godina

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe obuhvataju građevinske objekte, zemljište, opremu, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i opremu u pripremi.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i oprema vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

(i) Priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Kada delovi nekretnina, postrojenja ili opreme imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente).

Za naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja Grupa primenjuje model nabavne vrednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela nekretnine, postrojenja ili opreme priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u Grupi i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(iii) Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema obračunava se po proporcionalnom metodu primenom minimalnih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost stalnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Upotrebni vek nekretnina, postrojenja i opreme za tekuću i uporednu godinu je prikazan u narednoj tabeli:

	Upotrebni vek (u godinama)	%
Građevinski objekti	25 - 50	2 – 4
IT oprema	3 - 5	20 - 33
Telefonske centrale	5 - 15	6,67 - 20
Oprema za saobraćaj i transportna mehanizacija	6,4 - 7	14,3 – 15,6
Nameštaj i ostala oprema	5 - 10	10 – 20
Ulaganja u poslovne objekte u zakupu	5 - 10	10 - 20

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije, veka upotrebe i rezidualne vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i po potrebi, vrši se korekcija.

Troškovi popravke i održavanja osnovnih sredstava, iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava iskazuje se u okviru ostalih poslovnih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih/otpisanih osnovnih sredstava naknađuje se na teret ostalih rashoda.

s) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina ili deo nekretnine, koju Grupa drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje investicione nekretnine vrši se primenom metode nabavne vrednosti umanjene za ukupnu obračunatu amortizaciju i obezvređenje.

Amortizacija se obračunava po stopama koje obezbeđuju nadoknađivanje vrednosti investicionih nekretnina u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Razlika između fer vrednosti primljenih sredstava i prodajne vrednosti investicionih nekretnina prilikom prodaje priznaje se u bilansu uspeha u periodu u kome je prodaja izvršena, a potraživanje po osnovu prodate i razmenjene investicione nekretnine inicijalno se vrednuje u visini fer vrednosti.

Ako postoje bilo kakve indicije da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Grupa procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha.

Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

s) Investicione nekretnine (nastavak)

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Grupi i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

Kada investicionu nekretninu koristi Grupa kao vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

(t) Umanjenje vrednosti (nefinansijske) imovine

Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa procenjuje da li postoje indicije da je knjigovodstvene vrednosti (nefinansijske) imovine umanjena. Ukoliko postoje indicije umanjenja vrednost, utvrđuje se nadoknadiva vrednost takvog sredstva.

Nadoknadiva vrednost imovine se određuje kao viša između upotrebne vrednosti i fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje. Pri proceni upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine koje Grupa očekuje da će dobiti od sredstva se diskontuju uz korišćenje kamatne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ukoliko je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti, gubitak od umanjenja vrednosti imovine se priznaje u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, vrši se procena gubitaka od umanjenja vrednosti koji su priznati u prethodnim obračunskim periodima da bi se utvrdilo da li se umanjenje vrednosti smanjilo ili da li umanjenje vrednosti više ne postoji. Ako takva naznaka postoji, Grupa procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva i ukida umanjenje vrednosti pod uslovom da je došlo do promene pretpostavki koje su korišćene pri proceni nadoknadive vrednosti. Vrednost sredstva se uvećava tako da knjigovodstvena vrednost sredstva ne premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena, umanjena za iznos amortizacije, da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

(u) Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanje koje se obustavlja

Sledeći kriterijumi treba da budu ispunjeni da bi se sredstvo klasifikovalo kao stalno sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5:

- Rukovodstvo se obavezalo na plan za prodaju sredstva;
- Sredstvo je raspoloživo za trenutnu prodaju;
- Inicirane su aktivnosti na pronalasku kupca;
- Prodaja je vrlo verovatna u period od 12 meseci od datuma klasifikacija kao stalnog sredstva namenjeno prodaji (u određenim slučajevima moguće je produženje ovog perioda);
- Sprovodi se aktivna marketinška aktivnost za prodaju sredstva po realnoj ceni u odnosu na fer vrednost sredstva;
- Aktivnosti koje je potrebno sprovesti da bi se plan prodaje u potpunosti realizovao su takve da ukazuju da nije verovatno da će plan prodaje biti značajno izmenjen ili obustavljen.

Prilikom vrednovanja stalnih sredstava namenjenih prodaji primenjuju se sledeći principi:

- U trenutku klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjena prodaji - neposredno pre inicijalne klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji, sredstvo se vrednuje u skladu sa relevantnim standardom. U slučaju korekcije knjigovodstvene vrednosti, takva korekcija se priznaje u skladu sa relevantnim standardom;
- Nakon klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji - stalna sredstva koja su klasifikovana kao namenjena prodaji se vrednuju po nižoj od sledeće dve vrednosti: knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(u) Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanje koje se obustavlja (nastavak)

Obezvređenje stalnih sredstava namenjenih prodaji treba da se razmotri kako u trenutku klasifikacije, tako i kod naknadnog vrednovanja:

- U trenutku klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji - obezvređenje se utvrđuje (meri) u skladu sa relevantnim standardom (MRS 16, MRS 36 i MRS 38). Gubitak od obezvređenja se priznaje u bilansu uspeha, izuzev kada se sredstvo vrednuje po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa MRS 16 i MRS 38, kada se za iznos obezvređenja umanjuju revalorizacione rezerve;
- Nakon klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji - obezvređenje se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Gubitak od obezvređenja utvrđen u skladu principima definisanim u MSFI 5 se priznaje u bilansu uspeha, čak i za sredstva koja su prethodno vrednovana po revalorizovanoj vrednosti.

Kod sredstava koja su vrednovana po fer vrednosti pre klasifikacije sredstva kao sredstva namenjenog prodaji, zahtev MSFI 5 da se fer vrednost umanjí za troškove prodaje rezultira u evidentiranju rashoda u bilansu uspeha u visini troškova prodaje.

Dobitak po osnovu naknadnog povećanja fer vrednosti umanjene za troškove prodaje stalnog sredstva namenjenog prodaji (nakon priznavanja obezvređenja) se priznaje u bilansu uspeha u iznosu koji ne prelazi kumulativni iznos gubitka po osnovu obezvređenja, koji je priznat ili u skladu sa MSFI 5 ili prethodno (pre klasifikacije u skladu sa MSFI 5) u skladu sa MRS 36.

Stalna sredstva namenjena prodaji ili grupe za otuđenje klasifikovane kao stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

(v) Depoziti i subordinirane obaveze

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze predstavljaju značajan izvor finansiranja za Grupu.

Kada Grupa proda finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o kupovini tog sredstva (ili sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*sale-and-repurchase* aranžmani), ovakve transakcije se evidentiraju kao depoziti, a predmetno sredstvo se i dalje priznaje u bilansu stanja Grupe.

Banka klasifikuje vlasničke instrumente kao finansijske obaveze ili instrumente kapitala u skladu s načelima MRS-a 32 da bi napravila razliku između obaveza i kapitala. Sadržaj ugovornih uslova finansijskog instrumenta reguliše njegovu klasifikaciju, a ne njegov pravni oblik. Instrument je obaveza kada se od emitenta zahteva ili se može zahtevati da isporuči gotovinu ili druga finansijska sredstva imaocu. Ovo je kritična karakteristika koja razlikuje obavezu od kapitala. Instrument se klasifikuje kao kapital kada predstavlja preostali deo neto imovine izdavaoca. Prilikom klasifikacije finansijskog instrumenta potrebno je uzeti u obzir sve relevantne karakteristike.

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, uz primenu efektivne kamatne stope, izuzev kada Grupa inicijalno opredeli ovakvu obavezu po FVTPL.

Od 1. januara 2018. godine, kada Grupa opredeli finansijsku obavezu po FVTPL, deo promene u fer vrednosti finansijske obaveze koji je posledica promene u kreditnom riziku se prikazuje u okviru ostalog ukupnog rezultata kao kreditna rezerva po osnovu obaveza. Pri inicijalnom priznavanju finansijske obaveze, Grupa procenjuje da li će prikazivanje promene u fer vrednosti obaveze koja je posledica promena u kreditnom riziku u ostalom ukupnom rezultatu dovesti do povećanja neusklađenosti (*accounting mismatch*) u bilansu uspeha. Ova procena se vrši korišćenjem regresione analize, pri čemu se porede:

- Očekivana promena u fer vrednosti obaveza koja je posledica promene u kreditnom riziku; sa
- Efektom na bilans uspeha očekivane promene u fer vrednosti odnosno instrumenta.

Iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se naknadno ne reklasifikuje u bilans uspeha. Kada dođe do prestanka priznavanja ovih instrumenata, kumulativni iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se reklasifikuje na neraspoređenu dobit.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(w) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ukoliko Grupa, kao posledicu događaja iz prošlosti, ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, koja se može pouzdano proceniti i ako je verovatno da će biti potreban odliv resursa za izmirenje obaveze. Iznos rezervisanja se utvrđuje u visini diskontovanih očekivanih budućih odliva gotovine, uz korišćenje diskontne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

(x) Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita

Finansijska garancija je ugovor koji od Grupe zahteva određene isplate kojima se nadoknađuje gubitak vlasnika garancije nastao usled neizvršenja plaćanja određenog dužnika koje je dospelo u saldu sa prvobitnim ili izmenjenim uslovima dužničkog instrumenta. Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita predstavljaju preuzetu obavezu Grupe da plasira kredite pod predefinisanim uslovima.

Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita po kamatnim stopama koje su ispod tržišnih stopa se inicijalno vrednuju po fer vrednosti. Naknadno vrednovanje se vrši po višoj vrednosti između rezervisanja obračunatog u skladu sa MSFI 9 i priznatog inicijalnog iznosa umanjenog, gde je to prikladno, kumulativnog iznosa prihoda priznatih u skladu sa MSFI 15. Ostale obaveze po kreditu se mere kao zbir (i) rezervisanja utvrđenih u skladu sa MSFI 9 i (ii) iznosom bilo kojih primljenih naknada, osim, ako je malo verovatno da će obaveza rezultirati specifičnim kreditnim aranžmanom, kumulativnim iznosom priznatog prihoda

Grupa nema preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita koje se vrednuju po FVTPL.

Kada se radi o ostalim obavezama po osnovu nepovučenih kredita Grupa priznaje rezervisanja obračunato u skladu sa MRS 37 i MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii));

Finansijske garancije i preuzete obaveze su prikazane u okviru vanbilansnih stavki, a obaveze koje proističu iz ovih ugovora su prikazane u okviru rezervisanja.

(y) Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Grupe formiran je iz uloženi sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Grupe.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(z) Beneficije zaposlenih

Beneficije zaposlenih su svi oblici naknada koje Grupa daje u razmenu za usluge zaposlenih. Beneficije zaposlenih obuhvataju:

- kratkoročne beneficije zaposlenih, kao što su zarade, plate i doprinosi za socijalno osiguranje, plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonuse (ako dospevaju za plaćanje u roku od 12 meseci od kraja obračunskog perioda) i nemonetarna primanja (npr. korišćenje automobila) za trenutno zaposlene;
- ostale dugoročne beneficije zaposlenih, kao što su primanja na osnovu dužine radnog odnosa, koja ne dospevaju u potpunosti za plaćanje u toku 12 meseci nakon kraja obračunskog perioda.

/i/ Kratkoročne beneficije zaposlenih

Kratkoročne beneficije zaposlenih Grupe obuhvataju poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, beneficije po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora zaposlenih i bonuse.

Kratkoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u obračunskom periodu na koji se odnose u visini nediskontovanog iznosa kratkoročnih primanja zaposlenog za koji se očekuje da će biti uplaćen u zamenu za tu uslugu.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca priznaje se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Beneficije po osnovu akumuliranih plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekucem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Grupa priznaje očekivane troškove bonusa kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši takve isplate kao rezultat prošlih događaja i kada se može izvršiti pouzdana procena takve obaveze. Sadašnja obaveza postoji ako Grupa nema realnu alternativu osim da izvrši data plaćanja.

/ii/ Definisane post-employment beneficije

Ostale post-employment beneficije zaposlenih banke obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju.

U skladu sa Zakonom o radu, kao i članom 92. Pravilnika o radu, zaposleni imaju pravo na otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dvostruke zarade zaposlenog u mesecu pre odlaska u penziju ili dvostruke prosečne zarade, isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u zavisnosti od toga šta je za zaposlenog najpovoljnije.

Grupa koristi najbolje moguće procene varijabli prilikom određivanja ukupnog troška rezervisanja za naknade prilikom odlaska u penziju. Osnovne pretpostavke korišćene pri proceni dugoročnih beneficija zaposlenima uključuje sledeće:

- 7.9% povećanje zarada u Srbiji
- 3% povećanje zarada u kompaniji
- diskontna stopa od 6%, utvrđena kao vrednosti hartije Ministarstva Finansija na 120 meseci

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Računovodstvene procene i pretpostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi pretpostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procene i pretpostavke se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Rukovodstvo vrši procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

- **Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a** (Napomena 3 (k) (viii))

Merenje ECL-a podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a, čiji je integralni deo uključivanje prospektivnih informacija u obračun ECL-a;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

- **Fer vrednost** (Napomena 3 (k) (vii) i 5)

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, pretpostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

Za utvrđivanje fer vrednosti trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Srbije koji ulaze u knjigu trgovanja Grupa primenjuje alternativnu metodu. Alternativna metoda podrazumeva utvrđivanje neto sadašnje vrednosti diskontovanjem budućih novčanih tokova za datu poziciju i izloženost, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi poslednja poznata/postignuta stopa na javnoj aukciji za trezorske zapise sa istim/sličnim rokom dospeća (preostali rok dospeća).

- **Potencijalne obaveze** (Napomena 3 (v))

Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza, rukovodstvo Grupe definiše pretpostavke o verovatnoći i iznosu odliva resursa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i sledeće:
 - Rizik izmirenja/iskoruke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/iskoruke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjenja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti Grupe prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Grupe koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome Grupa posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik

Pri merenju kreditnog rizika na nivou dužnika, Grupa procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i;

- rizik izmirenja/iskoruke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/iskoruke;
 - rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
 - rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
 - rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kursa;
 - kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

Grupa primenjuje rejting sistem korporativnih dužnika usklađen sa sistemom RBI grupe. Ovaj sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika.

Korporativni rejting model razlikuje sledeće ocene:

- 1C - minimalni rizik
- 2A, 2B, 2C - odlična kreditna sposobnost
- 3A, 3B, 3C - vrlo dobra kreditna sposobnost
- 4A, 4B, 4C - dobra kreditna sposobnost
- 5A, 5B, 5C - solidna kreditna sposobnost
- 6A, 6B, 6C - prihvatljiva kreditna sposobnost
- 7A, 7B, 7C - granična kreditna sposobnost
- 8A, 8B, 8C - slaba kreditna sposobnost/ispod standarda
- 9A, 9B, 9C - veoma slaba kreditna sposobnost
- 10 – default.

Rejting 10 je rezervisan samo za klijente koji nisu u mogućnosti da izmiruju svoje obaveze (default).

Osim korporativnog rejtinga, Grupa koristi i rejtinge za mala preduzeća, lokalne i regionalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuće kuće, finansiranje projekata, kao i scoring modele za sektor stanovništva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je prikazana veza između rejting modela koje Grupe koristi i nivoa kreditnog kvaliteta korišćena za svrhe objavljivanja:

Kreditni kvalitet	Visok nivo kvaliteta	Srednji nivo kvaliteta	Nizak nivo kvaliteta	Default
Korporativni klijenti	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Korporativni klijenti (PD range)	0.0003 - 0.00407	0.00547 - 0.06239	0.08451 - 0.54002	1
Finansijske institucije	1A - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Finansijske institucije (PD range)	0.0002 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
SMB	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
SMB (PD range)	0.0003 - 0.00405	0.00550 - 0.06287	0.08320 - 0.49496	1
Projektno finansiranje	6.1 - 6.2	6.3	6.4	6.5
Projektno finansiranje (PD range)	0.00217 - 0.02926	0.06236	0.2454	1
Osiguravajuće kuće	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5
Osiguravajuće kuće (PD range)	0.00040 - 0.00124	0.00323 - 0.00468	0.01191 - 0.08788	1
Država	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Država (PD range)	0.00020 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
Micro	0.5A - 2.5B	3.0A - 3.5B	4.0A - 4.5B	5
Micro (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1
Sektor stanovništva (stambeni, gotovinski krediti, visa i revolving kartice)	0.5A - 2.5B	3.0A - 3.5B	4.0A - 4.5B	5
Sektor stanovništva (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1

Grupa upravlja, ograničava i kontroliše koncentraciju kreditnog rizika gde god ga identifikuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama i zemljama. Grupa strukturira nivo kreditnog rizika koji preuzima uspostavljanjem limita na izloženost prema jednom dužniku, grupi dužnika, industrijskom sektoru, geografskim područjima. Ove vrste rizika se posmatraju kontinuirano i predmet su godišnje provere (ili češće, ukoliko se ukaže potreba). Izloženost prema bilo kom dužniku, uključujući banke i brokerske kuće se dodatno kontroliše sistemom pod-limita kojima se ograničavaju iznosi bilansne i vanbilansne izloženosti kao i dnevne limite rizika u pogledu trgovinskih poslova kao što su devizni forward ugovori.

Poštovanje limita proverava se na dnevnom nivou. Izloženost kreditnom riziku takođe se prati kroz redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune svoje finansijske obaveze i kroz izmenu limita kada je to neophodno. Uspostavljanje limita vrši se za sve tipove plasmana. Ulazak u transakciju bez definisanih limita nije dozvoljeno. Svako probijanje limita mora odmah biti prijavljeno nadležnim službama.

Vanbilansni plasmani

Garancije i stand by akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Pokriveni i trgovinski akreditivi – koji predstavljaju pismenu saglasnost Grupe da treće lice povuče određeni iznos sredstava sa računa Grupe radi naplate potraživanja od dužnika Grupe u skladu sa unapred definisanim uslovima – su obezbeđeni robom na koju se transakcija odnosi i stoga obično nose manji kreditni rizik od standardnog kredita.

Potencijalne obaveze predstavljaju neiskorišćene delove okvirnih linija kojim se dozvoljava izdavanje kredita, garancije ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika kojem je Grupa izložena u vezi potencijalnih obaveza, mogući gubitak jednak je visini potencijalne obaveze tj. iznosa koji je odobren, a nije povučen. Ipak, razumno je pretpostaviti da je iznos mogućeg gubitka manji od ukupnih potencijalnih obaveza jer kod najvećeg dela potencijalnih obaveza povlačenje sredstava moguće je samo u slučaju da je dužnik zadovoljio određene uslove. Grupa kontroliše ročnost potencijalnih obaveza jer dugoročne obaveze po pravilu nose veći stepen kreditnog rizika od kratkoročnih.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Promena u izloženosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2024. godine:

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2023.	<u>408.689.186</u>	<u>97.249.740</u>	<u>8.839.324</u>	<u>1.208.981</u>	<u>515.987.231</u>
Novi plasmani	197.028.663	16.756.369	732.728	286	214.518.046
Smanjenje/otplata plasmana	-154.504.703	-34.192.043	-4.067.776	-417.321	-193.181.843
Prelazak iz Stage 1	-15.320.757	13.881.430	1.439.327	-	-
Prelazak iz Stage 2	39.101.079	-41.834.034	2.732.955	-	-
Prelazak iz Stage 3	308.004	362.884	-670.888	-	-
31.12.2024.	<u>475.301.472</u>	<u>52.224.346</u>	<u>9.005.670</u>	<u>791.946</u>	<u>537.323.434</u>

Promena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2024. godine:

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2023.	<u>1.291.865</u>	<u>3.593.060</u>	<u>5.239.102</u>	<u>893.425</u>	<u>11.017.453</u>
Novi plasmani	672.129	1.517.152	2.771.647	9.718	4.970.646
Smanjenje/otplata plasmana	-645.166	-1.706.156	-2.874.844	-329.570	-5.555.736
Prelazak iz Stage 1	-175.511	115.103	60.408	-	-
Prelazak iz Stage 2	70.988	-189.795	118.807	-	-
Prelazak iz Stage 3	2.620	14.275	-16.896	-	-
31.12.2024.	<u>1.216.924</u>	<u>3.343.640</u>	<u>5.298.224</u>	<u>573.573</u>	<u>10.432.362</u>

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2024. godine prikazani su u nastavku:

Pozicije bilansa stanja	31.12.2024.				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	48.983.095	21	48.983.074	106.312.752	155.295.826
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	62.988	62.988
Hartije od vrednosti	108.033.497	38.280	107.995.217	649.379	108.644.596
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8.077.338	410	8.076.928	100.039.457	108.116.385
Kredit i potraživanja od komitenata	342.931.495	9.803.844	333.127.651	2.264	333.129.915
Ostala sredstva	1.109.838	146.554	963.284	1.121.812	2.085.096
Leasing	28.188.170	443.253	27.744.918	-	27.744.918
Bilansna izloženost	537.323.434	10.432.362	526.891.072	208.188.652	735.079.724
Date garancije i jemstva	95.689.406	313.955	95.375.451	1.305.862	96.681.313
Preuzete buduće obaveze	184.269.958	659.842	183.610.116	-	183.610.116
Vanbilansna izloženost	279.959.364	973.797	278.985.567	1.305.862	280.291.429
Ukupna izloženost	817.282.798	11.406.159	805.876.639	209.494.514	1.015.371.153

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2023. godine prikazani su u nastavku:

31.12.2023.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	47.422.021	-	47.422.021	87.096.590	134.518.611
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	57.591	57.591
Hartije od vrednosti	94.991.548	60.419	94.931.129	1.812.553	96.743.682
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.636.174	1.820	5.634.354	60.070.201	65.704.555
Kredit i potraživanja od komitenata	340.951.321	10.280.946	330.670.375	-317.783	330.352.592
Ostala sredstva	617.599	126.208	491.391	865.342	1.356.733
Leasing	26.368.568	548.060	25.820.508	-	25.820.508
Bilansna izloženost	515.987.231	11.017.453	504.969.778	149.584.494	654.554.272
Date garancije i jemstva	90.047.667	486.199	89.561.468	1.084.159	90.645.627
Preuzete buduće obaveze	179.321.943	594.469	178.727.474	-	178.727.474
Vanbilansna izloženost	269.369.610	1.080.668	268.288.942	1.084.159	269.373.101
Ukupna izloženost	785.356.841	12.098.121	773.258.720	150.668.653	923.927.373

U pogledu regionalne izloženosti, krediti i plasmani i vanbilansne stavke plasiraju se gotovo isključivo na teritoriji Republike Srbije. Banka nije kreditirala dužnike iz područja visokog rizika, tako da Banka nije izložena riziku koncentracije koji proizilazi iz ulaganja u visokorizične zemlje.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Što se tiče regionalne izloženosti, Grupa kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Grupa nije plasirala sredstva komitentima iz visoko rizičnih područja, tako da Grupa nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji bilansnih i vanbilansnih izloženosti su prikazani u nastavku:

31.12.2024.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	36.701.822	5.181.172	1.374.898	31.932.115	4.439.338	1.304.693	25.770.249	5.465.835	976.207	24.081.389	4.374.525	1.148.973	471.002	137.946.445	4.804.771	-	143.222.218
Stambeni krediti	18.962.565	2.094.511	326.086	16.389.231	1.735.192	297.661	14.574.648	3.253.706	298.006	8.533.547	1.249.748	110.426	121.151	66.793.148	1.032.179	-	67.946.478
Potrošački i gotovinski krediti	15.019.748	2.279.731	925.694	13.357.005	2.282.510	909.929	9.740.408	1.923.980	611.439	13.350.721	2.792.900	917.066	226.091	60.747.003	3.364.128	-	64.337.222
Transakcioni i kreditne kartice	2.285.886	761.374	96.134	1.937.641	372.138	84.185	1.283.518	239.614	56.068	1.961.178	305.595	97.331	3.467	9.146.944	333.718	-	9.484.129
Ostala potraživanja	433.623	45.556	26.984	248.238	49.498	12.918	171.675	48.535	10.694	235.943	26.282	24.150	120.293	1.259.350	74.746	-	1.454.389
Potraživanja od privrede	40.632.202	8.779.821	1.647.022	120.955.163	6.907.591	717.333	38.421.599	11.441.466	823.633	16.648.370	3.886.338	587.306	320.656	247.672.550	3.775.294	-	251.768.500
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.737.310	147.488	109	2.140.625	227.704	26.683	2.905.776	493.484	31.528	1.247.027	102.001	1.093	1.326	9.001.415	59.413	-	9.062.154
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	8.258.039	787.198	1.417.039	21.585.987	1.625.177	171.425	8.633.818	4.536.920	84.787	6.712.707	2.145.130	233.125	4.907	54.284.976	1.906.376	-	56.196.259
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	85.842	4	15	1.142.653	46.425	12	143.024	2	4.134	2	38	1	-	1.417.990	4.162	-	1.422.152
Građevinarstvo	1.923.641	102.087	7.960	2.492.387	268.318	87.009	1.241.236	64.326	10.426	589.215	125.158	25.552	466	6.806.368	130.947	-	6.937.781
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	15.047.989	5.297.528	56.291	18.548.372	3.238.950	70.999	9.970.354	2.484.724	136.310	4.884.728	821.585	131.471	3.161	60.294.230	395.071	-	60.692.462
Saobraćaj i skladištenje, usluge smestaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.411.714	167.620	20.568	8.862.366	560.564	56.678	580.762	158.654	18.576	625.368	70.486	32.284	5.258	12.437.534	128.106	-	12.570.898
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.482.657	160.812	26.339	8.002.134	392.396	22.483	4.692.506	87.328	4.031	369.603	65.046	2.107	364	16.252.482	54.960	-	16.307.806
Ostalo	9.685.010	2.117.084	118.701	58.180.639	548.057	282.044	10.254.123	3.616.028	533.841	2.219.720	556.894	161.673	305.174	87.177.555	1.096.259	-	88.578.988
Potraživanja od ostalih klijenata	65.946.203	25.690	-	48.171.279	379	-	694	-	-	12	-	-	288	114.144.257	-	-	114.144.545
Leasing	12.125.399	637.791	94.603	6.118.346	429.582	87.112	4.548.691	483.443	102.974	3.247.938	171.376	140.916	-	27.762.565	425.605	-	28.188.170
Leasing - potraživanja od stanovništva	349.158	2.607	6.009	167.332	3.148	424	109.636	-	619	60.471	144	267	-	692.496	7.320	-	699.816
Leasing - potraživanja od privrede	11.776.241	635.184	88.594	5.951.014	426.434	86.688	4.439.055	483.443	102.355	3.187.467	171.232	140.648	-	27.070.070	418.285	-	27.488.355
Ukupna izloženost	155.405.626	14.624.474	3.116.523	207.176.903	11.776.890	2.109.138	68.741.233	17.390.744	1.902.814	43.977.709	8.432.239	1.877.195	791.946	527.525.818	9.005.670	-	537.323.434

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2024.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2024.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	3.636.309	1.383.840	42.036	2.875.954	598.077	30.356	2.049.907	372.472	22.244	2.909.862	347.909	26.987	44	14.174.330	121.623	-	14.295.997
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	3.493.275	1.383.836	41.834	2.820.217	598.077	30.035	2.018.676	372.472	22.244	2.901.474	347.909	26.913	44	13.935.936	121.026	-	14.057.006
Ostala potraživanja	143.034	4	202	55.737	-	321	31.231	-	-	8.388	-	74	-	238.394	597	-	238.991
Potraživanja od privrede	49.357.545	4.243.785	43.199	108.567.269	4.248.152	442.542	36.480.604	2.777.849	8.539	37.692.557	506.110	118.681	146	243.873.871	612.961	-	244.486.978
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.449.171	3.300	-	276.108	70.013	-	1.243.311	33.254	-	978.401	26.548	-	-	4.080.106	-	-	4.080.106
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	7.933.386	2.547.973	37.627	24.349.725	1.196.379	20.936	12.469.771	878.940	1.187	24.004.191	92.580	13	-	73.472.945	59.763	-	73.532.708
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	58.589	-	-	451	-	-	-	-	-	1.238	4.826	-	-	65.104	-	-	65.104
Građevinarstvo	9.449.662	192.530	-	21.516.906	125.102	-	3.593.667	15.124	1.019	6.700.628	15.459	-	-	41.609.078	1.019	-	41.610.097
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motosikala	22.371.321	686.853	100	23.010.644	1.249.525	417.120	15.380.682	1.168.036	3.326	4.464.700	257.888	66.749	1	68.589.649	487.295	-	69.076.945
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2.021.203	368.510	50	8.562.693	207.891	2.093	1.811.514	27.008	-	426.362	36.581	1.412	2	13.461.762	3.555	-	13.465.319
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	4.684.454	391.095	5.311	9.236.979	872.747	1.811	470.046	313.165	-	390.192	5.300	-	51	16.363.978	7.122	-	16.371.151
Ostalo	1.389.759	53.524	111	21.613.763	526.495	582	1.511.613	342.322	3.007	726.845	66.928	50.507	92	26.231.249	54.207	-	26.285.548
Potraživanja od ostalih klijenata	2.232.883	66.212	-	18.366.133	2.421	-	483.999	24.741	-	-	-	-	-	21.176.389	-	-	21.176.389
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	55.226.737	5.693.837	85.235	129.809.356	4.848.650	472.898	39.014.510	3.175.062	30.783	40.602.419	854.019	145.668	190	279.224.590	734.584	-	279.959.364

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2024.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	23.598.464	16.160.326	1.706.894	21.040.314	12.772.960	1.543.611	15.930.762	13.916.440	1.090.392	20.313.329	6.245.206	1.306.294	816.993	129.977.801	5.647.191	-	136.441.985
Stambeni krediti	8.413.737	12.447.409	366.767	7.965.090	9.655.332	323.244	5.826.872	11.310.796	294.451	6.558.099	3.199.592	128.583	160.390	65.376.927	1.113.045	-	66.650.362
Potrošački i gotovinski krediti	12.935.402	2.643.832	1.163.823	11.197.791	2.572.992	1.077.682	8.783.179	2.244.017	686.499	11.723.301	2.679.229	1.006.979	478.816	54.779.743	3.934.983	-	59.193.542
Transakcioni i kreditne kartice	2.022.036	773.840	143.470	1.728.886	370.470	131.626	1.180.146	245.270	93.900	1.803.559	303.597	149.554	27.780	8.427.804	518.550	-	8.974.134
Ostala potraživanja	227.289	295.245	32.834	148.547	174.166	11.059	140.565	116.357	15.542	228.370	62.788	21.178	150.007	1.393.327	80.613	-	1.623.947
Potraživanja od privrede	49.287.182	6.409.201	295.495	103.261.973	6.095.847	797.813	43.162.936	13.620.223	637.318	19.296.025	4.251.915	762.436	390.223	245.385.302	2.493.062	-	248.268.587
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.123.318	11.964	1.614	2.365.410	412.646	2.587	3.953.772	719.814	40.777	812.989	39.143	1.091	3.242	10.439.056	46.069	-	10.488.367
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	9.914.497	1.885.387	38.812	16.416.751	2.332.849	420.478	9.109.755	7.325.061	62.378	6.926.104	2.438.457	436.338	9.088	56.348.861	958.006	-	57.315.955
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	103.025	272.615	20	1.189.291	2	35	210.737	1	10.092	3	33	-	-	1.775.707	10.147	-	1.785.854
Gradevinarstvo	1.435.151	118.345	7.190	2.653.375	315.611	70.159	903.367	174.475	10.381	770.816	135.212	10.213	1.288	6.506.352	97.943	-	6.605.583
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	19.142.427	2.457.884	78.118	16.112.531	948.371	65.429	10.601.972	677.710	66.261	7.858.099	920.161	122.343	7.980	58.719.155	332.151	-	59.059.286
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	706.496	881.335	32.121	6.958.325	768.613	53.237	720.134	137.153	34.721	645.053	115.383	35.302	8.804	10.932.492	155.381	-	11.096.677
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.356.828	180.966	38.230	8.257.864	132.528	36.072	5.037.265	158.638	1.916	330.954	39.851	1.767	513	16.494.894	77.985	-	16.573.392
Ostalo	13.505.440	600.705	99.390	49.308.426	1.185.227	149.816	12.625.934	4.427.371	410.792	1.952.007	563.675	155.382	359.308	84.168.785	815.380	-	85.343.473
Potraživanja od ostalih klijenata	67.710.698	34.999	-	22.536.697	14.623.907	-	16	-	-	7	2	-	1.765	104.906.326	-	-	104.908.091
Leasing	10.266.102	1.084.946	48.013	4.653.626	1.271.540	313.912	4.395.403	482.663	125.637	3.235.650	279.567	211.509	-	25.669.497	699.071	-	26.368.568
Leasing - potraživanja od stanovništva	399.704	6.531	4.973	143.093	4.349	663	108.079	-	463	48.851	-	943	-	710.607	7.042	-	717.649
Leasing - potraživanja od privrede	9.866.399	1.078.415	43.040	4.510.533	1.267.191	313.249	4.287.324	482.663	125.174	3.186.798	279.567	210.566	-	24.958.890	692.029	-	25.650.919
Ukupna izloženost	150.862.446	23.689.472	2.050.402	151.492.610	34.764.254	2.655.336	63.489.117	28.019.326	1.853.347	42.845.011	10.776.690	2.280.239	1.208.981	505.938.926	8.839.324	-	515.987.231

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2024.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	3.227.221	1.369.854	42.527	2.615.060	585.237	32.256	1.911.405	361.495	22.415	2.723.294	332.433	29.107	351	13.125.999	126.305	-	13.252.655
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	3.109.547	1.368.862	42.070	2.530.250	585.237	32.006	1.884.869	361.495	22.415	2.714.044	332.339	29.107	351	12.886.643	125.598	-	13.012.592
Ostala potraživanja	117.674	992	457	84.810	-	250	26.536	-	-	9.250	94	-	-	239.356	707	-	240.063
Potraživanja od privrede	47.537.899	5.270.656	75.443	104.630.631	8.425.177	788.106	34.291.610	3.351.544	20.512	38.770.459	802.378	84.673	289	243.080.354	968.734	-	244.049.377
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.685.666	34.724	-	110.102	70.638	-	1.107.898	38.210	-	1.515.907	1.552	-	-	4.564.697	-	-	4.564.697
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	5.417.321	2.603.936	49.162	27.046.250	3.571.034	358.104	12.940.375	1.430.360	-	24.544.519	133.880	15.684	-	77.687.675	422.950	-	78.110.625
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	82.023	-	-	30.265	-	-	-	-	7.023	5.614	372	-	-	118.274	7.023	-	125.297
Građevinarstvo	7.662.488	224.614	-	17.896.588	701.743	8.202	3.297.339	202.756	551	7.196.871	17.118	-	-	37.199.517	8.753	-	37.208.270
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	24.137.837	1.805.666	4.759	20.534.259	2.141.106	419.180	13.429.205	1.362.999	480	4.439.861	548.546	4.043	50	68.399.479	428.462	-	68.827.991
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2.051.561	305.917	11.717	10.242.517	184.312	1.247	1.503.514	104.244	36	480.253	40.082	1.408	50	14.912.400	14.408	-	14.926.858
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	5.210.692	272.389	9.460	9.743.164	347.381	656	363.482	17.553	-	198.374	6.936	-	77	16.159.971	10.116	-	16.170.164
Ostalo	1.290.311	23.410	345	19.027.486	1.408.963	717	1.649.797	195.422	12.422	389.060	53.892	63.538	112	24.038.341	77.022	-	24.115.475
Potraživanja od ostalih klijenata	2.010.544	57.011	-	6.018.543	3.458.615	-	522.865	-	-	-	-	-	-	12.067.578	-	-	12.067.578
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	52.775.664	6.697.521	117.970	113.264.234	12.469.029	820.362	36.725.880	3.713.039	42.927	41.493.753	1.134.811	113.780	640	268.273.931	1.095.039	-	269.369.610

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Granska koncentracija, uključujući podatke o strukturi problematičnih plasmana je prikazana u nastavku. Pod problematičnim potraživanjima Grupa smatra potraživanja od dužnika koji su zadovoljili neki od „default“ indikatora navedenih u tabeli „Indikatori defaulta“, u daljem tekstu (u skladu sa internim pravilima RBI grupe).

Podaci o problematičnim bilansnim i vanbilansnim plasmanima su prikazani u nastavku:

31.12.2024.									
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		POCI problematičn a potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (POCI) potraživanja	% stage 3 i POCI potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja					
	1	2	3	4	5	6	7	8 = (3 + 5) / 1	9
Potraživanja od stanovništva	143.222.219	4.693.026	4.804.771	316.235	326.808	2.850.243	292.702	3.6	849.317
Stambeni krediti	67.946.478	994.382	1.032.179	155.356	83.285	641.592	69.817	1.6	826.695
Potrošački i gotovinski krediti	64.337.223	3.144.171	3.364.128	160.879	204.566	1.918.959	190.936	5.5	6.030
Transakcioni i kreditne kartice	9.484.129	417.601	333.719	-	2.447	224.053	2.335	3.5	-
Ostala potraživanja	1.454.389	136.872	74.745	-	36.510	65.639	29.614	7.6	16.592
Potraživanja od privrede	251.768.501	5.252.823	3.775.294	445.763	317.817	2.198.659	278.262	1.5	1.078.066
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	9.062.152	48.819	59.412	2.813	1.326	12.915	1.291	0.7	29.644
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	56.196.259	2.679.949	1.906.376	211.683	4.906	1.120.137	4.660	3.4	598.135
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1.422.152	6.806	4.162	1.656	-	3.931	-	0.3	1.241
Građevinarstvo	6.937.781	135.041	130.946	11.854	466	79.576	443	1.9	17.534
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	60.692.463	824.306	395.071	60.421	3.111	238.466	2.955	0.7	111.889
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	12.570.899	130.275	128.107	50.388	5.210	52.940	4.949	1.1	32.277
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.307.806	98.875	54.960	-	314	31.569	298	0.3	9.721
Ostalo	88.578.989	1.328.752	1.096.260	106.948	302.484	659.125	263.667	1.3	277.625
Potraživanja od ostalih clijenata	114.144.543	43.260	-	-	-	-	-	0.0	-
Leasing	28.188.170	443.253	425.605	24.162	-	251.931	-	1.5	141.560
Leasing-potraživanja od stanovništva	699.816	6.305	7.320	70	-	2.980	-	1.0	5.583
Leasing-potraživanja od privrede	27.488.355	436.947	418.285	24.092	-	248.951	-	1.5	135.977
Ukupna potraživanja	537.323.434	10.432.362	9.005.670	786.160	644.625	5.300.833	570.964	1.8	2.068.943

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2024.									
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		POCI problematična potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (POCI) potraživanja	% stage 3 i POCI potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja					
	1	2	3	4	5	6	7	8 = (3 + 5) / 1	9
Potraživanja od stanovništva	14.295.996	161.566	121.623	-	35	66.184	31	0.9	463
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	14.057.006	141.615	121.027	-	35	65.733	31	0.9	-
Ostala potraživanja	238.990	19.951	596	-	-	451	-	0.2	463
Potraživanja od privrede	244.486.977	809.422	612.961	-	-	332.228	-	0.3	101.333
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	4.080.106	8.035	-	-	-	-	-	0.0	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	73.532.708	212.995	59.762	-	-	18.873	-	0.1	8.935
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	65.103	760	-	-	-	-	-	0.0	-
Građevinarstvo	41.610.097	43.797	1.019	-	-	49	-	0.0	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	69.076.944	376.539	487.297	-	-	255.865	-	0.7	90.320
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	13.465.320	26.003	3.555	-	-	1.349	-	0.0	337
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.371.151	66.776	7.122	-	-	3.906	-	0.0	1.741
Ostalo	26.285.548	74.517	54.206	-	-	52.186	-	0.2	-
Potraživanja od ostalih klijenata	21.176.391	2.809	-	-	-	-	-	0.0	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	279.959.364	973.797	734.584	-	35	398.412	31	0.3	101.796

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.									
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		POCI problematičn a potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (POCI) potraživanja	% stage 3 i POCI potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja					
	1	2	3	4	5	6	7	8 = (3 + 5) / 1	9
Potraživanja od stanovništva	136.441.981	5.774.669	5.647.191	294.916	643.976	3.321.277	555.611	4,6	882.574
Stambeni krediti	66.650.361	1.499.640	1.113.046	162.814	134.535	634.001	98.687	1,9	848.972
Potrošački i gotovinski krediti	59.193.541	3.524.030	3.934.983	129.653	432.691	2.252.288	395.222	7,4	2.456
Transakcioni i kreditne kartice	8.974.132	601.141	518.550	-	27.113	371.974	25.346	6,1	-
Ostala potraživanja	1.623.947	149.858	80.612	2.449	49.637	63.014	36.356	8,0	31.146
Potraživanja od privrede	248.268.586	4.584.671	2.493.062	598.625	382.914	1.554.101	328.263	1,1	606.836
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	10.488.365	67.289	46.069	6.516	2.734	25.252	2.519	0,5	12.497
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	57.315.955	2.281.676	958.006	344.344	6.883	563.240	6.257	1,7	252.110
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1.785.855	20.767	10.147	7.936	-	7.602	-	0,6	1.595
Građevinarstvo	6.605.582	134.568	97.943	2.154	1.288	64.676	1.210	1,5	23.087
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	59.059.287	545.677	332.152	44.007	7.979	209.406	7.376	0,6	68.626
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	11.096.675	169.039	155.380	69.987	8.803	86.700	8.328	1,5	31.860
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.573.393	143.100	77.986	26.179	489	53.081	465	0,5	6.271
Ostalo	85.343.474	1.222.555	815.379	97.502	354.738	544.144	302.108	1,1	210.790
Potraživanja od ostalih klijenata	104.908.096	110.053	-	-	-	-	-	0,0	-
Leasing	26.368.568	548.060	699.071	109.147	-	363.725	-	3,7	273.653
Leasing-potraživanja od stanovništva	717.649	8.161	7.042	463	-	3.415	-	1,0	4.717
Leasing-potraživanja od privrede	25.650.919	539.899	692.029	108.684	-	360.310	-	2,7	268.935
Ukupna potraživanja	515.987.231	11.017.453	8.839.324	1.002.688	1.026.890	5.239.103	883.874	1,9	1.763.063

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.									
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		POCI problematična potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (POCI) potraživanja	% stage 3 i POCI potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja					
	1	2	3	4	5	6	7	8 = (3 + 5) / 1	9
Potraživanja od stanovništva	13.252.657	151.180	126.305	-	180	64.472	140	0,0	626
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	13.012.594	139.962	125.598	-	180	64.070	140	0,0	-
Ostala potraživanja	240.063	11.218	707	-	-	402	-	0,0	626
Potraživanja od privrede	244.049.378	881.284	968.734	600	-	390.561	-	0,0	165.559
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	4.564.696	13.075	-	-	-	-	-	-	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	78.110.625	249.587	422.950	600	-	69.149	-	0,0	28.452
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	125.298	4.527	7.023	-	-	4.339	-	0,1	-
Građevinarstvo	37.208.272	60.712	8.754	-	-	4.124	-	0,0	4.595
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	68.827.989	393.029	428.461	-	-	240.221	-	0,0	127.879
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	14.926.858	34.657	14.408	-	-	3.900	-	0,0	949
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.170.165	38.446	10.117	-	-	5.494	-	0,0	3.684
Ostalo	24.115.475	87.251	77.021	-	-	63.334	-	0,0	-
Potraživanja od ostalih klijenata	12.067.575	48.204	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	269.369.610	1.080.668	1.095.039	600	180	455.033	140	0,0	166.185

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Prilagođavanje modela za merenje očekivanih kreditnih gubitaka (PMA)

Prilagođavanja modela (zasnovano na IFRS 9.B5.5.16 an EBA/GL/2017/06) za procenu ispravke vrednosti očekivanih kreditnih gubitaka se primenjuju u okolnostima kada postojeći inputi, pretpostavke i tehnike modeliranja nisu u stanju da obuhvate sve relevantne faktore rizika. U delu 3 (***Post-model prilagođavanja***) detaljno je opisana metodologija kojom je obavljena selekcija kandidata koji su uključeni u izabrani PMA portfolio.

Kvantifikacija prilagođavanja modela na Bilans uspeha je predstavljena na sledeći način:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Potraživanja od stanovništva	(204.481)	(164.126)
Potraživanja od privrede	(76.526)	(322.813)
Ukupno	(281.007)	(486.939)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - o Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Cene nekretnina

Dodatno, pri uključivanju informacija o budućnosti koristi se i tzv. „kreditni sat“ koji je razvijen kako bi se identifikovala trenutna pozicija u kreditnom ciklusu, kao i trend. U zavisnosti od trenutne pozicije EBITDA i neto duga privrednih subjekata nad medijanom i trendom, kreditni sat daje procenu visine rizika (nizak, srednji, visok). U zavisnosti od procene faze ciklusa, vrši se korekcija parametara, ali isključivo u delu varijacija koje makroekonomski model ne objašnjava (da bi se izbeglo dvostruko uključivanje makroekonomskih kretanja) i samo ako ova korekcija poboljšava performanse makroekonomskog modela.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o bruto i neto izloženosti bilansnih i vanbilansnih potraživanja kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezbeđenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja prikazani su u nastavku:

31.12.2024.											
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživ anja koja se vrednuj u po fer vrednos ti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	118.485.577	19.460.871	4.804.771	471.002	-	143.222.221	3.142.944	1.550.080	138.529.197	50.362.960	944.039
Stambeni krediti	58.459.992	8.333.157	1.032.179	121.151	-	67.946.479	711.409	282.972	66.952.098	49.372.014	902.572
Potrošački i gotovinski krediti	51.467.882	9.279.122	3.364.128	226.091	-	64.337.223	2.109.895	1.034.276	61.193.052	31.048	6.030
Transakcioni i kreditne kartice	7.468.223	1.678.721	333.719	3.467	-	9.484.130	226.387	191.213	9.066.530	-	-
Ostala potraživanja	1.089.480	169.871	74.745	120.293	-	1.454.389	95.253	41.619	1.317.517	959.898	35.437
Potraživanja od privrede	216.657.335	31.015.215	3.775.294	320.656	-	251.768.500	2.476.922	2.775.903	246.515.675	109.485.261	1.330.408
Velika preduzeća	129.954.496	22.592.261	1.714.700	245.130	-	154.506.587	1.368.587	2.113.901	151.024.099	50.615.714	724.764
Mala i srednja preduzeća	21.290.784	6.514.634	1.133.111	24.841	-	28.963.370	430.278	351.987	28.181.105	7.612.507	417.872
Mikro preduzeća i preduzetnici	13.471.158	1.907.851	927.483	50.685	-	16.357.177	678.057	309.306	15.369.814	2.271.866	187.772
Finansijske institucije	51.940.897	469	-	-	-	51.941.366	-	709	51.940.657	48.985.174	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	114.118.185	26.069	-	288	-	114.144.542	-	43.260	114.101.282	-	-
Leasing	26.040.374	1.722.191	425.605	-	-	28.188.170	251.931	191.321	27.744.918	14.757.701	273.653
Leasing - potraživanja od stanovništva	686.597	5.898	7.320	-	-	699.816	2.980	3.325	693.510	577.817	268.935
Leasing - potraživanja od privrede	25.353.777	1.716.293	418.285	-	-	27.488.355	248.951	187.996	27.051.408	14.179.884	4.717
Ukupna izloženost	475.301.472	52.224.346	9.005.670	791.946	-	537.323.434	5.871.797	4.560.564	526.891.072	174.605.922	2.548.100
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	449.261.097	50.502.155	-	147.321	-	499.910.573	-	4.369.243	495.541.330	159.848.221	-
od čega: restrukturirana	17.301	5.082.014	-	9.206	-	5.108.521	-	336.510	4.772.011	240.349	-
Problematična potraživanja	-	-	8.580.065	644.625	-	9.224.690	5.619.866	-	3.604.824	-	2.274.447
od čega: restrukturirana	-	-	761.997	54.893	-	816.890	486.930	-	329.960	-	282.762
Leasing	26.040.374	1.722.191	425.605	-	-	28.188.170	251.931	191.321	27.744.918	14.757.701	273.653
Neproblematična potraživanja	26.040.374	1.722.191	-	-	-	27.762.565	-	191.321	27.571.244	14.757.701	-
od čega: restrukturirana	177.159	56.641	-	-	-	233.800	-	8.634	225.166	265.918	-
Problematična potraživanja	-	-	425.605	-	-	425.605	251.931	-	173.674	-	273.653
od čega: restrukturirana	-	-	29.476	-	-	29.476	24.162	-	5.315	-	41.188
Ukupna izloženost	475.301.472	52.224.346	9.005.670	791.946	-	537.323.434	5.871.797	4.560.564	526.891.072	174.605.922	2.548.100

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2024.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređeni h potraživanja	Obezvređeni h potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	11.472.031	2.702.297	121.623	44	-	14.295.995	66.215	95.352	14.134.428	175.621	463
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.233.642	2.702.293	121.027	44	-	14.057.006	65.764	75.852	13.915.390	-	-
Ostala potraživanja	238.389	4	596	-	-	238.989	451	19.500	219.038	175.621	463
Potraživanja od privrede	232.097.974	11.775.898	612.961	146	-	244.486.979	332.227	477.194	243.677.558	54.315.675	101.333
Velika preduzeća	198.021.166	9.970.526	588.324	-	-	208.580.016	319.157	411.991	207.848.868	34.352.460	99.241
Mala i srednja preduzeća	10.438.706	1.181.429	6.508	-	-	11.626.643	1.662	18.918	11.606.063	1.404.135	13
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.852.008	123.165	18.129	146	-	3.993.448	11.408	44.524	3.937.516	307.386	2.079
Finansijske institucije	19.786.094	500.778	-	-	-	20.286.872	-	1.761	20.285.111	18.251.694	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	21.083.017	93.373	-	-	-	21.176.390	-	2.809	21.173.581	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	264.653.022	14.571.568	734.584	190	-	279.959.364	398.442	575.355	278.985.567	54.491.296	101.796
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	264.653.022	14.571.568	-	155	-	279.224.745	-	575.355	278.649.390	54.491.296	-
od čega: restrukturirana	-	36.362	-	-	-	36.362	-	205	36.157	35.667	-
Problematična potraživanja	-	-	734.584	35	-	734.619	398.442	-	336.177	-	101.796
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	264.653.022	14.571.568	734.584	190	-	279.959.364	398.442	575.355	278.985.567	54.491.296	101.796

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.											
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživ anja koja se vrednuj u po fer vrednos ti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	80.882.867	49.094.930	5.647.191	816.993	-	136.441.981	3.876.888	1.897.781	130.667.312	48.035.195	994.871
Stambeni krediti	28.763.797	36.613.128	1.113.046	160.390	-	66.650.361	732.689	766.951	65.150.721	46.819.308	929.127
Potrošački i gotovinski krediti	44.639.673	10.140.070	3.934.983	478.816	-	59.193.542	2.647.509	876.521	55.669.512	54.068	2.456
Transakcioni i kreditne kartice	6.734.626	1.693.176	518.550	27.780	-	8.974.132	397.320	203.821	8.372.991	-	-
Ostala potraživanja	744.771	648.556	80.612	150.007	-	1.623.946	99.370	50.488	1.474.088	1.161.819	63.288
Potraživanja od privrede	215.008.116	30.377.185	2.493.062	390.222	-	248.268.585	1.882.362	2.702.309	243.683.914	113.239.148	882.490
Velika preduzeća	139.158.441	21.022.755	733.160	252.700	-	161.167.056	672.841	2.049.675	158.444.540	57.782.916	415.368
Mala i srednja preduzeća	18.348.556	7.725.637	849.531	45.622	-	26.969.346	514.429	252.167	26.202.750	8.733.243	241.674
Mikro preduzeća i preduzetnici	13.573.688	1.626.905	910.371	91.900	-	16.202.864	695.092	399.137	15.108.635	2.795.000	225.448
Finansijske institucije	43.927.431	1.888	-	-	-	43.929.319	-	1.330	43.927.989	43.927.989	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	90.247.422	14.658.909	-	1.766	-	104.908.097	-	110.053	104.798.044	-	-
Leasing	22.550.781	3.118.716	699.071	-	-	26.368.568	184.335	363.725	25.820.508	14.757.701	273.653
Leasing - potraživanja od stanovništva	699.727	10.881	7.042	-	-	717.649	4.746	3.415	709.488	577.817	268.935
Leasing - potraživanja od privrede	21.851.054	3.107.836	692.029	-	-	25.650.919	179.590	360.310	25.111.019	14.179.884	4.717
Ukupna izloženost	408.689.186	97.249.740	8.839.324	1.208.981	-	515.987.231	5.943.585	5.073.868	504.969.778	176.032.044	2.151.014
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	386.138.405	94.131.024	-	182.091	-	480.451.520	-	4.710.143	475.741.377	161.274.343	-
od čega: restrukturirana	7.291	1.207.555	-	14.198	-	1.229.044	-	19.967	1.209.077	990.915	-
Problematična potraživanja	-	-	8.140.253	1.026.890	-	9.167.143	5.759.250	-	3.407.893	-	1.877.361
od čega: restrukturirana	-	-	893.540	63.096	-	956.636	628.941	-	327.695	-	290.917
Leasing	22.550.781	3.118.716	699.071	-	-	26.368.568	184.335	363.725	25.820.508	14.757.701	273.653
Neproblematična potraživanja	22.550.781	3.118.716	-	-	-	25.669.497	184.335	-	25.485.162	14.757.701	-
od čega: restrukturirana	280.069	125.648	-	-	-	405.717	4.039	-	401.677	265.918	-
Problematična potraživanja	-	-	699.071	-	-	699.071	-	363.725	335.346	-	273.653
od čega: restrukturirana	-	-	109.147	-	-	109.147	-	41.357	67.790	-	41.188
Ukupna izloženost	408.689.186	97.249.740	8.839.324	1.208.981	-	515.987.231	5.943.585	5.073.868	504.969.778	176.032.044	2.151.014

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređeni h potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	10.476.982	2.649.019	126.305	351	-	13.252.657	64.611	86.568	13.101.478	208.974	626
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.238.712	2.647.933	125.598	351	-	13.012.594	64.209	75.752	12.872.633	1.867	-
Ostala potraživanja	238.270	1.086	707	-	-	240.063	402	10.816	228.845	207.107	626
Potraživanja od privrede	225.230.600	17.849.753	968.734	289	-	244.049.376	390.562	490.723	243.168.091	57.186.829	165.559
Velika preduzeća	196.237.330	15.051.071	896.385	-	-	212.184.786	354.000	384.963	211.445.823	41.159.107	153.701
Mala i srednja preduzeća	9.074.184	1.199.673	22.254	-	-	10.296.111	7.607	30.210	10.258.294	1.341.498	631
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.272.912	248.158	50.095	289	-	3.571.454	28.955	71.077	3.471.422	303.087	11.227
Finansijske institucije	16.646.174	1.350.851	-	-	-	17.997.025	-	4.473	17.992.552	14.383.137	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	8.551.951	3.515.626	-	-	-	12.067.577	-	48.204	12.019.373	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	244.259.533	24.014.398	1.095.039	640	-	269.369.610	455.173	625.495	268.288.942	57.395.803	166.185
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	244.259.533	24.014.398	-	460	-	268.274.391	-	625.495	267.648.896	57.395.803	-
od čega: restrukturirana	-	176.221	-	-	-	176.221	-	3.097	173.124	11.603	-
Problematična potraživanja	-	-	1.095.039	180	-	1.095.219	455.173	-	640.046	-	166.185
od čega: restrukturirana	-	-	600	-	-	600	70	-	530	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	244.259.533	24.014.398	1.095.039	640	-	269.369.610	455.173	625.495	268.288.942	57.395.803	166.185

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

31.12.2024.															
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	117.288.450	19.860.320	556.708	240.967	-	766.987	1.200.252	629.269	792.314	1.415.949	471.002	-	137.946.445	4.804.771	143.222.218
Stambeni krediti	64.706.554	2.024.299	40.481	21.815	-	510.768	202.718	75.556	103.043	140.093	121.151	-	66.793.149	1.032.178	67.946.478
Potrošački i gotovinski krediti	44.720.175	15.392.064	443.856	190.907	-	186.184	864.198	494.865	619.462	1.199.420	226.091	-	60.747.002	3.364.129	64.337.222
Transakcioni i kreditne kartice	6.755.624	2.295.478	70.478	25.364	-	37.280	117.941	57.207	66.087	55.204	3.467	-	9.146.944	333.719	9.484.130
Ostala potraživanja	1.106.097	148.479	1.893	2.881	-	32.755	15.395	1.641	3.722	21.232	120.293	-	1.259.350	74.745	1.454.388
Potraživanja od privrede	245.648.601	1.830.905	142.234	50.811	-	691.809	322.565	1.642.520	453.791	664.609	320.656	-	247.672.551	3.775.294	251.768.501
Velika preduzeća	151.339.981	1.206.777	-	-	-	136.444	31.545	1.384.014	103.983	58.713	245.130	-	152.546.758	1.714.699	154.506.587
Mala i srednja preduzeća	27.284.264	404.563	101.861	14.730	-	396.233	212.382	134.661	135.182	254.654	24.841	-	27.805.418	1.133.112	28.963.371
Mikro preduzeća i preduzetnici	15.086.950	215.605	40.373	36.081	-	159.132	78.638	123.845	214.626	351.242	50.685	-	15.379.009	927.483	16.357.177
Finansijske institucije	51.937.406	3.960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51.941.366	-	51.941.366
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	113.872.503	-	271.753	-	-	-	-	-	-	-	288	-	114.144.256	-	114.144.544
Leasing	26.794.831	801.095	150.322	16.318	-	154.323	28.113	25.519	14.865	202.785	-	-	27.762.565	425.605	28.188.170
Leasing - potraživanja od stanovništva	685.951	568	5.977	-	-	4.210	-	-	-	3.110	-	-	692.496	7.320	699.816
Leasing - potraživanja od privrede	26.108.881	800.527	144.345	16.318	-	150.113	28.113	25.519	14.865	199.675	-	-	27.070.070	418.285	27.488.355
Ukupna izloženost	503.604.386	22.492.320	1.121.017	308.096	-	1.613.119	1.550.930	2.297.308	1.260.970	2.283.343	791.946	-	527.525.818	9.005.670	537.323.434
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	476.809.554	21.691.225	970.695	291.778	-	-	-	-	-	-	147.321	-	499.763.252	-	499.910.573
od čega: restrukturirana	5.029.408	52.811	1.340	15.756	-	-	-	-	-	-	9.206	-	5.099.315	-	5.108.521
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.458.796	1.522.817	2.271.789	1.246.105	2.080.558	644.625	-	-	8.580.065	9.224.690
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	277.136	181.678	49.875	91.260	162.048	54.893	-	-	761.997	816.890
Leasing	26.794.831	801.095	150.322	16.318	-	154.323	28.113	25.519	14.865	202.785	-	-	27.762.565	425.605	28.188.170
Neproblematična potraživanja	26.794.831	801.095	150.322	16.318	-	-	-	-	-	-	-	-	27.762.565	-	27.762.565
od čega: restrukturirana	227.606	5.965	229	-	-	-	-	-	-	-	-	-	233.800	-	233.800
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	154.323	28.113	25.519	14.865	202.785	-	-	-	425.605	425.605
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	244	-	-	3.225	25.868	-	-	-	29.338	29.338
Ukupna izloženost	503.604.386	22.492.320	1.121.017	308.096	-	1.613.119	1.550.930	2.297.308	1.260.970	2.283.343	791.946	-	527.525.818	9.005.670	537.323.434

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2024.															
Vanbilasna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	13.126.048	1.001.586	32.983	13.711	-	66.845	34.514	16.178	3.310	777	44	-	14.174.328	121.624	14.295.996
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.899.114	990.177	32.932	13.711	-	66.406	34.401	16.178	3.266	777	44	-	13.935.934	121.028	14.057.006
Ostala potraživanja	226.934	11.409	51	-	-	439	113	-	44	-	-	-	238.394	596	238.990
Potraživanja od privrede	226.550.575	17.321.136	316	1.846	-	557.309	1.101	2.428	350	51.772	146	-	243.873.873	612.960	244.486.979
Velika preduzeća	192.954.869	15.036.823	-	-	-	539.101	-	371	-	48.852	-	-	207.991.692	588.324	208.580.016
Mala i srednja preduzeća	11.369.906	249.468	46	716	-	5.413	1.052	-	42	-	-	-	11.620.136	6.507	11.626.643
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.811.826	161.947	270	1.130	-	12.795	49	2.057	308	2.920	146	-	3.975.173	18.129	3.993.448
Finansijske institucije	18.413.974	1.872.898	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.286.872	-	20.286.872
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	21.174.532	-	1.857	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.176.389	-	21.176.389
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	260.851.155	18.322.722	35.156	15.557	-	624.154	35.615	18.606	3.660	52.549	190	-	279.224.590	734.584	279.959.364
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	260.851.155	18.322.722	35.156	15.557	-	-	-	-	-	-	155	-	279.224.590	-	279.224.745
od čega: restrukturirana	35.667	696	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.363	-	36.363
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	624.154	35.615	18.606	3.660	52.549	35	-	-	734.584	734.619
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	260.851.155	18.322.722	35.156	15.557	-	624.154	35.615	18.606	3.660	52.549	190	-	279.224.590	734.584	279.959.364

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.															
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	90.235.946	38.239.210	1.237.825	264.818	-	460.731	2.396.578	864.139	667.892	1.257.852	816.993	-	129.977.799	5.647.192	136.441.984
Stambeni krediti	47.043.329	17.822.561	397.310	113.725	-	219.163	604.228	217.300	33.678	38.677	160.390	-	65.376.925	1.113.046	66.650.361
Potrošački i gotovinski krediti	36.239.173	17.695.578	718.084	126.909	-	175.396	1.603.383	578.390	538.583	1.039.231	478.816	-	54.779.744	3.934.983	59.193.543
Transakcioni i kreditne kartice	6.191.447	2.118.678	96.197	21.480	-	42.349	155.767	63.564	94.163	162.708	27.780	-	8.427.802	518.551	8.974.133
Ostala potraživanja	761.997	602.393	26.234	2.704	-	23.823	33.200	4.885	1.468	17.236	150.007	-	1.393.328	80.612	1.623.947
Potraživanja od privrede	236.791.020	8.342.832	152.160	99.288	-	927.393	279.640	469.766	231.121	585.141	390.222	-	245.385.300	2.493.061	248.268.583
Velika preduzeća	159.740.784	438.828	1.583	-	-	412.920	1.113	255.694	1.086	62.346	252.700	-	160.181.195	733.159	161.167.054
Mala i srednja preduzeća	24.910.829	1.110.196	53.087	80	-	388.474	113.058	63.384	66.404	218.210	45.622	-	26.074.192	849.530	26.969.344
Mikro preduzeća i preduzetnici	8.287.365	6.718.230	95.791	99.208	-	125.999	165.469	150.688	163.631	304.585	91.900	-	15.200.594	910.372	16.202.866
Finansijske institucije	43.852.042	75.578	1.699	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43.929.319	-	43.929.319
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	104.906.330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.766	-	104.906.330	-	104.908.096
Leasing	25.389.126	124.887	151.738	3.746	-	284.986	18.282	30.817	25.043	339.943	-	-	25.669.497	699.071	26.368.568
Leasing - potraživanja od stanovništva	698.894	833	10.881	-	-	3.735	-	717	1.041	1.549	-	-	710.607	7.042	717.649
Leasing - potraživanja od privrede	24.690.232	124.055	140.858	3.746	-	281.251	18.282	30.100	24.002	338.394	-	-	24.958.890	692.029	25.650.919
Ukupna izloženost	457.322.422	46.706.929	1.541.723	367.852	-	1.673.110	2.694.500	1.364.722	924.056	2.182.936	1.208.981	-	505.938.926	8.839.324	515.987.231
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	431.933.296	46.582.042	1.389.985	364.106	-	-	-	-	-	-	182.091	-	480.269.429	-	480.451.520
od čega: restrukturirana	1.021.690	170.746	6.069	16.341	-	-	-	-	-	-	14.198	-	1.214.846	-	1.229.044
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.388.124	2.676.218	1.333.905	899.013	1.842.993	1.026.890	-	-	8.140.253	9.167.143
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	397.766	244.889	52.702	60.004	138.180	63.096	-	-	893.541	956.637
Leasing	25.389.126	124.887	151.738	3.746	-	284.986	18.282	30.817	25.043	339.943	-	-	25.669.497	699.071	26.368.568
Neproblematična potraživanja	25.389.126	124.887	151.738	3.746	-	-	-	-	-	-	-	-	25.669.497	-	25.669.497
od čega: restrukturirana	404.662	1.055	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	405.717	-	405.717
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	284.986	18.282	30.817	25.043	339.943	-	-	-	699.071	699.071
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	46.256	6.846	56.044	-	-	-	-	-	109.147	109.147
Ukupna izloženost	457.322.422	46.706.929	1.541.723	367.852	-	1.673.110	2.694.500	1.364.722	924.056	2.182.936	1.208.981	-	505.938.926	8.839.324	515.987.231

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.															
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	12.197.018	878.297	42.166	8.521	-	64.360	51.051	10.794	-	100	351	-	13.126.002	126.305	13.252.658
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.967.424	868.879	41.821	8.521	-	63.743	50.961	10.794	-	100	351	-	12.886.645	125.598	13.012.594
Ostala potraživanja	229.594	9.418	345	-	-	617	90	-	-	-	-	-	239.357	707	240.064
Potraživanja od privrede	219.292.487	23.026.982	760.202	681	-	879.216	11.566	8.073	2.543	67.336	289	-	243.080.352	968.734	244.049.375
Velika preduzeća	191.156.199	20.132.200	-	-	-	834.113	-	-	-	62.273	-	-	211.288.399	896.386	212.184.785
Mala i srednja preduzeća	10.097.262	175.442	1.153	-	-	20.900	354	1.000	-	-	-	-	10.273.857	22.254	10.296.111
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.867.699	652.576	114	681	-	24.203	11.212	7.073	2.543	5.063	289	-	3.521.070	50.094	3.571.453
Finansijske institucije	15.171.327	2.066.764	758.935	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.997.026	-	17.997.026
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	12.067.577	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.067.577	-	12.067.577
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	243.557.082	23.905.279	802.368	9.202	-	943.576	62.617	18.867	2.543	67.436	640	-	268.273.931	1.095.039	269.369.610
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	243.557.082	23.905.279	802.368	9.202	-	-	-	-	-	-	460	-	268.273.931	-	268.274.391
od čega: restrukturirana	176.221	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176.221	-	176.221
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	943.576	62.617	18.867	2.543	67.436	180	-	-	1.095.039	1.095.219
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	600	-	-	-	-	-	-	-	600	600
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	243.557.082	23.905.279	802.368	9.202	-	943.576	62.617	18.867	2.543	67.436	640	-	268.273.931	1.095.039	269.369.610

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje

Grupa nema restrukturiranih kredita i potraživanja od banaka, niti restrukturirana ulaganja u investicione hartije od vrednosti.

Restrukturiranje dužnika pravnog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera tj. ukoliko proceni da bi se izmenom uslova finansiranja obezbedilo dugoročno održivo poslovanje dužnika. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Aktivnosti koje se preduzimaju osmišljavaju se na način da osiguraju opstanak preduzeća i ne ugroze likvidnost dužnika (eventualno smanjenje izloženosti mora da bude pažljivo isplanirano i primenjeno samo ukoliko ne ugrožava poslovni plan);
- Pri kreiranju plana finansijskog restrukturiranja fokus je na stabilizaciji neposrednih gotovinskih tokova i poboljšanju pokazatelja bilansa stanja (poput korišćenja neposlovne imovine, povećanja kapitala, restrukturiranja obaveza uključujući inter kompanijske kredite i van-bilansne pozicije), sa srednjoročnim i dugoročnim ciljem ostvarivanja poboljšanog nivoa i održive EBITDA tj. poboljšanja otplatnog kapaciteta i povećanja vrednosti preduzeća;
- U složenim slučajevima, uključuju se spoljni savetnici kako bi se obradio što širi aspekt procesa restrukturiranja: pravna pitanja, poreski i operativni preporuke i/ili supervizije, osmišljavanje i implementacija reorganizacije/šeme restrukturiranja);
- Obezbeđuje se saradnja sa drugim finansijerima sa ciljem održavanja preduzeća dužnika u "životu" i prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća: oblik i nivo saradnje mora biti razmatran od slučaja do slučaja (sprovođenje refinansiranja kroz organizovanje sindikata, objedinjavanje kolaterala, sagledavanje koje su banke voljne da pomognu proces restrukturiranja a koje ne, određivanje vođe u procesu ili osnivanje odbora za rukovođenje. smanjenje broja uključenih kreditora, itd.);
- Ukoliko dužnik pokaže spremnost, potražiti novog investitora (uz saglasnost/u saradnji /zajedno sa dužnikom);
- Zahteva se i podržava reorganizacija preduzeća dužnika, operativna i poslovno strateška poboljšanja (promena rukovodstva i strateških koncepata, modifikacija procesa i organizacionih struktura, (re)fokusiranje na osnovni posao, smanjenje operativnih troškova, pravljenje prioriteta u investiranju i/ili smanjenje nivoa troškova vezanih za investicije, itd).

U procesu restrukturiranja dužnika pravnih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti kreditora. Navodimo neke od mera restrukturiranja koja Grupa primenjuje (spisak nije sveobuhvatan, s obzirom da su slučajevi restrukturiranja pravnih lica specifični i uvek zahtevaju individualni pristup):

- Modifikacija proizvoda kroz: (i) refinansiranje izloženosti prema klijentu kroz odobravanje drugačijeg proizvoda koji je ili prilagođeniji načinu poslovanja dužnika ili je prihvatljiviji banci s aspekta rizika (npr. Faktoring. lizing), (ii) zahtevati plaćanje unapred, (iii) promenu iznosa rata ili rokova njihovog dospeća (iv) promena kamatne stope itd.
- "Pojačavanje" ugovornih uslova: prilagođavanje ugovornih odredbi sa ciljem da: (i) se ojača pozicija Grupe (ii) uspostavi sistem finansijske discipline (iii) pomogne izvršenje plana restrukturiranja, obezbedi dodatnu obavezu vlasnika preduzeća dužnika. itd.;
- Stupanje u kontakt sa drugim poveriocima i ukoliko je potrebno organizovanje odbora poverilaca (ovaj korak mora biti pažljivo razmotren i u skladu sa direktnih ugovornim okvirom zaključenim sa dužnikom kao i ciljem koji treba da bude ostvaren kroz preduzimanje ovakvih radnji);
- Usmeravanje gotovinskih tokova dužnika preko Grupe koji obuhvataju i tokove vezane za postojeće zaloge na potraživanjima dužnika kao i njihovo ažuriranje ukoliko je potrebno;
- Uključivanje novih zainteresovanih strana (investitora, dobavljača i kupaca) itd.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom zahteva visoku proaktivnost i striktno praćenje implementacije definisane strategije u cilju sprečavanja gubitaka za Grupu i omogućavanja maksimalnog povraćaja postojeće izloženosti prema dužniku. S tim u vezi, obezbeđuje se interni (između više odeljenja i sektora unutar Grupe) i eksterni (između Grupe i klijenta, Grupe i drugih kreditora itd.) protok informacija kako bi Grupa raspolagala sa ažurnim informacijama na osnovu kojih se donose odluke vezano za sprovođenje definisane strategije restrukturiranja i odnosa sa dužnikom. Postoji jasan lanac nadležnosti unutar nadležnog Sektora za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom u kome svaki dužnik ima osobu koja je nadležna za svakodnevno praćenje i kontakt kao i njoj nadređenih instanci koje su odgovorne za odobrenje/korekciju predloženih koraka u procesu restrukturiranja.

Svaki aspekt međusobnih odnosa Grupe i dužnika se definiše kroz potpisivanje neophodne pravne dokumentacije (koju pre potpisivanja kontroliše pravna služba Grupe) čime se obezbeđuje transparentnost dogovorenog ali i uspostavlja obaveze obe strane. Pravna služba je i nakon sprovođenja ugovorene strategije nadležna za sva pravna pitanja i postupke koji mogu proisteci iz odnosa Grupe i dužnika.

Kontrola ugovorenih i sprovedenih mera restrukturiranja se vrši kroz definisanje kontrolnih tačaka implementacije i postavljanje odgovarajućih mehanizama kontrole ispunjenja definisanih uslova a parametri stabilne kontrolne aktivnosti su definisani od slučaja do slučaja (uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog slučaja odnosno predmeta restrukturiranja) i mogu uključivati ali i ne treba da su ograničeni na:

- Izradu review aplikacija (minimalno jednom u šest meseci) u kojima se organima odlučivanja predstavlja uspešnost sprovođenja definisane strategije (redovnost izmirenja obaveza prema Grupi, poštovanje dogovorene i ugovorene strategije, postojanost u poslovanju dužnika, itd.) i predlažu korektivne mere (ukoliko situacija to nalaže);
- Redovno praćenje prometa preko računa klijenta otvorenog kod Grupe (prilivi i odlivi, realan obim u poređenju sa očekivanjima i ugovorenim procentom prometa preko Grupe, praćenje priliva vezanih za zaloge na potraživanjima i/ili asignacije ukoliko iste predstavljaju deo instrumenata obezbeđenja); brzu reakciju u slučaju nestandardnih/neuobičajenih transakcija (ili njihovog odsustva) itd.;
- Praćenje dužnikovih poslovnih aktivnosti (kao i članica grupe povezanih lica kojoj on pripada) / ostvarenja – bilo na osnovu redovnih podataka dostavljenih od strane dužnika i/ili izveštaja koje će dostaviti lice koje je dužnik ovlastio i/ili iz izveštaja eksternom supervizora (ukoliko je angažovan);
- Fizički obilazak dužnika u zavisnosti od potrebe, složenosti dužnikovog načina poslovanja i definisane strategije restrukturiranja;
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti instrumenata obezbeđenja;
- Redovno praćenje javnih registra kao i javno dostupnih informacija kako bi se moglo brzo reagovati u slučaju neuobičajenih dešavanja;
- Praćenje i brzo reagovanje na eventualne blokade računa klijenta (o čemu Grupa istovremeno obaveštava NBS);
- Praćenje ispunjenja bilo kog drugog ugovornog uslova i odredbe a u skladu sa definisanim rokovima.

Kao deo RBI grupe, Grupa je u obavezi da pored regulative propisane od strane Narodne banke Srbije poštuje i regulativu nadležnih organa Evropske Unije, među kojima i Evropskog nadzornog tela za Gruparstvo. Jedna od regulativa koja je od velike važnosti za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom jeste i direktiva koja definiše "Forbearance" proces i odnosi se na sve klase izloženosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Pod "Forborne" plasmanima se podrazumevaju krediti (izloženosti) kod kojih su primenjene "forbearance" mere (koje obuhvataju koncesije/ustupke date dužniku koji ima ili će imati poteškoće u izmirenju svojih finansijskih obaveza prema Grupi). Na osnovu navedenog, "forbearance" status definišu dva faktora:

- Finansijske poteškoće i
- Izmene/modifikacije opštih uslova kredita, koje se smatraju koncesijom/ustupkom dužniku.

"Forbearance" klasifikacija će prestati kada svi navedeni uslovi budu ispunjeni:

- Plasman se smatra "Performing", uključujući i one koji su reklasifikovani iz "Non-Performing" kategorije posle analize finansijskog stanja dužnika, koja dokazuje da plasman više nije "Non-Performing".
- Prošlo je minimum 2 godine probnog perioda od dana:
 - od kada se "Forborne" izloženost smatrala kao "Performing" (za plasmane reklasifikovane iz „Non-Performing“ statusa);
 - od kada je odobrena „forbearance“ mera (za plasmane koji nisu klasifikovani kao „Non-performing“ na dan implementacije „forbearance“ mere ili „forbearance“ mere nisu uticale da plasman bude klasifikovan kao „Non-performing“)
- Redovna otplata značajnog dela glavnice ili kamate tokom najmanje polovine probnog perioda;
- Ni jedna izloženost prema dužniku nije u docnji duže od 30 dana na kraju probnog perioda.

Restrukturiranje dužnika fizičkog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera i da će datim olakšicama pomoći klijentu da prevaziđe trenutne finansijske probleme i vrati plasman u redovnu otplatu. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Osigurati bolje razumevanje klijentovih potreba i trenutnog finansijskog stanja;
- Poboljšavanje motivacije klijenta da redovno izmiruje svoje obaveze.

Osnovna načela kojih se Grupa pridržava prilikom kalkulacije osnovnih elemenata novog kredita za restrukturiranje su:

- Obuhvatiti sva bilansna potraživanja od komitenta u jednu partiju. uz moguće izuzetke.
- Plan otplate novog kredita za restrukturiranje treba biti u vidu mesečnih anuiteta, sa rokom koji se određuje prema izloženosti klijenta i proizvodima koje ima u korišćenju. Produženje perioda otplate, tj. novi period otplate novog kredita za restrukturiranje, kojom su objedinjene sve ostale partije (osim stambenog kredita i gotovinskog kredita sa hipotekom), se definiše u odnosu na vrstu kreditnih proizvoda koji se restrukturiraju (kredit. kartica, pozajmica..) i prema izloženosti;
- Kamatna stopa - Detaljan način određivanja kamatne stope, ali i provizija za obradu kredita za restrukturiranje je predmet odobrenja Komisije za utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge;
- Obezbeđenje novog kredita treba da bude minimum istovetno postojećem obezbeđenju po kreditnim partijama klijenta koje su u otplati;
- Ukupne mesečne obaveze klijenta nakon restrukturiranja treba da budu umanjene za najmanje 20% u odnosu na postojeće mesečne obaveze klijenta u Grupi;
- Modeli restrukturiranja koji se koriste (u procesu restrukturiranja dužnika fizičkih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti klijenta.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Navodimo osnovne modele (mere) restrukturiranja koja Grupa primenjuje:

- Produženje roka i korekcije mesečnih anuiteta u odnosu na inicijalne u skladu potrebama klijenta, mogućnostima otplate, gore postavljenim uslovima i Kreditnom politikom Grupe;
- „Grace period” od maksimalno 12 meseci, po postojećem stambenom kreditu ili gotovinskom kreditu sa hipotekom (uz zadržavanje datuma dospeća). U toku grace perioda klijent plaća samo ugovoreni iznos kamate;
- Privremeno umanjeno kamatne u periodu od maksimum 12 meseci;
- Negativna amortizacija, U ovim slučajevima kamatna stopa po stambenom kreditu ostaje nepromenjena, ali u „grace periodu” od 9 meseci klijent plaća samo 50% obračunate kamate. Po isteku „grace perioda” vrši se pripis svih neplaćenih obaveza po ovakvom planu otplate glavnici duga, uz zadržavanje originalne valute kredita.

Klijent dobija status „Izlečen” („cured”) po ispunjenju sledećih uslova:

- Potpuna otplata restrukturiranog kredita; ili
- Poslednje dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije bio u defaultu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u default pa nakon nekog vremena izađe iz default-a. period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz default-a);
- Poslednja dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije imao docnju 30+ po bilo kom kreditnom proizvodu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u 30+ pa nakon nekog vremena izađe iz docnje 30+ , period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz 30+).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja za bilansne i vanbilansne izloženosti dati su u nastavku:

31.12.2024.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	350.276	-	8.572	107.270	-	-	49.693	515.811
Stambeni krediti	-	127.506	-	7.126	24.502	-	-	45.635	204.769
Potrošački i gotovinski krediti	-	217.021	-	1.446	3.955	-	-	1.548	223.970
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	5.749	-	-	78.813	-	-	2.510	87.072
Potraživanje od privrede	-	266.826	-	11.716	224.712	-	-	4.906.349	5.409.603
Velika preduzeća	-	86.158	-	-	118.296	-	-	4.614.097	4.818.551
Mala i srednja preduzeća	-	84.291	-	11.716	76.367	-	-	283.831	456.205
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	96.377	-	-	30.049	-	-	8.421	134.847
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	49.752	213.524	-	-	-	-	-	263.276
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	5.427	1.621	-	-	-	-	-	7.048
Leasing-potraživanja od privrede	-	44.325	211.903	-	-	-	-	-	256.228
Ukupna izloženost	-	666.854	213.524	20.288	331.982	-	-	4.956.042	6.188.690

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2024.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	696	-	-	-	-	-	35.667	36.363
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	35.667	35.667
Mala i srednja preduzeća	-	696	-	-	-	-	-	-	696
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	696	-	-	-	-	-	35.667	36.363

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	395.211	29	9.587	127.094	-	-	135.518	667.439
Stambeni krediti	-	176.550	-	7.872	28.297	-	-	26.867	239.586
Potrošački i gotovinski krediti	-	207.621	29	1.715	7.356	-	-	5.046	221.767
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	11.040	-	-	91.441	-	-	103.605	206.086
Potraživanje od privrede	-	290.403	-	-	335.058	-	-	1.047.605	1.673.066
Velika preduzeća	-	143.545	-	-	193.667	-	-	801.684	1.138.896
Mala i srednja preduzeća	-	81.079	-	-	94.943	-	-	223.836	399.858
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	65.779	-	-	46.448	-	-	17.558	129.785
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	4.527	4.527
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	209.926	304.938	-	-	-	-	-	514.864
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	4.472	1.497	-	-	-	-	-	5.969
Leasing-potraživanja od privrede	-	205.454	303.441	-	-	-	-	-	508.895
Ukupna izloženost	-	895.540	304.967	9.587	462.152	-	-	1.183.123	2.855.369

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	176.821	176.821
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	176.153	176.153
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	668	668
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	-	-	-	176.821	176.821

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2024. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2024.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2024.	Neto vrednost na 31. decembar 2024.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	566.696	98.481	99.897	21	-49.490	515.811	247.468
Stambeni krediti	239.586	25.951	38.475	226	-22.519	204.769	87.034
Potrošački i gotovinski krediti	218.458	70.897	47.563	-	-17.822	223.970	91.602
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	108.652	1.633	13.859	-205	-9.149	87.072	68.832
Potraživanje od privrede	1.618.985	5.409.601	834.525	-7.226	-777.232	5.409.603	4.854.517
Velika preduzeća	1.111.874	4.818.550	677.358	-6.623	-427.892	4.818.551	4.470.875
Mala i srednja preduzeća	381.000	456.205	115.553	-560	-264.887	456.205	315.022
Mikro preduzeća i preduzetnici	126.111	134.846	41.614	-43	-84.453	134.847	68.620
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	514.864	251.931	503.519	-	-	263.276	230.480
Leasing-potraživanja od stanovništva	5.969	2.980	1.901	-	-	7.048	6.944
Leasing-potraživanja od privrede	508.895	248.951	501.618	-	-	256.228	223.536
Ukupna potraživanja	2.700.545	5.760.013	1.437.941	-7.205	-826.722	6.188.690	5.332.465

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2024.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restruktuiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2024.	Neto vrednost na 31. decembar 2024.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	176.821	696	165.070	-	23.916	36.363	36.158
Velika preduzeća	176.153	-	164.402	-	23.916	35.667	35.626
Mala i srednja preduzeća	668	696	668	-	-	696	532
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	176.821	696	165.070	-	23.916	36.363	36.158

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2023. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2023.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Neto vrednost na 31. decembar 2023.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	638.891	185.689	108.711	85	(48.515)	667.439	402.854
Stambeni krediti	233.801	54.776	25.512	245	(23.724)	239.586	112.374
Potrošački i gotovinski krediti	132.590	130.913	28.493	-	(13.243)	221.767	109.236
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	272.500	-	54.706	(160)	(11.548)	206.086	181.244
Potraživanje od privrede	2.002.264	272.550	237.861	(1.016)	(362.871)	1.673.066	1.288.778
Velika preduzeća	1.603.346	22.729	194.146	(805)	(292.228)	1.138.896	992.315
Mala i srednja preduzeća	301.937	172.153	11.469	(190)	(62.573)	399.858	222.372
Mikro preduzeća i preduzetnici	92.454	77.668	32.246	(21)	(8.070)	129.785	69.564
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	4.527	-	-	-	-	4.527	4.527
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	612.603	363.725	461.465	-	-	514.864	469.467
Leasing-potraživanja od stanovništva	3.497	3.415	943	-	-	5.969	5.747
Leasing-potraživanja od privrede	609.107	360.310	460.521	-	-	508.895	463.720
Ukupna potraživanja	3.253.759	821.964	808.037	(931)	(411.386)	2.855.369	2.161.100

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2023.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Neto vrednost na 31. decembar 2023.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	366.716	-	4	-	(189.891)	176.821	173.655
Velika preduzeća	366.092	-	-	-	(189.939)	176.153	173.066
Mala i srednja preduzeća	624	-	4	-	48	668	589
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	366.716	-	4	-	(189.891)	176.821	173.655

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika

Grupa drži instrumente obezbeđenja po osnovu kredita i avansa datih klijentima u obliku hipoteke na nepokretnostima i ostalim sredstvima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. Procene tržišne vrednosti baziraju se na vrednosti instrumenata obezbeđenja procenjenih u vreme zaduženja i po pravilu se ažuriraju na godišnjem nivou. Na postojeće instrumente obezbeđenja se primenjuju minimalni i po potrebi dodatni faktori umanjenja (haircut), propisani grupnom politikom Raiffeisen grupacije za svaku vrstu instrumenata kreditne zaštite, koja uzima u obzir specifičnosti vrste instrumenata, tržišnih fluktuacija i lokalnih specifičnosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2024. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

31.12.2024.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	96.358	-	44.004.464	11.474	-	490	-	-	-	-
Stambeni krediti	12.751	-	43.263.664	10.789	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	24.087	-	-	-	-	490	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	59.520	-	740.800	685	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	305.509	-	1.498.497	29.617.438	-	1.797.471	2.720.912	49.173.383	-	18.139.479
Velika preduzeća	193.014	-	669.869	26.500.459	-	1.794.349	2.664.761	167.170	-	15.415.663
Mala i srednja preduzeća	80.301	-	517.241	1.835.852	-	1.291	38.444	21.507	-	2.256.799
Mikro preduzeća i preduzetnici	32.194	-	311.387	1.281.127	-	1.831	17.707	-	-	467.017
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	48.984.706	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	13.497.279	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	380.656	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	13.116.623	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	401.867	-	45.502.961	29.628.912	-	1.797.961	2.720.912	49.173.383	-	18.139.479
od čega: restrukturirana	-	-	3.172	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	13.497.279	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	13.497.279	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	97.718	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	401.867	-	45.502.961	29.628.912	-	15.295.240	2.720.912	49.173.383	-	18.139.479

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2024.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	175.617	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	175.617	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	1.125.145	-	392.534	7.345.376	-	245.189	-	18.440.800	-	23.480.382
Velika preduzeća	556.420	-	127.494	6.844.264	-	242.972	-	689.416	-	23.399.379
Mala i srednja preduzeća	384.840	-	250.065	426.977	-	2.217	-	-	-	67.334
Mikro preduzeća i preduzetnici	183.885	-	14.975	74.135	-	-	-	-	-	13.669
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	17.751.384	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	1.300.762	-	392.534	7.345.376	-	245.189	-	18.440.800	-	23.480.382
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.300.762	-	392.534	7.345.376	-	245.189	-	18.440.800	-	23.480.382

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2024.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	10.546	-	6.235.109	4.519	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	3.248	-	6.078.447	3.115	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	6.471	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	827	-	156.662	1.404	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	40.910	-	282.182	3.833.049	-	208.486	32.601	133.793	-	1.701.554
Velika preduzeća	4.332	-	61.493	1.753.548	-	208.276	7.182	133.325	-	1.042.278
Mala i srednja preduzeća	31.432	-	205.665	2.046.727	-	210	14.090	-	-	562.948
Mikro preduzeća i preduzetnici	5.146	-	15.024	32.774	-	-	11.329	-	-	96.328
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	468	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	774.073	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	5.255	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	768.819	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	51.456	-	6.517.291	3.837.568	-	208.486	32.601	133.793	-	1.701.554
od čega: restrukturirana	562	-	103.010	110.939	-	-	-	-	-	22.666
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	774.073	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	774.073	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	45.288	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	51.456	-	6.517.291	3.837.568	-	982.559	32.601	133.793	-	1.701.554

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2024.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	128.091	-	44.324	1.051.740	-	99.604	-	512.010	-	1.450.479
Velika preduzeća	9.883	-	35.501	885.967	-	99.604	-	11.701	-	1.449.859
Mala i srednja preduzeća	106.309	-	-	165.773	-	-	-	-	-	620
Mikro preduzeća i preduzetnici	11.899	-	8.823	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	500.309	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	128.095	-	44.324	1.051.740	-	99.604	-	512.010	-	1.450.479
od čega: restrukturirana	-	-	-	35.667	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	128.095	-	44.324	1.051.740	-	99.604	-	512.010	-	1.450.479

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2024.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	6.926	-	927.883	9.228	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	1.072	-	892.271	9.228	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	4.060	-	1.969	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	1.794	-	33.643	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	234.979	-	104.194	424.491	-	6.291	14.316	-	-	546.136
Velika preduzeća	234.595	-	-	40.924	-	3.250	3.675	-	-	442.319
Mala i srednja preduzeća	-	-	84.536	276.809	-	3.041	6.021	-	-	47.465
Mikro preduzeća i preduzetnici	384	-	19.658	106.758	-	-	4.620	-	-	56.352
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	141.560	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	5.583	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	135.977	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	241.905	-	1.032.077	433.719	-	6.291	14.316	-	-	546.136
od čega: restrukturirana	-	-	167.024	88.697	-	3.041	427	-	-	23.573
Leasing	-	-	-	-	-	141.560	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	141.560	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	5.815	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	241.905	-	1.032.077	433.719	-	147.851	14.316	-	-	546.136

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2024.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** žiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	463	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	463	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	11.001	-	-	90.333	-	-	-	-	-	-
Velika preduzeća	8.922	-	-	90.320	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.079	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	11.464	-	-	90.333	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	11.464	-	-	90.333	-	-	-	-	-	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaoima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2023. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

31.12.2023.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	80.467	-	20.264.298	7.959	-	490	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.471	-	19.764.001	6.929	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	21.355	-	-	-	-	490	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	53.641	-	500.297	1.030	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	590.818	-	1.347.274	29.343.728	-	1.304.309	5.373.345	44.242.876	18.200.262	1.984.771
Velika preduzeća	335.006	-	649.800	25.955.312	-	1.301.159	4.927.710	283.740	15.005.416	1.984.771
Mala i srednja preduzeća	193.965	-	489.978	1.871.884	-	1.049	259.811	27.535	2.745.931	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	61.847	-	207.496	1.516.532	-	2.101	185.824	5.173	448.915	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	43.926.428	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	12.835.366	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	569.695	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	12.265.671	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	671.285	-	21.611.572	29.351.687	-	1.304.799	5.373.345	44.242.876	18.200.262	1.984.771
od čega: restrukturirana	-	-	3.014	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	12.835.366	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	12.835.366	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	184.933	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	671.285	-	21.611.572	29.351.687	-	14.140.165	5.373.345	44.242.876	18.200.262	1.984.771

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	208.012	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.867	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	206.145	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	1.371.880	-	594.193	6.604.142	-	219.291	-	13.763.596	21.377.300	5.614.885
Velika preduzeća	806.905	-	345.099	6.116.068	-	219.291	-	697.311	21.272.009	5.614.885
Mala i srednja preduzeća	343.298	-	239.272	429.501	-	-	-	-	102.791	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	221.677	-	9.822	58.573	-	-	-	-	2.500	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	13.066.285	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	1.579.892	-	594.193	6.604.142	-	219.291	-	13.763.596	21.377.300	5.614.885
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.579.892	-	594.193	6.604.142	-	219.291	-	13.763.596	21.377.300	5.614.885

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2023.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	47.199	-	27.603.448	31.333	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	14.099	-	27.001.566	27.241	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	32.223	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	877	-	601.882	4.092	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	173.504	-	425.399	5.517.342	-	699.500	215.600	190.576	3.594.991	34.854
Velika preduzeća	107.619	-	61.331	2.925.358	-	699.438	52.540	189.015	3.269.846	34.854
Mala i srednja preduzeća	63.540	-	205.477	2.507.349	-	62	112.978	-	253.686	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.345	-	158.591	84.635	-	-	50.082	-	71.459	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	1.561	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	1.922.335	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	8.122	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	1.914.213	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	220.703	-	28.028.847	5.548.675	-	699.500	215.600	190.576	3.594.991	34.854
od čega: restrukturirana	562	-	86.577	832.926	-	-	722	-	67.114	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	1.922.335	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.922.335	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	80.985	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	220.703	-	28.028.847	5.548.675	-	2.621.835	215.600	190.576	3.594.991	34.854

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2023.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	191.278	-	18.655	961.539	-	57.820	-	1.316.852	3.461.005	1.634.393
Velika preduzeća	125.809	-	-	819.733	-	54.810	-	-	3.452.794	1.634.393
Mala i srednja preduzeća	64.234	-	9.375	141.806	-	3.010	-	-	8.211	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.235	-	9.280	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	1.316.852	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	192.240	-	18.655	961.539	-	57.820	-	1.316.852	3.461.005	1.634.393
od čega: restrukturirana	-	-	-	11.603	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	192.240	-	18.655	961.539	-	57.820	-	1.316.852	3.461.005	1.634.393

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2023.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	2.606	-	987.039	5.227	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	1.555	-	922.346	5.227	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	2.456	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	1.051	-	62.237	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	232.955	-	79.242	324.502	-	184	35.690	-	209.916	-
Velika preduzeća	225.545	-	-	38.013	-	-	5.857	-	145.954	-
Mala i srednja preduzeća	2.508	-	58.941	125.457	-	184	16.250	-	38.332	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.902	-	20.301	161.032	-	-	13.583	-	25.630	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	273.653	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	268.935	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	4.717	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	235.561	-	1.066.281	329.729	-	184	35.690	-	209.916	-
od čega: restrukturirana	-	-	178.497	84.532	-	184	3.972	-	23.732	-
Leasing	-	-	-	-	-	273.653	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	273.653	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	41.188	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	235.561	-	1.066.281	329.729	-	273.837	35.690	-	209.916	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2023.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	626	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	626	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	18.133	-	-	142.176	-	-	-	-	5.250	-
Velika preduzeća	10.870	-	-	137.581	-	-	-	-	5.250	-
Mala i srednja preduzeća	631	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	6.632	-	-	4.595	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	18.759	-	-	142.176	-	-	-	-	5.250	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	18.759	-	-	142.176	-	-	-	-	5.250	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U prethodnim tabelama, nepokretnosti su prikazane po alociranim vrednostima koje se koriste pri obračunu obezvređenja, dok su garancije prikazane u vrednosti koja nije veća od knjigovodstvene vrednosti potraživanja koje služe kao obezbeđenje. Ponderisana vrednost kolaterala (WCV) je obračunata kao nominalna vrednost kolaterala (NCV) umanjena za haircut (diskont) i izloženosti pokrivene istim kolateralom prioritetnog ranga i limitirana je na iznos definisan u ugovoru o uspostavljanju sredstva obezbeđenja, kao i iznosom obezbeđenim odnosnim kolateralom. NCV je fer tržišna vrednost kolaterala (FMV), vrednost bazirana na proceni stručnjaka ili kupoprodajna vrednost nekretnine.

Politika Grupe je da vrši blagovremenu realizaciju kolaterala na pravi način. Grupa generalno ne koristi negotovinski kolateral za svoje vlastito poslovanje.

LTV racio

LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno.

Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema LTV raciju su prikazana u nastavku:

LTV racio	u hilj. RSD	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Ispod 50%	63.858.160	53.140.639
Od 50% do 70%	27.345.624	33.706.408
Od 70% do 90%	17.932.523	20.245.058
Od 90% do 100%	2.330.097	2.594.792
Od 100% do 120%	5.459.210	4.749.477
Od 120% do 150%	964.803	4.494.364
Preko 150%	6.125.369	6.324.141
Ukupno	124.015.786	125.254.879
Prosečan LTV pokazatelj	23%	29%

Investicione hartije od vrednosti

Grupa upravlja limitima i kontroliše rizik koncentracije i rizik druge ugovorene strane na nivou klijenta. Investiranje u hartije od vrednosti i blagajničke zapise emitovane od strane države ili državnih institucija (Narodne banke Srbije i Ministarstva Finansija Republike Srbije) vrši se u cilju postizanja što boljeg kvaliteta portfolija plasmana sa aspekta rizika i profitabilnosti. Rizici koji se odnose na ove plasmane kontinuirano se prate i podležu godišnjoj reviziji. Limiti se analiziraju na inicijativu i predlog Sektora sredstava Grupe, odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, preporuke Sektora rizika Grupe (nakon urađene analize klijenata i dobijenog preliminarog odobrenja od RBI), odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, i odobravaju na Kreditnom odboru Grupe, odnosno odgovarajućih organa upravljanja članica Grupe, i to kao maksimum izloženosti u definisanom roku prema instrumentu; jednom klijentu; grupi povezanih lica. Stvarna izloženost u okviru limita se prati na dnevnom nivou.

Tokom 2024. i 2023. godine, Grupa je u svom portfoliju imala sledeće dužničke hartije i zapise:

- Trezorske zapise i obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije,
- Obveznice koje je izdala država US i Austrija,
- Obveznice koje je izdala Evropska Unija,
- Obveznice koje je izdao Metro Wholesale & Food Specialist i
- Obveznice međunarodnih finansijskih organizacija (EBRD, IFC, EIB i KfW).

Grupa je tokom 2024. godine sprovodila revers-repo i repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS) kao i sa domacim i stranim finansijskim institucijama. U toku 2023. godine Banka je sprovodila revers-repo i repo transakcije samo sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Derivati

Tokom 2024. i 2023. godine. Grupa je obavljala transakcije sa sledećim derivatima:

- FX forward i slični ugovori (kvazi FX Forward).
- FX swap ugovori.
- kamatni swap.

Grupa koristi navedene proizvode za upravljanje deviznim rizikom i rizikom kamatne stope.

FX forward i FX swap transakcije kreiraju kreditnu izloženost Grupe (rizik da druga strana neće ispuniti u celosti svoju obavezu bilo o dospeću bilo kasnije) i rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorne strane (rizik da će jedna strana u deviznoj transakciji isplatiti valutu koju je prodala ali neće dobiti valutu koju je kupila).

Rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorene strane javlja se u bilo kojoj situaciji kada se plaćanje vrši u očekivanju odgovarajućeg primanja. Kontrola i praćenje izloženosti ovom riziku vrši se u okviru ukupnih kreditnih limita koji se odobravaju klijentima.

Grupa vrši strogu kontrolu limita na otvorenim pozicijama derivata.

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe

Kao posledica razudjenih poslovnih aktivnosti, Grupa je izložena brojnim rizicima, od kojih se rizik kamatnih stopa smatra jednim od osnovnih. Kamatni rizik se materijalizuje kroz uticaj kretanja tržišnih kamatnih stopa na neto prihod od kamata ili na ekonomsku vrednost banke.

Kako bi bila ispoštovana interna i regulatorna ograničenja za izloženost riziku kamatnih stopa, a istovremeno bila u mogućnosti da iskoristi tržišne prilike, Grupa je opredeljena da koristi derivatne instrumente za aktivno upravljanje izloženošću kamatnom riziku.

Derivativni proizvodi, kao što su transakcije swap-a, kamatni swap i međuvalutni swap, su potencijalni instrumenti za upravljanje rizikom kamatnih stopa. Primena računovodstva zaštite od rizika (Hedge accounting-a) omogućava adekvatno računovodstveno prikazivanje derivatnih transakcija, u skladu sa svrhom upravljanja rizikom. Stoga, za potrebe računovodstva, Grupa namerava da uskladi promene fer vrednosti zaključenih derivatnih transakcija sa promenama fer vrednosti objekta, odnosno pozicije koja je predmet zaštite od rizika kamatnih stopa. Na ovaj način ostvaruje se vremenska uskladenost priznavanja dobitaka i gubitaka na predmetu zaštite od rizika (Hedged Item) u odnosu na derivatnu transakciju, omogućavajući Grupi da izbegne volatilnost finansijskog rezultata kroz netiranje efekata na pozicijama predmeta zaštite i instrumenata zaštite. Grupa ove pozicije evidentira u posebnoj portfoliju u okviru sistema Wall Street.

U razmatranju pozicija koje mogu biti predmet zaštite od rizika (hedginga) Grupa podrazumeva samo pozicije koje se evidentiraju u okviru bankarske knjige i koje se vode po amortizovanoj vrednosti u skladu sa definisanim MSFI tretmanom, sa sledećim karakteristikama:

- krediti ili depoziti klijenata, koji su realizovani sa fiksnom ili promenljivom kamatnom stopom;
- pozicije koje su iskazane u valutama u kojima su dostupni instrumenti zaštite (IRS, CCS);
- sa jednokratnom otplatom glavnice ili otplatom u ratama (amortizacijom);
- imovina ili obaveze eksternih klijenata (nije dozvoljena primena na pozicije koje se odnose na entitete unutar grupe);

U ovom trenutku Hedge Accounting primenjen je na 25 kamatnih swap-ova (instrumenata), koje je Grupa zaključila sa Raiffeisen Bank International AG (RBI) u cilju zaštite od negativnih uticaja nastalih usled kretanja tržišnih kamatnih stopa, i to:

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

- **1 kamatni swap** označen kao **micro cash flow hedge** zaključen u cilju zaštite od rizika za jedan zajam kreditora EIB odobrenog preko Narodne banke Srbije kao agenta, sa sledećim karakteristikama:

objekat zaštite od rizika (Hegded Item)

- kredit je odobren 20. novembra 2015. godine u iznosu od 34.035.000 EUR;
- kamata je promenljiva, definicija kamate 3M Euribor + 0,483%;
- kamata se plaća kvartalno (20. februar, 20. maj, 20. avgust, 20. novembar);
- glavnica se otplaćuje u 16 jednakih tromesečnih rata, pri čemu je prva rata dospela 20. novembra 2019. godine, a poslednja rata se otplaćuje 20. maja 2027. godine.

instrument zaključen u cilju zaštite (Hedge Instrument)

- Instrument je kamatni swap zaključen 24. maja 2016. , koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.
- nominalni iznos i plan otplate je isti kao i kod kredita koji je objekat zaštite – kredit EIB;
- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – od 0,29% - Raiffeisen banka a.d. Beograd;
- druga ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu 3M Euribor - Raiffeisen Bank International AG;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

-**24 kamatna swapa** označena kao **portfolio cash flow hedge** zaključena u cilju zaštite od rizika za skup novčanih tokova (cash flow-ova) portfolija stambenih kredita odobrenih sa promenljivom kamatnom stopom, sa sledećim karakteristikama:

objekat zaštite od rizika (Hegded Item)

- skup novčanih tokova (cash flow-ova) portfolija stambenih kredita u ukupnom iznosu od 490.000.000 EUR;
- kamatna stopa je promenljiva 3M Euribor.

instrument zaključen u cilju zaštite (Hedge Instrument)

- Instrumenti su kamatni swap-ovi zaključeni u periodu od 27. juna 2024 do 04. decembra 2024. godine.
- ukupan nominalni iznos odgovara ukupnom iznosu novčanih tokova (cash flow-ova) hedzovanih stambenih kredita od 490.000.000 EUR (nominalni iznos po pojedinačnom swapu se kreće u rasponu od 5 -25 mio EUR);
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu 3M Euribor - Raiffeisen banka a.d. Beograd;
- druga ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu koja je ugovorena u opsegu od 1.966% -3.078% - Raiffeisen Bank International AG;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno;
- dužina trajanja kamatnih swapova se kreće u rasponu od 2 - 9.5 godina.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

Metodologija izračunavanja efektivnosti zaključene transakcije zaštite od rizika

Stepen efektivnost zaštite od rizika se odmerava u trenutku zaključenja transakcije, kao i na kraju svakog meseca, i to izračunavanjem efektivnosti na retrospektivnoj i prospektivnoj osnovi.

Oba testa se sprovede na osnovu neto fer vrednosti i uzimajući u obzir kumulirane promene fer vrednosti računato od dana zaključivanja instrumenta zaštite. Metoda koja se koristi za sagledavanje efektivnost hedžinga je Dollar Offset metoda.

Dollar Offset je kvantitativna metoda koja se bazira na poređenju promene fer vrednosti ili tokova gotovine instrumenta zaštite, sa promenom fer vrednosti ili tokova gotovine objekta zaštite. U zavisnosti od politike upravljanja rizikom subjekta koji primenjuje ovaj metod, test se može izvršiti na dva načina:

- na kumulativnoj osnovi (poređenjem tekuće fer vrednosti sa početnom vrednošću), ili
- na osnovu sagledavanja pojedinačnog perioda i njegovim poređenjem sa prethodnim periodom.

U slučaju Raiffeisen banke, test se vrši na kumulativnoj osnovi. Zaključena transakcija se smatra veoma efektivnom ako su rezultati relevantnih testova u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,5% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efektivnost} = \frac{\text{Kumulativna promena fer vrednosti Instrumenta zaštite}}{\text{Kumulativna promena fer vrednosti objekata zaštite}}$$

Kamatne stope koje se koriste za testove efektivnosti

Sistem Wall Street koristi cene i prinose instrumenata sa likvidnih tržišta kao izvor podataka za generisanje diskontne krive koja se primenjuje u obračunu. Inputi koji se koriste za konstruisanje primarne krive prinosa za svako tržište mogu se odabrati tako da odražavaju tržišnu konvenciju i preferencije korisnika.

Kriva koja se koristi u Wall Street sistemu za obračun fer vrednosti označena je kao D1 kriva i predstavlja uniju sledeća tri skupa podataka:

- Money Market stope do jedne godine - RV kriva
- fjučers ugovori za 2 godine – FS kriva
- trezorski prinosi -SV

Retrospektivni i prospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni testi efikasnosti

Retrospektivni test efikasnosti je sagledavanje realizovanih efekata, kojim se odmerava da li je zaključena transakcija zaista bila efektivna u proteklom periodu na nivou koji je očekivan. Test se radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Retrospektivni test efektivnosti se vrši na svaki izveštajni datum korišćenjem ranije opisanog Dollar Offset metoda, na kumulativnoj osnovi. Efektivnost se meri poređenjem kumulativne promene fer vrednosti objekta koji je predmet zaštite, sa kumulativnom promenom vrednosti instrumenta zaštite.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

Smatra se da je zaključena transakcija efektivna zaštita od rizika, ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,5% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Efikasnost=
$$\frac{\text{Kumulativna promena Hedge instrumenta fer vrednost}}{\text{Kumulativna promena Hedge objekta fer vrednost}}$$

Sve neophodne podatke obračunava sistem Wall Street.

Prospektivni test efektivnosti

Prospektivni test efektivnosti se takođe radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Efektivnost se testira prema 2 različita hipotetička scenarija:

- paralelno pomeranje (nagore) osnovne krive prinosa (D1) za 200 baznih poena (scenario +2%);
- paralelno pomeranje (nadole) osnovne krive prinosa (D1) za 200 baznih poena (scenario -2%);

Slično kao i kod retrospektivnog testa, zaključena transakcija se smatra efektivnom ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,5% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Sve neophodne podatke obračunava WSS

Retrospektivni i prospektivni rezultati testa efikasnosti

Rezultati testa retrospektivne efikasnosti se izračunavaju na mesečnom nivou (poslednjeg radnog dana) i evidentiraju se inkrementalnim knjiženjima.

Promena fer vrednosti instrumenta se poredi sa promenom fer vrednosti objekta merena preko hipotetičkog svopa kamatnih stopa.

Efektivna komponenta se knjiži na poziciji ostalog rezultata (Other Comprehensive Income), dok se neefektivna komponenta evidentira kao prihod ili rashod tekućeg perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze. Nastaje usled neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive; uključuje i rizik nemogućnosti finansiranja sredstava po odgovarajućim stopama, kao i rizik pretvaranja drugih oblika imovine u gotovinu po razumnoj ceni i u odgovarajućem roku, Grupa u svom poslovanju obezbeđuje pristup različitim izvorima sredstava:

- depozitima sa različitim rokovima dospeća (po broju i vrsti deponenata),
- dugoročnim sredstvima finansijskih tržišta,
- emitovanim hartijama od vrednosti,
- subordiniranim obavezama i
- akcijskom kapitalu.

Diversifikacijom izvora sredstava obezbeđuje se stabilan i dugoročan izvor finansiranja. Grupa kontinuirano procenjuje rizik likvidnosti tako što identifikuje i prati promene u pogledu sredstava koja su potrebna za ispunjenje ciljeva postavljenih u skladu sa celokupnom strategijom Grupe.

U narednoj tabeli prikazane su informacije o racijima likvidnosti:

%	2024.	2023.
Pokazatelj likvidnosti-dnevni	2.61	2.37
Pokazatelj likvidnosti-trodnevni	2.6	2.33
Pokazatelj likvidnosti-mesečni	2.62	2.43
Uži pokazatelj likvidnosti-dnevni	1.74	1.73
Uži pokazatelj likvidnosti-trodnevni	1.79	1.65
Uži pokazatelj likvidnosti-mesečni	1.72	1.73
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	n/a	166.84

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	155.295.826	155.295.847	155.295.847	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	62.988	62.988	62.988	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	108.644.596	108.682.876	16.995.687	5.163.705	10.270.917	57.599.848	18.652.719
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	108.116.823	108.117.233	108.094.996	-	22.237	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	360.865.893	371.112.990	29.711.435	26.364.436	90.206.845	160.430.110	64.400.164
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	2.541.308	2.541.308	2.541.308	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	756.492	756.492	-	756.492	-	-	-
Ukupno	736.284.063	746.569.871	312.702.261	32.284.633	100.499.999	218.029.958	83.053.020
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	44.228	44.228	44.228	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18.816.426	18.816.426	4.300.780	1.361.701	2.934.274	9.131.718	1.087.954
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	598.359.055	598.359.055	589.839.598	1.931.754	3.028.002	3.220.640	339.061
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	340.438	340.438	340.438	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	6.031.200	-	-	31.200	-	6.000.000	-
Subordinirane obaveze	9.052.685	9.052.685	276.567	-	-	-	8.776.118
Ukupno	632.644.032	632.644.032	594.801.611	3.324.655	5.962.276	18.352.358	10.203.133
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2024. godine	103.640.031	113.925.839	(282.099.350)	28.959.979	94.537.723	199.677.600	72.849.887
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2024. godine			(282.099.350)	(253.139.372)	(158.601.648)	41.075.952	113.925.839

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	134.518.611	134.518.611	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	57.591	57.591	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	96.743.682	96.804.101	11.887.859	3.068.647	5.585.503	63.620.191	12.641.901
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	65.704.139	65.705.959	65.684.859	-	21.100	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	356.129.740	366.958.746	26.468.759	22.280.032	94.082.256	155.711.740	68.415.958
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	596.925	596.925	596.925	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	653.750.825	664.642.070	239.214.605	25.348.679	99.688.859	219.331.931	81.057.996
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	60.860	60.860	60.860	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	15.466.397	3.263.780	1.247.678	3.153.040	6.321.598	1.480.300
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	542.104.777	529.889.638	1.330.079	5.109.250	5.149.831	625.978
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	1.217.435	1.217.435	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.077.883	9.077.883	289.855	-	-	-	-
Ukupno	567.927.352	567.927.352	534.721.569	2.577.758	8.262.290	11.471.430	10.894.306
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2023. godine	85.823.473	96.714.718	(295.506.964)	22.770.921	91.426.569	207.860.501	70.163.690
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2023. godine			(295.506.964)	(272.736.043)	(181.309.473)	26.551.028	96.714.718

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazani su neto iznos nederivativnih finansijskih sredstava i obaveza sa dospećem u roku od 12 meseci od dana izveštaja:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja od komitenata	136.035.619	132.002.041
Finansijske obaveze		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	594.799.354	536.328.968

U narednoj tabeli prikazane su komponente rezervi likvidnosti Grupe:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>		<u>2023.</u>	
	<u>Iznos</u>	<u>Fer vrednost</u>	<u>Iznos</u>	<u>Fer vrednost</u>
Stanje na računu kod centralne banke	124.767.470	124.767.470	108.546.639	108.546.639
Ostali gotovinski ekvivalenti	30.528.355	30.528.355	25.971.972	25.971.972

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2024. godine koja mogu biti na raspolaganju za buduće finansiranje:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Založene</u>		<u>Nezaložene</u>		<u>Ukupno</u>
	<u>Založene kao obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Raspoložive za obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	155.295.826	155.295.826
Kredit i potraživanja	-	-	-	468.982.716	468.982.716
Ukupno aktiva	-	-	-	624.278.542	624.278.542

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2023. godine koja su bila na raspolaganju za buduće finansiranje:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Založene</u>		<u>Nezaložene</u>		<u>Ukupno</u>
	<u>Založene kao obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Raspoložive za obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	134.518.611	134.518.611
Kredit i potraživanja	-	-	-	421.833.879	421.833.879
Ukupno aktiva	-	-	-	556.352.490	556.352.490

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Tržišni rizici su rizici nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neočekivanih i nepovoljnih kretanja na tržištu (u smislu volatilnosti kamatne stope, deviznog kursa, kreditne marže tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti). Tržišni rizici nastaju iz rizika promene vrednosti otvorenih pozicija koje Grupa zauzima u svom poslovanju: uključuje promene vrednosti portfolija raspoređenih u knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom podrazumeva upravljanje i kontrolu izloženosti Grupe tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju prihoda od izloženosti riziku.

Tabela u nastavku prikazuje alokaciju finansijskih sredstava i obaveza, koje su izložene tržišnim rizicima, na portfolio namenjen trgovanju i portfolio koji nije namenjen trgovanju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>Knjigovodstvena vrednost</u>	<u>Portfolio namenjen trgovanju</u>	<u>Portfolio kojim se ne trguje</u>
31. decembar 2024.godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14;3(l)	155.295.826	-	155.295.826
Potraživanja po osnovu derivata	15;3(m)	62.988	62.988	-
Hartije od vrednosti	16;3(p)	108.644.596	649.380	107.995.216
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17;3(o)	108.116.823	-	108.116.823
Kredit i potraživanja od komitenata	18;3(o)	360.865.893	-	360.865.893
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		2.541.308	-	2.541.308
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		44.228	44.228	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	27;3(v)	18.816.427	-	18.816.427
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	28;3(v)	598.359.055	-	598.359.055
31. decembar 2023. godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14;3(l)	134.518.611		134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	15;3(m)	57.591	57.591	-
Hartije od vrednosti	16;3(p)	96.743.682	1.812.553	94.931.129
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17;3(o)	65.704.139		65.704.139
Kredit i potraživanja od komitenata	18;3(o)	356.129.740	-	356.129.740
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		596.925	-	596.925
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		60.860	60.860	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	27;3(v)	15.466.397	-	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	28;3(v)	542.104.777	-	542.104.777

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa. Promena kamatnih stopa direktno utiče na generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili perioda fiksiranja cene kamatonosnih instrumenata. Razlikujemo:

- „outright“ kamatni rizik – rizik koji proizilazi iz osetljivosti promene kamate u odnosu na vertikalno kretanje krive prinosa,
- „yield curve risk“ (strukturni rizik kamatne stope) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu oblika i nagiba krive prinosa (horizontalno kretanje) i
- „basis risk“ (osnovni rizik) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu u rasponu (spread-u) između različitih kamatnih stopa.

Kamatni rizik identifikuje se na nivou svake pojedinačne transakcije i na nivou banke. Grupa prati i kontroliše izloženost riziku promene kamatne stope kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih i u knjigu trgovanja i u Bankarsku knjigu.

/i/ Knjiga trgovanja

Grupa na dan 31.12.2024. godine i 31.12.2023. godine nije imala kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih u knjizi trgovanja.

/ii/ Bankarska knjiga

Metodologija koja se koristi za procenu rizika kamatne stope u Bankarskoj knjizi je „Gap analiza“. U analizu su uključeni svi kamatonosni proizvodi u skladu sa:

- a) periodom promene kamatnih stopa (repricing period/floating interest rate)
- b) finalnim periodom dospeća.

Razlika između kamatonosne aktive i kamatonosne pasive unutar definisanih vremenskih odrednica „korpi“ pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti
kada je GAP negativan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Broj i vremenske odrednice „korpi“ definiše ALCO

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim odrednicama, ponderišu se „faktorima“ dizajniranim tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenario osetljivosti u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p. i procenu njihovog modifikovanog trajanja:

	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
	Nominalni Gep	Efekat povećanja kamatne stope za200 bp	Nominalni Gep	Efekat povećanja kamatne stope za200 bp
RSD	5.806.798	1.535.944	6.776.746	861.685
EUR	12.906.983	273.253	9.363.145	400.583
USD	6.614.827	416.323	7.782.285	2.999
CHF	13.387.823	191.448	8.211.455	215.773
Ostale valute	2.379.405	11.285	1.428.913	5.667
Ukupni efekat		2.428.252		1.486.708

Glavne kategorije u kreiranju razlika u repricingu su:

- Pozicije („leg“) sa fiksnom kamatnom stopom (repricing gep predstavlja nominalni novčani tok, prema vremenskim korpama njegovog dospeća);
- Pozicije („leg“) sa promenljivom kamatnom stopom (repricing gep predstavljaju novčani tokovi razvrstani u vremenske korpe prema datumu sledećeg fiksiranja kamatne stope)
- Administrativni proizvodi (tekući računi, štedni računi, kreditne kartice, rizik kamatne stope većine ovih proizvoda je modeliran).

Efekat stresa od 200 bps se obavlja množenjem razlika u repricingu sa standardnim ponderima neusklađenosti (Izmenjeno trajanje, definisano EBA i BSBS direktivom).

Grupa je uglavnom izložena faktorima promenljivih kamatnih stopa EUR variable - EURIBOR 1 M, EURIBOR 3M i EURIBOR 6M.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2024. godine prikazan je narednom tabelom:

U hiljadama RSD	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	155.295.826	69.722.066	-	-	-	-	85.573.760
Potraživanja po osnovu derivata	62.988	-	-	-	-	-	62.988
Hartije od vrednosti	108.644.596	16.957.407	5.163.705	10.270.917	57.599.848	18.652.719	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	108.116.823	107.602.357	217.178	22.237	-	-	275.051
Kredit i potraživanja od komitenata	360.865.893	54.528.797	132.210.840	83.237.702	73.266.068	17.095.407	527.079
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	2.541.308	-	-	-	-	-	2.541.308
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	735.527.571	248.810.627	137.591.723	93.530.856	130.865.916	35.748.126	88.980.323
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	44.228	-	-	-	-	-	44.228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18.816.426	10.209.464	1.650.895	4.810.648	1.790.328	295.532	59.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	598.359.055	587.176.413	3.439.732	2.465.582	1.859.169	371.231	3.046.928
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	340.438	-	-	-	-	-	340.438
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	6.031.200	-	6.031.200	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.052.685	9.052.685					
Ukupno	632.644.032	606.438.562	11.121.827	7.276.230	3.649.497	666.763	3.491.154
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	239.157	(1.192.304)	(62.206.548)	1.436.620	50.426.298	11.775.091	
Neto kamatna neusklađenost 31. decembar 2024. godine	103.122.696	(358.820.239)	64.263.348	87.691.246	177.642.717	46.856.454	85.489.169

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2023. godine prikazan je narednom tabelom:

	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
U hiljadama RSD							
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	47.421.925	-	-	-	-	87.096.686
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	-	-	-	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	96.743.682	11.827.440	3.068.647	5.585.503	63.620.191	12.641.901	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	65.704.139	64.355.468	-	1.172.494	9.764	-	166.413
Kredit i potraživanja od komitenata	356.129.740	75.787.353	138.158.792	88.142.527	41.595.831	11.705.277	739.960
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	596.925	-	-	-	-	-	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	653.750.825	199.392.187	141.227.439	94.900.524	105.225.786	24.347.178	88.657.713
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	60.860	-	-	-	-	-	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	6.238.227	2.710.193	4.664.913	1.495.618	295.933	61.512
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	527.246.017	3.696.585	4.520.574	3.188.922	624.548	2.828.130
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	-	-	-	-	-	1.217.435
Subordinirane obaveze	9.077.883	9.077.883	-	-	-	-	-
Ukupno	567.927.351	542.562.127	6.406.778	9.185.488	4.684.540	920.482	4.167.937
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	(785.432)	(1.630.162)	1.540.089	(79.105)	(532.550)	(83.705)	
Neto kamatna neusklađenost 31. decembar 2023. godine	85.038.042	(344.800.102)	136.360.750	85.635.932	100.008.696	23.342.991	84.489.775

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

/iii/ Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Grupa nema vlasničke hartije od vrednosti u svom portfoliju, te nije izložena cenovnom riziku po ovom osnovu.

/iv/ Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Deviznom riziku Grupa je izložena po osnovu stavki koje se vode u Bankarskoj i knjizi trgovanja. Devizni rizik se izražava i meri otvorenom deviznom pozicijom.

Otvorena devizna pozicija Grupe predstavlja razliku između potraživanja i obaveza banke u stranoj valuti kao i potraživanja i obaveza u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Analiza osetljivosti, koja se sastoji iz dva scenarija sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat.

- a) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (apresijacija strane valute)
- b) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -5% (apresijacija RSD)

	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2024	23.875	(870.184)	327	(3.298)	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	2.388	(87.018)	33	(330)	(84.928)
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(1.194)	43.509	(16)	165	42.464
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2023	180.117	1.043.663	2.846	9.260	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	18.012	104.366	285	926	123.589
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(9.006)	(52.183)	(142)	(463)	(61.794)

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti aktive i pasive denominovane u stranim valutama. Grupa bi trebalo da obezbedi da njena devizna pozicija bude što manja.

Grupa nastoji da umanja rizik promene kursa valute put em odobravanja kredita sa deviznom klauzulom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2024. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	952.030	64.346.691	2.011.212	807.285	87.178.608	155.295.826
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	40.147	-	22.841	62.988
Hartije od vrednosti	22.545.124	25.672.536	-	-	60.426.936	108.644.596
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.116.356	5.885.789	111.557	736.814	100.266.307	108.116.823
Kredit i potraživanja od komitenata	5.482	266.140.854	76.929	523	94.642.105	360.865.893
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	756.442	-	-	1.784.866	2.541.308
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	24.618.992	362.802.312	2.239.845	1.544.622	344.321.800	735.527.571
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	22.049	-	-	22.179	44.228
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	36.649	16.958.759	36.199	3.886	1.780.933	18.816.426
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	50.505.573	283.746.411	18.469.867	7.001.784	238.635.420	598.359.055
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	6.031.200	6.031.200
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	132.174	-	-	208.264	340.438
Subordinirane obaveze	-	9.052.685	-	-	-	9.052.685
Ukupno finansijske obaveze	50.542.222	309.912.078	18.506.066	7.005.670	246.677.996	632.644.032
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(1.605.778)	3.500.110	(61.639)	(58.992)	(3.429.929)	(1.656.228)
FX Fwd	27.539.275	(49.921.237)	16.328.006	5.521.703	2.165.747	1.633.494
FX SWAP	-	(4.604.270)	-	-	4.627.004	22.734
Ukupno	25.933.497	(51.025.397)	16.266.367	5.462.711	3.362.822	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2024.	10.267	1.864.836	146	1.663	101.006.626	102.883.538

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2023. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.072.708	60.511.568	2.590.201	1.018.157	69.325.977	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	23.984	-	33.607	57.591
Hartije od vrednosti	19.075.669	14.853.890	-	-	62.814.123	96.743.682
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	881.160	3.846.154	128.171	626.445	60.222.209	65.704.140
Kredit i potraživanja od komitenata	2.028.449	266.608.370	95.460	1.751	87.395.709	356.129.740
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	87.845	-	-	509.080	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	23.057.987	345.907.827	2.837.816	1.646.353	280.300.843	653.750.826
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	45.276	-	-	15.584	60.860
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	48.946	12.191.295	36.274	4.017	3.185.864	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47.823.173	273.021.096	18.261.681	5.535.038	197.463.789	542.104.777
Obaveze po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.217.435	1.217.435
Subordinirane obaveze	-	9.077.883	-	-	-	9.077.883
Ukupno finansijske obaveze	47.872.120	294.335.550	18.297.955	5.539.055	201.882.672	567.927.352
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(756.263)	(422.271)	(21.969)	23.386	1.923.280	746.162
FX Fwd	-	(361.473)	-	-	364.295	2.822
FX SWAP	25.737.284	(46.284.367)	15.484.838	3.881.041	432.219	(748.985)
Ukupno	24.981.021	(47.068.111)	15.462.870	3.904.426	2.719.794	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2023.	166.888	4.504.166	2.731	11.724	81.137.965	85.823.474

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni, ali isključuje strateški i rizik reputacije.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je svođenje izloženosti Grupe operativnom riziku na minimum, odnosno do nivoa koji je prihvatljiv za Grupu sa aspekta odnosa troškova i rizika, a kroz dosledno i prudencijalno upravljanje finansijskom organizacijom i kroz unapređenje poslovnih aktivnosti i sistema unutrašnjih kontrola.

Prioriteti upravljanja rizikom identifikuju se kroz kombinaciju iskustva i opservaciju, procenu i znanje interne revizije, interne kontrole, detaljnu procenu rizika, unapređenje procedura za upravljanje, izveštaje o incidentima.

Ocena nivoa operativnih rizika zavisi od vrste događaja, frekvencije pojavljivanja i finansijskog uticaja na poslovanje Grupe.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Operativni rizik (nastavak)

Aktivnosti upravljanja rizikom imaju za cilj identifikaciju kako postojećih, tako i potencijalnih izvora rizika koji može nastati uvođenjem novih poslovnih proizvoda, sistema ili aktivnosti.

Identifikacija rizika obuhvata:

- interne prevare i zloupotrebu;
- eksterne prevare i zloupotrebu;
- propuste u politici zapošljavanja i sistema bezbednosti na radnom mestu;
- probleme u upravljanju odnosima sa klijentima, uvođenju proizvoda i poslovnim procedurama – ukoliko su neadekvatni;
- štete nastale na imovini Grupe usled prirodnih nepogoda i drugih događaja;
- poremećaje i greške u organizaciji i funkcionisanju informacionih sistema;
- probleme u implementaciji i realizaciji poslovnih procesa, procedura i odluka.

Grupa prati izvore operativnog rizika u skladu sa organizacijom i poslovnim aktivnostima, a što se odnosi na finansiranje privrede, realizaciju transakcija trgovine i prodaje sa privrednim entitetima i finansijskim institucijama, poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa privredom, realizaciju transakcija obračuna i plaćanja i usluge za račun klijenata, upravljanje sredstvima i brokersko dilersko poslovanje.

(f) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom su sledeći:

- usklađivanje sa zahtevima propisanim od strane Narodne banke Srbije, kao regulatora za bankarski sektor, u vezi sa kapitalom i kapitalnim zahtevima;
- poslovanje Grupe u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, na način da Grupa i dalje obezbeđuje prinos za svoje akcionare, kao i stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte;
- da održava jaku kapitalnu bazu, koja će omogućiti razvoj poslovanja Grupe.

Adekvatnost kapitala i korišćenje regulatornog kapitala su predmet redovnog nadzora od strane rukovodstva, na bazi tehnika i instrumenata razvijenih u skladu sa instrukcijama Bazelskog komiteta, na način na koji ih je implementirala Narodna banka Srbije za potrebe nadzora bankarskog sektora. Narodna banka Srbije, kao regulator za bankarski sektor, definiše i vrši nadzor nad ispunjenošću propisa u vezi sa kapitalnim zahtevima za Grupu. Informacije se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Narodna banka Srbije vrši neposredan nadzor Grupe.

Grupa je u obavezi da se usaglasila sa zahtevima iz okvira definisanog od strane Bazelskog komiteta, na način na koji ih je primenila Narodna banka Srbije. Grupa koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnih zahteva za kreditni i operativni rizik. Kapitalni zahtev za tržišne rizike se obračunava na način propisan regulativom Narodne banke Srbije u Odluci o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS.br. 103/2016).

Narodna banka Srbije je propisala određene zahteve sa kojima svaka Grupa mora da se uskladi i to:

- Grupa je dužna da održava novčani deo osnivačkog kapital na nivou koji ne može biti manji od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti, a minimalni iznos kapitala je propisan i za ostale članice Grupe;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 4.5%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 6%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji ne može biti manji od 8%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Dodatno, Grupa je dužna da, pored ispunjenja navedenog u prethodnom pasusu, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini potrebnoj za održavanje uvećanih pokazatelja adekvatnosti kapitala određenih od strane Narodne banke Srbije.

Regulatorni kapital Grupe je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital Grupe čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

Osnovni akcijski kapital je zbir sledećih elemenata korigovanih za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Dobiti banke;
- Revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- Rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- Rezervi za opšte bankarske rizike.

Dobit, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici, rezerve iz dobiti i ostale rezerve, kao i rezerve za opšte bankarske rizike će biti uključene u osnovni akcijski kapital samo ako Grupa može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

U skladu sa Odlukom o privremenoj meri koja se odnosi na izračunavanje kapitala Grupe, Grupa može iz obračuna osnovnog akcijskog kapitala da isključi iznos privremenog regulatornog prilagođavanja koji je jednak 0.50 od vrednosti nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata čiji izdavalac je Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave Republike Srbije a koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (deo stanja na računu 823) za prvi i drugi kvartal 2024, dok je za treći i četvrti kvartal procenat regulatornog prilagođavanja iznosio 0.25 vrednosti nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata čiji izdavalac je Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave Republike Srbije a koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (deo stanja na računu 823).

Dobit Grupe koja se uključuje u osnovni akcijski kapital čini dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama.

Grupa može u osnovni akcijski kapital da uključi dobit tekuće godine koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama samo uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora. U ovom slučaju, dobit tekuće godine treba da bude umanjena za projektovan iznos poreza na dobit, obaveze za dividende i sve druge obaveze iz dobiti (druga učešća u raspodeli dobiti, sve obaveze ili okolnosti koje su nastale tokom izveštajnog perioda i za koje je verovatno da će dovesti do smanjenja dobiti Grupe) koje se mogu predvideti u vreme uključivanja dobiti u osnovni akcijski kapital.

Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala su:

- Povećanja kapitala koja rezultiraju iz sekjuritizacije izloženosti;
- Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove;
- Dobitke ili gubitke po osnovu obaveza Grupe vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti Grupe;
- Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz kreditnog rizika Grupe po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti, pri čemu Grupa ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina. kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill (goodwill), umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Grupe;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja Grupe;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je Grupa dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi. a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala Grupe;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala Grupe premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala Grupe;
- Iznos zbira odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje a koji prelazi limit 17.65% iz Odluke o adekvatnosti kapitala tačka 21. stav 3 te odluke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje Grupa odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, čija je ugovorena ročnost:
 - Duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2019;
 - Duža od 2555 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2020;
 - Duža od 2190 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2022.;

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje kredita koji su odobreni do 18.marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta do 31.decembra 2020. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana ili da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 1. januara do 31.decembra 2022. godine. a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana; kao i da iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2019.

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje potrošačkih kredita koji su odobreni do 18. marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19. marta 2020. godine do 31. decembra 2022. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana, kao i da njegov iznos nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Odbitne stavke koje se odnose na stepen kreditne zaduženosti i na ročnost se neće primenjivati na potraživanja koja su restrukturirana u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pod uslovom da nisu bila inicijalno odbitna stavka od kapitala, da se restrukturiranje sprovodi na osnovu ponude Grupe odnosno na osnovu obrazloženog zahteva dužnika nakon kojeg je Grupa ustanovila da je došlo do pogoršavanja finansijskog položaja dužnika, da se restrukturiranjem ne uvećava preostali neotplaćeni iznos kredita, da potraživanje nije prethodno restrukturirano i da nakon restrukturiranja ugovorena ročnost nije duža od 3285 dana za odobrene potrošačke, gotovinske ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) odnosno nije duža od 4015 dana za potrošačke kredite odobrene za kupovinu motornih vozila

Dodatni osnovni kapital je zbir sledećih elemenata umanjenih za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala su:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala Grupe premašuju iznos dopunskog kapitala Grupe;
- Iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos tih elemenata - u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital Grupe čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima, koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dopunskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dopunskog kapitala;
- Opšta prilagođavanja za kreditne rizike koja nisu umanjena za poreske efekte. u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditne rizike.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordiniranih obaveza uključuju u obračun dopunskog kapitala Grupe tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza na dan vršenja obračuna.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

Poslovne transakcije Grupe se svrstavaju ili u knjigu trgovanja ili u bankarsku knjigu, i rizična aktiva se utvrđuje na bazi specifičnih zahteva koji teže da odražavaju različiti nivo rizika za određenu aktivu i izloženosti koje nisu priznate u bilansu stanja.

Politika Grupe je da održava jaku kapitalnu bazu, koja će obezbediti prinos za akcionare, stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte, i koja će omogućiti rast Grupe. Uticaj iznosa kapitala na nivo prinosa investitora je takođe prepoznat i Grupa priznaje potrebu održavanja balansa između mogućih viših stopa prinosa i prednosti koje pruža sigurno poslovanje, uslovljeno jakom kapitalnom pozicijom.

Grupa ispunjava sve kapitalne zahteve koje je propisala Narodna banka Srbije u posmatranom izveštajnom periodu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje komponente regulatornog kapitala i racija koja je Grupa ostvarila u izveštajnom periodu koji se završava na dan 31. decembar:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisije premije	27.466.158	27.466.158
Dobit iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	5.363.891
Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobici / gubici	826.159	(312.056)
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	46.411.520	37.868.493
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(561.216)	(103.641)
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(1.669.523)	(1.719.829)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih, gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta	(895.438)	(1.222.763)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita (izuzev potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila), gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107. 108 a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke	(178.963)	(234.869)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila ko se iskazuju na računu 102 a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana ako su ti krediti odobreni počev od 1 januara 2019. godine.		
Osnovni akcijski kapital	71.398.697	67.105.384
Dodatni osnovni kapital	-	-
Osnovni kapital	71.398.697	67.105.384
Dopunski kapital	8.776.118	8.788.028
Ukupno regulatorni kapital	80.174.815	75.893.412
Kapitalni zahtevi		
Kreditni rizik	28.024.365	27.562.749
Devizni rizik	143.379	-
Cenovni rizik	42.529	47.288
Operativni rizik	6.228.236	4.891.732
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	16,59%	16,52%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	18.62%	18.68%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Usaglašenost sa pokazateljima poslovanja, propisanim od strane Narodne banke Srbije, sa stanjem na dan 31. decembar je prikazana kao što sledi:

	Propisano	2024.	2023.
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Min 8%	18,62%	18.68%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Min 6%	16,59%	16.52%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Min 4.5%	16,59%	16.52%
Regulatorni kapital	min. EUR 10 mil.	EUR 684 mil	EUR 648 mil
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva	Max. 60%	9.44%	10.81%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	50,98%	45.39%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	2,24%	1.88%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica*	maks. 25%	20,61%	14.00%

*Pojedinačno najveća izloženost

Grupa koristi regulatorni pokazatelj adekvatnosti kapitala za potrebe praćenja adekvatnosti kapitalne baze. Pristup Narodne banke Srbije, koji u svojoj osnovi ima bazelsku metodologiju, primarno je baziran na praćenju odnosa kapitalnih zahteva i raspoloživih izvora kapitala.

Alokacija kapitala na različite poslovne aktivnosti je, u velikoj meri, određena optimizacijom prinosa koji se ostvari na bazi izvršene alokacije. Iznos alociranog kapitala na određenu poslovnu aktivnost je primarno baziran na regulatornom kapitalu, ali u nekim slučajevima regulatorni zahtevi ne odražavaju u punoj meri varirajući stepen rizika koji je svojstven različitim poslovnim aktivnostima. U takvim slučajevima, kapitalni zahtevi mogu biti varijabilni da bi reflektovali različite rizične profile, uz uslov da ukupan iznos kapitala za određenu poslovnu aktivnost ne padne ispod minimalnog iznosa propisanog od strane regulatora.

Iako je optimizacija prinosa na kapital, koji je prilagođen za efekte koji proističu iz rizika kojima je Grupa izložena, primarni faktor koji se koristi u procesu alokacije kapitala na pojedine poslovne aktivnosti, to ipak nije jedini princip koji se koristi u procesu donošenja odluka od strane rukovodstva Grupe. U obzir se uzimaju i drugi faktori, kao na primer sinergija sa drugim poslovnim aktivnostima, raspoloživost rukovodećeg kadra i drugih resursa za određenu poslovnu aktivnost, stepen u kome se određena poslovna aktivnost uklapa u dugoročne strateške ciljeve Grupe i sl. Politika Grupe u pogledu upravljanja kapitalom i alokacijom kapitala je predmet redovnog razmatranja od strane rukovodstva.

5. FER VREDNOST

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih. voljnih strana u okviru nezavisne tržišne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu. kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Imajući u vidu da su za najveći deo finansijskih sredstava i obaveza Grupe ugovorene varijabilne kamatne stope, promene u tekućim kamatnim stopama dovode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na aktivnom tržištu za određivanje fer vrednosti se koriste kotacije sa tržišta. Fer vrednosti ostalih hartija od vrednosti se određuje kao neto sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine.

Fer vrednost valutnih svopova se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Grupa koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost forvarda se obračunava korišćenjem važećih forvard stopa.

Fer vrednost preuzetih neopozivih obaveza i potencijalnih obaveza jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika za vrednovanje po fer vrednosti koju Grupa koristi opisana je u okviru računovodstvenih politika u napomeni 3(k)(vi).

Grupa pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju, koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- * Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument;
- * Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa, osim kotiranih tržišnih cena, direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupnih tržišnih podataka;
- * Nivo 3: Model vrednovanja: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata, gde su potrebna značajna prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojim se trguje na aktivnom tržištu se bazira na kotiranim tržišnim cenama ili kotacijama dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Grupa utvrđuje fer vrednost korišćenjem modela vrednovanja.

Modeli vrednovanja uključuju neto sadašnju vrednost i model diskontovanja novčanih tokova. poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje dostupne tržišne cene i drugi modeli vrednovanja. Pretpostavke i inputi koji se koriste kod primene modela vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne spreadove i druge premije koje se koriste pri određivanju diskontne stope. cene akcija i obveznica, devizne kurseve, cenovne indekse i očekivanu volatilnost i korelaciju cena. Cilj primene modela vrednovanja je utvrđivanje fer vrednosti koja odražava cenu finansijskog instrumenta na izveštajni datum koja i bila utvrđena između tržišnih učesnika u nezavisnoj tržišnoj transakciji.

Grupa koristi opšteprihvaćene modele vrednovanja za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi, kod kojih se koriste samo dostupni tržišni podaci i gde nisu potrebne značajne računovodstvene pretpostavke i procene rukovodstva. Dostupne cene i drugi inputi su obično dostupni na tržištu za listirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate sa kojima se trguje na berzi i jednostavne OTC derivate, kao što su na primer kamatni svopovi.

Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa smanjuje potrebu za korišćenje procena i pretpostavki od strane rukovodstva i smanjuje neizvesnost kod definisanja fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa varira u zavisnosti od proizvoda i tržišta i zavisi od promena uslovljenih specifičnim i opštim uslovima na tržištima.

U tabeli u nastavku prikazana je analiza finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti na kraju obračunskog perioda po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD

31.12.2024.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Potraživanja po osnovu derivata	62.988	-	-	62.988
Hartije od vrednosti	9.886.519	17.700.023	-	27.586.541
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	9.949.507	17.700.023	-	27.649.529
Obaveze po osnovu derivata	44.228	-	-	44.228
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	340.438	-	-	340.438
	384.666	-	-	384.666

31.12.2023.

Potraživanja po osnovu derivata	57.591	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	12.945.113	14.125.881	-	27.070.994
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	13.002.704	14.125.881	-	27.128.585
Obaveze po osnovu derivata	60.860	-	-	60.860
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	-	-	1.217.435
	1.278.295	-	-	1.278.295

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Efekti promene u fer vrednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti u bilansu uspeha su sledeći:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od promene vrednosti derivata	27.112.572	16.968.891
Prihodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	796.836	927.700
	27.909.408	17.896.591
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(27.999.554)	(17.235.591)
Rashodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(780.587)	(475.875)
	(28.780.141)	(17.711.466)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(870.733)	185.125

U narednoj tabeli su prikazane fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti sa analizom po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Knj. vrednost</u>
Stanje na dan 31. decembar 2024.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	155.295.826	-	155.295.826	155.295.826
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	108.116.823	108.116.823	108.116.823
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	368.755.720	368.755.720	360.865.893
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	38.355.664	44.376.684	-	82.732.348	81.058.055
	38.355.664	199.672.510	476.872.543	714.900.717	705.336.597
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	18.816.427	18.816.427	18.816.427
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	598.359.055	598.359.055	598.359.055
	-	-	617.175.482	617.175.482	617.175.482
Stanje na dan 31. decembar 2023.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	134.518.611	-	134.518.611	134.518.611
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	65.704.139	65.704.139	65.704.139
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	361.595.786	361.595.786	356.129.740
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	20.832.779	49.376.920	-	70.209.699	69.672.688
	20.832.779	183.895.531	427.299.925	632.028.235	626.025.178
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	15.466.397	15.466.397	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	542.104.777	542.104.777	542.104.777
	-	-	557.571.174	557.571.174	557.571.174

Tamo gde je dostupno, fer vrednost kredita i potraživanja se zasniva na zapaženim tržišnim transakcijama. Tamo gde takvi podaci nisu dostupni, fer vrednost se procenjuje korišćenjem modela vrednovanja, kao što su tehnike diskontovanih novčanih tokova. Ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka, kamatne stope, stope prevremene otplate i primarno ili sekundarno širenje tržišta. Za obezvređene kredite obezbeđene kolateralom, fer vrednost se meri na osnovu fer vrednosti kolaterala.

Da bi se poboljšala tačnost procene vrednosti kredita stanovništvu, malim i mikro preduzećima, krediti se grupišu u portfelje sa sličnim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda i pozajmljivača, valuta, preostala dospeća itd.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Procena fer vrednost depozita banaka i kupaca koristi tehnike diskontovanog novčanog toka, primenjujući cene koje se nude za depozite sličnih dospeća i uslova, kao što su vrsta depozita, valuta, vrsta kupca i preostala dospeća. Fer vrednost depozita po viđenju je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

U nastavku su obelodanjene metode, procena i pretpostavka koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Sredstva i obaveze sa fer vrednošću približno ekvivalentnim njihovoj sadašnjoj vrednosti

Za određene finansijske instrumente bez definisanog dospeća ili sa rokom dospeća kraćim od 3 meseca, pretpostavka je da je njihova knjigovodstvena vrednost približno ekvivalentna njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se koristi i za depozite po viđenju, štedne depozite bez definisanih dospeća, kao i za finansijske instrumente sa promenljivim kamatnim stopama, a primenljiva je samo za instrumente bez inkrementalnih troškova i u slučaju da se kreditni rizik Grupe ne promeni od trenutka početnog priznavanja.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom vrednovanom po amortizovanoj vrednosti procenjuje se na osnovu poređenja prvobitno dogovorenih kamatnih stopa i trenutnih kamatnih stopa za slične finansijske instrumente. Utvrđivanje fer vrednosti kredita i depozita sa fiksnom kamatnom stopom zasniva se na diskontovanju budućih predviđenih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrednost, korišćenjem trenutnih kamatnih stopa za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, kao što su vrsta proizvoda, vrsta kupca, preostali rok dospeća i valuta.

6. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	4.959.678	2.308.859
Banke		
- domaće	37.901	327.722
- strane	776.823	879.621
Privreda	16.556.301	17.106.419
Javni sektor	42	6
Stanovništvo	11.358.351	10.655.531
Hartije od vrednosti	3.653.344	2.784.083
Strana lica	667.091	135.941
	38.009.531	34.198.182
Rashodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	(27.276)	-
Banke		
- domaće	(33.142)	(39.277)
- strane	(1.450.244)	(1.580.322)
Privreda	(472.592)	(414.268)
Javni sektor	(100.142)	(113.594)
Stanovništvo	(61.163)	(55.360)
Hartije od vrednosti	(277.434)	(111.717)
Strana lica	(1.074.345)	(288.030)
	(3.496.338)	(2.602.568)
Neto prihod po osnovu kamata	34.513.193	31.595.614

U prihodima od kamate za 2024. godinu sadržan je i prihod od naknada koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 652.781 hiljada (2023.: RSD 569.247 hiljada).

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Grupa ostvaruje prihode od naknada i provizija od različitih finansijskih usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada i provizija priznaju se u iznosu koji odražava naknadu na koju Banka očekuje da će imati pravo u zamenu za pružanje usluga. Obaveze izvršenja, kao i vreme njihovog ispunjenja, identifikuju se i određuju na početku ugovora. Ugovori o prihodima Grupe ne uključuju višestruke obaveze izvršenja. Kada Grupa pruža uslugu svojim klijentima, naknada se fakturiše i obično dospeva odmah po zadovoljenju usluge pružene u određenom trenutku ili na kraju ugovorenog perioda za pruženu uslugu tokom vremena. Grupa je generalno zaključila da je ona glavni obveznik u svojim ugovorima o prihodima jer obično kontroliše usluge pre nego što ih prenese na klijenta, , osim za agentske naknade – prodaja lizing proizvoda i investicionih jedinica investicionih fondova kao i naknade za agenciju za osiguranje.

Priroda svakog ugovora o prihodu Grupe rezultira jednom obavezom izvršenja. Stoga Grupa nije donela značajne procene prilikom alokacije cene transakcije na obavezu izvršenja.

Prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	353.914	394.779
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	5.638.082	4.805.432
Naknade po osnovu platnog prometa	1.789.395	2.033.277
Naknade po osnovu garancija	672.980	693.498
Naknade za nostro i loro doznake	1.057.552	987.767
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	155.163	327.982
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	1.835.122	1.337.332
Naknade za troškove opomena	108.803	122.613
Naknade za gotovinske uplate/isplate	27.549	30.053
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	572.226	-
Naknade za usluge trgovanja HoV	65.697	50.100
Naknade za Kreditni biro	66.696	56.666
Ostale naknade i provizije	1.742.667	1.621.119
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	8.807.659	7.593.825
	22.893.505	20.054.443
U hiljadama RSD	2024.	2023.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(528.683)	(429.560)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(3.311.889)	(2.912.772)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(206.819)	(226.435)
Naknade po osnovu MIGA i ostalih garancija	(473.184)	(204.678)
Naknade za Kreditni biro	(101.064)	(87.223)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(81.039)	(72.113)
Ostale naknade i provizije	(158.857)	(236.815)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(502.384)	(342.935)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(1.491.242)	(1.629.856)
	(6.855.161)	(6.142.387)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	16.038.344	13.912.056

8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule uključuje:

U hiljadama dinara	2024.	2023.
Neto dobitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	1.842	802
Spot transakcije		-
Gotovina u trezoru, devizni računi	598.146	775.380
Obavezna rezerva	48.308	30.039
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	676.788	2.237.709
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	306.604	203.348
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	5.618.312	9.110.251
Hartije od vrednosti	2.742.635	1.964.748
Ostalo	8.462	19.395
Subordinirani krediti	21.433	17.737
	10.022.530	14.359.409
Neto gubitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	(2.194)	(398)
Gotovina u trezoru. devizni računi	(591.457)	(736.140)
Obavezna rezerva	(108.854)	(85.699)
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	(646.131)	(2.413.570)
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	(649.762)	(501.073)
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	(7.974.868)	(7.679.958)
Hartije od vrednosti	(1.274.223)	(2.808.969)
Ostalo	(3.594)	(8.199)
Subordinirani krediti	(9.404)	(6.636)
	(11.260.487)	(14.240.642)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(1.237.957)	118.767

*Napomena 2(i)

9. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihodi/(rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	12.809.498	14.121.302
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.930.520	2.219.669
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	70.259	80.218
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	862.037	695.055
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	28.423	14.457
	15.700.737	17.130.701
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(14.263.888)	(16.256.450)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.824.353)	(2.168.305)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(111.738)	(131.080)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(19.535)	(32.488)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(365.911)	(1.469.078)
	(16.585.425)	(20.057.400)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(884.688)	(2.926.699)

Narodna banka Srbije je u cilju ostvarenja stabilnosti finansijskog sistema, 20.12.2024. godine donela Odluku o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnikom-fizičkim licem. Odlukom je definisano privremeno ograničenje kamatnih stopa na kredite plasirane isključivo fizičkim licima, sa fiksnom i promenljivom kamatnom stopom, kao i privremeno ograničenje efektivne kamatna stope kod ugovora o kreditu u trenutku njegovog zaključenja. Ograničenje kamatne stope biće na snazi 12 meseci, počev od 1. januara 2025. godine a zaključno sa 31.12.2025. godine.

Narodna banka Srbije je uvela sledeća ograničenja na kamatne stope i to:

- Za postojeće stambene kredite sa promenljivom kamatnom stopom, kao i za novougovorene stambene kredite sa fiksnom stopom, kamatna stopa je ograničena na 5%;
- Za postojeće ugovore o kreditnoj kartici, nominalna kamatna stopa ne može biti veća od efektivne kamatne stope kod novougovorenih kreditnih kartica;
- Za postojeće ugovore o dozvoljenom prekoračenju, nominalna kamatna stopa ne može biti veća od efektivne kamatne stope kod novougovorenih dozvoljenih prekoračenja;
- Za ostale ugovore o kreditu, promenljiva kamatna stopa ne može se primeniti u vrednosti većoj od 14.75% za kredite u dinarima, odnosno od 7.05% za kredite u dinarima indeksirane u stranoj valuti i kredite u stranoj valuti.

Pored kamatnih stopa, Narodna banka Srbije je uvela ograničenja za efektivne kamatne stope i to:

- EKS kod ugovora o stambenom kreditu u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća od stope zakonske zatezne kamatne (ZZK) umanjene za 4 procentna poena;
- EKS kod ugovora o kreditnoj kartici u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća o stope ZZK uvećane za 6 procentna poena;
- EKS kod ugovora o dozvoljenom prekoračenju u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća o stope ZZK uvećane za 4 procentna poena;
- EKS kod ugovora o kreditu u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća o stope ZZK uvećane za 2 procentna poena.

8. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

Privremena mera NBS je prouzrokovala promenu novčanih tokova postojećih kredita, a po tom osnovu, Grupa je obračunala i proknjižila modifikaciju u iznosu od RSD 356.035 hiljada. Obračunati gubitak, Grupa će amortizovati u toku 12 meseci a u skladu sa preporukom NBS.

U 2023. godini, Narodna banka Srbije je u cilju ostvarenja stabilnosti finansijskog sistema, 11.09.2023. godine donela Odluku o privremenim merama za banke koje se odnose na stambene kredite fizičkim licima. Odlukom je definisano privremeno ograničenje nominalnih kamatnih stopa na stambene kredite sa promenljivom kamatnom stopom i povučenim iznosom do EUR 200 hiljada. Ograničenje nominalne kamatne stope biće na snazi 15 meseci, počev od oktobra 2023. godine do 31.12.2024. (15 meseci).

NBS je uvela ograničenja na nominalne kamatne stope i to:

a) Za stambene kredite odobrene do 30.07.2022. godine: nominalna kamatna stopa je ograničena na 4,08%, što predstavlja prosečnu ponderisanu kamatnu stopu na stambene kredite u Republici Srbiji na dan 31.07.2022. za 30%;

b) Za stambene kredite odobrene u periodu od 31.07.2022. godine do dana stupanja na snagu Odluke: Ukoliko je početna nominalna stopa veća od 4,08%, klijenti će plaćati kamatu po stopi od početnog anuiteta do 31.12.2024. godine, odnosno promena referentne stope od 31.07.2022 neće se uzeti u obzir;

Ova privremena mera odnosi se samo na klijente koji koriste prvi stambeni kredit. U slučaju pada nominalne kamatne stope ispod limita definisanog od strane NBS, banka je dužna da odredi kamatnu stopu u skladu sa odredbama ugovora o kreditu.

Za stambene kredite odobrene nakon stupanja na snagu Odluke primenjivaće se:

a) stambeni krediti sa promenljivom kamatnom stopom: marža ne može biti veća od 1,1% do 31.12.2024.

b) stambeni krediti sa fiksnom kamatnom stopom: nominalna kamatna stopa ne može biti veća od 5,03%.

Pored toga, NBS je definisala da se prevremena otplata stambenih kredita može izvršiti bez plaćanja naknade za prevremenu otplatu. Ova mera se odnosi na stambene kredite sa fiksnom kao i na stambene kredite na promenljivom kamatnom stopom.

Privremena mera NBS je prouzrokovala promenu novčanih tokova postojećih kredita, a po tom osnovu, Grupa je obračunala i proknjižila modifikaciju u iznosu od RSD 1.468.304 hiljada. Obračunati gubitak, banka će amortizovati u toku 15 meseci a u skladu sa preporukom NBS.

U toku 2022. godine Grupa nije imala evidentirane modifikacije usled promene u budućim tokovima u otplatnim planovima zajmova.

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

10.1 Neto dobiti po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	329.618	248.955
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	329.618	248.955

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se odnosi na dobitke od prodaje nekvalitetnih kredita (non-performing loans), i ovo je jedina od strategija za klijente koji su u kašnjenju. Pored ovoga, realizovani dobiti i gubici koji nastaju kao rezultat prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se takođe obelodanjuju u ovoj poziciji.

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI (nastavak)

10.2 Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	1.834	4.224
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	38	223
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom. potraživanja	18.963	767
Ostali poslovni prihodi	214.161	211.143
Ukupno	234.996	216.357

Grupa poseduje poslovnu zgradu. Deo prostora poslovne zgrade iznajmljuje se pravnim licima koje prema ugovoru plaćaju naknadu za korišćenje po ugovoru. Kao davalac lizinga, Grupa ostvaruje prihod od zakupnine koji se u bilansu uspeha priznaje na poziciji Ostali poslovni prihodi. Grupa je u 2024. godini ostvarila prihod od zakupa u iznosu od 1.834 hiljada dinara (u 2023. godini 4.224 hiljada dinara).

Samo beznačajan deo prostora poslovne zgrade (manje od 5%) iznajmljuje se povezanim licima koje, prema ugovoru, plaćaju naknadu za korišćenje. Zbog toga je zgrada u celosti klasifikovana pod pozicijom imovina, postrojenje i opremu.

Analiza dospeća prihodovanja zakupa je predstavljena u tabeli:

U hiljadama RSD

Prihodi od izdavanja objekata u zakup	Obračunato na dan 31.12.2024.
Do godinu dana	13.145
Od 1 – 2 godine	13.145
Od 2 – 3 godine	6.960
Od 3 – 4 godine	775
Od 4 – 5 godine	775
Preko 5 godina	3.100
Ukupno	38.900

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Troškovi zarada	4.312.533	4.401.890
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1.619.845	1.777.345
Rashodi rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	882.956	543.603
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(384.091)	(394.981)
Ostali lični rashodi	53.729	-
Ukupno	6.484.972	6.327.857

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

12.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	61.935	108.135
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih obaveza	181.523	2.275
Prihodi od smanjenja obaveza	-	54.112
Viškovi	15.598	14.292
Prihodi od nadoknađivanja sudskih i admin. troškova	102.531	99.153
Naplaćena kamata nakon otpisa potraživanja	236.836	224.454
Ostali prihodi	194.501	127.377
Ukupno	792.925	629.798

12.2. Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Troškovi zakupnine	70.773	53.955
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	975.149	827.602
Troškovi reklame i propagande	326.952	265.802
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.138.281	1.301.967
Ostali nematerijalni troškovi	1.067.372	922.990
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	57.218	19.144
Troškovi kancelarijskog materijala	48.647	75.079
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	568.227	792.373
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	267.338	223.341
Troškovi čuvanja imovine	212.286	185.662
Ostali materijalni troškovi i usluge	236.697	350.639
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	54.997	47.097
Troškovi PTT usluga	20.107	59.512
Troškovi ostalog materijala	310.913	304.855
Troškovi premija osiguranja	1.602.329	1.569.460
Troškovi poreza	78.862	137.884
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	26.475	17.895
Troškovi reprezentacije	95.248	95.887
Troškovi članarina	9.059	7.755
Ostalo	621.264	497.689
investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja	-	1.268.205
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	669.257	484.029
Ukupno	8.457.451	9.508.822

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI (nastavak)

12.2. Ostali rashodi (nastavak)

Iznos od RSD 505.878 hiljada (2023: RSD 484.029) se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (napomene 26.4 i 29.2).

Grupa je priznala troškove vezane za zakup male vrednosti ili plaćanje zakupa u vezi sa kratkoročnim ugovorima kao druge troškove u iznosu od RSD 100.412 hiljada (2023: RSD 53.955 hiljada).

Grupa je nakon mergera-a RBA banke, evidentirala u svojim poslovnim knjigama goodwill u iznosu od RSD 1.131.459 hiljada. Do kraja 2023. godine, iznos evidentiranog goodwill-a je obezvređen u potpunosti, sto je evidentirano u okviru rashoda po osnovu promene vrednosti nematerijalnih ulaganja. U toku 2024. godine, Grupa nije imala navedeni rashod obzirom da je goodwill obezvređen u potpunosti u 2023. godini.

13. POREZ NA DOBITAK

Kao što je navedeno u Napomeni 3/(j)/(i). shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog poreza na dobit je prikazan u nastavku:

13.1 Porez na dobitak za 2024. godinu se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Porez na dobitak	4.766.979	3.915.689
Dobitak od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	24.652	36.685
Ukupno	4.791.631	3.952.374

13.2 Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Dobitak pre oporezivanja	34.353.490	26.436.839
Obračunati porez po stopi od 15%	5.153.023	3.965.526
Usaglašavanje efektivne kamatne stope:		
Gubitak ranijeg perioda		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	97.558	279.172
Korekcije po osnovu transfernih cena	54.288	50.324
Usklađivanje prihoda	(537.890)	(392.485)
Razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	26.465	127.767
Rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	1.885	(91.474)
Ostalo	(3.698)	13.544
Poreski rashod	4.791.631	3.952.374
Efektivna poreska stopa	13.95%	14.95%

13. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

13.3. Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2024. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2024.	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. decembra 2024.
Nekretnine i oprema	240.148	(26.465)	-	213.683
Rezervisanja za otpremnine	90.364	11.044	-	101.408
Rezervisanja za sudske sporove	186.257	(29.025)	-	157.232
Porez po osnovu ostalog rezultata	166.332	-	(186.023)	(19.691)
Ostalo	82.911	19.794	-	102.705
Ukupno	766.011	(24.652)	(186.023)	555.336

13.4 Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2023. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2023.	RBA banka	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. decembra 2023.
Nekretnine i oprema	367.914	(5.276)	(122.491)	-	240.148
Rezervisanja za otpremnine	63.966	692	25.705	-	90.364
Rezervisanja za sudske sporove	118.276	(2.584)	67.660	2.905	186.257
Porez po osnovu ostalog rezultata	192.935	-	-	(26.603)	166.332
Ostalo	83.303	(691)	299	-	82.911
Ukupno	826.394	(7.859)	(28.827)	(23.698)	766.011

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

13.4. Porez po osnovu ostalog rezultata

U hiljadama RSD	2024 .	2023.
Porez po osnovu ostalog rezultata		
Dužnička ulaganja vrednovana kroz FVOCI promena fer vrednosti	(122.004)	(43.288)
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	16.219	5.842
Rezervisanja za otpremnine	-	-
Ostalo	225	2.905
Cash flow hedging - vrednovanje	(80.463)	10.843
Ukupno porez po osnovu ostalog rezultata	(186.023)	(23.698)

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	55.045.405	61.124.713
Blagajna	11.393.201	8.201.264
Depoziti viškova novčanih sredstava	20.740.000	-
	87.178.606	69.325.977
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	48.982.065	47.421.925
Blagajna	19.134.145	17.770.613
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	1.031	96
	68.117.241	65.192.634
		-
Minus: Ispravka vrednosti	(21)	
	155.295.826	134.518.611

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	-	4.274
Rashod	14.794	4.992
Ukidanje	(14.778)	(9.266)
Kursne razlike	5	-
	21	-

Grupa je tokom 2024. godine izdvajala obaveznu rezervu u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije.

Stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule u toku 2024. godine su na istom nivou. Od 18. septembra 2023. godine su nepromenjene i iznose 7% na dinarske depozite do dve godine i 2% na dinarske depozite preko dve godine.

Stope konverzije devizne u dinarsku obaveznu rezervu od 18. septembra 2023. godine, su na istom nivou i iznose 46% za devizne depozite do dve godine i 38% za devizne depozite preko dve godine.

Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve Narodna banka Srbije je od 18. juna 2022. pa do kraja 2024. godine NBS primenjivala kamatnu stopu od 0,75%. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije bolesti COVID-19, Narodna banka Srbije na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi – plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 1.25% na godišnjem nivou (0.75%+0.50 procentnih poena).

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju: (nastavak)

Devizna obavezna rezerva izdvaja se na devizne izvore sredstava i na dinarske izvore sredstava sa deviznom klauzulom.

Od 18. septembra 2023. godine primenjivane stope izdvajanja devizne obavezne rezerve u nastavku:

- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 23%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 16%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom ostala je nepromenjena i iznosi 100%.

Na izdvojenu deviznu obaveznu rezervu Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Do septembra 2023. godine NBS je na više izdvojenu deviznu obaveznu rezervu od obračunate naplaćivala kamatu u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 5 procentnih poena. U septembru 2023. godine ukinuta je obaveza banaka da plaćaju kamatu na iznos prosečno izdvojene devizne obavezne rezerve u obračunskom periodu koji je veći od obračunate devizne obavezne rezerve. Banka je deviznu obaveznu rezervu tokom cele 2024. godine držala u dozvoljenom rasponu u odnosu na obračunatu deviznu obaveznu rezervu.

14.2. Gotovina prikazana u Izveštaju o tokovima gotovine sadrži sledeće pozicije:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Žiro račun	55.045.405	61.124.713
Blagajna – u dinarima	11.393.201	8.201.264
Blagajna – u devizama	19.134.145	17.770.613
Devizni računi	4.096.350	3.002.253
Stanje na dan 31. decembar	89.669.101	90.098.843

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024. Bilans stanja</u>	<u>2024. Izveštaj o tokovima gotovine</u>
Žiro račun	61.124.713	61.124.713
Gotovina u dinarima	8.201.264	8.201.264
Obavezna rezerva	47.421.925	-
Blagajna – u devizama	17.770.613	17.770.613
Keš depozit kod Centralnog Registra HOV	96	-
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Devizni račun (Napomena 17)	-	3.002.253
Ukupno na dan 31. Decembar	134.518.611	90.098.843

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja (nastavak)

U hiljadama RSD	2023.	
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine
Žiro račun	55.045.405	55.045.405
Gotovina u dinarima	11.393.201	11.393.201
Obavezna rezerva	48.982.065	-
Blagajna – u devizama	19.134.145	19.134.145
Depoziti viškova novčanih sredstava	20.740.000	
Keš depozit kod CR HoV	1.031	-
Minus: Ispravka vrednosti	21	-
Devizni račun (Napomena 17)	-	4.096.350
Stanje na dan 31. decembar	155.295.826	89.669.101

15. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2024.	2023.
Potraživanja po osnovu derivata u dinarima	22.841	33.607
Obaveze po osnovu derivata	(22.179)	(15.584)
Stanje na dan 31. decembar	662	18.023

Preostali iznos potraživanja po osnovu derivata u iznosu od RSD 40.147 hiljada se odnosi na derivate koje nisu namenjeni trgovanju. Preostali iznos obaveza po osnovu fer vrednosti derivata u iznosu od RSD 22.049 hiljada se odnosi na derivate koje nisu namenjeni trgovanju.

Nominalna vrednost derivata namenjenih trgovanju je prikazana u tabeli u nastavku:

U hiljadama RSD	2024.				2023.			
	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost
Derivati namenjeni trgovanju								
FX Forward	2.778.518	2.770.338	8.180	938	1.262.202	1.259.379	2.822	2.102
FX SWAP	50.263.097	50.280.435	(17.338)	(276)	47.044.051	47.059.895	(15.844)	15.921
Ukupno	53.041.615	53.050.773	(9.158)	662	48.306.253	48.319.274	(13.022)	18.023

16. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD

	2024.	2023.
Obveznice stranih finansijskih institucija	24.871.729	19.395.894
Obveznice drugih banaka	18.433.730	9.339.671
Obveznice -Ministarstva finansija RS	65.377.417	67.274.121
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	-	794.415
Minus: Ispravka vrednosti	(38.280)	(60.419)
Stanje na dan 31. decembar	108.644.596	96.743.682

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD

	2024.	2023.
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	60.419	33.877
Rashod	20.853	57.667
Ukidanje	(42.930)	(31.081)
Kursna razlika	(62)	(44)
	38.280	60.419

U hiljadama RSD

	2024.	2023.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz bilans uspeha	649.380	1.812.553
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	26.950.309	25.274.243
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	81.083.187	69.717.305
Minus: Ispravka vrednosti	(38.280)	(60.419)
Stanje na dan 31. decembar	108.644.596	96.743.682

Prodaja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat rezultirala je sa gubitkom od RSD 183.657 hiljada priznatih u bilansu uspeha. U toku 2023. godine nisu realizovane ove vrste dužničkih hartija od vrednosti.

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

U hiljadama RSD

	2024.	2023.
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	1.516.314	1.395.989
Devizni računi ostalih banaka	2.580.038	1.606.791
Kredit po repo transakcijama	100.000.000	60.000.000
Kredit po repo transakcijama u stranoj valuti	3.510.275	-
Overnight	-	820.216
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	57	-
Investicioni krediti	9.309	11.150
Ostali krediti i plasmani	3.06.587	229.557
Depoziti u stranoj valuti	194.653	1.642.256
	108.117.233	65.705.959
Minus: Ispravka vrednosti	(410)	(1.820)
Stanje na dan 31. decembar	108.116.823	65.704.139

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S2</u>		
Stanje na dan 1. januar	1.820	26.419
Rashod	-	46.627
Ukidanje	(1.410)	(71.226)
Stanje na dan 31. decembar	410	1.820

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kredit i potraživanja od komitenta obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024</u>			<u>31.12.2023.</u>
	<u>Bruto</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>Neto</u>	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	7.142	-	7.142	9.591
Kredit i po transakcionim računima	7.996.588	293.502	7.703.086	7.093.432
Potrošački kredit i	7.184.970	120.970	7.064.000	6.507.275
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	112.821.339	2.729.204	110.092.135	104.181.898
Investicioni kredit i	54.755.098	715.623	54.039.475	54.750.447
Stambeni kredit i	68.996.390	1.028.163	67.968.227	66.259.401
Gotovinski kredit i	57.581.510	3.056.931	54.524.579	49.547.484
Ostali kredit i i kreditne kartice	17.881.559	350.363	17.531.196	24.954.931
Kredit i po osnovu finansijskog lizinga	28.179.231	443.253	27.735.978	25.777.148
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.766.861	1.741	4.765.120	4.988.197
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	748.383	9.458	738.925	307.204
Ostali plasmani i eskont menica	86.043	4.316	81.727	197.198
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	10.097.374	1.493.569	8.603.805	11.553.434
Dati depoziti	10.502	4	10.498	2.100
	371.112.990	10.247.097	360.865.893	366.958.746
Minus: Ispravka vrednosti	(10.247.097)			(10.829.006)
Stanje na dan 31. decembar	360.865.893			356.129.740

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	6.045.604	4.141.314
Rashod	6.947.354	7.818.811
Ukidanje	(5.518.329)	(4.537.519)
Otpis i isknjižavanje	(1.750.251)	(1.247.692)
Kursne razlike	(6.904)	(6.618)
Ostalo	50.365	(122.692)
	5.767.839	6.045.604
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	1.228.985	912.523
Rashod	1.859.879	2.560.493
Ukidanje	(1.808.036)	(2.198.911)
Ostalo	(99.197)	(46.413)
Kursne razlike	17	1.293
	1.181.648	1.228.985
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	3.554.417	5.698.893
Rashod	5.279.045	5.996.584
Ukidanje	(5.347.882)	(8.141.034)
Otpis	-	(26)
Ostalo	(187.970)	-
	3.297.610	3.554.417
Stanje na dan 31. decembar	10.247.097	10.829.006

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2024. godini odobravalala:

- Kratkoročne kredite po godišnjoj stopi u zavisnosti od kreditnog rejtinga okvirno do nivoa od 2.9% iznad EURIBOR-a tj. okvirno do nivoa od 2.8% iznad BELIBOR-a;
- Dugoročne kredite na period do 10 godina. po godišnjoj stopi koja se u zavisnosti od kreditnog rejtinga kretala okvirno do nivoa od 3.8% iznad EURIBOR-a. tj. okvirno do nivoa od 4.6% iznad BELIBOR-a.

Sektoru malih preduzeća i preduzetnika Grupa je u 2024. godini odobravalala:

- Kredite sa mesečnim ratama u zavisnosti od kreditnog rejtinga za dinarske kredite po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 5.45% do 9.75%, odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 3% do 4,5% uvećanoj za Belibor;
Za kredite sa valutnom klauzulom kamatne stope su se kretale po fiksnoj godišnjoj stopi u rasponu od 5% do 7,4%, odnosno po promenljivoj kamatnoj stopi od 2,5% do 5,25% plus Euribor. Dugoročni krediti za sektor malih preduzeća su odobravani na period do 10 godina, preovlađujuća kamata kretala se u nivou EURIBOR uvećan za 2,9% do 3,85%.
- Za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika banka je odobravalala dinarske kredite sa mesečnim ratama u zavisnosti od kreditnog rejtinga po fiksnoj kamatnoj stopi na godišnjem nivou u rasponu od 7% do 13,50%, odnosno po promenljivoj stopi od 3,5% do 9,5% uvećanoj za Belibor. Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 6,5% do 8,75%, odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 4,25% do 5,25% plus Euribor. Dugoročni investicioni krediti za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika su odobravani na period do 10 godina kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom. Krediti sa deviznom klauzulom odobravani su po kamatnoj stopi do 3-mesečnog Euribora uvećanog za 3,8% do 4,9%. Dinarski krediti su odobravani po promenljivoj kamatnoj stopi od 5,4% do 6% uvećnoj za 3mesečni Belibor.
- U značajnoj meri u 2024. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobravali su se krediti obezbeđeni garancijama Evropskog Investicionog Fonda i United States International Development Finance Corporation (DFC), kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom sa rokom otplate od 36 do 48 meseci

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Za klijente registrovana poljoprivredna gazdinstva, Grupa je odobravalala kredite za obrtna sredstva na rok do 36 meseci, u dinarima i indeksirane u evrima, po varijabilnim kamatnim stopama za RSD 3Mbelibor + 5-9%, fiksnim za RSD između 10.6% i 14%, varijabilnim za indeksirane kredite 3Meuribor + 4.75-8% i fiksnim za EUR od 7.5% do 11%. Grupa je odobravalala i investicione kredite na rok do 12 godina, u dinarima i indeksirane u evrima, po varijabilnim kamatnim stopama za RSD 3Mbelibor + 4.5-9%, varijabilnim za indeksirane kredite 3Meuribor + 5-8% i fiksnim za EUR od 7% do 10%. Takođe, banka je odobravalala i dinarske kredite uz subvenciju kamate od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Krediti su se odobravalali sa rokom otplate do 60 meseci za investicioni kredit i rokom otplate do 36 meseci za trajna obrtna sredstva po kamatnoj stopi za klijenta od 1% i 3%.

Sektoru stanovništva Grupa je u 2024. godine odobravalala:

- Kratkoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom u intervalu od 5.75% iznad EURIBORA sa valutnom klauzulom tj. od 5.00% do 9.70% iznad BELIBORA za dinarske kredite;
- Kratkoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 8.50% do 30.00%;
- Dozvoljeno prekoračenje po tekućim računima po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi od 0% do 29.76%;
- Dugoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.50% do 8.90% iznad EURIBORA za kredite sa valutnom klauzulom i od 3.60% do 9.70% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.24% do 3.45% (max 1.1% do kraja 2024. godine u skladu sa Odlukom NBS) iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 4.60% (1.1% do kraja 2024. godine u skladu sa Odlukom NBS) iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 7.99% do 30%;
- Dugoročne kredite sa fiksnom stopom u EUR sa valutnom klauzulom od 5.99%;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 5.03% za prvih 60 meseci (nakon tog perioda primenjuje se promenljiva stopa u skladu sa važećim uslovima stambenih kredita sa promenljivom stopom) za kredite u EUR sa valutnom klauzulom, odnosno dugoročne kredite (stambeni) sa fiksnom godišnjom stopom za ceo period otplate od 5.03% za kredite u EUR sa valutnom klauzulom.

Plasmani po osnovu finansijskog lizinga Grupa odobravani na period finansiranja od 1 do 72 meseca dok je raspon kamatne stope išao od 1.1% do 9.9%.

18.1 Plasmani po osnovu finansijskog lizinga

	31.12.2024.	31.12.2023.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
Ukupna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	30.750.893	28.743.032
Nezarađeni finansijski prihodi	(2.562.722)	(2.374.464)
Sadašnja vrednost plasmana po osnovu finansijskog lizinga	28.188.171	26.368.568
Ispravka vrednosti plasmana po osnovu finansijskog lizinga	(443.253)	(548.060)
Neto plasmani po osnovu finansijskog lizinga	27.744.918	25.820.508
<i>Analiza plasmana po osnovu finansijskog lizinga:</i>		
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	18.508.184	17.012.905
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	12.242.709	11.730.127
	30.750.893	28.743.032
<i>Analiza neto plasmana po osnovu finansijskog lizinga:</i>		
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	17.193.742	15.798.344
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	10.994.429	10.570.224
	28.188.171	26.368.568

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

18.1 Plasmani po osnovu finansijskog lizinga

Tokom godine, potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su se povećala uglavnom zbog povećanja zakupa komercijalnih vozila

Sledeća tabela prikazuje iznose koji su uključeni u bilans uspeha:

	2024.	2023.
Finansijski prihodi na neto ulaganje u finansijske zakupe	1.502.459	1.224.085
Ostali prihodi ulaganje u finansijske zakupe	205.171	205.873
	1.707.630	1.429.958

Plaćanja lizinga obuhvataju fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu preostalu vrednost.

	31.12.2024.	31.12.2023.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
do 1 godine	12.242.708	11.730.127
Od 1- 2 godine	1.911.623	1.786.805
Od 2- 3 godine	5.065.755	4.734.990
Od 3- 4 godine	6.257.159	5.848.602
Od 4- 5 godine	5.109.264	4.488.859
Preko 5 godina	164.383	153.649
	30.750.892	28.743.035

19. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA

Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024	2023
Upravljanje likvidnošću po valutama	1,784,866	509,080
Upravljanje kreditnim portfoliom - krediti sa float kamatnom stopom Micro Cash Flow Hedge i Portfolio Cash Flow Hedge	756,442	87,845
Stanje na dan 31. decembar	2,541,308	596,925

19. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA (nastavak)

Detalji za Micro i Portfolio CFH dati su u napomeni 4b

Upravljanje likvidnošću po valutama obuhvata:

U hiljadama RSD	M to M vrednost		Vrednost prodaje na dan dospeća	Vrednost kupovine na dan dospeća	Vrednost prodaje na dan dospeća	Vrednost kupovine na dan dospeća
	2024	2023	2024		2023	
Zaključeni FX FORWARD ugovori na dan						
RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL	1,784,027	509,080	49,262,173	51,199,508	28,185,864	28,616,432
NARODNA BANKA SRBIJE	839		2,340,298	2,345,747	-	-
	1,784,866	509,080	51,602,471	53,545,255	28,185,864	28,616,432

20. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate se odnose na:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Zemljište i građevinski objekti	3.536.049	4.386.427
Oprema	2.064.432	2.090.661
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	-	28.217
Oprema uzeta u lizing	1.891.216	1.662.246
Oprema data u zakup	58.081	-
Stanje na dan 31. decembar	7.549.778	8.167.551

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi su prikazane u nastavku:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Zemljište i građevinski objekti</u>	<u>Postrojenja i ostala oprema</u>	<u>Postrojenja i ostala oprema u fin.lizingu</u>	<u>Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi</u>	<u>Oprema data u zakup</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost						
Stanje na dan 1. januar 2023.	5.880.992	8.007.637	3.534.558	57.569-	-	17.480.756
Povećanja	-	109.159	95.702	954.254	-	1.159.115
Prenos iz investicija u toku	491.491	624.948	-	(983.606)	-	132.833
Otuđivanje i rashodovanje	(379.972)	(311.305)	(779.972)	-	-	(1.471.249)
Raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2023.	5.992.511	8.430.439	2.850.288	28.217	-	17.301.455
Stanje na dan 1. januar 2024.	5.992.511	8.430.439	2.850.288	28.217	-	17.301.455
Povećanja	192.136	672.125	487.513	-	58.542	1.410.316
Prenos iz investicija u toku	-	28.217	-	(28.217)	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	(1.415.485)	(688.346)	(192.465)	-	-	(2.296.296)
Raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2024.	4.769.162	8.442.435	3.145.336	-	58.542	16.415.475
Ispravka vrednosti						
Stanje 1. januar 2023.	1.465.627	5.864.082	1.449.175	-	-	8.778.884
Amortizacija	143.777	648.613	16.258	-	-	808.648
Otuđivanje i rashodovanje	(3.320)	(172.917)	(277.391)	-	-	(453.628)
Korekcije i raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2023.	1.606.084	6.339.778	1.188.042	-	-	9.133.904
Stanje 01.januar 2024.	1.606.084	6.339.778	1.188.042	-	-	9.133.904
Amortizacija	141.818	683.726	511.950	-	461	1.337.955
Otuđivanje i rashodovanje	(514.789)	(645.501)	(445.872)	-	-	(1.606.162)
Korekcije i raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2024.	1.233.113	6.378.003	1.254.120	-	461	8.865.698
Sadašnja vrednost						
Stanje na dan 1. januar 2023.	4.415.365	2.143.555	2.085.383	57.569	-	8.701.872
Stanje na dan 31. decem. 2023.	4.386.427	2.090.661	1.662.246	28.217	-	8.167.551
Stanje na dan 31. decem. 2024.	3.536.049	2.064.432	1.891.216	-	58.081	7.549.778

Na građevinskim objektima Grupa nema uspostavljenih tereta po osnovu obezbeđenja kredita ili drugih obaveza.

21. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:				
U hiljadama RSD	Automobili	Poslovni prostor	Oprema	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2023.	73.881	3.249.724	210.953	3,534,558
Povećanja-aneksiranje	74.131	10.540	11.031	95.702
Povećanja-novi ugovori	-	-	-	-
Raskid ugovora i rashodovanje	-	(572.969)	(207.003)	(779.972)
Stanje 31. decembar 2023.	148.012	2.687.295	14.981	2.850.288
Stanje na dan 1. januar 2024.	148.012	2.687.295	14.981	2.850.228
Povećanja-aneksiranje	80.485	403.971	3.057	487.573
Povećanja-novi ugovori	-	-	-	-
Raskid ugovora i rashodovanje	(5.092)	(187.373)	-	(192.465)
Stanje 31. decembar 2024.	223.405	2.903.893	18.038	3.145.336
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar 2023.	50.878	1.329.192	69,105	1,449,175
Amortizacija	21.501	468.254	19.205	508.960
Povećanja-aneksi	43.374	-	-	43.374
Povećanja-novi ugovori	-	-	-	-
Raskid ugovora	-	(737.137)	(76.330)	(813.467))
Stanje 31. decembar 2023.	115.753	1.060.309	11.980	1.188.042
Stanje na dan 1. januar 2024.	115.753	1.060.309	11.980	1.188.042
Amortizacija	34.809	475.926	1.215	511.950
Povećanja-aneksi	-	-	-	-
Povećanja-novi ugovori	-	-	-	-
Raskid ugovora	(4.761)	(441.111)	-	(445.872)
Stanje 31. decembar 2024.	145.801	1.095.124	13.195	1.254.120
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2023.	23.003	1.920.532	141,848	2,085,383
Stanje 31. decembar 2023.	32.259	1.626.986	3.001	1.662.246
Stanje 31. decembar 2024.	77.604	1.808.769	4.843	1.891.216

Grupa zakupljuje poslovni prostor za ekspozituru i vozila. Prosečan rok zakupa je pet godina za poslovni prostor i četiri godine za vozila.

Ukupan odliv gotovine za zakup iznosio je 733.810 hiljade RSD (2023: 843.299 hiljada RSD).

Iznosi, koji se odnose na zakup prostora i automobila a koji su priznati u Bilansu uspeha su prikazani u tabeli:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
	(516.361)	
Amortizacija sredstava uzetih u lizing		(489.419)
Rashodi od kamate na obaveze po osnovu lizinga	(21.282)	(14.055)
Troškovi zakupa za kratkoročne ugovore	(40.846)	(35.848)
Zavisni troškovi zakupa	(32.693)	(24.779)
Prihod od zakupa za izdati prostor	53.969	39.505

22 INVESTICIONE NEKRETNINE

Nabavna vrednost	Ukupne investicione nekretnine
Stanje na dan 01.01.2023. godine	91.741
Otuđenja	(10.752)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	-
Stanje na 31.12.2023. godine	80.989
Otuđenja	(16.517)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	-
Stanje na 31.12.2024. godine	64.472
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01.01.2023. godine	24.912
Amortizacija za period	2.077
Otuđenja	(4.730)
Promena vrednosti	6.277
Stanje na 31.12.2023. godine	28.536
Amortizacija za period (Napomena 11)	1.701
Otuđenja	(7.307)
Promena vrednosti	-
Stanje na 31.12.2024. godine	22.930
Neotpisana vrednost	
Na dan 31.12.2023. godine	52.453
Na dan 31.12.2024. godine	41.542

Investicione nekretnine čine stambeni i poslovni prostor koji je generisao u 2024. godini prihode od zakupa u iznosu od RSD 644 hiljada (2023: RSD 844 hiljada). U toku 2024. godine urađena je nova procena vrednosti investicionih nepokretnosti koja nije prouzrokovala novo knjizenje obezvređenja (2023 proknjizen je efekat smanjenja u iznosu od RSD 6.277 hiljada).

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Patenti i licence	1.259.511	1.242.850
Ostala nematerijalna ulaganja	418.648	488.417
Stanje na dan 31. decembar	1.678.159	1.731.267

23. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Goodwill	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 1. januar 2023.	1.145.279	5.982.112	804.997	7.932.388
Povećanja	-	578.726	-	578.726
Otuđenje i rashodovanje	(13.820)	(614.847)	(10.828)	(639.495)
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.131.459	5.945.991	794.169	7.871.619
Stanje 1. januar 2024.	1.131.459	5.945.991	794.169	7.871.619
Povećanja	-	548.147	-	548.147
Otuđenje i rashodovanje	-	(54.519)	-	(54.519)
Stanje na dan 31. decembar 2024.	1.131.459	6.439.619	794.169	8.365.247
Ispravka vrednosti				
Stanje 1. januar 2023.	-	4.720.547	103.567	4.824.114
Amortizacija	1.131.459	530.147	202.620	1.864.226
Otuđenje i rashodovanje	-	(547.988)	-	(547.988)
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.131.459	4.702.706	306.187	6.140.352
Stanje 1. januar 2024.	1.131.459	4.702.706	306.187	6.140.352
Amortizacija	-	531.921	69.334	601.225
Otuđenje i rashodovanje	-	(54.519)	-	(54.519)
Stanje na dan 31. decembar 2024.	1.131.459	5.180.108	375.521	6.687.088
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2023.	1.145.279	1.261.565	701.430	3.108.274
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-	1.243.285	487.982	1.731.267
Stanje na dan 31. decembar 2024.	-	1.259.511	418.648	1.678.159

Kao rezultat realizacije kupoprodajne transakcije u 2022. godini, nastao je goodwill koji je inicijalno priznat u iznosu od rsd 1.131.459 hiljada. Do kraja 2023. godine, a na osnovu testiranja goodwill-a na obezvređenje, utvrđen je i evidentiran iznos obezvređenja u celosti, od rsd 1.131.459 hiljada.

Dodatno, na osnovu fer vrednovanje aktive i obaveza RBA banke i sprovedene alokacije kupoprodajne cene identifikovana su sledeća nematerijalna ulaganja: core depoziti stanovništva i baza klijenata stanovništva ukupne inicijalno priznate vrednosti od rsd 766.912 hiljada. Na dan 31.12.2023. godine, na osnovu testiranja, evidentirano je obezvređenje u iznosu od rsd 278.931 hiljada. U 2024. godini nije bilo obezvređenja po osnovu ovih nematerijalnih ulaganja.

24. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Obračun odloženog poreskog sredstva na 31. decembar 2024. godine je prikazan kao što sledi:

U hiljadama RSD	2024.			2023.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Razlika između računovodstvene i poreske osnovice osnovnih sredstava	213.683	-	213.683	240.148	-	240.148
Rezervisanja za sudske sporove	157.232	-	157.232	186.257	-	186.257
Otpremnina za odlazak u penziju	101.407	-	101.407	90.364	-	90.364
Dobici/(gubici) po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		19.691	(19.691)	166.332	-	166.332
Ostalo	102.705	-	102.705	82.911	-	82.911
Odloženo poresko sredstvo/(obaveza), Neto	575.027	19.691	555.336	766.011	-	766.011

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

25. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Stalna sredstava namenjena prodaji predstavljaju stalna sredstva koja više nisu u funkciji osnovne delatnosti Grupe, i kao takva, izdvajaju se i klasifikuju kao sredstva namenjena prodaji. U ovom slučaju, Grupa je u drugoj polovini 2024. godine odlučila da proda objekat lociran u ulici Braće Ribnikar u Novom Sadu.

Prema zaključenom i potpisanom Predugovoru o kupoprodaji nepokretnosti, vlasništvo nad objektom će biti preneto na kupca u aprilu 2025. godine, po uplati preostalih 85% od ugovorene kupoprodajne cene. Do tog trenutka, objekat će biti evidentiran kao sredstvo namenjeno prodaji, a Grupa će nastaviti da ga vodi u svojim knjigama kao takvo. Na dan 31.decembra 2024. godine, stalna sredstva namenjena prodaji iznose RSD 756.492 hiljade .

Ovaj pristup omogućava Grupi da jasno razlikuje sredstva koja su u aktivnoj upotrebi od onih koja su predviđena za prodaju, čime se postiže transparentnost u finansijskim izveštajima i olakšava praćenje statusa imovine. Nakon što kupac isplati preostali iznos ugovorene kupoprodajne cene, vlasništvo će biti formalno preneto, a objekat će biti uklonjen iz evidencije stalnih sredstava Grupe.

26. OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva obuhvataju:

U hiljadama RSD

	2024.	2023.
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	145.240	112.504
Potraživanja po osnovu prodaje	100.781	2.569
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	26.322	6.033
Potraživanja od zaposlenih	34.611	44.438
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	28.412	27.513
Prolazni i privremeni računi	580.749	353.355
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	550.063	249.820
Potraživanja u obračunu	13.707	11.159
Razgraničeni prihodi kamata	8	2
Razgraničeni troškovi	426.253	331.755
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	264.324	344.359
Sredstva stečena naplatom potraživanja	70.054	150.718
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	2.242.541	1.636.242
Minus: Ispravka vrednosti	(157.445)	(132.979)
Stanje na dan 31. decembar	2.085.096	1.503.263

26. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD

Pojedinačna ispravka vrednosti S-3

Stanje na dan 1. januar

Korekcija početnog stanja

Stanje na dan 1. januar

Rashod

Ukidanje

Otpis

Kursne razlike

Ukupno

Grupna ispravka vrednosti S-2

Stanje na dan 1. januar

Korekcija početnog stanja

Stanje na dan 1. januar

Rashod

Ukidanje

Kursna razlika

Ukupno

Grupna ispravka vrednosti S-1

Stanje na dan 1. januar

Korekcija početnog stanja

Stanje na dan 1. januar

Rashod

Ukidanje

Ostalo

Kursna razlika

Ukupno

Stanje na dan 31. decembar

	2024.	2023.
	81.886	62.019
	81.886	62.019
	37.187	70.580
	(12.516)	(16.233)
	(2.126)	(34.477)
	2	(3)
	104.433	81.886
	44.190	36.656
	44.190	36.656
	50.505	124.609
	(52.739)	(117.076)
	2	1
	41.958	44.190
	6.903	14.831
		-
	6.903	14.831
	4.151	3.978
	-	(14.488)
	-	2.582
	-	-
	11.054	6.903
	157.445	132.979

26. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

	2024.		2023.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Neznalog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	275	5.890	275	5.890
Jagodina, Poslovni prostor br. 62	65	2.406	65	2.406
Jagodina, Lokal 12, Sarina međa2	92	705	92	705
Jagodina, lokal 13, Vojvođanska bb2	94	1.176	94	1.176
Subotica, Njive i zemljište pod zgradom	10.785	1.041	10.785	1.041
Kovačica, Njiva I klase 4198m ²	4.198	4.468	4.198	4.468
Kragujevac, porodična stambena zgrada br3, Luja Pastera br112	424	21.488	424	21.488
Novi Sad, Tekelijina 14	83	4.563	83	4.563
Arilje, stambena zgrada, parcela 801/1	79	2.156	79	2.156
Bački Monoštor, Porodična zgrada, Zagrebačka 104	144	823	144	823
Paraćin, Poslovni prostor,	2.000	4.222	2.000	4.222
Bošnjane, porodična zgrada 168m ² , pomoćna zgrada 24m ²	24	1.370	24	1.370
Bošnjane, kuća, posl. zgrada 223m ²	223	825	223	825
Bošnjane, zemljište uz zgradu 500m ² i njiva 1301m ²	1.801	264	1.801	264
Bošnjane, njiva 8030m ²	8.030	588	8.030	588
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 594 i pašnjak 5232m ²	5.826	7.779	5.826	7.779
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 674m ² i pašnjak 1702m ²	2.376	8.183	2.376	8.183
Ub, Kralja Petra I 58, poslovni prosto - lokal	47	2.106	47	2.106
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/2.	-	-	3.167	22.375
Borča, Njiva II klase, parcela 2979.	-	-	4.917	34.739
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/1	-	-	4.007	23.550
	36.566	70.054	48.657	150.718
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar		4.754		2.172
Rashod		4.119		2.582
Stanje na dan 31. decembar		8.873		4.754

Građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu naplate problematičnih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto nadoknadive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili procenjenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjeње vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto nadoknadivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

27. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA. DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj bancii obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.			2023.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	1.761.803	652.986	2.414.789	1.722.786	521.172	2.243.958
Obaveze po depozitima po osnovu datih kredita	-	295.532	295.532	-	295.933	295.933
Obaveze po namenskim depoz.	10.000	2.230.663	2.240.663	10.000	8.310	18.310
Obaveze po ostalim depozitima	30.974	3.914	34.888	1.446.157	1.465	1.447.622
Obaveze po overnight-a dep.	-	-	-	-	-	-
Kredit po REPO transakcijama	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	13.770.996	13.770.996	-	11.330.553	11.330.553
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	203	59.356	59.559	5.361	124.660	130.021
Stanje na dan 31. decembar	1.802.980	17.013.447	18.816.427	3.184.304	12.282.093	15.466.397

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2024.		2023.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	900	105.313	2.500	292.959
EIB*	54.995	6.435.071	40.380	4.731.470
Raiffeisen banka Budimpesta	-	-	3.020	353.923
EBRD	35.000	4.095.521		
KFW bank	21.667	2.535.323	34.992	4.100.155
Raiffeisen Bank International	5.250	614.328	15.071	1.765.930
	117.812	13.785.556	95.963	11.244.437
Unapred plaćeni troškovi odobrenja kredita/ukalkulisana kamata	(125)	(14.560)	735	86.116
Stanje na dan 31. decembar	117.687	13.770.996	96.698	11.330.553

Dugoročni krediti odobreni Grupi odobreni su sa rokom otplate od 1 do 10 godina uz margine od 0% do 4.16 % na godišnjem nivou.

28. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.			2023.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	228.628.335	316.240.467	544.868.802	191.772.466	296.264.563	488.037.029
Obaveze po osnovu štednih depozita	538.101	28.560.315	29.098.416	606.024	33.018.444	33.624.468
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	91.817	913.337	1.005.154	186.717	1.646.903	1.833.620
Obaveze po osnovu namenskih depozita	339.960	7.101.390	7.441.350	430.345	6.318.038	6.748.383
Obaveze po osnovu ostalih depozita	8.903.884	1.738.646	10.642.530	4.363.745	1.682.793	6.046.538
Obaveze po osnovu kredita	-	2.227.800	2.227.800	-	2.950.893	2.950.893
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	133.317	2.941.686	3.075.003	104.489	2.759.357	2.863.846
Stanje na dan 31. decembar	238.635.414	359.723.641	598.359.055	197.463.786	344.640.991	542.104.777

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 2.217.962 hiljada (2023: RSD 2.934.868 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća najkasnije do 2030 godine. Kamatna stopa se za najveći broj partija utvrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%, Za jednu partiju kredita definisana je fiksna kamatna stopa od 3.985% . Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama.

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2024. godini retko plaćala kamatu i to do 3.5% na dinarske depozite i do 2.54% na devizne depozite pošto je pored toga opciono nudila i usluge Raiffeisen Invest Cash fonda gde su ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 4.13% i za devizne depozite 2.95%.

U 2024. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH koji su ostvarili prinos oko 4.13% u dinarima, odnosno oko 2.95% u evrima.

Na devizna sredstva stanovništva položena na devizne tekuće račune banka nije obračunavala i isplaćivala kamatu. osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine. po stopi od 0.1% na godišnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju Grupa nije obračunavala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. Od 28.03.2024. godine, Grupa je ugovarala depozite na 24 m u valuti EUR uz godišnju kamatnu stopu 3%. Svi drugi oblici dinarske i devizne oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne, povučeni su iz ponude Grupe 2016. godine.

Na dinarske i devizne depozite položene na oročene račune otvorene pre 2016. Godine, koji su imali mogućnost više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% za depozite u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

Na depozite stanovništva koji su migrirani iz RBA banke, Grupa je obračunavala kamatnu stopu na oročenja u valutama: RSD od 1.2% do 2.4% i EUR od 0.2% do 1.9 %.

28. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

U hiljadama RSD	Napomena	2024.	2023.
Početno stanje			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	15.466.397	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	542.104.777	538.427.371
Početno stanje 1. januara		557.571.174	567.874.487
Neto prilivi/odliv – depoziti		59.782.066	(3.702.544)
Neto priliv /odliv – krediti		(2.755.182)	(2.120.679)
Neto odlivi - kamate		(3.368.886)	(1.702.894)
Neto odlivi– naknade		(6.668.481)	(5.914.739)
Kursne razlike		2.355.813	(1.430.531)
Ukalkulisana kamata i druge bezgotovinske transakcije		10.258.978	4.568.074
Stanje na dan bilansa			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	18.816.427	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	598.359.055	542.104.777
Stanje na 31. decembar		617.175.482	557.571.174

28.1 Kretanje finansijskih obaveza koje proističu iz aktivnosti finansiranja

Tabela ispod detaljno opisuje promene obaveza Grupe koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući i gotovinske i bezgotovinske promene. Obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja su one za koje su novčani tokovi klasifikovani u izveštaju o tokovima gotovine Grupe kao novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja.

2024.

	Pozicija bilansa stanja	Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka Depoziti prema drugim komitentima	14.281.446	2.440.443	(716.906)	(6.187)	15.998.796

2023.

	Pozicija bilansa stanja	Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka Depoziti prema drugim komitentima	10.231.027	4.043.406	-	7.013	14.281.446

29. OBAVEZE PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

Grupa je u prvoj nedelji juna 2024. godne izdala dugoročne dinarske obveznice u cilju diversifikacije izvora finansiranja, kao i povećanja nivoa podobnih obaveza i jačanja pokazatelja minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama (MREL racija) u skladu sa regulatornim okvirom. Banka je registrovala prvu emisiju dužničkih hartija, običnih obveznica, i to 300 komada obveznica pojedinačne nominalne vrednosti RSD 20.000 hiljada, Obveznice nose kamatnu stopu 3m Belibor + 2.50%, isplata kamate kvartalno. Ukupna nominalna vrednost emisije MREL podobnih obveznica je RSD 6.000.000 hiljada, a rok dospeća je 6. jun 2028. godine. Ukupan iznos kamate koji je Grupa isplatila u toku 2024. godine iznosi RSD 241.605 hiljada, sto je obelodanila u okviru Bilansa uspeha, pozicije Rashodi kamata.

Obveznice su emitovane sa takozvanom "call" opcijom koja banci daje pravo da izvrši prevremeni otkup svih emitovanih obveznica pre dospeća pod uslovima koji su utvrđeni u prospektu. Banka ima pravo da izvrši "call" opciju počevši od 06. juna 2027. godine

Emisija je usmerena ka profesionalnim investitorima, a međunarodne finansijske i razvojne institucije su pokazale posebno interesovanje za ulaganje.

30. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	2024.	2023.
Subordinirane obaveze	9.052.685	9.077.883
Stanje na dan 31. decembar	9.052.685	9.077.883

Grupa je u aprilu 2022. godine povukla subordinirani kredit od Raiffeisen banke AG u iznosu od EUR 75.000 ths. Inicijalna ročnost kredita je 10 godina, a dospeva 08. aprila 2032. godine. Otplata kredita je jednokratna, na kraju perioda a kamatna stopa po kojoj je preuzeta subordinirana obaveza je 3m euribor + margina 8.75%

31. REZERVISANJA

31.1. Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	2024.	2023.
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	572.738	430.154
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	102.357	101.057
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	811.178	343.049
	1.486.273	874.260
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	971.666	1.033.270
Rezervisanja za sudske sporove	1.133.730	1.306.921
Ostala rezervisanja za obaveze	158.575	27.494
Stanje na dan 31. decembar	3.750.244	3.241.945

31. REZERVISANJA (nastavak)

31.2. Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Stanje na dan 1. januar	874.260	756.196
Nova rezervisanja	895.554	434.202
Ukidanje rezervisanja	(379.435)	(379.062)
Aktuarski dobici/gubici	111.803	73.660
Isplate	(15.909)	(10.736)
Stanje na dan 31. decembar	1.486.273	874.260

31.3. Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Stanje na dan 1. januar	1.033.270	1.132.592
Nova rezervisanja	1.869.620	2.161.454
Ukidanje rezervisanja	(1.930.520)	(2.259.852)
Kursne razlike	(704)	(924)
Stanje na dan 31. decembar	971.666	1.033.270

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 971.666 hiljade (31. decembar 2023.: RSD 1.033.270 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

31.4. Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Stanje na dan 1. januar	1.306.921	1.144.729
Nova rezervisanja	505.878	567.620
Ukidanje rezervisanja	(50.253)	(5.721)
Korišćenje rezervisanja	(628.816)	(399.707)
Stanje na dan 31. decembar	1.133.730	1.306.921

31.5. Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Stanje na dan 1. januar	27.494	52.761
Nova rezervisanja	142.939	749
Ukidanje rezervisanja	(11.858)	-
Korišćenje rezervisanja	-	(26.016)
Stanje na dan 31. decembar	158.575	27.494

32. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Obaveze za naknadu	8.616	7.161
Obaveze prema dobavljačima	273.759	122.778
Obaveze po osnovu primljenih avansa	854.446	294.320
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.934.877	1.696.100
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	109.814	175.342
Obaveze u obračunu	627.262	488.289
Prolazni i privremeni računi	385.089	1.552.775
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	22	-
Obaveze za porez na dodatu vrednost	110.878	105.107
Obaveze za druge poreze i doprinose	2.991	3.360
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	384.235	480.515
Unapred naplaćena kamata	330.413	274.642
Unapred naplaćena naknada	560.499	322.263
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	77.969	7.083
Stanje na dan 31. decembar	5.660.870	5.529.735

33. KAPITAL

33.1. Kapital Grupe na dan 31. decembra 2024. godine se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Aksijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	46.411.519	37.868.493
Pozitivni/negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(311.556)	(1.002.912)
Hedžing rezerva	530.627	74.669
Aktuarski dobici/gubici	(113.580)	(16.719)
Efekti po osnovu akvizicije	-	-
Dobitak tekuće godine	29.561.859	22.484.465
Dobitak prethodnih godina	1.282.180	155.282
Stanje na dan 31. decembar	104.827.207	87.029.437

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

Odlukom Skupštine od 25.04.2024. godine, deo dobiti realizovane u 2023. godini u iznosu od RSD 8.543.026 hiljada, Grupa je rasporedila u ostale rezerve iz dobiti. Odlukom Skupštine od 26. septembra 2024. godine, preostali deo dobiti realizovane u 2023. godini u iznosu od RSD 12.814.541 hiljada je raspodelila isplatom dividende.

33. KAPITAL (nastavak)

Odlukom Skupštine od 20.03.2023. godine, od ukupnog iznosa dobiti koja je ostvarena u 2022. godini, deo dobiti u iznosu od RSD 6.281.559 hiljada rasporedjen je u ostale rezerve iz dobiti, a preostali iznos od RSD 3.412.053 hiljada je raspodelila isplatom dividende koja je realizovana 30.11.2023. godine. Odlukom Skupštine od 21. decembra 2023. godine, neraspoređena dobit iz ranijih godina u iznosu od RSD 1.277.060 hiljada, Grupa je takodje rasporedila u ostale rezerve iz dobiti.

33.2. Rezerve iz dobitka obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Potrebna rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	23.353.465	23.353.465
Ostale rezerve iz dobiti	23.058.055	14.515.028
Stanje na dan 31. decembar	46.411.520	37.868.493

Prema propisima za bankarski sektor, Grupa je bila u obavezi da formira rezerve iz dobiti na nivou posebne rezerve za kreditne gubitke, koja je obračunata u skladu sa zahtevima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

U skladu da propisom koji je na snazi, Grupa može formalno da smanji vrednost rezervi iz dobiti ako prethodno dobije saglasnost Narodne banke Srbije. Da bi dobila pomenuto odobrenje, Grupa mora da dokaze da će zameniti postojeće instrumente instrumentima jednakog ili višeg kvaliteta i sličnih ili nižih troškova ili da njeni pokazatelji adekvatnosti kapitala ostaju iznad propisanih nivoa nakon smanjenja kapitala/rezervi. Imajući u vidu da su rezerve iz dobiti deo Osnovnog kapitala, ne postoji mogućnost da budu zamenjene kvalitetnijim kapitalom.

33.3. Grupa ispunjava sve regulatorne zahteve u pogledu kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala (Napomena 4(f)).

34. POTENCIJALNE OBAVEZE

34.1. Preuzete buduće obaveze Grupe na dan 31. decembra obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Date garancije i druga jemstva	95.141.345	89.845.073
Izdati akreditivi	1.853.923	1.286.753
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	21.966.319	21.287.473
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	162.303.638	158.034.470
Stanje na dan 31. decembar	281.265.225	270.453.769

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivi. Grupa je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od RSD 973.797 hiljada (2023: RSD 1.033.270 hiljada). koja je iskazana kao obaveza po osnovu rezervisanja u bilansu Grupe.

34. POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

Preuzete neopozive obaveze imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	-	25.000
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima. garancijama	1.193.480	2.956.660
Okvirne linije po dugoročnim kreditima. garancijama	5.071.081	3.750.883
Okvirne linije po faktoring poslovima	-	-
Okvirne linije pravnih lica po karticama	1.403.471	1.326.443
Okvirne linije po tekućim računima građana	2.056.437	1.988.516
Okvirne linije građana po karticama	12.241.850	11.239.971
Stanje na dan 31. decembar	21.966.319	21.287.473

34.2. Sudski sporovi

Protiv Grupe se vodi 20.679 sudska spora (2023: 23.056). Na dan 31. decembar 2023. godine ukupna vrednost sporova iznosi RSD 2.186.677 hiljada (2023.: RSD 3.253.714 hiljada). Na bazi procene rukovodstva o pozitivnom ishodu sudskih sporova i ukupnom gubitku koji Grupa može pretrpeti, Grupa je procenila da ukupan gubitak po osnovu sudskih sporova iznosi RSD 1.133.730 hiljada (2023: RSD 1.306.921 hiljada) i u tom iznosu je formirana rezervacija za sudske sporove.

Na bazi procene Pravne sluzbe, a na osnovu dosadasnjeg iskustva, u toku 2023. godine troškovi tuzbenog zahteva su obračunati u iznosu od eur 500 u dinarskoj protivvrednosti na vrednost tuzbenog zahteva.

Grupa je pokrenula veliki broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom u cilju naplate potraživanja.

35. POVEZANA PRAVNA LICA

Grupu kontroliše Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Vienna, osnovan u Austriji, koji je vlasnik 100% običnih akcija Grupe. Krajnji vlasnik Grupe je Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG, osnovana u Austriji.

Bankarske transakcije se obavljaju sa povezanim licima kao deo redovnog poslovanja Grupe. Ove transakcije obuhvataju kredite, depozite i transakcije izvršene u stranoj valuti.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna bilansna izloženost prema i od povezanih lica. koja imaju uticaj na poslovanje Grupe:

35. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS STANJA

U hiljadama RSD	2024	2023
AKTIVA		
Potraživanja po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	60,674	54,723
	60,674	54,723
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	5,213,501	2,198,199
Ostala povezana lica	37,585	17,597
	5,251,086	2,215,796
Kredit i potraživanja od komitenata		
Ostala povezana lica	1,171,830	1,400,649
	1,171,830	1,400,649
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	2,541,308	596,925
	2,541,308	596,925
Nekretnine, postrojenja i oprema		
Ostala povezana lica	65,345	21,575
	65,345	21,575
Ostala sredstva		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	53,277	49,183
Ostala povezana lica	276	1,522
	53,553	50,705

35. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS STANJA (nastavak)

U hiljadama RSD	2024	2023
PASIVA		
Obaveze po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	44,228	60,094
	44,228	60,094
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	340,438	1,217,435
	340,438	1,217,435
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	2,491,922	180,671
Ostala povezana lica	24,447	77,562
	2,516,369	258,233
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
Ostala povezana lica	425,328	722,876
	425,328	722,876
Subordinirane obaveze		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	9,052,685	9,077,883
	9,052,685	9,077,883
Rezervisanja		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	43	103
Ostala povezana lica	549	1,104
	592	1,207
Ostale obaveze		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	101,863	226,143
Ostala povezana lica	88,319	103,669
	190,182	329,812

35. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS USPEHA

U hiljadama RSD

Prihodi od kamata:

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Rashodi kamata:

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Prihodi od naknada i provizija:

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Rashodi naknada i provizija:

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Raiffeisen Bank International AG, Wien

Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika

Raiffeisen Bank internacional AG, Wien

Ostali poslovni prihodi

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Ostali prihodi

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Ostali rashodi

Raiffeisen Bank International AG, Wien
Ostala povezana lica

Neto iznos na dan 31. decembra

	2024	2023
	655,485	92,403
	28,995	22,583
	684,480	114,986
	(2,018,593)	(1,248,853)
	(16,008)	(7,144)
	(2,034,601)	(1,255,997)
	1,064,172	1,365,359
	9,929	13,491
	1,074,101	1,378,850
	(1,639,477)	(1,744,256)
	(574,087)	(421,147)
	(2,213,564)	(2,165,403)
	(943,606)	(255,129)
	(943,606)	(255,129)
	2,283,178	564,689
	2,283,178	564,689
	94,869	2,391
	3,258	97,074
	98,127	99,465
	461	(112)
	635	(886)
	1,096	(998)
	77,252	47,214
	74	181
	77,236	47,395
	(692,032)	(658,897)
	(93,650)	(175,299)
	(785,682)	(834,196)
	(1,759,145)	(2,306,338)

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekciju finansijskih izvestaja ili koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Beograd, 28. mart 2025. godine

Jelena Aksić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

**KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD ZA 2024. GODINU**

Beograd, mart 2025. godine

S A D R Ź A J:

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora	3
Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive	7
Osnovni podaci o Grupi	14
Poslovanje sa privredom	21
Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima	27
Sredstva i investiciono bankarstvo	32
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti	36
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d., Beograd - pregled ključnih aktivnosti	38
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd – pregled ključnih aktivnosti	42
Finansijski položaj i rezultati poslovanja	43
Značajni događaji po završetku poslovne godine	61
Planirani budući razvoj	61
Ulaganja u finansijske instrumente	66
Aktivnosti istraživanja i razvoja	67
Društvena odgovornost i zaštita životne sredine	67
Upravljanje rizicima i izloženost rizicima	70
Nefinansijski izveštaj	

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Poštovani akcionari, partneri i kolege,

U ime Izvršnog odbora Raiffeisen banke, obraćam vam se sa ponosom i zadovoljstvom nakon još jedne izuzetne poslovne godine za našu banku. Protekla, 2024. godina, upisana je u istoriju poslovanja Raiffeisen banke u Srbiji kao jedna od najuspešnijih od početka našeg rada. To je izuzetno dostignuće ali isto tako i obaveza za naredne godine.

Koliko god to na dalje bilo zahtevno, u ovom trenutku smo izuzetno srećni što smo postignutim rezultatima uspeali da sebi "postavimo lestvicu" tako visoko za dolazeća vremena jer to najpre znači da smo imali izuzetno dobro odabranu strategiju nastupa na tržištu, uz našu tradicionalnu umešnost upravljanja sredstvima. Razlog za zadovoljstvo posebno dolazi iz činjenice da je do odličnih rezultata došlo u širim globalnim okolnostima koje su ugrozile mnoge poslove i tržišta, i to kontinuirano već treću godinu zaredom, sa potencijalom da na dalje aktiviraju dodatne nestabilnosti i turbulencije na mnogim stranama. Ipak, naš obrazac se pokazao pobedničkim i ukazuje nam dalji pravac nastupa na tržištu, uprkos raznim prognozama i potencijalnim globalnim nedoumicama.

Ključ našeg odličnog rezultata koji vam predstavljamo u ovom izdanju mogao bi se, u najkraćem mogućem, svesti pod izraz „ekspanzivna digitalizacija“. To znači da smo ne samo za klijente iz svih kategorija - od stanovništva, preduzetnika, malih i srednjih preduzeća, pa sve do najvećih kompanija iz privrede - razvili i stavili im na raspolaganje mnoge servise koji im olakšavaju poslovanje, već smo dostigli jedan novi nivo sa širokom primenom veštačke inteligencije u internim procesima zbog čega je naša efikasnost dostigla još bolje razmere. I sa tim smo tek započeli: jer, kako se globalne AI tehnologije sve više šire i napreduju, tako se i naša primena pouzdanih rešenja iz te oblasti odvija u realnom vremenu. To nam daje prednost u smislu efikasnosti koju klijenti osećaju i prepoznaju kao važan podsticaj u njihovom poslovanju.

Još jedan od poteza koji je pojačao vitalnost Raiffeisen banke i naš aktivan angažman na bankarskom tržištu, bilo je i obnavljanje kapaciteta u rukovodećem telu banke, Izvršnom odboru. Uz naše nove članove Izvršnog odbora stigla je i energija neophodna za agilan nastup banke u sve bržem i promenljivom ambijentu. Taj ambijent se ne menja samo na bankarskom tržištu već od nas zahteva da pratimo, upoznajemo i brzo usvajamo tehnološke promene koje se svakodnevno odvijaju pred našim očima. Banka već dugo nije samo tradicionalni biznis već je, sa tehnološkom revolucijom, postala hibridizovani organizam koji traži mnogo ekspertize i talenta da bi ta simbioza bankarstva i tehnologija donela uspeh. To je ono što smo uspeali da postignemo u velikoj transformaciji koju smo započeli, i, kao što sam prethodno naveo, to je donelo izuzetnu prijemčivost kod klijenata iz svih sfera jer im dajemo adekvatnu i promptnu podršku u svetu njihovih poslova, sve više zasnovanih na ultramodernim tehnologijama.

Podaci govore u prilog tome: rast klijentske baze u segmentu poslovanja sa stanovništvom od oko šest odsto došao je potpuno organski. U domenu rada sa malim i srednjim preduzećima smo dostigli poziciju da čak 35 odsto novoosnovanih preduzeća otvori račun kod nas. Kada je reč o korporativnim klijentima, oni su osetili to unapređenje na polju digitalizacije gde je osim brojnih procesa, došao i „iPortal“ kao jedan od glavnih oslonaca našim klijentima.

Naš predani pionirski poduhvat na tom polju nije prošao nezapaženo i kod drugih važnih aktera: 2024. godine smo dobili prestižne nagrade za digitalno bankarstvo renomiranih svetskih finansijskih magazina Euromoney i Global Finance.

Nedovojivi segment našeg poslovanja, pored digitalizacije, je i predanost održivim ciljevima razvoja, odnosno, podrška zajednici i sredini u kojoj poslujemo. U skladu sa vrednostima RBI grupacije i ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija, Raiffeisen banka u Srbiji postavlja održivost i ESG inicijative među svoje najvažnije poslovne prioritete. Naš pristup je u skladu sa misijom RBI grupacije da „delujemo na društveno odgovoran način i doprinosimo dugoročnoj dobrobiti ljudi i kompanija na tržištima na kojima poslujemo“.

Raiffeisen banka se u julu 2024. godine pridružila mreži Globalnog dogovora Srbije u okviru inicijative UN koja okuplja kompanije, akademske institucije, civilno društvo i sindikate posvećene deset univerzalnih principa iz oblasti ljudskih i radnih prava, zaštiti životne sredine i borbi protiv korupcije. Pridruživanjem ovoj mreži obavezali smo se da ćemo integrisati te principe u svoje poslovanje i da ćemo promovisati održivost unutar svojih sfera uticaja.

U narednim godinama, nastavice da unapređujemo digitalne servise i još snažnije se posvetimo potrebama naših klijenata. Naša misija ostaje dosledna – biti pouzdan partner u ostvarivanju njihovih finansijskih ciljeva i omogućiti im vrhunsko korisničko iskustvo u bankarstvu.

Sa entuzijazmom i verom u budućnost, sigurni smo da ćemo zajedno postići još veće uspehe.

Zoran Petrović

Predsednik Izvršnog odbora Raiffeisen banke a.d. Beograd

Izveštaj predsednice Upravnog odbora

Dame i gospodo,

Zadovoljstvo nam je što možemo da objavimo da je Raiffeisen banka a.d. Beograd završila finansijsku 2024. godinu sa izuzetnim uspehom. Kroz nastavak transformacije našeg poslovnog modela utemeljenog na daljoj digitalizaciji proizvoda i usluga i poboljšanju efikasnosti, uspešno smo odgovorili na sve tržišne izazove, potvrđujući da je banka jedna od najboljih na srpskom bankarskom tržištu. Time smo uvećali klijentsku bazu i nastavljamo da pružamo superiorno korisničko iskustvo. Kvalitet našeg portfolija je izvanredan, što svedoči o tome kako se upravljalo kreditnim rizicima. Potvrda napora banke u tom smeru su i nagrade magazina "Euromoney" za "Najbolju banku za upravljanje gotovinom u Srbiji", kao i magazina "Global Finance" za "Najbolju digitalnu banku u segmentu poslovanja sa stanovništvom".

Tokom 2024. godine, članovi Upravnog odbora održali su sedam sednica. Ukupna stopa učešća na sastancima Upravnog odbora u finansijskoj 2024. godini bila je 95%.

Upravni odbor je redovno i sveobuhvatno pratio poslovni učinak i razvoj rizika u poslovanju Raiffeisen banke a.d. Beograd. Redovno su održavane diskusije sa Izvršnim odborom u pogledu adekvatnosti kapitala i likvidnosti, kao i u pogledu usmerenja poslovanja Raiffeisen banke i njenih strategija u vezi sa upravljanjem rizicima. Upravni odbor se takođe detaljno bavio daljim razvojem u segmentu korporativnog upravljanja i pratio implementaciju odgovarajuće poslovne politike. Tokom svojih nadzornih i savetodavnih aktivnosti, Upravni odbor održavao je direktne kontakte sa nadležnim članovima Izvršnog odbora, revizorima i rukovodiocima internih funkcija kontrole. Takođe, održavao je stalnu razmenu informacija i stavova sa predstavnicima nadzornih tela na teme od značaja.

Pored toga, Izvršni odbor je redovnim i detaljnim izveštajima obaveštavao Upravni odbor o relevantnim pitanjima koja se tiču datih poslovnih segmenata. Između sastanaka, Upravni odbor je takođe održavao kontakt sa predsednikom Izvršnog odbora i članovima Izvršnog odbora. Izvršni odbor bio je dostupan kada je to bilo potrebno za bilateralne ili multilateralne diskusije sa članovima Upravnog odbora, po potrebi uz uključivanje stručnjaka za pitanja kojima se bavio Upravni odbor.

Posao koji je obavljen zajedno sa Izvršnim odborom zasnovan je na odnosima međusobnog poverenja i u duhu efikasne i konstruktivne saradnje. Diskusije su bile otvorene i kritične, a Upravni odbor doneo je odluke nakon razmatranja svih stavova. Ukoliko su bile potrebne dodatne informacije kako bi se pojedinačna pitanja dublje razmotrila, to je članovima Upravnog odbora obezbeđeno bez kašnjenja i na njihovo zadovoljstvo.

Imajući u vidu značaj adekvatne kapitalne baze za ispunjenje celokupne strategije, strategija upravljanja kapitalom i plan bili su jedna od vodećih tema aktivnosti nadzora Upravnog odbora u 2024. godini. Ove aktivnosti uključivale su pregled i usvajanje izveštaja ICAAP, preduzimanje aktivnosti u cilju jačanja kapitalne pozicije što između ostalog podrazumeva i donošenje odluke o zadržavanju dobitka ostvarenog u prethodnim godinama, kao i diskusiju sa Izvršnim odborom u pogledu zahteva procesa supervizorskog nadgledanja i procene (SREP).

Iskoristio bih ovu priliku da uputim iskrenu zahvalnost Izvršnom odboru i svim zaposlenima Raiffeisen banke na njihovom odlučnom zalaganju, a takođe i našim klijentima na njihovom kontinuiranom poverenju.

U ime Upravnog odbora

Marie-Valerie Brunner

Predsednica Upravnog odbora

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive

Nakon nekoliko poboljšanja kreditnog rejtinga tokom prethodnih 20 godina, rejting agencija „Standard&Poor’s“ je u aprilu 2024. godine povećala perspektive za unapređenje kreditnog rejtinga Srbije sa stabilnih na pozitivne i unapredila kreditni rejting na investicioni nivo BBB-/stabilne perspektive sa BB+/pozitivne perspektive, u oktobru 2024. godine. Unapređenje kreditnog rejtinga, bar zasada, potvrda je kredibilne makroekonomske i fiskalne politike koja se vodi od 2015. godine kada je započeta sveobuhvatna reforma javnog sektora koja je rezultirala stabilizacijom fiskalne politike i celokupnog makroekonomskog okruženja, kao i ostvarenom snažnom rastu ekonomije i povećanim spoljnih bafera.

Unapređenje rejtinga u principu pozitivno utiče na rast SDI-a i bolju vidljivost Srbije za investitore na međunarodnoj investicionoj mapi, ali taj pozitivni uticaj zavisi i od geopolitičkih dešavanja, kao i domaćih rizika. Iako očekujemo unapređenje kreditnog rejtinga na investicioni i od strane rejting agencija Moody’s i Fitch, odluke obe agencije će zavistiti i od kretanja na globalnim i domaćem tržištu. Rejting agencija Fitch je u 2024. godini povećala perspektive unapređenja kreditnog rejtinga sa stabilnih na pozitivne i zadržala kreditni rejting na BB+.

Odluka o poboljšanju izgleda za povećanje kreditnog rejtinga Srbije doneta je na osnovu otpornosti koju je domaća ekonomija pokazala u turbulentnom periodu prethodnih godina, tokom kojih je očuvana snažna eksterna pozicija i opadajuća putanja javnog duga, uz investicioni ciklus koji bi trebalo da podrži ubrzanje privrednog rasta u kratkom i srednjem roku. Rejting agencija Moody’s je unapredila perspektive unapređenja kreditnog rejtinga zemlje sa stabilnih na pozitivne i zadržala kreditni rejting na Ba2. Odluka agencije Moody’s odražava njihovo očekivanje daljeg održivog poboljšanja ekonomske i fiskalne snage Srbije, sa mogućnošću rasta BDP-a.

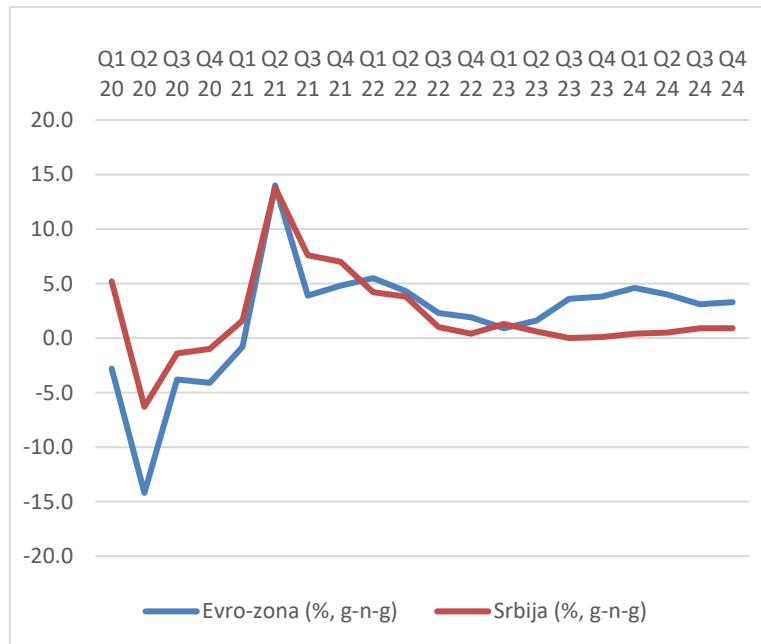
Odbor izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) doneo je odluku o uspešnom završetku četvrtog, ujedno i poslednjeg razmatranja sprovođenja aktuelnog stendbaj aranžmana koji je zaključen sa Srbijom u decembru 2022. godine na period od 24 meseca i odobrenju novog trogodišnjeg Instrumenta za koordinaciju politike (Policy Coordination Instrument – PCI). MMF ocenjuje da je Srbija uspešno sprovela mere u okviru dogovorenog ekonomskog programa s rezultatima koji su iznad planiranih i sa odličnim izgledima za naredni period. Cilj novog trogodišnjeg Instrumenta za koordinaciju politika su sledeći: očuvanje makroekonomske i finansijske stabilnosti, održavanja fiskalne discipline i silazne putanje javnog duga i dalje jačanje otpornosti sektora energetike i stvaranja prostora za realizaciju investicionih potreba u tom sektoru.

EU je odobrila reformsku agendu zemlje u okviru programa Razvoj zapadnog Balkana, na taj način stavljajući na raspolaganje 1,58 mlrd evra koji mogu biti povučeni do kraja 2027. godine.

Srbija je potpisnik sporazuma o slobodnoj trgovini između Kine i Srbije (na snazi od 1. jula 2024. godine). Ugovorom je obuhvaćeno 10.412 proizvoda iz Srbije i 8.930 iz Kine. Sve u svemu, može se reći da Kina postaje važan spoljnotrgovinski partner i investitor Srbije (iako i dalje u velikoj meri vezano za izvoz/uvoz proizvoda dva najveća investitora).

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Makroekonomski trendovi

Grafikon: Stope rasta bruto društvenog proizvoda

Usporavanje rasta BDP-a (u stalnim cenama) u trećem kvartalu 2024. (+3,1%) nakon rasta od 4,2% gng u drugom kvartalu i 4,7% godišnje u prvom kvartalu, rezultat je efekta visoke baze (3. kvartal/23: +4,8% gng) jednim delom, ali i usporavanja rasta lične potrošnje. Usporavanje rasta lične potrošnje na 3,9% u K3 posle rasta od 4,7% gng u K2 je rezultat baze iz 2023. godine, ali i izdvajanja većeg dela prihoda u štednju umesto u potrošnju. Ključni pokretači rasta ekonomije u trećem kvartalu su bile investicije, prvenstveno u infrastrukturne projekte i uvoz, kao rezultat snažnog rasta uvoza mašina za nove investicione projekte. Investicije su porasle za 9,1% godišnje (2. kvartal: 7,8% gng), dok je uvoz porastao za čak 14,4% godišnje i tako uticao na negativan neto efekat izvoza na rast BDP-a, delimično i usled usporavanja izvoza na 3,2% gng posle rasta od 4,6% gng u drugom kvartalu. Državna potrošnja je takođe pala na 2,6% gng u K3 posle rasta od 4,6% gng u K2.

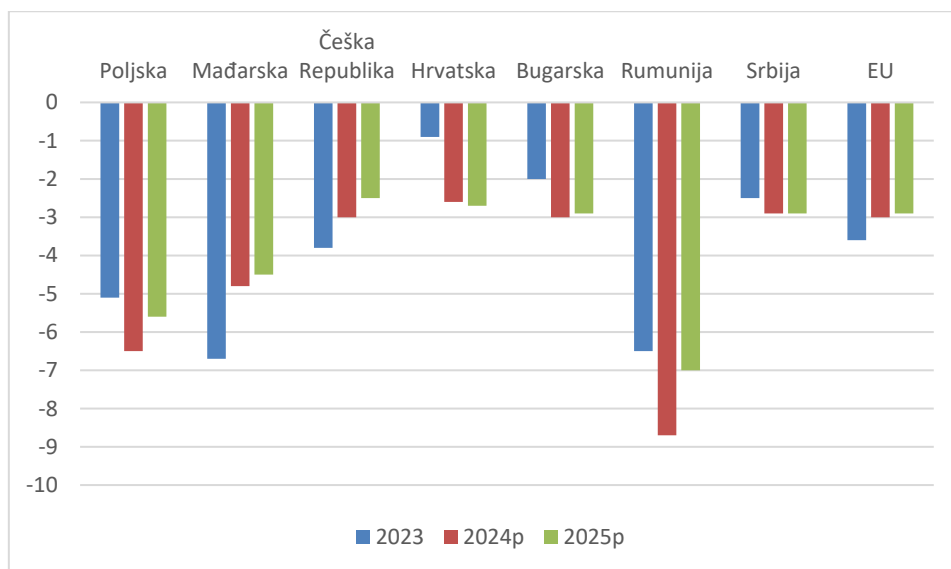
Gledano po proizvodnom principu, najznačajniji pokretač rasta BDP-a u trećem kvartalu je bio sektor informacija i komunikacija (7,8%) sa učešćem od 8,4% u stvaranju BDP-a. Ključni sektor, rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija, sa učešćem u kreiranju BDP-a od 17,8%, je oporavio rast na 3,6% gng posle rasta od 1,6% gng u drugom kvartalu. Građevinarstvo je usporilo rast u K3 (+4,0%), posle rasta od 5,5% u K2. Sektor trgovine na veliko i malo je, takođe, usporio rast u K3 (+2,8% gng) nakon visokih stopa rasta u drugom kvartalu (+7,4% gng) i prvom kvartalu (7,5% gng), a zbog smanjene potrošnje građana u korist rasta štednje.

Sektor poljoprivrede ima lošije rezultate u 2024. godini u odnosu na 2023, zbog mraza u prolećnim mesecima i kasnije suše tokom leta, tako da je ostvario pad u sva tri kvartala od 8,6% u K3, -8% gng u K2 i -7,6% gng u K1.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Makroekonomski trendovi

Nezaposlenost je i dalje na silaznoj putanji, pa je u K3/2024. ta stopa iznosila 8,1% (K3/2023: 9%), što je najniža stopa rasta u periodu posle korone. Ta stopa je niža i u poređenju sa K2 (8,2%), što predstavlja najnižu stopu nezaposlenosti u periodu posle korone. U samoj anketi o radnoj snazi nema mnogo detalja šta je uzrok tako niske stope nezaposlenosti, pretpostavljamo da je ubrzanje radova na infrastrukturi angažovalo određeni broj radne snage u građevinarstvu i, naravno, sezonski poslovi u poljoprivredi.

Grafikon: Konsolidovani budžetski deficit/suficit u odnosu na BDP

Gledano od početka godine, industrijska proizvodnja je u periodu januar-novembar porasla za 3,2% godišnje (januar-novembar/2023: 2,6%), najviše usled rasta prerađivačkog sektora za 4,6% (januar-novembar/23: +0,5%) i sektora rudarstvo koje je poraslo za 7,1% (januar-novembar/23: +1,4%). Sa druge strane, proizvodnja električne energije je u istom periodu pala za 5,9% (januar-novembar/23: +13,3%), usled pogoršanja meteoroloških uslova i ponovljene suše, što je rezultiralo smanjenim hidropotencijalom i manjom proizvodnjom električne energije iz ovog izvora.

Međutim, iako stope rasta industrije izgledaju mnogo bolje u odnosu na 2023. godinu, a svakako mnogo bolje u poređenju sa industrijom evro-zone koja je u padu od polovine 2023. godine, rast domaće industrije je koncentrisan u svega nekoliko sektora, dakle nije široko sektorski diversifikovan. Visoke stope rasta, gledano od početka godine, je imala proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda (+79,1%), proizvodnja osnovnih metala (+33,3%), proizvodnja gume i plastičnih proizvoda (+14,8%), proizvodnja metalnih proizvoda (+13,5%) i proizvodnja papira i proizvoda od papira (+10%), dok je preostalih 9 sektora imalo umerene stope rasta. Rast gore navedenih sektora je rezultat snažnog priliva stranih direktnih investicija od 2020. godine koje dolaze iz Evropske unije i sve više iz Republike Kine, ali i oporavka rasta kredita usled pada kamatnih stopa.

Uprkos rastu realnih zarada od 7,5% u novembru 2024, promet u trgovini na malo (u stalnim cenama) u novembru je zabeležio najnižu stopu rasta u 2024. godini (+1,4%) posle oktobarskih 3,4% gng. U poređenju sa visokim stopama rasta u prvom delu 2024. godine, niske stope rasta prometa u trgovini na malo u drugom delu godine se mogu delimično objasniti manjim efektom baze iz 2023. godine,

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

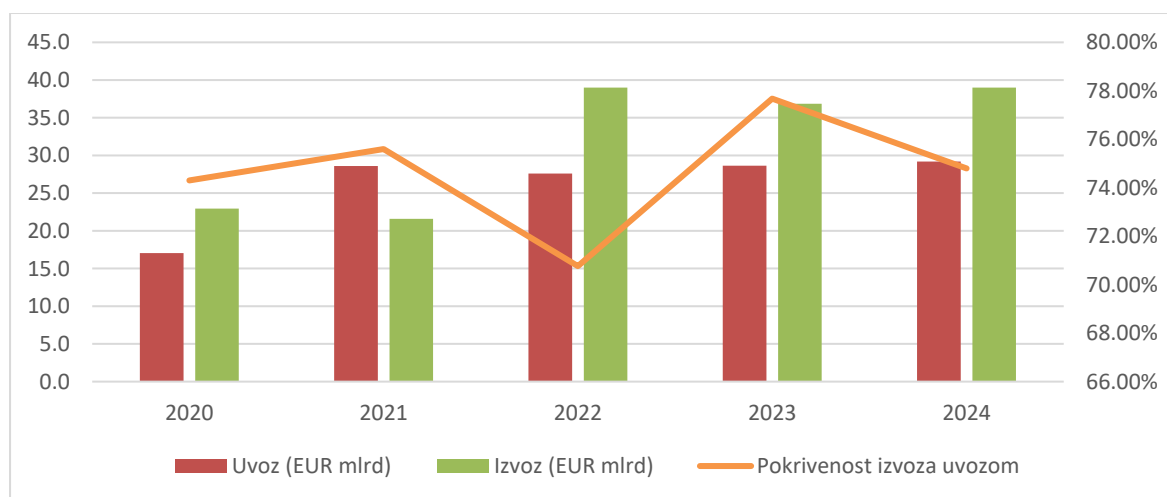
Makroekonomski trendovi

a delimično i većim usmeravanjem rasta zarada u štednju (novembar: nominalan rast od 9,4% godišnje) umesto u potrošnju.

Izvoz je porastao za 1,7% godišnje u novembru 2024. i dostigao vrednost od 26,9 mlrd evra. Iako je rast izvoza u prvih jedanaest meseci bio niži (+444,9 mln evra) u poređenju sa istim periodom 2023. godine (+1,1 mlrd evra), a kao rezultat manje izvozne tražnje EU, ipak se vidi blagi oporavak izvoza od septembra 2024. Izvoz obojenih metala ostvario je najznačajniji oporavak rasta u 2024, potom vidan je i oporavak izvoza žitarica, a najveći pad je zabeležen kod izvoza električne energije koju smo u istom periodu 2023. godine izvozili.

Uvoz je nastavio rast po stopi od 5,7% godišnje i na kraju novembra dostigao vrednost od 35,4 mlrd evra. U periodu januar-novembar uvoz je porastao za 1,9 mlrd evra (januar-novembar/23: -2,0 mlrd evra), a rast je rezultat oporavka uvoza mašina, uvoza hrane, proizvoda od metala, eteričnih ulja, farmaceutskih proizvoda, metalnih ruda i otpadnih metala i ostalih proizvoda.

Deficit spoljne trgovine je iznosio 8,6 mlrd evra i u prvih jedanest meseci je porastao za 20,4% godišnje. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 75,7% i manja je od pokrivenosti u istom periodu 2023. godine (78,7%), najviše usled značajno bržeg rasta uvoza od izvoza.

Grafikon: Spoljna trgovina i pokrivenost izvoza uvozom

Strane direktne investicije (SDI) su porasle za 3,7% u periodu januar-novembar/2024. godini i iznosile 4,1 mlrd evra u poređenju sa 3,9 mlrd eva u istom periodu 2023. godine. Geografski pregled pokazuje da i dalje najveći volumeni SDI-a dolaze iz Evropske Unije, ali se značajno povećava priliv investicija iz Republike Kine. Sektorski gledano, najveći deo investicija je usmeren u sektor građevine, rudarstva i prerađivački sektor. Priliv doznaka iz inostranstva u periodu januar-novembar/2024. godine je pao za 4,6%, ali je iznos i dalje bio značajan (3,29 mlrd evra).

Iako je inflacija tokom 2024. godine konačno ušla u granice cilja prvi put od septembra 2021., na početku godine smo očekivali da će nivo inflacije biti nešto niži. Ipak, nepovoljni i još uvek teško procenjivi vremenski uslovi izazvani klimatskim promenama izazvali su česte suše koje su negativno uticale na ponudu i cene različitih poljoprivrednih proizvoda i na taj način sprečile izraženije usporavanje inflacije. S druge strane, stabilan kurs, usporavanje lične potrošnje u drugoj polovini 2024. i slabiji rast uvoznih

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Makroekonomski trendovi

cena i dalje imaju deflacioni efekat. Uprkos suši, cene hrane i bezalkoholnih pića su prepolovile rast na 4% godišnje u poređenju sa rastom od 8,4% godišnje u decembru 2023. Sa druge strane, nestabilne cene nafte na svetskim tržištima i korekcije akciza doprinele su rastu cena transporta (+2,4% godišnje) naspram 1,1% u decembru 2023.

Bazna inflacija (potrošačke cene po isključenju cene energije, hrane, alkohola i cigareta) je ostvarila rast od 5,3% u 2024. godini nakon rasta od 6,5% 2023. godini.

Narodna banka Srbije (NBS) je vodila umereno restriktivnu monetarnu politiku tokom 2024. godine, a restriktivnost je počela blago da se ublažava sa smanjenjem referentne kamatne stope za 75 baznih poena sa 6,5% na početku 2024. na 5,75% u oktobru kada je zaustavljeno smanjenje kamatne stope. Značajno ubrzanje smanjenja referentne kamatne stope je započeto usled usporavanja inflacije koja je dostigla svoj minimum u junu 2024. godine (3.8%) da bi sa ponovnim rastom potrošačkih cena u drugom delu godine, NBS zaustavila rast referentne kamatne stope.

Devizne rezerve su na kraju 2024. godine iznosile 29.3 mlrd i u odnosu na 2023. godinu ostvaren je rast rezervi u iznosu od 4.4 mlrd evra po osnovu intervencija Narodne banke Srbije na međubankarskom deviznom tržištu neto kupovinom u iznosu od 2.7 mlrd evra. Prilivi su ostvareni i po osnovu izdvajanja devizne obavezne rezerve banaka u neto iznosu od 837,9 mln evra, upravljanja deviznim rezervama (550,8 mln evra), donacijama i po drugim osnovima (331,3 mln evra). Dinar je nominalno ojačao prema evru za 0,1% od početka godine. NBS je na međubankarskom deviznom tržištu neto kupovala evre radi održavanja relativne stabilnosti kursa dinara prema evru, tj. sprečavanja snažnih aprecijacijskih pritiska.

Nakon što je budžet tokom cele godine bio u suficitu, kumulativni iznos od oktobra je prešao u zonu deficita i u periodu januar-novembar iznosio 70,9 mlrd dinara, što je prihvatljiv nivo, s obzirom na to da je revizijom Zakona o budžetu za 2024. godinu deficit planiran u iznosu od 263 mlrd dinara. U principu, sve kategorije rashoda beleže rast tokom 2024. godine, ali se po visini iznosa na prvom mestu izdvajaju kapitalni rashodi, a potom i rashodi za zaposlene i transferi organizacijama za obavezno socijalno osiguranje, usled rasta zarada u javnom sektoru i penzija.

Na strani prihoda, najveći rast u prvih jedanaest meseci je ostvaren na poziciji poreza na dodatu vrednost, a potom kod neporeskih prihoda, poreza na dobit preduzeća i akciza.

Od juna, javni dug se kreće stabilnom putanjom bez značajnog mesečnog rasta. U novembru nivo javnog duga je iznosio 38,4 mlrd evra, tj. 46,8% u odnosu na BDP (projekcija BDP-a Ministarstva finansija, revizija BDP-a RZZS). Od početka godine, javni dug je porastao za 2,2 mlrd evra, od čega je spoljni dug porastao za 2,2 mlrd evra, a unutrašnji za 75,4 mln evra.

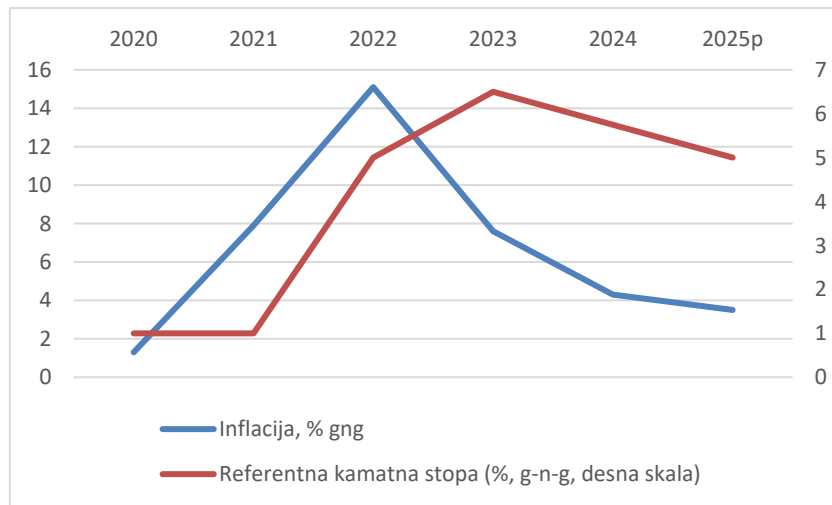
Tokom 2024. godine, Uprava za javni dug je na primarnim aukcijama prodala hartije od vrednosti u vrednosti od 1.13 milijarde evra (918,6 miliona evra dinarski denominovanih obveznica dok su 220,8 miliona evra predstavljale eurski denominovane obveznice). Republika Srbija je emitovala na međunarodnom finansijskom tržištu desetogodišnje dolarske obveznice vezane za održivost. Prihod od ovih obveznica biće iskorišćen za održive projekte u okviru zelene agende i društveno odgovorne aktivnosti. Obveznice su prodane u vrednosti od 1,5 milijardi dolara, a potražnja investitora je bila četiri puta veća. Emisije HOV na domaćem i međunarodnom finansijskom tržištu su bile dovoljne za finansiranje dospelih obaveza lokalno emitovanih HOV (1.36 mlrd eur). Tražnja za obveznicama je bila

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

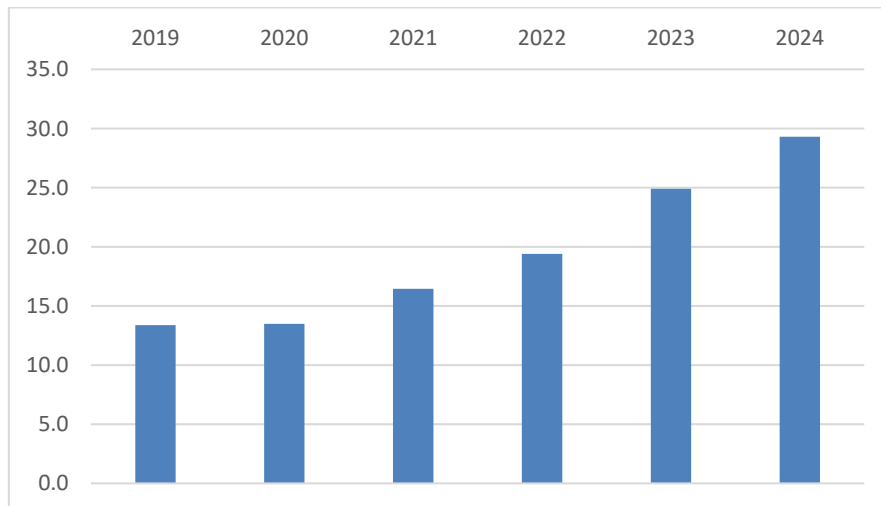
Makroekonomski trendovi

visoka obzirom da su emisije HOV bile organizovane u prvom delu godine dok NBS još nije krenula sa rezanjem kamatne stope.

Prinosi na lokalnu referentnu obveznicu sa dospećem avgust 2032. su pali sa 6,20% na početku 2024. godine na 4,90% na kraju godine, dok je prinos kod Euroobveznica ročnosti 2027. godine početkom godine iznosio 4,75% da bi na kraju godine prinos pao na nivo od 3,59%. Pad prinosa je rezultat pada referentnih kamatnih stopa na domaćem i međunarodnom tržištu, kao i usled povećanja kreditnog rejtinga zemlje na nivo investicionog rejtinga od strane reting agencije Standard&Poor's.

Grafikon: Inflacija i referentna kamatna stopa

Grafikon: Devizne rezerve

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Kretanja u bankarskoj industriji

Na oporavak ukupne kreditne aktivnosti (+8,9% gng) posle rasta od 1% gng u 2023. godini najviše je uticalo smanjenje referentne kamatne stope Narodne banke Srbije (NBS) za 75 baznih poena i pad referentne kamatne stope Evropske centralne banke (ECB) za 100 baznih poena u toku 2024 godine. Svakako uticalo je i ublažavanje kreditnih standarda banaka i oporavak tražnje za kreditima. Krediti privredi su porasli za 8,1% gng u 2024. godini posle rasta od 2,4% gng u 2023. godini, a primetan je rast dinarskih kredita usled primene odredbe Odluke o adekvatnosti kapitala banaka. Naime, odluka propisuje da se prilikom obračuna pokazatelja adekvatnosti kapitala, počev od 2025. godine, propisuje obaveza bankama da umanje kapital ako učešće devizno indeksiranih i deviznih kredita u ukupnim kreditima nefinansijskom i nedržavnom sektoru odobrenih nakon 1. jula 2023. godine premaši određeni prag (71% u 2025. godini). Taj prag se dalje smanjuje na 64% u 2026. i 57% u 2027. Učešće dinarskih u ukupnim kreditima je povećano na 18,9% u 2024. godini sa 14,8% u 2023. godini.

Kada je u pitanju privreda, u 2024. godini, investicioni krediti su porasli za 6,9% godina-na-godinu (2023: +5,1% godišnje), dok su krediti za likvidnost porasli za 5,3% godišnje (2023: -0,1% godišnje). Posmatrajući sektorsku strukturu, najveći rast je ostvaren u kreditiranju rudarstva, prerađivačkog sektora, snabdevanja vodom, poslovanju sa nekretninama, stručne i naučne delatnosti, administrativne i uslužne pomoćne delatnosti i trgovina na veliko i malo.

Kada je u pitanju sektor fizičkih lica, tražnja za kreditima je značajno porasla podržana korekcijom zarada (u realnom iznosu) u privatnom sektoru (Nov/2024: 7,5%) u uslovima usporavanja rasta potrošačkih cena. Posledično, krediti su porasli za 10,2% godišnje u 2024. godini u poređenju sa 1,1% gng u 2023. godini.

Kada su u pitanju plasmani kredita stanovništvu, rast kredita 2023. godine je generisan najvećim delom iz rasta gotovinskih kredita (+14,3% godišnje) u poređenju sa rastom od 3,5% gng rasta u 2023. godini. Stambeni krediti su porasli za 7,3% godišnje u 2024. godini posle pada od 1,3% godišnje u 2023, a rast je podržan nižim kamatnim stopama - EURIBOR-om kao i primenom Odluke o privremenom ograničavanju kamatnih stopa NBS na stambene kredite fizičkim licima. Slično, kao i kod privrede, kreditni standardi su ublaženi, a sa druge strane, tražnja za kreditima je blago porasla usled pada kamata.

Racio problematičnih kredita privrede nastavio je da se smanjuje tokom K3 na 1,8% u poređenju sa 2,1% u četvrtom kvartalu 2023, a u slučaju stanovništva zabeležen je blagi pad na 3,7% u poređenju sa 4,0% u K4 2023. godine. Pokrivenost problematičnih kredita ispravnima vrednosti je bila na izuzetno visokom nivou i u septembru 2024. je iznosila je 104,7% (K4/2023: 100,1%). Takođe adekvatnost kapitala je i dalje dosta iznad propisanih 12%, a visina ovog racija u septembru 2024. je iznosila 21,85% (decembar 2023: 21,3%).

Tokom 2024. godine banke su viškove likvidnosti plasirale u nove kredite usled oporavka kreditne tražnje i pada kamatnih stopa, dok su sa druge strane plasmani u repo transakcije pali za 3,7% godišnje u 2024. zbog ubrzanja kreditne aktivnosti. Dalje, rast depozita (+9,4% gng), a najviše depozita privrede (+11,5% gng) i depozita stanovništva (+6,9% gng) je rezultirao rastom izdvojene dinarske i devizne obavezne rezerve kod NBS (+18% gng).

Racio pokrivenosti kredita depozitima je pao na 70,5% u 2024. u poređenju sa 76,6% u 2023. godini. Ukupni krediti su porasli za 8,9% godišnje u 2024. godini (2023: +1,0 godišnje), dok su ukupni depoziti porasli za 9,4% u istom periodu.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Kretanja u bankarskoj industriji

I pored popuštanja monetarnih uslova na lokalnom nivou i u evrozoni neto profit domaćeg bankarskog sektora je porastao na 1,2 mlrd evra u periodu januar-septembar 2024. sa 925,6 mln evra u istom periodu 2023. godine. U prvih devet meseci 2024. godine prinos na kapital je dostigao 15,9% u poređenju sa 19,2%, u istom periodu 2023. godine usled bržeg rasta kapitala u odnosu na rast profita. Neto kamatna marža, je porasla na 4,2% u periodu januar-septembar/24. sa 4% u istom periodu 2023. godine.

Na domaćem bankarskom tržištu nije bilo aktivnosti spajanja i akvizicija tokom 2024. godine, tako da je broj banaka zadržan na 20 kao i u 2023. godini.

Kratak pregled Raiffeisen Bank International

RBI smatra Austriju, kao i Centralnu i Istočnu Evropu (CEE), svojim domaćim tržištem. Tu je vodeća korporativna i investiciona banka. Banka posluje na 11 tržišta u regionu. Pored toga, RBI grupa uključuje brojne druge pružaoce finansijskih usluga aktivnih u oblastima kao što su lizing, upravljanje imovinom, faktoring i spajanja i akvizicije (M&A). Ukupno, oko 43.000 zaposlenih RBI-a opslužuje 17,9 miliona klijenata u oko 1.400 poslovnica, od kojih je velika većina u CEE.

Raiffeisen banke u regionu poseduju 61,17 procenata akcija RBI-a. Preostale akcije su u slobodnom prometu.

Osnovni podaci o grupi

Konsolidovani finansijski izveštaji Raiffeisen banke a.d. Beograd obuhvataju aktivnosti Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao matičnog pravnog lica i sledećih povezanih pravnih lica, nad kojim Raiffeisen banka a.d. Beograd ima kontrolu (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Raiffeisen banka a.d. Beograd

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2024. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Raiffeisen banka a.d. Beograd

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom ("veliko ovlašćenje").

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (dalje u tekstu: CA Leasing). Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dan 01.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a. Dana 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad (dalje u tekstu: RBA banka).

Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije na osnovu Rešenja G.br. 4558 od 04.04.2023. godine, izvršena je statusna promena pripajanja RBA banke a.d. Novi Sad, kao banke prenosioca, Raiffaisen banci, kao banci sticaocu, što je registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre dana 28.04.2023. godine na osnovu Rešenja br. BD 38766/2033. Usled navedene statusne promene pripajanja, celokupna imovina i obaveze RBA banke su sa datumom statusne promene 28.04.2023. godine preneseni su na Raiffeisen banku, kao njenog univerzalnog pravnog sledbenika koji nastavlja da posluje, a RBA banka je prestala da postoji i izbrisana je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja postupka likvidacije.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svoje centrale i regionalnih centara. Centrala je u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6. Regionalni centri su : Regionalni centar Beograd 1 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 3 ekspoziture),

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Raiffeisen banka a.d. Beograd

Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 9 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom lokalnom filijalom, 12 filijala i 7 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Jug (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Sever (sa dve lokalne filijale, 13 filijala i 1 ekspozituru).

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala 2.207 zaposlenih (31. decembar 2023. godine: 2.237 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d.. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d.. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d.. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d.. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2024. godine ima 14 zaposlenih (31. decembar 2023. godine: 14 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2024. godine Fond ima ukupno 42.791 članova (31. decembar 2023. godine: 41.212 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 7.317.440 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 6.361.284 hiljade).

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2024. godine Fond Euro Future ima ukupno 8.252 člana (31. decembar 2023. godine: 7.395 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 931.815 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 769.892 hiljade).

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- organizovanje i upravljanje alternativnim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2024. godine Društvo ima 19 zaposlenih (31. decembar 2023.: 18).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd. Na dan 31. decembar 2024. godine, Društvo upravlja sa osam fondova (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond,
- Prateći UCITS fond Raiffeisen Green,
- Alternativni investicioni fond Raiffeisen Alternativ,
- Grawe Equity Global 1 i
- Grawe Equity Global 2.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011.godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011.godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 7.099 članova (2023.: 4.628 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 21.702.770 hiljade (2023.: 13.305.509 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 2/5-109-714/7-24 od 20.06.2024. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u registar investicionih fondova kao prateći UCITS fond glavnog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Mix, a na osnovu Odluke o izmeni vrste fonda i investicione politike UCITS fonda Raiffeisen WORLD iz balansiranoog fonda u prateći UCITS fond koju je donela Skupština Društva dana 01.03.2024. godine. Na dan 31. decembar 2024. godine Raiffeisen World ima ukupno 1.926 članova (2023.: 1.982 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.397.072 hiljade (2023.: 1.188.006 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31.decembar 2024. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 13.541 članova (2023.: 8.733 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 70.310.975 hiljada (2023.: 46.585.361 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan 31.decembar 2024. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 494 članova (2023.: 111 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 2.532.394 hiljada (2023.: RSD 730.377).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 21. marta 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-109-3542/6-21 i 28. marta 2022.godine Rešenje br. 2/5-109-3542/7-21 o davanju dozvole za organizovanje pratećeg UCITS fonda Raiffeisen GREEN, a dana 09. juna 2022. godine Rešenje br. 2/5-152-832/3-22 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova sa javnom ponudom. UCITS fond Raiffeisen GREEN predstavlja prateći investicioni fond Glavnog balansirano UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Solide. Na dan 31.decembar 2024. godine Raiffeisen Green ima ukupno 29 članova (2023: 19 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 86.655 hiljada (2023:RSD 43.134 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 08. septembra 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-2307/7-22 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIV, a dana 24. oktobra 2022. godine Rešenje br. 2/5-169-2924/2-22 o upisu ovog fonda u Registar alternativnih investicionih fondova sa javnom ponudom. Na dan 31.decembar 2024. godine AIF Raiffeisen Alternative ima ukupno 2.203 člana (2023: 1.662 člana) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 5.967.625 hiljada (2023: RSD 4.131.888 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1304/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1034/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 1**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2137/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31.decembar 2024. godine Grawe Equity Global 1 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 771.007 hiljada (2023: RSD 627.398 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1305/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1035/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 2**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2138/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31.decembar 2024. godine Grawe Equity Global 2 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 769.163 hiljada (2023: RSD 627.398 hiljada).

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine. Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Dana 30.09.2022. godine Registar privrednih društava Agencije za privredne registre doneo i objavio Rešenje broj 85063/2022 od 30.09.2022.godine, kojim je odobrena registracija statusne promene pripajanja privrednog društva CA Leasing d.o.o. Srbija Beograd (CA Leasing), matični broj 20310456 privrednom društvu Preduzeće za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd (Raiffeisen Leasing).

Usled navedene statusne promene sva imovina, prava, obaveze i dozvole društva CA Leasing uključujući i dozvolu za obavljanje zastupanja u osiguranju kao dopunske delatnosti shodno Zakonu o osiguranju na osnovu Rešenja br 1212 izdatu od strane Narodne banke Srbije dana 23.12.2016. godine su prenete na društvo Raiffeisen Leasing kao njegovog univerzalnog pravnog sledbenika, a društvo CA Leasing je prestalo da postoji i izbrisano je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja likvidacije.

Osim navedenog izvršene je registracija promene sledećih podataka koji se tiču društva Raiffeisen Leasing:

- registracija povećanja osnovnog kapitala društva Raiffeisen Leasing za iznos od 178.666.700,00 dinara, kao i izmena vlasničke strukture društva Raiffeisen Leasing do kojih je došlo usled navedene statusne promene i zamene udela koja je tom prilikom izvršena tako da je Raiffeisen banka a.d Beograd vlasnik 75,30% udela u društvu Raiffeisen Leasing, RBA banka a.d Novi Sad je vlasnik 24,70% udela u društvu Raiffeisen Leasing;
- objavljivanje prečišćenog teksta Osnivačkog akta društva Raiffeisen Leasing nakon izmena koje su usvojene na sednici Skupštine društva Raiffeisen Leasing koja je održana dan 21.09.2022. godine.

Registrovani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi RSD 405,021,700.00.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2024. godine Raiffeisen Leasing ima 76 zaposlenih (2023.: 73).

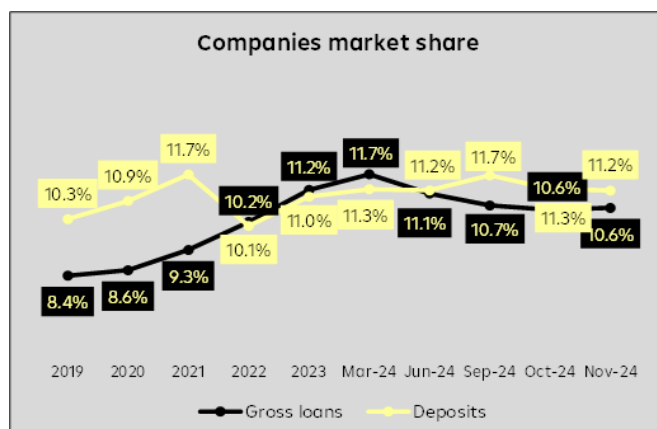
Poslovanje sa privredom

U 2024. godini, u skladu sa pozitivnim razvojem situacije na tržištu, Sektor za poslovanje sa privredom nastavio je da beleži odlične poslovne performanse u svim važnijim segmentima proizvoda, doprinoseći dobrom konačnom poslovnom rezultatu. Održavajući sadašnji nivo izuzetno kvalitetne usluge i upravljanja odnosima sa klijentima, rastućom bazom klijenata i čuvajući vodeću poziciju u međunarodnom segmentu, banka je nastavila sa uvođenjem ključnih inicijativa u vezi sa izvrsnošću proizvoda i digitalnom transformacijom, a posebno u pogledu razvoja digitalnih inovativnih platformi namenjenih klijentima i novih načina komunikacije sa klijentima banke, uz istovremenu veliku podršku novim ESG inicijativama i pozicioniranje kao jedna od vodećih banaka na tržištu u ovom segmentu.

Razvoj ključnih proizvoda

Kad je reč o ključnim proizvodima, portfolio kredita za privredu bio je nešto niži (-3,7% YTD 12/2024), sa tržišnim udelom na nivou od 10,6%, dok je banka nastavila svoje usmerenje na najkvalitetnije klijente na tržištu. Ukupno poslovanje sa klijentima raslo je u 2024. godini (neto rast broja aktivnih klijenata +3,3% gng). Ukupno, preko 4.200 kompanija pripada segmentu poslovanja sa privredom, a banka je potvrdila svoju vodeću poziciju, kao i poziciju br. 1 u segmentu poslovanja sa ključnim međunarodnim klijentima (prema lokalnom istraživanju PWC).

Odličan kvalitet usluge uz jake digitalne mogućnosti (IPortal prva i jedinstvena digitalna platforma za klijente) značajno su doprineli korisničkom iskustvu i visokom nivou zadovoljstva u poslovanju sa bankom. U pogledu poslovnih rezultata, ovo se ogledalo u odličnom odnosu naknada i poslovne profitabilnosti u svim proizvodnim segmentima, kao i u jakom volumenu depozita klijenata kod banke (trenutno tržišno učešće: 11,2%).

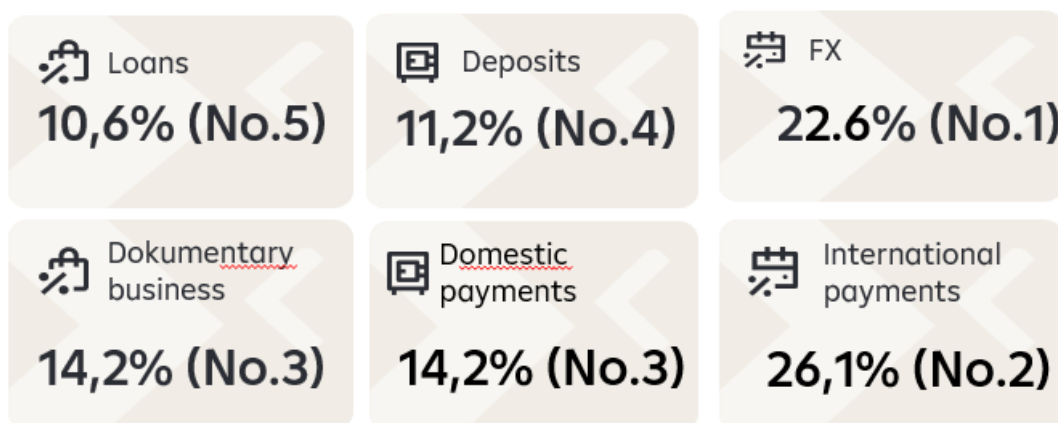

*Tržišni udeo prikazan kroz kredite i depozite

Poslovanje sa privredom (nastavak)

Održavanje dugoročnih partnerstava sa klijentima iz svog primarnog kreditnog portfolija, usmerenje na dobro strukturisane poslove, kao i korišćenje celokupnog prekograničnog potencijala i međunarodne snage grupacije Raiffeisen Bank International, predstavljaju ključne faktore uspeha. Segment poslovanja sa privredom nastavio je da jača svoje prekogranično poslovanje sa velikim multinacionalnim kompanijama u više zemalja, sa posebnim fokusom na proizvode i usluge skrojene po meri ovih kompanija (npr. računi za posebne namene, projektno finansiranje, pripajanja i akvizicije, itd), i to korišćenjem alata RBI grupacije, prodajnog takmičenja na nivou grupacije i radionica na temu unakrsne prodaje, pozicionirajući se u potpunosti kao vodeća banka na tržištu u segmentu poslovanja sa međunarodnim klijentima.

Tržišno učešće na nivou proizvoda pokazuje visok nivo saradnje klijenata sa bankom:

*No - Market position

Što se tiče parametara rizika, strogi pristup riziku primenjen tokom prethodnih godina opet je kao rezultat imao odličan kvalitet portfolija (verovatnoća neizvršenja obaveza 1,5%), kao i nizak nivo loših kredita (trenutno 1,26%).

Inovacije i inicijative

Kad je reč o inovacijama koje se tiču novih digitalnih i prodajnih inicijativa u 2024. godini, Raiffeisen banka je poseban fokus stavila na implementaciju digitalne strategije i uvođenje novih digitalnih platformi za klijente, kao i na inicijative koje su za cilj imale superiorno korisničko iskustvo i jednostavnost korišćenja usluga. Posebna pažnja bila je usmerena na tri ključna elementa:

1. Održavanje trenutnog nivoa usluga izuzetnog kvaliteta, upravljanja odnosima sa klijentima i izuzetnog korisničkog iskustva:

Dostupnost, savetodavne usluge, znanje o proizvodima, itd, u okviru postojeće organizacione strukture segmenta za poslovanje sa privredom, uz odličnu saradnju sa pozadinskim službama.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

2. Platforma za onlajn faktoring

- Aktivna akvizicija klijenata za faktoring nastavljena je i u 2024. godini. Ukupni portfolio u decembru 2024. do datuma izveštavanja iznosi 47,6 miliona evra, a volumen faktoring usluga dostigao je 236,3 miliona evra. Broj klijenata na platformi iznosio je 56.
- Aktivna akvizicija klijenata, faktoring prezentacije i rast volumena
- Poboljšanja platforme sa novim opcijama: povezane linije sa kreditnim linijama, impersonation-read-only, lansiranje i pripreme za integraciju sa SEF-om i Whisper aplikacijom, kao i druga funkcionalna poboljšanja platforme, kako tzv. front-end tako i back-end – CBS putem JIRA backlog.

3. Digitalni portali za klijente: Info portal i DaVinci

- **Info portal (lokalni digitalni portal):** nova digitalna platforma za komunikaciju između klijenata i banke, sa automatizovanim KYC procesom pokrenuta je 2020. godine. Platforma je značajno poboljšana novim setom funkcionalnosti lakim za korišćenje (npr. Raiffeisen usluge, kao što su potvrde, notifikacije, ugovorna dokumentacija, pregled proizvoda, itd). Preko 1.944 klijenata već ima nalog na platformi, dok je platformu tokom 2024. godine koristilo 1.349 klijenata. Predviđena je veoma ambiciozna strategija akvizicije klijenata u 2025. godini.
- **DaVinci (platforma RBI grupacije):** targetira uglavnom klijente same grupacije. Banka nastavlja da prikuplja povratne informacije od klijenata, kao i od naših stručnjaka za prodaju i proizvode.

4. Inicijative u sklopu procesa “Upoznaj svog klijenta” (“Know Your Customer” - KYC):

- U toku je učešće u važnom KYC projektu RBI grupacije sa ciljem optimizacije KYC procesa za velike internacionalne grupacije.
- Udeo KYC digitalnih zahteva bio je 25% u 2024. godini, u poređenju sa 3% u 2023. godini – ukupno 242 klijenta završilo je KYC proces putem platforme lportal tokom 2024. godine.

5. Inicijative za optimizaciju kreditnog procesa

APS i “Small ticket lending”:

- Automatizacija i ubrzavanje procesa odlučivanja,
- Odobrenje putem STL alata za automatsko odlučivanje kreditnih zahteva za klijente srednjih preduzeća,
- Okvir za STL usvojen na nivou grupacije takođe je usvojen i od strane RBI, takođe, razvija se tehnologija na nivou grupacije kako bi se puštanje u rad obavilo u 2025. godini,
- U toku je APS inicijativa za sve klijente iz segmenta privrede,
- Cilj da se ubrza proces i uveća potencijal sa postojećim kreditnim klijentima, a RBI je usvojila okvir delovanja na nivou grupacije,
- Pilot projekat sa svim primenjenim kriterijumima pušten je u kreditni proces sa postojećim klijentima.

6. Finansiranje trgovine

- Renomirani svetski finansijski časopis "Global Finance" dodelio je Raiffeisen Bank International (RBI) titulu “Najbolji finansijer trgovine u Austriji, Srbiji i Bosni i Hercegovini” RBI je takođe priznata kao najbolja u ovom domenu na području centralne i istočne Evrope, prema časopisu "Global Finance."
- Prema lokalnom poslovnom istraživanju kompanije PWC, banka je zadržala svoju izuzetno jaku poziciju na tržištu: na 3. mestu u segmentu garancija i na 2. mestu u segmentu akreditiva.
- U pogledu digitalizacije dokumentarnog poslovanja i garancija, banka je preduzela aktivnosti sa ciljem poboljšanja komunikacije sa klijentima i razmene dokumenata, kao i blagovremenog reagovanja na potrebe klijenata za novim instrumentima.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

7. ESG

- Raiffeisen grupacija posvećena je promovisanju održivog razvoja i podršci pozitivnim klimatskim promenama, smanjenju emisije CO₂ (ugljen-dioksida), kao i energetske efikasnim projektima. Kao deo RBI grupacije, Raiffeisen banka sledi zelenu agendu i uživa reputaciju poslovnog partnera sa odgovornim odnosom prema životnoj sredini. Radi se stalni skrining postojećeg portfolija klijenata i tržišnog potencijala kako bi se identifikovale potencijalne ESG transakcije.
- Od decembra 2024, podobne i bilansno usaglašene obaveze RBI grupacije iznosile su je 91,7 miliona evra, što je 7% ukupnog kreditnog portfelja za privredu. ESG garancije iznosile su 31,9 miliona evra, što je 6% ukupnog vanbilansnog portfelja za privredu.

Završeni projekti i projekti u toku:

- Učešće u internom ESG projektu Raiffeisen banke koji vodi Odeljenje za kontroling, u okviru kojeg je završen glavni zadatak, obeležavanje ESG transakcija i izveštavanje. Započet je novi ESG projekat: socijalno obeležavanje u RBI grupaciji, gde je Raiffeisen banka jedna od pilot-banaka koja učestvuje u ovom projektu.
- Stalno skeniranje postojećeg portfelja klijenata u cilju iskorištavanja većih mogućnosti obeležavanja zelenih i socijalnih inicijativa.
- Pregovori sa Skupštinom Narodne banke Srbije na izradi zajedničkog ESG upitnika za sve banke na tržištu Srbije.
- ESG upitnik iz RBI poslat je našim klijentima iz privrede i održana je radionica kako bi se olakšalo prikupljanje podataka.
- U cilju predstavljanja ESG strategije banke i većeg razumevanja klijenata u pogledu zahteva banke, održana je još jedna radionica za odabrane klijente iz privrede, gde su razmenjena iskustva i sa kolegama iz RBI grupacije.
- Razvoj novih ESG proizvoda u segmentu poslovanja sa privredom, tj. inicijative za specijalne kredite za solarne panele.
- Učešće u ESG događajima klijenata: prezentacije izveštaja o održivosti kompanija Delta, Nelt i Elixir, konferencija o održivosti kompanije Energy Net, ESG projekat Američke privredne komore (AmCham) o podršci ekološki zaštićenim područjima u Srbiji.

8. Segment za upravljanje gotovinom

Ustanovljena su dva agilna e-banking tima; RaiffeisenOnLine tim i Tim za proizvode iz segmenta upravljanja gotovinom i platformi za plaćanje.

Raiffeisen OnLine tim:

- Preuzimanje digitalno potpisane dokumentacije za izvršena plaćanja, tokovi gotovine i stanje na računu na e-bank platformi,
- Pregled ovlašćenja korisnika,
- Zahtevi regulatora: žalbe na e-banking i CReM
- Poboljšanja Loro plaćanja (import Excel i xml za statistike NBS),
- Kreiranje plaćanja iz specijalno kreirane liste korisnika uplate,
- Pregled računa u RBI grupaciji na jednom mestu.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

8. Segment za upravljanje gotovinom (nastavak)

Tim za proizvode iz segmenta upravljanja gotovinom i platformi za plaćanje

- Dalje unapređenje CMBS – Cash Management Billing Solution,
- Član GPT – Group Payment Tracker,
- eBAM – elektronsko upravljanje bankovnim računima – puštanje u rad planirano u trećem kvartalu 2025. godine,
- CMIplus (platforma RBI grupacije za plaćanje u realnom vremenu) – puštanje u rad planirano u četvrtom kvartalu 2025. godine,
- Specijalne usluge upravljanja gotovinom za multinacionalne klijente: SWIFT MT101, EBICS, SCORE FileAct, H2H, procesuiranje SEPA XML 20022 preko RBI AG,
- Preko sto klijenata iz privrede koristi naš specijalni proizvod za isplaćivanje zarada,
- Preko dve stotine klijenata iz privrede i male privrede koristi uslugu prikupljanja gotovog novca, kao i uslugu noćnog trezora.

U decembru 2024. godine organizovana je sajber akademija za klijente iz privrede, naglašavajući važnost sajber sigurnosti, fišinga i mera bezbednosti u onlajn okruženju.

Raiffeisen Bank International dobitnica je u sledećim kategorijama Euromoney iz oblasti upravljanja gotovinom (Euromoney Cash Management Survey) 2024. godine:

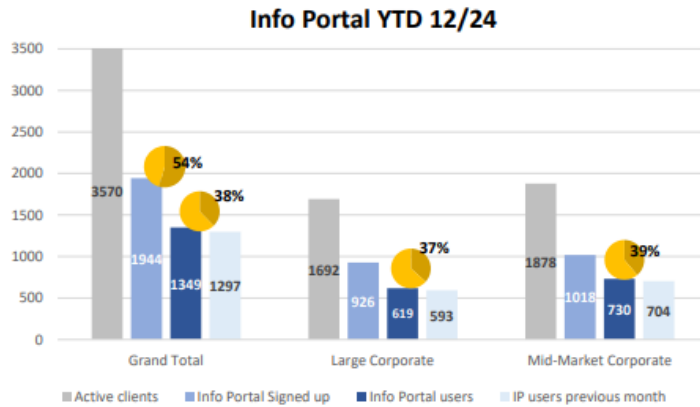
- Najbolja banka u Srbiji u oblasti upravljanja gotovinom
- Najbolja banka u Srbiji u oblasti upravljanja gotovinom za uslugu pruženu klijentima
- Najbolja banka u Srbiji za proizvode u oblasti upravljanja gotovinom
- Najbolja banka u Srbiji za tehnologiju u oblasti upravljanja gotovinom

Ukupni nivo digitalizacije klijenata iz privrede

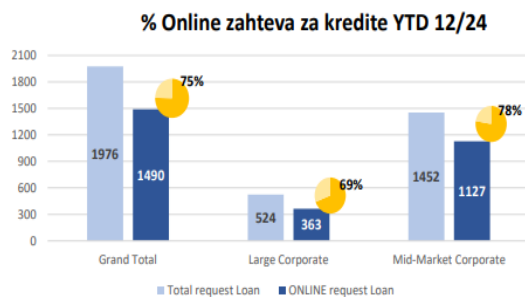
- Udeo klijenata koji obavljaju devizne transakcije sa bankom onlajn iznosi 59% (prema 50% u decembru 2023)
- Udeo zahteva za digitalno povlačenje kredita iznosi 75% (prema 54% u decembru 2023)
- Udeo zahteva za digitalno izdavanje garancija iznosi 81% (prema 69% u decembru 2023)
- Iportal – 1.349 aktivnih klijenata u decembru 2024. godine
- Održavamo postotak e-banking naloga za plaćanje na najvišem nivou:
 - **99.59%** za domaća plaćanja
 - **98.15%** za međunarodna plaćanja

Poslovanje sa privredom (nastavak)

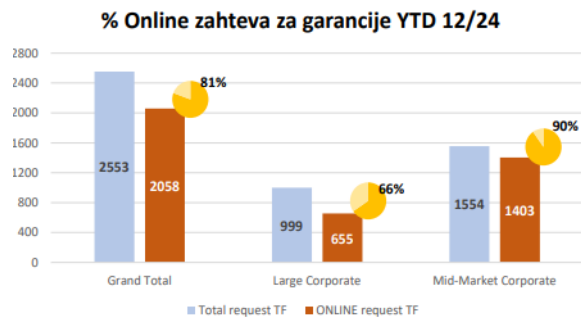
8. Segment za upravljanje gotovinom (nastavak)

Grafikon: Info portal- broj korisnika

Grafikon: Procentualno učešće digitalno dostavljenih zahteva za kredite

Grafikon: Procentualno učešće onlajn zahteva za izdavanje garancija

Kvalitet odnosa sa klijentima

Izraženo poverenje i stabilnost saradnje između banke i njenih klijenata iz privrede bili su ključni faktor u prevazilaženju izazova prouzrokovanih još uvek nestabilnim i složenim tržišnim okruženjem. Posvećenim pristupom, zasnovanim prvenstveno na kvalitetu, Raiffeisen banka će i u budućnosti ostati pouzdan dugoročni partner svojim klijentima. Ovo potvrđuje izuzetan rezultat ankete klijenata u pogledu parametra NPS (Net Promoter Score) izvršene tokom 2024. godine, gde je banka ostvarila NPS parametar od 66, sa stopom odgovora klijenata od 35%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom

U 2024. godini zabeležen je rast kreditne aktivnosti u segmentu stanovništva. Novi volumeni kreditnih proizvoda veći su za 96% u odnosu na 2023. godinu, što je najvećim delom posledica atraktivne ponude i rasta klijenata. Kao glavni pokazatelj uspešne godine možemo istaći rast kreditnog portfolija za 5%.

Digitalizacija i inovacije

Kao rezultat uspešne digitalne transformacije i kontinuiranih unapređenja kvaliteta usluga Raiffeisen banke u 2024. godini zabeležen je rast broja aktivnih korisnika mobilnog bankarstva za 12%. Broj klijenata koji su realizovali kredit korišćenjem digitalnih kanala nastavlja da premašuje broj kredita ugovorenih kroz tradicionalne kanale, dok je potpuno digitalno akvizirano blizu 60.000 klijenata, uprkos snažnoj konkurenciji u bankarskom sektoru.

„iKEŠ“ – prvi keš kredit na tržištu koji je potpuno onlajn za sve korisnike, bez obzira na to da li imaju račun u banci ili ne – predstavlja platformu banke za dalje skaliranje digitalnog kreditiranja. Nakon više od pet godina rada, preko 50.000 korisnika imalo je priliku da realizuje „iKEŠ“ kredit a polovina njih se zbog jednostavnosti procesa odlučuje na ponovno uzimanje „iKEŠ“ kredita. Ukupno je realizovano 141.000 „iKEŠ“ kredita, od toga 78.000 u 2024. godini, što je uz unapred odobrene kredite omogućilo da preko 50% prodaje keš kredita bude u potpunosti automatizovano u prethodnoj godini. „iKEŠ“ je dobitnik prestižne nagrade „Finovate 2020“ kao najbolja platforma za kreditiranje korisnika. Osim toga, „iKEŠ“ je izabran kao grupno rešenje, što je omogućilo da i ostale banke iz Raiffeisen grupacije u međuvremenu ponude ovaj proizvod svojim korisnicima.

Zahvaljujući intenzivnim i kontinuiranim unapređenjima, „iKEŠ“ je obogaćen novim opcijama i mogućnostima. Pored keš kredita, banka u svojoj onlajn ponudi nudi kredit za refinansiranje, dozvoljeno prekoračenje i jedinstveni proizvod na tržištu - „WEB“ kredit. Prateći globalne trendove internet trgovine i po uzoru na „iKEŠ“, u ponudi je i prvi potpuno onlajn potrošački „WEB“ kredit. Proizvod ima za cilj da dodatno olakša i podstakne internet kupovinu i dostupan je kroz 26 partnerske internet prodavnice koje su vodeće u svojim oblastima na tržištu.

Digitalna ponuda banke započinje digitalnom akvizicijom. Banka je za ove potrebe predstavila potpuno onlajn procese za otvaranje računa: iRačun i Devizni iRačun. Procesi menjaju kako korisnici koji prvi put ulaze u svet bankarstva zamišljaju banku jer za samo 15 minuta i potpuno onlajn mogu postati klijenti uz mobilnu aplikaciju i digitalne platne kartice odmah dostupne. Sa njima korisnici odmah mogu da aktiviraju digitalni novčanik kroz „RaiPay“ ili „Apple pay“ usluge, uz koje su dostupna onlajn i beskontaktna plaćanja ali i beskontaktno podizanje gotovine na višenamenskim uređajima. Za samo nekoliko dana od otvaranja su im dostupne i standardne debitne kartice na kućnoj adresi koje omogućavaju sve ostale usluge višenamenskih uređaja u filijalama. Banka nastavlja da unapređuje ove procese i u 2024. godini, što se pokazuje kroz konstantno visoke ocene iskustva od strane korisnika, kao i uspešan program preporuke koji je uveden u ovoj godini. Klijenti sada imaju mogućnost da preporučie otvaranje računa drugim licima i da za to obe strane dobiju novčanu nagradu što je iskoristilo više od 4.000 klijenata. Uz njih, do sada je otvoreno više od 87.000 dinarskih i više od 18.000 deviznih iRačuna.

Mobilno bankarstvo predstavlja sve značajniji medij za svakodnevnu interakciju korisnika sa bankom, prvenstveno zahvaljujući komforu i uštedi vremena koje aplikacija omogućava. Iz tog razloga, posebna pažnja posvećena je daljim kontinuiranim unapređenjima aplikacije za mobilno bankarstvo, koja je među najbolje ocenjenim od strane korisnika na našem tržištu.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Digitalizacija i inovacije (nastavak)

U 2024. godini korisnicima su na raspolaganju nove usluge i unapređenja:

- **Moje finansije**, jedinstveno rešenje na tržištu koje automatski vrši kategorizaciju transakcija, a uz koje korisnici imaju mogućnost praćenja potrošnje uz naprednije korisničko iskustvo;
- **Prikaz podataka o kartici (broj kartice, CVV kod i datum isteka)**, uz koji korisnici mogu koristiti karticu za onlajn plaćanja i dodati ih u digitalne novčanike bez fizičkog prisustva kartice;
- **Onlajn ponuda**, opcija u okviru koje korisnici imaju izdvojen pregled proizvoda koji se mogu onlajn ugovoriti - Devizni iRačun, Dozvoljeno prekoračenje, iKeš i Web kredit, uz mogućnost i podnošenja zahteva za Raiffeisen Invest fondove;
- **Pregled Raiffeisen Invest fondova i Raiffeisen Future penzijskih fondova**, uz mogućnost pregleda stanja i udela, pregleda i pretrage uplata i isplata i preuzimanje potvrda;
- **Jednokratne uplate u investicione fondove**, u dinarima i evrima za ukupno 6 fondova, u jednostavnom procesu i uz veće limite u odnosu na standardna dinarska i ino plaćanja;
- **Unapređen proces reaktivacije mobilne aplikacije**, uz dodatne sigurnosne provere koje obezbeđuju naprednije korisničko iskustvo (IPification).
- **Poboljšanje bezbednosti**, implementirane su dodatne sigurnosne mere za zaštitu pristupa aplikaciji, podataka i transakcija korisnika (PromonShield, Revelock).
- **Redizajn aplikacije**, kontinuirano unapređenje dizajna i korisničkog iskustva u skladu sa najnovijim standardima.

Mobilno bankarstvo za biznis korisnike postalo je izuzetno značajan kanal za interakciju sa bankom. Čak 84% aktivnih SB klijenata se bar jednom mesečno loguje na mBanking aplikaciju, dok se 57% svih transakcija obavi preko ovog kanala, što ga čini najpopularnijim među SB korisnicima. Zato se posebna pažnja posvećuje kontinuiranim unapređenjima aplikacije, a kako bi se zadovoljile specifične potrebe ovog heterogenog segmenta.

Aplikacija nudi širok spektar funkcionalnosti, uključujući dinarska i devizna plaćanja, plaćanja IPS QR kodom, rad sa paketima naloga, pravdanje loro priliva, menjačnicu, zahteve za potvrde sa kvalifikovanim elektronskim potpisom, pregled kreditnih proizvoda, inbox, pregled i izmenu email adrese firme, podešavanje prioritetenog računa za dinarska plaćanja, i mnoge druge funkcionalnosti koje olakšavaju poslovanje.

U 2024. godini, implementirano je nekoliko značajnih unapređenja:

- **Integracija sa Sistemom Elektronskih Faktura (SEF)**: Omogućava korisnicima upravljanje fakturama direktno iz aplikacije, uključujući pregled, ažuriranje statusa i plaćanje faktura bez manuelnog popunjavanja elemenata naloga. Naša banka je prva na tržištu koja je implementirala ovu integraciju, postavljajući nove standarde za druge banke.
- **Onlajn ponuda u aplikaciji**: Dostupne su različite online ponude, uključujući potpuno digitalne usluge (E2E) kao što su otvaranje dodatnih računa i Biznis iKeš kredita, kao i lead generation zahtevi za POS, e-Commerce, Pay by link, i Prihvatanje Instant plaćanja.
- **Unapređenje Biznis kartica**: Dodate su nove funkcionalnosti kao što su preuzimanje izvoda, pregled podataka o kartici (broj, CVV kod) i opcija Add to Apple Wallet za iOS korisnike.
- **Unapređenje procesa reaktivacije mobilnih aplikacija**: Pojednostavljen je proces reaktivacije aplikacija (IPification).
- **Poboljšanje bezbednosti**: Implementirane su dodatne sigurnosne mere za zaštitu pristupa aplikaciji, podataka i transakcija korisnika (PromonShield, Revelock).
- **Redizajn i prelazak na nove tehnologije**: Kontinuirano unapređenje dizajna i korisničkog iskustva, uz postepeni prelazak na nove tehnologije (Mobrix, UDS).

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Digitalizacija i inovacije (nastavak)

Uz postojeće funkcionalnosti, unapređenja su zasigurno doprinela da aplikacija za mobilno bankarstvo za biznis korisnike bude jedna od najnaprednijih na tržištu.

Da bismo unapredili pun konverzijski potencijal Rea čet bota i iskustvo koje ona nudi kao virtuelni asistent i ambasador brenda Banke, trenutno radimo na nadogradnji našeg chatbot rešenja. Ključna tačka unapređenja je upotreba najmodernije tehnologije u kombinaciji sa Generativnom veštačkom inteligencijom. Ovaj bot sledeće generacije, zasnovan na velikim jezičkim modelima (LLMs), omogućava napredno prepoznavanje entiteta, neprimetno prebacivanje konteksta i fleksibilne, nestrukturisane razgovore—što predstavlja probaj u konverzacionoj veštačkoj inteligenciji. Kako potražnja za sveobuhvatnim bankarskim rešenjima nastavlja da raste, nadogradnja chatbota REA će pružiti proaktivno vođenje i podršku kroz celokupne E2E procese u Banci.

Prepoznavamo važnost pravovremene implementacije novih tehnologija, te je banka posvećena korišćenju veštačke inteligencije i napredne analitike u svojim poslovnim procesima. U poslednje tri godine razvili smo više od 20 analitičkih use-case-ova u različitim poslovnim oblastima (retail, korporativno poslovanje, rizici, operacije, itd.). Cilj je unapređenje korisničkog iskustva za naše klijente, kao i poboljšanje internih procesa i smanjenje troškova. U 2024. godini, primarni fokus banke bio je na korišćenju generativne veštačke inteligencije i velikih jezičkih modela. Kreirali smo tri interna chatbota kako bismo olakšali pristup relevantnim znanjima i smanjili pritisak na ljudske resurse. Pored razvoja modela, posvećeni smo edukaciji i osnaživanju našeg osoblja da samostalno predlaže slučajeve upotrebe i primenjuje veštačku inteligenciju u svom svakodnevnom radu.

Kako bi poboljšala korisničko iskustvo i unapredila odnose sa klijentima, Raiffeisen banka je u saradnji sa Raiffeisen International-om razvila platformu koja omogućava procesuiranje klijentskih transakcija i kreiranje personalizovanih ponuda u realnom vremenu. Najmodernija cloud platforma uz upotrebu najnaprednijih alata je u mogućnosti da kategorizuje klijentske transakcije i ukaže na njihove potrebe u realnom vremenu. To daje značajne benefite - da se pored bazičnih informacija pruži i veoma relevantne preporuke klijentima banke (npr. potrebu za nekim novim proizvodom ili unapređenje postojećeg, kao i da se klijent kvalitetno servisira u realnom vremenu). Time je omogućeno da korisnik bude uslužen na najbolji mogući način. Raiffeisen banka Srbije je prva od banaka u grupaciji koja je implementirala real-time rešenje, i dobila priznanje od RBI.

Mreža filijala i ekspozitura

Nakon izazovne godine integracije Raiffeisen banke sa RBA bankom, 2024. godinu je obeležila dalja stabilizacija i optimizacija poslovne mreže, koja broji 103 filijale i ekspoziture.

Osnovno usmerenje bilo je na polju dalje digitalne transformacije, agilizacije filijala, kao i unapređenja korisničkog iskustva naših klijenata.

Kroz kontinuirano širenje mreže višenamenskih uređaja i uređaja za uplatu pazara, koji su dostupni 24h/7 dana, klijentima je omogućeno brže i efikasnije poslovanje sa bankom.

Klijentima banke je na raspolaganju i nova usluga pružanja personalizovane podrške na daljinu "Remote Sales", kao kanal putem koga se kroz video pozive korisnicima nude kompletno digitalni proizvodi i procesi, bez poseta filijalama i čekanja. Uvođenje ove usluge doprinelo je povećanju fleksibilnosti i dostupnosti usluga banke.

Zaposleni u filijalama i ekspoziturama su u svakom trenutku klijentima na raspolaganju, za sve složenije finansijske usluge i savete.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Kartično poslovanje

Banka nastavlja trend rasta i u segmentu kartičnog poslovanja, kako u pogledu izdavanja kartica, tako i u pogledu prihvata platnih kartica. Tokom 2024. godine nastavlja se sa konstantnim razvojem i usavršavanjem digitalnog plaćanja putem digitalnih novčanika za korisnike Android i iOS mobilnih telefona i uređaja.

Banka je ponudila sopstveno rešenje za plaćanje putem Android mobilnih telefona pod nazivom RaiPay, ali je takođe omogućila registraciju i korišćenje platnih kartica kroz Apple Pay i Garmin Pay novčanik. RaiPay aplikacija unapređena je u pogledu sigurnosti, uveden je pregled i upravljanje tokenima, uvid u tekući PIN registrovane kartice, blokada/deblokada kartice kao i mogućnost čuvanja različitih loyalty kartica u aplikaciji.

Uvođenjem navedenih rešenja, banka je dospela u sam vrh segmenta digitalnih plaćanja na tržištu Srbije.

Učešće tokenizovanih transakcija u broju kartičnih transakcija realizovanih platnim karticama koje mogu biti registrovane u digitalne novčanike iznosi 23%.

Snažan fokus na korisnike kreditnih kartica, putem redovnih akvizicionih i kampanja za povećanje korišćenja, doveo je banku do tržišnog učešća od 24% u pogledu plasmana po kreditnim karticama.

Jedan od važnih koraka u implementaciji ESG standarda jeste i uvođenje platnih kartica od recikliranog PVC-a, koje su od 2022 u ponudi banke, a čime se daje direktan doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i očuvanju energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vazduha i ostalih životno važnih resursa. Ovo su prve kartice ove prirode na srpskom bankarskom tržištu, a procenjeno je da se na ovaj način emisija CO2 smanjuje za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike.

Tokom 2024. godine je izdato nešto preko 27.000 Visa Gold i Visa Platinum kartica od reciklirane plastike sa fokusom na Premium segment klijenata. Plan je da se postepeno proširuje izdavanje ovih kartica i na mass segment klijenata u narednom periodu.

U domenu prihvata platnih kartica banka je jedan od lidera na tržištu, a posebno se ističe u rastu prihvatne mreže. Što se tiče POS terminala godišnji rast prelazi 50%, dok u pogledu on-line plaćanja, poznatijeg kao Ecommerce, godišnji rast je čak preko 60%. Takođe, banka je među prvima na tržištu omogućila on-line plaćanje putem Google Pay i Apple Pay servisa.

Od inovativnih rešenja koja se odnose na prihvatanje platnih kartica ističemo mobilnu aplikaciju koja funkcioniše kao POS terminal putem mobilnog telefona, takozvanu tap-to-phone solutions. U navedenom segmentu banka beleži rekordan godišnji rast od preko 200%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Premium bankarstvo

Usluga Premium bankarstva namenjena affluent klijentima prilagođena je očekivanjima savremenog finansijskog tržišta pružajući kompletnu uslugu na daljinu, bez potrebe za fizičkim prisustvom klijenta u banci. Klijentima affluent segmenta je omogućeno da sve servise i prodajne zahteve mogu završiti bez dolaska u banku a celokupna komunikacija sa bankom i ličnim bankarom obavlja se preko video sastanaka uz razmenu poruka i dokumentacije kroz mobilnu aplikaciju koja je imajući u vidu sve njene funkcionalnosti postala za klijente "bank in the pocket".

Video komunikacija adekvatno menja sastanke koji su se ranije održavali u filijalama uz pomoć različitih funkcionalnosti, kao što su pregled dokumenata i aplikacija, deljenje fajlova deljenje medijske biblioteke koje omogućavaju visoko kvalitetno prezentovanje proizvoda i usluga banke. Napredni elektronski potpis baziran na dvofaktorskoj autentifikaciji klijenta preko jednokratne lozinke („one-time password“) se koristi za potpisivanje seta dokumentacije čime se potreba za fizičkim prisustvom klijenta svodi na minimum. Broj klijenata koji sa bankom komuniciraju na daljinu dostigao je 92% klijentske baze u Premium segmentu, dok se 92 % prodaje takođe obavljeno na daljinu. Zadovoljstvo klijenata video sastancima izraženo NPS-om iznosi 89%.

Premium klijenti koriste mobilnu aplikaciju i internet bankarstvo za sve vrste transakcija, tako da se preko aplikacije obavlja 98% svih dinarskih transakcija, 87% transakcija međunarodnih plaćanja i 99% menjačkih transakcija. Visok nivo njihovog samousluživanja vidljiv je i u delu gotovinskih transakcija, gde se 97% svih gotovinskih transakcija obavlja preko višenamenskih uređaja. O digitalnoj zrelosti Premium klijenata govori i MEC parametar (mobile engaged customer) koji iznosi 81%.

Ukupna baza klijenata u poređenju sa prethodnom godinom je ostala na istom nivou dok je investirani portfolio veći 97% godina na godinu a kreditni portfolio je veći 4.4% godina na godinu. Primena alata „Financial Advisory“, čiji je cilj kvalitetna prodaja bankarskih i investicionih proizvoda u skladu sa potrebama klijenta dovela je do povećanja produktivnosti mreže za 38% YoY a mišljenje klijenata o ovakvom pristupu dokazuje se visokim NPS-om od 92%. Ocena zadovoljstva klijenata uslugom iznosi 4.32 od maksimalnih 5.

Razvoj Privatnog bankarstva

Raiffeisen Privatan bankarstvo, usluga uvedena 2020. godine, zasniva se na ličnom pristupu, punoj diskreciji i potrazi za sveobuhvatnim finansijskim i bankarskim rešenjima, kao svojim osnovnim vrednostima. Ambicija banke je da klijentima obezbedi najviši nivo usluge, da zaštiti i uveća imovinu klijenata, čuvajući bogatstvo za buduće generacije dok istovremeno razvija jake dugoročne veze. Osim posvećenog ličnog bankara, opcijama za napredne bankarske usluge na daljinu, zatim Visa Infinite – prve metalne kartice u Srbiji specijalnog dizajna, kao i drugih prednosti, osnovna konkurentna prednost namenjena klijentima privatnog bankarstva je savetodavna usluga po pitanju investiranja. Iskusi tim investicionih savetnika usmeren je na to da za klijentov investicioni profil odredi odgovarajuću alokaciju sredstava, korišćenjem znanja i resursa kako lokalno, tako i iz cele Raiffeisen grupacije, kroz ponudu adekvatnih proizvoda grupacije, kao i kroz težnju ka konstantnom poboljšanju ponude investicionih proizvoda.

Ponuda proizvoda banke trenutno uključuje lokalne UCITS i alternativne investicione fondove, obveznice Vlade Republike Srbije i strukturirane proizvode – sertifikate, po modelu strategije regulisanog investiranja. U cilju adekvatnog praćenja portfolija, preko Moja mbanka mobilne aplikacije klijentima je omogućen pregled fondova i ostalih instrumenata iz portfolija, uz mogućnost praćenja tržišne vrednosti i razvoja portfolija, strukture portfolija po klasama imovine, valuti i riziku.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Razvoj Privatnog bankarstva (nastavak)

Krajem 2024. godine, sredstva klijenata privatnog bankarstva pod upravljanjem uvećana su 69% godina na godinu u delu investicionih fondova, 47% u delu ostalih instrumenata, 20% u delu depozita. Broj klijenata privatnog bankarstva uvećan je za 11% godina na godinu.

Alat „Financial Advisory“ u Raiffeisen banci koristi se u komunikaciji sa klijentima iz ovog segmenta kako bi se povećao kvalitet finansijskih i investicionih usluga, a mišljenje klijenata o samom pristupu se dokazuje visokim NPS-om od 92%.

Mala preduzeća i preduzetnici

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima realizovao je još jednu u nizu vrlo uspešnih poslovnih godina i najuspešniju godinu u delu profita od kako postoji ovaj segment. Broj klijenata u 2024. godini povećan je za 14,1%, depoziti za 13,8%, a to je rezultiralo rastom prihoda za 14,1%. Uz dobar kvalitet portfolija i dobru kontrolu troškova rizika, segment je ostvario rast profita za 19,5% godina na godinu, što čini rekordan profit od 58 miliona evra.

Da Raiffeisen banka predstavlja banku prvog izbora za novoosnovane kompanije i da je jedan od lidera u ovom segmentu dokazano je i ove godine. Naime, banka je zadržala vodeću poziciju na tržištu po broju otvorenih računa novoosnovanih preduzeća u Srbiji i čak povećala tržišno učešće kod ovog parametra, tako da ono sada iznosi 42,5% kod dinarskih računa i čak 44,7% kod deviznih računa.

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima nastavlja sa kontinuiranim poboljšanjem kvaliteta proizvoda i usluga sa akcentom na digitalizaciji, što se pokazalo kao jedina ispravna strategija, sa ciljem daljeg povećanja broja aktivnih klijenata kroz uvođenje novih kanala prodaje i novih segmenata klijenata. Naročiti uspeh postignut je u domenu elektronskog i mobilnog bankarstva – čak 98% transakcija klijenata u segmentu malih preduzeća i preduzetnika čine transakcije ostvarene preko digitalnih kanala.

Broj korisnika aplikacije za mobilno bankarstvo za pravna lica povećan je za 23% u odnosu na prethodnu godinu, tako da je do kraja 2024. godine više od 97.000 klijenata koristilo ovaj kanal, što čini 95% ukupnog broja klijenata.

Banka je, takođe, nastavila da pruža podršku poljoprivrednim proizvođačima u okviru Agro segmenta i sa kreditnim portfoliom od 109 miliona EUR zadržala tržišno učešće od 17% u finansiranju poljoprivrednih gazdinstava.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva

Sektor sredstava i investicionog bankarstva značajno je doprineo postizanju ukupnih rezultata banke i očuvanju liderske pozicije na tržištu u 2024. godini. Tokom cele godine, ostvaren je visok nivo dinarske i devizne likvidnosti zahvaljujući profesionalnom i efikasnom upravljanju sredstvima banke. Strategija Sektora sredstava i investicionog bankarstva omogućila je banci ne samo da odgovori na zahteve tržišta, već i da iskoristi prilike za dalji rast, čime je dodatno učvrstila vodeću poziciju u finansijskom sektoru. Sektor sredstava je odigrao ključnu ulogu u emitovanju prve MREL podobne dinarske obveznice na domaćem tržištu u cilju diversifikacije izvora finansiranja, povećanja nivoa podobnih obaveza i jačanja pokazatelja minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama (MREL racija). Emisija je bila usmerena ka profesionalnim investitorima, a značajan deo emisije je bio unapred alocirani na međunarodne finansijske i razvojne institucije: EBRD, IFC i EFSE. Veliki deo prikupljenih sredstava banka je iskoristila za finansiranje u segmentima društveno odgovornog poslovanja.

Tržište novca, trgovanje devizama i upravljanje aktivom i pasivom banke

Narodna banka Srbije (NBS) je i u 2024. godini nastavila sa monetarnom politikom targetiranja stope inflacije, ali je krenula sa ublažavanjem restriktivnosti monetarne politike. Uz usporavanje inflacije i ulaskom u ciljani okvir (3% +/- 1,5pp), referentna kamatna stopa je smanjena tri puta po 25bp, sa 6,5% na 5,75% na kraju 2024. godine. Takvoj odluci je doprinelo usporavanje inflacije sa minimalnom vrednošću dostignutoj u junu (3,8% godišnje), da bi potom inflacija ponovo blago porasla na 4,3% na kraju godine, usled rasta cena hrane uzrokovane sušom i manjom ponudom određenih poljoprivrednih proizvoda, kao i volatilnim kretanjem cena nafte na globalnim tržištima i korekcijom akciznih stopa.

Kurs dinara prema evru je u 2024. godini bio stabilan i kretao se u rasponu od 117,2377 do 116,9513. Stabilnost u uslovima geopolitičkih rizika je obezbeđena pojačanim prilivom stranih direktnih investicija i doznaka, kao i deviznim intervencijama NBS-a, koje su iznosile 2,725 mlrd evra (neto kupovina), u odnosu na 3,94 mlrd evra u 2023. godini. Ukupan promet na međubankarskom tržištu povećan je za 3,6 %, sa 11,95 mlrd evra u 2023. godini na 12,38 mlrd evra u 2024. godini.

Raiffeisen banka je bila među vodećim bankama u trgovanju devizama i efektivnim stranim novcem na međubankarskom deviznom tržištu i u 2024. godini. Sektor sredstava Raiffeisen banke ostvario je tržišno učešće od 22,91 % u trgovanju sa pravnim licima, čime je učvrstio lidersku poziciju na tržištu.

Narodna banka Srbije je u cilju podrške finansijskom sistemu organizovala bilateralne svop transakcije sa bankama i na taj način obezbedila dodatnu deviznu i dinarsku likvidnost. Takođe, ovim je Narodna banka preventivno delovala i na stabilizaciju stopa na novčanom tržištu.

Tokom godine, Raiffeisen banka je nastavila da održava i dodatno unapređuje saradnju sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama, u cilju negovanja dugoročnog partnerstva. Uz podršku Raiffeisen Bank International AG, banka je uspela da bude značajan i pouzdan partner, kao i da izuzetno profesionalno ispunjava potrebe i zahteve klijenata.

Kao rezultat uspešne saradnje sa Evropskim investicionim fondom (EIF), kroz garancijsku šemu, Western Balkan 4SME Resilience finansiranu od strane EU, banka je nastavila da podržava mala i srednja preduzeća uz relaksirane uslove obezbeđenja namenjene za obrtna sredstva i ulaganja u dugoročne inovativne poslovne poduhvate. Takođe, saradnja je nastavljena i sa Američkom razvojnom finansijskom korporacijom (DFC) koja je imala za cilj pružanje podrške finansiranju male privrede, razvoj i povećanje likvidnosti mikro, malih i srednjih preduzeća, poljoprivrednih gazdinstava, kao i preduzeća koja vode žene i mladi u biznisu. Pružanje podrške ugroženim socijalnim grupama i ulaganje u zeleno finansiranje predstavlja sve važniji faktor u globalnim naporima za očuvanje životne sredine, naročito u svetlu posledica krize koju su izazvali pandemija virusa kovid 19, kao i ostali negativni faktori uzrokovani dešavanjima na globalnom tržištu.

Odnosi sa finansijskim institucijama

Banka je tokom 2024. godine nastavila da koristi raspoložive kreditne linije međunarodnih finansijskih institucija EIB i KfW kako bi pružila podršku poslovanju privrede, pre svega malih i srednjih preduzeća i podršku zelenim investicijama, unapređenju energetske efikasnosti i unapređenju efikasnosti korišćenja prirodnih resursa i smanjenju štetnih resursa u cilju smanjenja nivoa zagađivanja životne sredine.

Brokersko-dilerski poslovi

Na tržištu kapitala, Uprava za javni dug je imala uspešnu lokalnu aukciju, kada je na planiranih RSD 15 mlrd prodala RSD 63 mlrd obveznica sa dospećem oct31. Na prvoj aukciji u 2024. prodato je 63 mlrd rsd na prinosu 6,15%, što je u najvećoj meri pokrilo potrebe Ministarstva finansija za finansiranje budžeta za tekuću godinu. Ovaj rezultat je usledio nakon Euromoney konferencije i tematskih prezentacija investitorima u organizaciji Raiffeisen bank International.

Prinos na ovoj benchmark obveznici je u toku godine pao sa nivoa od 6,15% na 4,75%, što je SERBGBs dovelo do epiteta top-perfomera u 2024. Pored lokalnih aukcija, Ministarstvo finansija je u junu imalo uspešnu emisiju obveznica na stranom tržištu. Prodato je USD 1,5 mlrd obveznica sa dospećem jun34 na prinosu 6,291%.

Po prvi put na tržištu smo registrovali MREL podobnu obveznicu, ročnosti 4nc3, u iznosu od 6 mlrd rsd. Najveći deo emisije je bio unapred alocirani na strane finansijske institucije, dok je za deo koji je ponuđen lokalnom tržištu stigla četiri puta veća tražnja.

Na svakodnevnom nivou smo pružali asistenciju kolegama iz Sektora za privatno bankarstvo, čiji su klijenti bili zainteresovani za kupovinu obveznica Republike Srbije izdatih u inostranstvu i uložili smo zajedničke napore za pružanje usluge u prodaji sertifikata, čiji je izdavalac RBI, budući da su i za ove instrumente naši klijenti pokazali interesovanje.

Sa Ministarstvom finansija smo potpisali okvirni ugovor za pružanje usluga u procesu emitovanja lokalnih korporativnih obveznica. Ovaj program je podržan od strane Svetske banke i ima za cilj unapređenje tržišta korporativnih obveznica.

Kastodi usluge

Strategija grupe u vezi kastodi poslova je da se obezbedi isti kvalitet usluga na nivou svih tržišta u regionu. U cilju proširenja lepeze i podizanja kvaliteta usluga u 2024. godini smo bili posvećeni pripremi za implementaciju novog softverskog rešenja za kastodi i brokerske usluge. Očekujemo da će sistem u punom potencijalu biti pušten u rad u drugom kvartalu 2025. godine, kada će naši klijenti imati mogućnost da putem mobilne aplikacije imaju direktan pristup najvećim svetskim berzama.

Istraživanja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu velikih geopolitičkih kriza, popuštanja restriktivnosti monetarne politike koja je rezultirala početkom pada kamatnih stopa, kako na domaćem, tako i na zapadnim finansijskim tržištima, uzrokovano usporavanjem rasta inflacije. Redovno smo izveštavali o uticaju oba dešavanja na globalna finansijska tržišta, kao i celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru publikacija „Research Alert“ i „Ekonomske izveštaje“ na mesečnom nivou. Kroz oba izveštaja redovno smo pratili i analizirali ključne indikatore u zemlji i u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modele razvijene za procenu budućih ekonomskih tokova. Takođe smo informisali klijente o tekućim makro-ekonomskim kretanjima, kao i našim očekivanjima izgleda domaće i međunarodne ekonomije na privrednoj konferenciji.

Raiffeisen istraživanje je dobilo četvrtu godinu zaredom nagradu za trećerangiranog najboljeg prognostičara u Srbiji u 2024. godini i nagradu za trećerangiranog za prognozu kamatne stope i BDP-a. „FocusEconomics Analyst Forecast Awards“ su godišnje nagrade koje se daju za najtačnije ekonomske prognoze za šest ključnih makroekonomskih indikatora (BDP, fiskalni bilans, inflacija, kamatna stopa, devizni kurs i tekući račun) u više od 100 zemalja i za 21 robu. Nagrade dodeljuje renomirana agencija Focus Economics, Barselona.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen Future a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda — **DPF: Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future**.

Raiffeisen Future DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 7,10% na godišnjem nivou. U 2024. godini, ostvaren je prinos od 8,17%. Vrednost investicione jedinice fonda na dan 31.12.2024. godine iznosi 3.439,03 dinara. Neto imovina fonda na dan 31.12.2024. iznosi 7,3 milijarde dinara.

U cilju unapređenja diversifikacije i maksimizacije potencijalnog prinosa, imovina Raiffeisen Future DPF je tokom 2024. godine uspešno investirana u strane akcije koje su deo globalnog indeksa S&P 500. Ova investicija je deo strategije fonda koja ima za cilj da obezbedi stabilan rast sredstava članova fonda u dugom roku.

Raiffeisen Euro Future DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u evro denominovane hartije od vrednosti. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u evro denominovane investicione instrumente, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. U 2024. godini fond je ostvario prinos od 5,88% u EUR. Ostvareni prinos od početka poslovanja fonda na dan 31.12.2024. godine iznosi 2,67% u EUR na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u evro denominovane hartije od vrednosti, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31.12.2024. iznosi 932 miliona dinara.

Tržišno učešće neto imovine oba fonda kojima Društvo upravlja iznosi 13,4%.

Indeks FONDex jeste jedinstveni pokazatelj trenda kretanja investicionih jedinica svih DPF.

Fond je počeo da posluje 24. jula 2015. godine. Početnu vrednost investicione jedinice od 1.000 dinara propisuje Narodna banka Srbije.

Izvor podataka za vrednosti FONDex-a i investicionih jedinica: Narodna banka Srbije www.nbs.rs

Na kraju 2024. godine preko 51.000 članova štedi u oba Fonda.

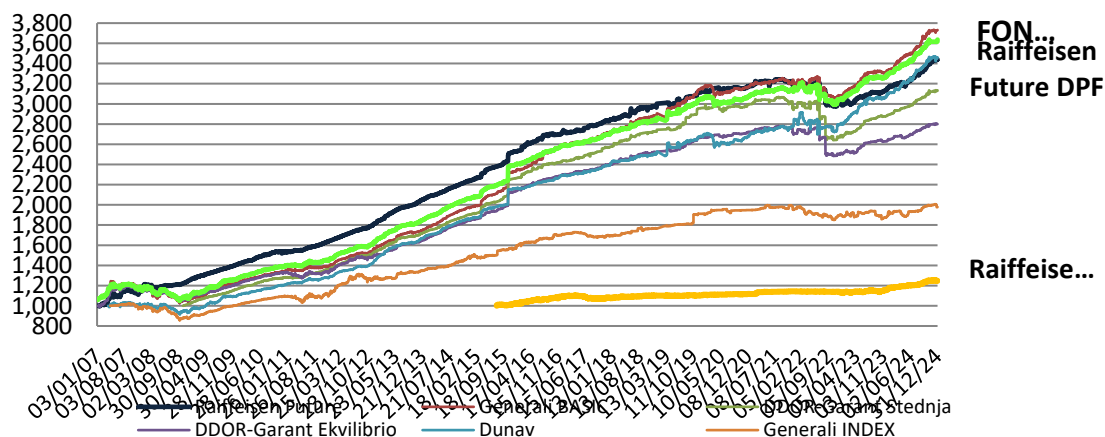
Članovi mogu birati između dva fonda sa različitom investicionom politikom u pogledu valutne strukture, ili mogu ulagati u oba Fonda istovremeno.

Poslovni model Društva je zadržao fokus na razvoju prodaje preko mreže filijala Raiffeisen Banke, kao i na rastu učešća individualnih uplata

Članovima je na raspolaganju ukupno 484 profesionalaca, licenciranih od strane Narodne banke Srbije, i to u mreži od 103 filijale Raiffeisen banke širom Srbije.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Na taj način se obezbeđuje visok kvalitet usluge članovima DPF Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future, koji pruža tim profesionalaca sa dugogodišnjim iskustvom u industriji.

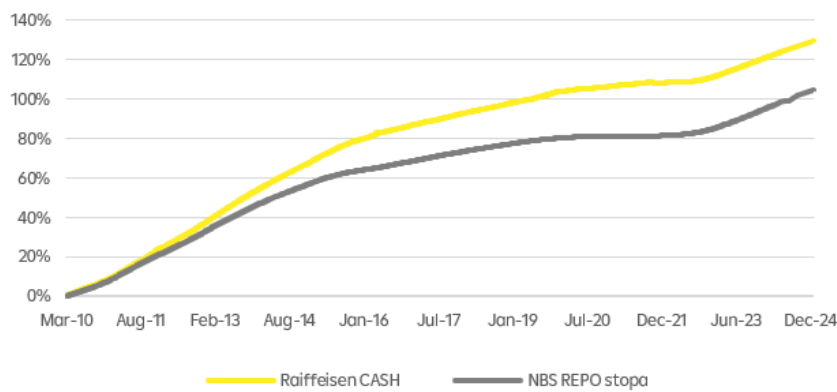

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje je u 2024. godini potvrdilo snažnu lidersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji. Krajem 2024. godine vrednost imovine pod upravljanjem Društva za upravljanje je uz impresivni porast od preko 54% iznosila 884.82 miliona evra, uz tržišno učešće od 54% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih fondova u zemlji koja je uz porast od preko 74% dostigla iznos od oko 1,6 milijardi evra.

UCITS fond **Raiffeisen CASH - novčani fond**, ulaganjem u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite je u 2024. godini ostvario godišnji prinos od 4,13% (u dinarima), a neto imovina Fonda je na kraju godine iznosila 185 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

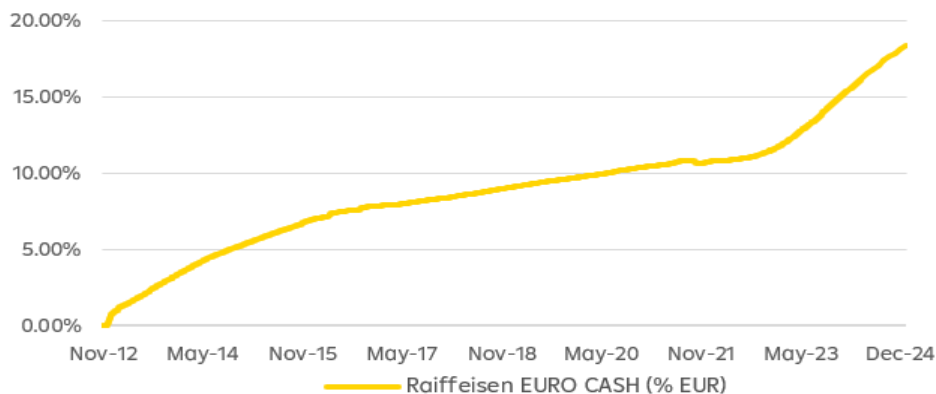
Performansa UCITS fonda Raiffeisen Cash od organizovanja

Grafikon: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen CASH

UCITS fond Raiffeisen EURO CASH - novčani fond, ulaganjem u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka denominovane u evrima, je ostvario godišnji prinos u evrima od 2,95%, a neto imovina Fonda je na kraju 2024.godine porasla čak za 51% i iznosila oko 600 miliona evra, a ovaj Fond potvrdio poziciju najvećeg investicionog fonda u zemlji.

Performansa UCITS fonda Raiffeisen Euro Cash od organizovanja

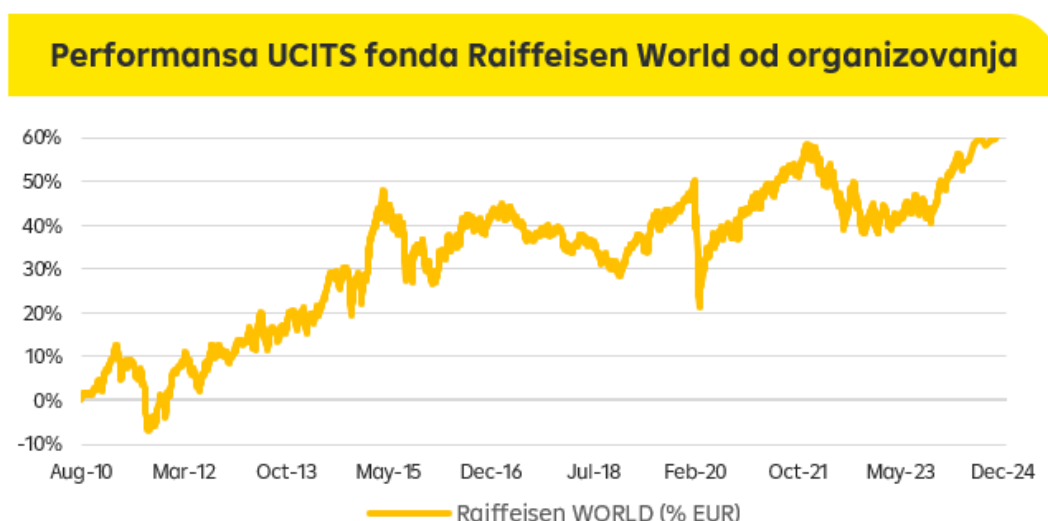

Grafikon: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen EURO CASH

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

UCITS fond Raiffeisen WORLD organizovan je avgusta 2010. godine kao fond akcija, ali je u septembru 2015. godine promenjena vrsta fonda u balansirani fond, dok u avgustu 2024. godine Raiffeisen World postaje Prateći UCITS fond master fonda Raiffeisen - Sustainable - MIX (R), sa investicionim ciljem da svojim članovima omogući učešće i ostvarivanje pozitivnog prinosa Glavnog fonda u dužem roku, uz prihvatanje umerenog do višeg rizika. Fond nastoji da ostvari svoj investicioni cilj ulaganjem najmanje 85% svoje imovine u Glavni fond Raiffeisen Sustainable Mix, u skladu sa zakonskim ograničenjima. Glavni fond Raiffeisen Sustainable MIX (R) je balansirani fond, koji promoviše ekološke/ socijalne karakteristike i u tom cilju ulaže u akcije i obveznice na osnovu ESG (ekološki, društveni, upravljački) kriterijuma.

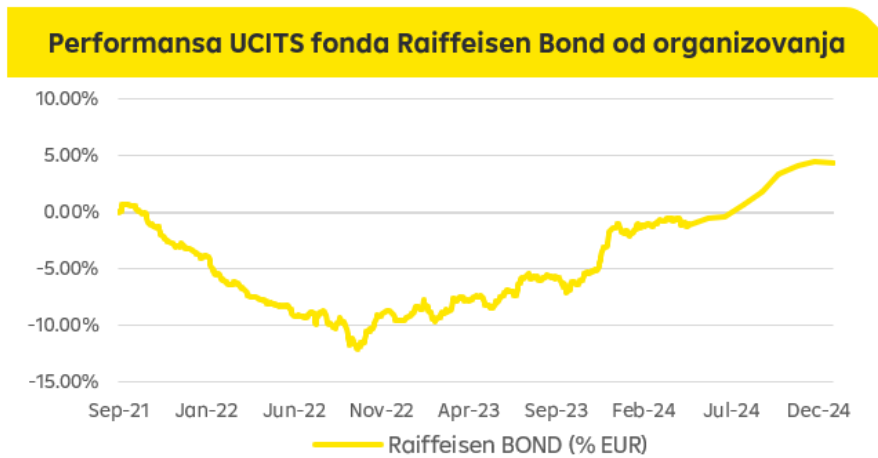
Prinos UCITS fonda Raiffeisen World je tokom 2024. godine bio pod uticajem pozitivnih kretanja na tržištima ostvarivši godišnji prinos od 8.36% (u evrima), u najvećoj meri od široko diversifikovanog ulaganja u obveznice i akcije kompanija i država koje odgovorno posluju, a vrednost neto imovine Fonda je na kraju godine iznosila približno 12 miliona evra.

Grafikon: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen WORLD

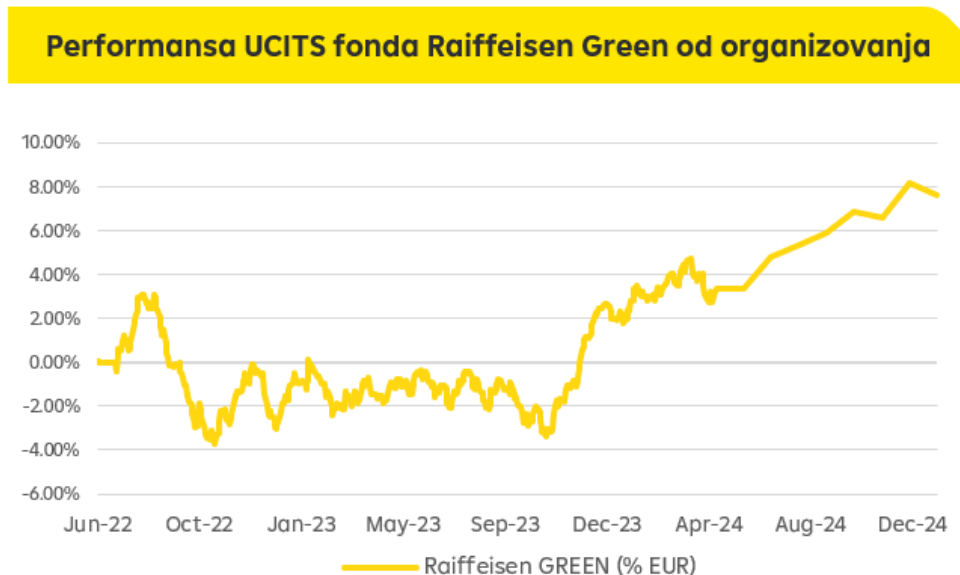
UCITS fond **Raiffeisen BOND**, organizovan je u septembru 2021. godine **kao prihodni, odnosno obveznički UCITS fond**, sa ciljem da svojim članovima omogući da ulaganjem u ovaj Fond u periodu dužem od godinu dana, i uz prihvatanje umerenog rizika, ostvare pozitivan prinos zaradom od kamata na novčane depozite i promene cena dužničkih hartija od vrednosti i instrumenata tržišta novca u koje je imovina Fonda uložena. Fond je u 2024. godini bio pod uticajem očekivanog zaustavljanja podizanja kamatnih stopa i smirivanja inflacije, što je pozitivno delovalo na tržište obveznica i dovelo do porasta njihove vrednosti, te je Fond u 2024. godini za svoje članove ostvario pozitivan prinos od 5,43% (u evrima), a vrednost neto imovine fonda je na kraju 2024. godine iznosila približno 21,6 miliona evra.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Grafikon: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen BOND

Fond **Raiffeisen GREEN**, organizovan je u junu 2022. godine, **kao prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji**, sa investicionim ciljem da svojim članovima omogući učešće u ostvarivanju pozitivnog prinosa glavnog UCITS fonda **Raiffeisen Sustainable Solid, balansiranog UCITS fonda** (kojim upravlja Društvo za upravljanje Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H. Beč, Austrija), a čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda od ulaganja u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju „ESG“ kriterijume. U skladu sa navedenim, Fond je posebno pogodan za investitore koji žele stabilna, globalno diversifikovana ulaganja na tržištu kapitala i da istovremeno podrže održive poslovne procese koji ispunjavaju „ESG“ kriterijume. Fond je u 2024. godini za svoje članove ostvario godišnji prinos od 4,8% (u evrima), a neto imovina Fonda je na kraju 2024. godine iznosila oko 750 hiljada evra.

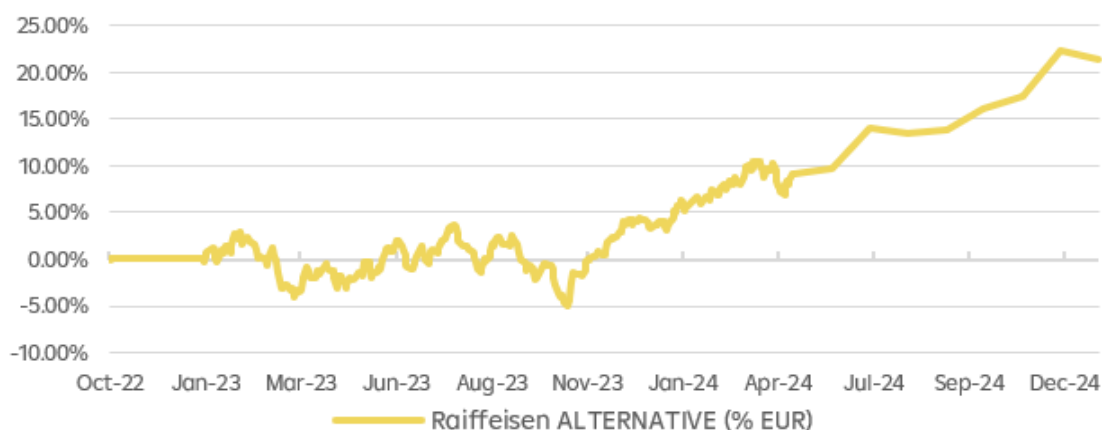

Grafikon: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen GREEN

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Krajem oktobra 2022. godine Društvo za upravljanje je u skladu sa odoborenjem Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije uspešno završilo organizovanje prvog otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom **Raiffeisen ALTERNATIVE** koji je, u skladu sa investicionom politikom, namenjen investitorima koji žele da ostvare pozitivan prinos kroz jedinstveni koncept alternativnog investiranja, izlaganjem **globalnom tržištu akcija (koje uz finansijske kriterijume ispunjavaju i „ESG“ kriterijume)** kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine. Fond je u 2024. godini nastavio uspešno sa investicionim aktivnostima i za svoje članove ostvario godišnji prinos od 16,3% (u evrima), a neto imovina Fonda je višestruko porasla i na kraju 2024. godine je iznosila oko 51 milion evra.

Performansa fonda Raiffeisen Alternative od organizovanja

Grafikon: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen Alternative

Tokom 2023. godine, Raiffeisen INVEST je kao rezultat uspešne poslovne saradnje sa osiguravajućom kompanijom GRAWE OSIGURANJE a.d.o. BEOGRAD organizovalo dva UCITS fonda rasta vrednosti imovine, odnosno akcijska fonda - **GRAWE EQUITY GLOBAL 1** i **GRAWE EQUITY GLOBAL 2**, koji su namenjeni prodaji GRAWE OSIGURANJE a.d.o. BEOGRAD na području životnog osiguranja vezanog za jedinice investicionih fondova kao proizvoda životnog osiguranja, a kod koga je investicioni deo osiguranja vezan za vrednost investicionih jedinica ovih UCITS fondova. Namenjeni su investitorima koji žele da kroz proizvod životnog osiguranja ostvare pozitivan prinos u dugom roku kroz ulaganje u akcije velikih i srednjih kompanija razvijenih zemalja uz fokus na akcije izdavalaca iz Sjedinjenih Američkih Država, Evropske Unije i Japana, ali koji su spremni i da prihvate viši rizik. Ukupna neto imovina ovih fondova je na kraju 2024. godine iznosila oko 13,2 miliona evra.

Raiffeisen INVEST planira da i u 2025. godini nastavi sa investicionim aktivnostima kako bi, odgovornim i profesionalnim upravljanjem, klijentima Raiffeisen banke omogućio da kroz ulaganje u investicione fondove, ostvare odgovarajući prinos u skladu sa investicionim ciljevima, zavisno od stepena rizika koji su spremni da prihvate i vremenskog horizonta investiranja.

Raiffeisen Leasing

Lizing industrija je 2024. godine zabeležila rast plasmana za čak 27% u odnosu na prethodnu godinu, posebno u segmentu putničkih i lakih dostavnih vozila.

Raiffeisen Leasing je pratio razvoj lizing industrije, gde je pre svega bio usmeren na finansiranje vozila i tokom 2024. godine postigao ukupnu vrednost novih plasmana u vrednosti od 135 miliona evra.

Raiffeisen Leasing je tokom 2024. godine pokazao jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima, što se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilera, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija.

Takođe, posebna pažnja usmerena je na konstantno unapređenje procesa sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova. Društveno odgovorno ponašanje je princip ugrađen u strategiju poslovanja, budući da Raiffeisen Leasing želi da etički i odgovorno pristupi svim segmentima društva, poslovne zajednice i okoline u kojoj posluje.

Pomoć je uvek usmerena ka institucijama i pojedincima kojima je najpotrebnija.

Raiffeisen Leasing ulaže napore u cilju očuvanja zdravog okruženja u kome posluje, tako da se vodi računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada. Pitanje poslovne etike je takođe veoma važno i zato su osnovni principi našeg poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i konstantna briga o klijentima, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije.

Raiffeisen Leasing intenzivno radi na unapređenju svih internih procesa u različitim oblastima, posebno u delu razvoja softverskih alata koji su klijentski orijentisani, a u cilju optimizacije i digitalizacije procesa. Očuvanje jedne od vodećih pozicija na tržištu, postizanje optimalnog balansa između rasta obima poslovanja i održavanja troškova rizika i profitabilnosti na adekvatnom nivou, jačanje saradnje sa postojećim klijentima, dilerima i osiguravajućim kućama, te stalno unapređenje i kreiranje proizvoda u skladu sa visokim standardima, predstavljaju ključne ciljeve koje je Raiffeisen Leasing odredio za 2025. godinu.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

Konsolidovani bilans uspeha za 2024. godinu

U nastavku su prikazane ključne pozicije konsolidovanog bilansa stanja i konsolidovanog bilansa uspeha, koje su od ključnog značaja za razumevanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od kamata	6, 3(b)	38.009.531	34.198.182
Rashodi kamata	6, 3(b)	(3.496.338)	(2.602.568)
Neto prihod po osnovu kamata		34.513.193	31.595.614
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	22.893.505	20.054.443
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	(6.855.161)	(6.142.387)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		16.038.344	13.912.056
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	(822.480)	245.879
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	(42.767)	(301.334)
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	3(e)	2.277.266	569.305
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a), 2(i)	(1.237.957)	118.767
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(884.688)	(2.926.699)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	329.618	248.955
Ostali poslovni prihodi	10	234.996	216.357
Ukupan neto poslovni prihod		50.405.525	43.678.900
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y), 3(h), 3(p),	(6.484.972)	(6.327.857)
Troškovi amortizacije	3(q)	(1.902.537)	(2.035.180)
Ostali prihodi	12.1	792.925	629.798
Ostali rashodi	12.2	(8.457.451)	(9.508.822)
Dobitak pre oporezivanja		34.353.490	26.436.839
Porez na dobitak	13, 3(i)	(4.766.979)	(3.915.689)
Gubitak)po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	(24.652)	(36.685)
Dobitak nakon oporezivanja		29.561. 859	22.484.465

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembar 2024. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2024.	31.12.2023.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(l)	155.295.826	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(k)	62.988	57.591
Hartije od vrednosti	16, 3(k), 3(p)	108.644.596	96.743.682
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(k), 3(o)	108.116.823	65.704.139
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(k), 3(o)	360.865.893	356.129.740
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c), 19	2.541.308	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	20	137	137
Nematerijalna imovina	22, 3(q)	1.678.159	1.731.267
Nekretnine, postrojenja i oprema	21, 3(i), 3(r)	7.549.778	8.167.551
Investicione nekretnine	23	41.542	52.453
Odložena poreska sredstva	24, 3(j)	555.336	766.011
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	25	756.492	-
Ostala sredstva	26	2.085.096	1.503.263
		748.193.974	665.971.370
Ukupno aktiva			
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(k)	44.228	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	27, 3(t)	18.816.427	15.466.397
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	28, 3(t)	598.359.055	542.104.777
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n)	340.438	1.217.435
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	29	6.031.200	-
Subordinirane obaveze	30	9.052.685	9.077.883
Rezervisanja	31, 3(u)	3.750.244	3.241.945
Tekuće poreske obaveze	13, 3(j)	1.313.173	2.242.902
Ostale obaveze	32	5.659.317	5.529.735
		643.366.767	578.941.934
Ukupno obaveze			
Akcijski kapital	33, 3(x)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	33, 3(x)	30.844.039	22.639.747
Rezerve	33, 3(x)	46.517.010	36.923.531
		104.827.207	87.029.436
Ukupno kapital			
Ukupno pasiva		748.193.974	665.971.370

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama RSD

Prihodi od kamata

	2024.	2023.
Narodna Banka Srbije	4.959.678	2.308.859
Banke		
- domaće	37.901	327.722
- strane	776.823	879.621
Privreda	16.556.301	17.106.419
Javni sektor	42	6
Stanovništvo	11.358.351	10.655.531
Hartije od vrednosti	3.653.344	2.784.083
Strana lica	667,091	135.941
	38.009.531	34.198.182

Rashodi od kamata

Narodna Banka Srbije	(27.276)	
Banke		
- domaće	(33.142)	(39.277)
- strane	(1.450.244)	(1.580.322)
Privreda	(472.592)	(414.268)
Javni sektor	(100.142)	(113.594)
Stanovništvo	(61.163)	(55.360)
Hartije od vrednosti	(277.434)	(111.717)
Strana lica	(1.074.345)	(288.030)
	(3.496.338)	(2.602.568)

Neto prihod po osnovu kamata

34.513.193 **31.595.614**

U prihodima od kamate za 2024. godinu sadržan je i prihod od naknada koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 652.781 hiljada (2023.: RSD 569.247 hiljada).

Neto prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	353.914	394.779
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	5.638.082	4.805.432
Naknade po osnovu platnog prometa	1.789.395	2.033.277
Naknade po osnovu garancija	672.980	693.498
Naknade za nostro i loro doznake	1.057.552	987.767
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	155.163	327.982
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	1.835.122	1.337.332
Naknade za troškove opomena	108.803	122.613
Naknade za gotovinske uplate/isplate	27.549	30.053
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	572.226	-
Naknade za usluge trgovanja HoV	65.697	50.100
Naknade za Kreditni biro	66.696	56.666
Ostale naknade i provizije	1.742.667	1.621.119
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	8.807.659	7.593.825
	22.893.505	20.054.443
U hiljadama RSD	2024.	2023.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(528.683)	(429.560)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(3.311.889)	(2.912.772)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(206.819)	(226.435)
Naknade po osnovu MIGA i ostalih garancija	(473.184)	(204.678)
Naknade za Kreditni biro	(101.064)	(87.223)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(81.039)	(72.113)
Ostale naknade i provizije	(158.857)	(236.815)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(502.384)	(342.935)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(1.491.242)	(1.629.856)
	(6.855.161)	(6.142.387)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	16.038.344	13.912.056

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	12.809.498	14.121.302
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.930.520	2.219.669
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	70.259	80.218
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	862.037	695.055
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	28.423	14.457
	15.700.737	17.130.701
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(14.263.888)	(16.256.450)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.824.353)	(2.168.304)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(111.738)	(131.080)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(19.535)	(32.488)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(365.911)	(1.469.078)
	(16.585.425)	(20.057.400)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(884.688)	(2.926.699)

Narodna banka Srbije je u cilju ostvarenja stabilnosti finansijskog sistema, 20.12.2024. godine donela Odluku o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnikom-fizičkim licem. Odlukom je definisano privremeno ograničenje kamatnih stopa na kredite plasirane isključivo fizičkim licima, sa fiksnom i promenljivom kamatnom stopom, kao i privremeno ograničenje efektivne kamatna stope kod ugovora o kreditu u trenutku njegovog zaključenja. Ograničenje kamatne stope biće na snazi 12 meseci, počev od 01. januara 2025. godine a zaključno sa 31.12.2025. godine.

Narodna banka Srbije je uvela sledeća ograničenja na kamatne stope i to:

- Za postojeće stambene kredite sa promenljivom kamatnom stopom, kao i za novougovorene stambene kredite sa fiksnom stopom, kamatna stopa je ograničena na 5%;
- Za postojeće ugovore o kreditnoj kartici, nominalna kamatna stopa ne može biti veća od efektivne kamatne stope kod novougovorenih kreditnih kartica;
- Za postojeće ugovore o dozvoljenom prekoračenju, nominalna kamatna stopa ne može biti veća od efektivne kamatne stope kod novougovorenih dozvoljenih prekoračenja;
- Za ostale ugovore o kreditu, promenljiva kamatna stopa ne može se primeniti u vrednosti većoj od 14.75% za kredite u dinarima, odnosno od 7.05% za kredite u dinarima indeksirane u stranoj valuti i kredite u stranoj valuti.

Pored kamatnih stopa, Narodna banka Srbije je uvela ograničenja za efektivne kamatne stope i to:

- EKS kod ugovora o stambenom kreditu u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća od stope ZZK umanjene za 4 procentna poena;
- EKS kod ugovora o kreditnoj kartici u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća o stope ZZK uvećane za 6 procentna poena;
- EKS kod ugovora o dozvoljenom prekoračenju u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća o stope ZZK uvećane za 4 procentna poena;
- EKS kod ugovora o kreditu u trenutku njegovog zaključenja ne može biti veća o stope ZZK uvećane za 2 procentna poena.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	329.618	248.955
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	329.618	248.955

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	1.834	4.224
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	38	223
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potraživanja	18.963	767
Ostali poslovni prihodi	214.161	211.143
Ukupno	234.996	216.357

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Troškovi zarada	4.312.533	4.401.890
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1.619.845	1.777.345
Rashodi rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	882.956	543.603
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(384.091)	(394.981)
Ostali lični rashodi	53.729	-
Ukupno	6.484.972	6.327.857

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Troškovi zakupnine	70.773	53.955
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	975.149	827.602
Troškovi reklame i propagande	326.952	265.802
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.138.281	1.301.967
Ostali nematerijalni troškovi	1.067.372	922.990
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	57.218	19.144
Troškovi kancelarijskog materijala	48.647	75.079
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	568.227	792.373
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	267.338	223.341
Troškovi čuvanja imovine	212.286	185.662
Ostali materijalni troškovi i usluge	236.697	350.639
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	54.997	47.097
Troškovi PTT usluga	20.107	59.512
Troškovi ostalog materijala	310.913	304.855
Troškovi premija osiguranja	1.602.329	1.569.460
Troškovi poreza	78.862	137.884
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	26.475	17.895
Troškovi reprezentacije	95.248	95.887
Troškovi članarina	9.059	7.755
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja	621.264	1.268.205
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	-	484.029
Ostalo	669.257	497.689
Ukupno	8.457.451	9.508.822

Iznos od RSD 484.029 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (napomene 26.4 i 29.2).

Porez na dobitak se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Porez na dobitak	4.766.979	3.915.689
Dobitak od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	24.652	36.685
Ukupno	4.791.631	3.952.374

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	55.045.405	61.124.713
Blagajna	11.393.201	8.201.264
Depoziti viškova novčanih sredstava	20.740.000	-
	87.178.606	69.325.977
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	48.982.065	47.421.925
Blagajna	19.134.145	17.770.613
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	1.031	96
	68.117.241	65.192.634
		-
Minus: Ispravka vrednosti	(21)	
Stanje na dan 31. decembar	155.295.826	134.518.611

Promene na isprawkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	-	4.274
Rashod	14.794	4.992
Ukidanje	(14.778)	(9.266)
Kursne razlike	5	-
Stanje na dan 31. decembar	21	-

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	24.871.729	19.395.894
Obveznice drugih banaka	18.433.730	9.339.671
Obveznice -Ministarstva finansija RS	65.377.417	67.274.121
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	-	794.415
Minus: Ispravka vrednosti	(38.280)	(60.419)
Stanje na dan 31. decembar	108.644.596	96.743.682

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti hartija od vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	60.419	33.877
Rashod	20.853	57.667
Ukidanje	(42.930)	(31.081)
Kursna razlika	(62)	(44)
Stanje na dan 31. decembar	38.280	60.419

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	1.516.314	1.395.989
Devizni računi ostalih banaka	2.580.038	1.606.791
Kredit po repo transakcijama	100.000.000	60.000.000
Kredit po repo transakcijama u stranoj valuti	3.510.275	-
Overnight	-	820.216
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	57	-
Investicioni krediti	9.309	11.150
Ostali kredit i plasmani	306.587	229.557
Depoziti u stranoj valuti	194.653	1.642.256
	108.117.233	65.705.959
Minus: Ispravka vrednosti	(410)	(1.820)
Stanje na dan 31. decembar	108.116.823	65.704.139

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S2</u>		
Stanje na dan 1. januar	1.820	26.419
Rashod	-	46.627
Ukidanje	(1.410)	(71.226)
Ostalo	-	-
Stanje na dan 31. decembar	410	1.820

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.			31.12.2023.
	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	7.142	-	7.142	9.591
Kredit po transakcionim računima	7.996.588	293.502	7.703.086	7.093.432
Potrošački krediti	7.184.970	120.970	7.064.000	6.507.275
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	112.821.339	2.729.204	110.092.135	104.181.898
Investicioni krediti	54.755.098	715.623	54.039.475	54.750.447
Stambeni krediti	68.996.390	1.028.163	67.968.227	66.259.401
Gotovinski krediti	57.581.510	3.056.931	54.524.579	49.547.484
Ostali kredit i kreditne kartice	17.881.559	350.363	17.531.196	24.954.931
Kredit po osnovu finansijskog lizinga	28.179.231	443.253	27.735.978	25.777.148
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.766.861	1.741	4.765.120	4.988.197
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	748.383	9.458	738.925	307.204
Ostali plasmani i eskont menica	86.043	4.316	81.727	197.198
Kredit za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	10.097.374	1.493.569	8.603.805	11.553.434
Dati depoziti	10.502	4	10.498	2.100
	371.112.990	10.247.097	360.865.893	366.958.746
Minus: Ispravka vrednosti	(10.247.097)			(10.829.006)
Stanje na dan 31. decembar	360.865.893			356.129.740

Promene na isprawkama vrednosti kredita i potraživanja od komitenata su prikazane kao što sledi:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	6.045.604	4.141.314
Rashod	6.947.354	7.818.811
Ukidanje	(5.518.329)	(4.537.519)
Otpis i isknjižavanje	(1.750.251)	(1.247.692)
Kursne razlike	(6.904)	(6.618)
Ostalo	50.365	(122.692)
	5.767.839	6.045.604
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	1.228.985	912.523
Rashod	1.859.879	2.560.493
Ukidanje	(1.808.036)	(2.198.911)
Ostalo	(99.197)	(46.413)
Kursne razlike	17	1.293
	1.181.648	1.228.985
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	3.554.417	5.698.893
Rashod	5.279.045	5.996.584
Ukidanje	(5.347.882)	(8.141.034)
Otpis	-	(26)
Ostalo	(187.970)	-
Kursna razlika	-	-
	3.297.610	3.554.417
Stanje na dan 31. decembar	10.247.097	10.829.006

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Zemljište i građevinski objekti	3.536.049	4.386.427
Oprema	2.064.432	2.090.661
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	-	28.217
Oprema uzeta u lizing	1.891.216	1.662.246
Oprema data u zakup	58.081	-
Stanje na dan 31. decembar	7.549.778	8.167.551

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Godwill	-	-
Patenti i licence	1.259.511	1.242.850
Ostala nematerijalna ulaganja	418.648	488.417
Stanje na dan 31. decembar	1.678.159	1.731.267

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	145.240	112.504
Potraživanja po osnovu prodaje	100.781	2.569
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	26.322	6.033
Potraživanja od zaposlenih	34.611	44.438
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	28.412	27.513
Prolazni i privremeni računi	580.749	353.355
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	550.063	249.820
Potraživanja u obračunu	13.707	11.159
Razgraničeni prihodi kamata	8	2
Razgraničeni troškovi	426.253	331.755
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	264.324	344.359
Sredstva stečena naplatom potraživanja	70.054	150.718
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	2.242.541	1.636.242
Minus: Ispravka vrednosti	(157.445)	(132.979)
Stanje na dan 31. decembar	2.085.096	1.503.263

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti ostalih sredstava su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	81.886	62.019
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	81.886	62.019
Rashod	37.187	70.580
Ukidanje	(12.516)	(16.233)
Otpis	(2.126)	(34.477)
Kursne razlike	2	(3)
Ukupno	104.433	81.886
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	44.190	36.656
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	44.190	36.656
Rashod	50.505	124.609
Ukidanje	(52.739)	(117.076)
Kursna razlika	2	1
Ukupno	41.958	44.190
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	6.903	14.831
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	6.903	14.831
Rashod	4.151	3.978
Ukidanje	-	(14.488)
Ostalo	-	2.582
Kursna razlika	-	-
Ukupno	11.054	6.903
Stanje na dan 31. decembar	157.445	132.979

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

	2024.		2023.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Nezanog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	275	5.890	275	5.890
Jagodina, Poslovni prostor br. 62	65	2.406	65	2.406
Jagodina, Lokal 12, Sarina međa2	92	705	92	705
Jagodina, lokal 13, Vojvođanska bb2	94	1.176	94	1.176
Subotica, Njive i zemljište pod zgradom	10.785	1.041	10.785	1.041
Kovačica, Njiva I klase 4198m2	4.198	4.468	4.198	4.468
Kragujevac, porodična stambena zgrada br3, Luja Pastera br112	424	21.488	424	21.488
Novi Sad, Tekelijina 14	83	4.563	83	4.563
Arilje, stambena zgrada, parcela 801/1	79	2.156	79	2.156
Bački Monoštor, Porodična zgrada, Zagrebačka 104	144	823	144	823
Paraćin, Poslovni prostor,	2.000	4.222	2.000	4.222
Bošnjane, porodična zgrada 168m2, pomoćna zgrada 24m2	24	1.370	24	1.370
Bošnjane, kuća, posl. zgrada 223m2	223	825	223	825
Bošnjane, zemljište uz zgradu 500m2 i njiva 1301m2	1.801	264	1.801	264
Bošnjane, njiva 8030m2	8.030	588	8.030	588
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 594 i pašnjak 5232m2	5.826	7.779	5.826	7.779
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 674m2 i pašnjak 1702m2	2.376	8.183	2.376	8.183
Ub, Kralja Petra I 58, poslovni prosto – lokal	47	2.106	47	2.106
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/2.	-	-	3.167	22.375
Borca, Njiva II klase, parcela 2979.	-	-	4.917	34.739
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/1	-	-	4.007	23.550
	36.566	70.054	48.657	150.718
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar		4.754		2.172
Rashod		4.119		2.582
Stanje na dan 31. decembar		8.873		4.754

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj banci obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.			2023.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.761.803	652.986	2.414.789	1.722.786	521.172	2.243.958
Obaveze po depozitima po osnovu datih kredita	-	295.532	295.532	-	295.933	295.933
Obaveze po namenskim depoz.	10.000	2.230.663	2.240.663	10.000	8.310	18.310
Obaveze po ostalim depozitima	30.974	3.914	34.888	1.446.157	1.465	1.447.622
Obaveze po overnight-a dep.	-	-	-	-	-	-
Kreditni po REPO transakcijama	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	13.770.996	13.770.996	-	11.330.553	11.330.553
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	203	59.356	59.559	5.361	124.660	130.021
Stanje na dan 31. decembar	1.802.980	17.013.447	18.816.427	3.184.304	12.282.093	15.466.397

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2024.		2023.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	900	105.313	2.500	292.959
EIB*	54.995	6.435.071	40.380	4.731.470
Raiffeisen banka Budimpesta	-	-	3.020	353.923
EBRD	35.000	4.095.521		
KFW bank	21.667	2.535.323	34.992	4.100.155
Raiffeisen Bank International	5.250	614.328	15.071	1.765.930
	117.812	13.785.556	95.963	11.244.437
Unapred plaćeni troškovi odobrenja kredita/ukalkulisana kamata	(125)	(14.560)	735	86.116
Stanje na dan 31. decembar	117.687	13.770.996	96.698	11.330.553

Dugoročni krediti odobreni Grupi odobreni su sa rokom otplate od 1 do 10 godina uz margine od 0% do 4.16 % na godišnjem nivou.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

	2024.			2023.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	228.628.335	316.240.467	544.868.802	191.772.466	296.264.563	488.037.029
Obaveze po osnovu štednih depozita	538.101	28.560.315	29.098.416	606.024	33.018.444	33.624.468
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	91.817	913.337	1.005.154	186.717	1.646.903	1.833.620
Obaveze po osnovu namenskih depozita	339.960	7.101.390	7.441.350	430.345	6.318.038	6.748.383
Obaveze po osnovu ostalih depozita	8.903.884	1.738.646	10.642.530	4.363.745	1.682.793	6.046.538
Obaveze po osnovu kredita	-	2.227.800	2.227.800	-	2.950.893	2.950.893
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	133.317	2.941.686	3.075.003	104.489	2.759.357	2.863.846
Stanje na dan 31. decembar	238.635.414	359.723.641	598.359.055	197.463.786	344.640.991	542.104.777

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 2.217.962 hiljada (2023: RSD 2.934.868 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća najkasnije do 2030 godine. Kamatna stopa se za najveći broj partija utvrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%, Za jednu partiju kredita definisana je fiksna kamatna stopa od 3.985% . Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama.

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2024. godini retko plaćala kamatu i to do 3.5% na dinarske depozite i do 2.54% na devizne depozite pošto je pored toga opciono nudila i usluge Raiffeisen Invest Cash fonda gde su ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 4.13% i za devizne depozite 2.95%.

U 2024. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH koji su ostvarili prinos oko 4.13% u dinarima, odnosno oko 2.95% u evrima.

Na devizna sredstva stanovništva položena na devizne tekuće račune banka nije obračunavala i isplaćivala kamatu. osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine. po stopi od 0.1% na godišnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju Grupa nije obračunavala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. Od 28.03.2024. godine, Grupa je ugovarala depozite na 24 m u valuti EUR uz godišnju kamatnu stopu 3%. Svi drugi oblici dinarske i devizne oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne, povučeni su iz ponude Grupe 2016. godine.

Na dinarske i devizne depozite položene na oročene račune otvorene pre 2016. Godine, koji su imali mogućnost više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% za depozite u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

Na depozite stanovništva koji su migrirani iz RBA banke, Grupa je obračunavala kamatnu stopu na oročenja u valutama: RSD od 1.2% do 2.4% i EUR od 0.2% do 1.9 %.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	572.738	430.154
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	102.357	101.057
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	811.178	343.049
	1.486.273	874.260
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	971.666	1.033.270
Rezervisanja za sudske sporove	1.133.730	1.306.921
Ostala rezervisanja za obaveze	158.575	27.494
Stanje na dan 31. decembar	3.750.244	3.241.945

Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januar	874.260	756.196
Nova rezervisanja	895.554	434.202
Ukidanje rezervisanja	(379.435)	(379.062)
Aktuarski dobici/gubici	111.803	73.660
Isplate	(15.909)	(10.736)
Stanje na dan 31. decembar	1.486.273	874.260

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januar	1.033.270	1.132.592
Nova rezervisanja	1.869.620	2.161.454
Ukidanje rezervisanja	(1.930.520)	(2.259.852)
Kursne razlike	(704)	(924)
Stanje na dan 31. decembar	971.666	1.033.270

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 971.666 hiljade (31. decembar 2023.: RSD 1.033.270 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januar	1.306.921	1.144.729
Nova rezervisanja	505.878	567.620
Ukidanje rezervisanja	(50.253)	(5.721)
Korišćenje rezervisanja	(628.816)	(399.707)
Stanje na dan 31. decembar	1.133.730	1.306.921

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januar	27.494	52.761
Nova rezervisanja	142.939	749
Ukidanje rezervisanja	(11.858)	
Korišćenje rezervisanja	-	(26.016)
Stanje na dan 31. decembar	158.575	27.494

Ostale obaveze obuhvataju:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Obaveze za naknadu	8.616	7.161
Obaveze prema dobavljačima	273.759	122.778
Obaveze po osnovu primljenih avansa	854.446	294.320
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.934.877	1.696.100
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	109.814	175.342
Obaveze u obračunu	627.262	488.289
Prolazni i privremeni računi	385.089	1.552.775
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	22	
Obaveze za porez na dodatu vrednost	110.878	105.107
Obaveze za druge poreze i doprinose	2.991	3.360
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	384.235	480.515
Unapred naplaćena kamata	330.413	274.642
Unapred naplaćena naknada	560.499	322.263
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	77.969	7.082
Stanje na dan 31. decembar	5.660.870	5.529.734

Kapital Grupe se sastoji od:

U hiljadama RSD	2024.	2023.
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	46.411.519	37.868.493
Pozitivni/negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(311.556)	(1.002.912)
Hedžing rezerva	530.627	74.669
Aktuarski dobici	(113.580)	(16.719)
Efekti po osnovu akvizicije	-	-
Dobitak tekuće godine	29.561.859	22.484.465
Dobitak prethodnih godina	1.282.180	155.282
Stanje na dan 31. decembar	104.827.207	87.029.437

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

Odlukom Skupštine od 25.04.2024. godine, deo dobiti realizovane u 2023. godini u iznosu od RSD 8.543.027 hiljada, Grupa je rasporedila u ostale rezerve iz dobiti. Odlukom Skupštine od 26. septembra 2024. godine, preostali deo dobiti realizovane u 2023. godini u iznosu od RSD 12.814.541 hiljada je raspodelila isplatom dividende.

Odlukom Skupštine od 20.03.2023. godine, od ukupnog iznosa dobiti koja je ostvarena u 2022. godini, deo dobiti u iznosu od RSD 6.281.559 hiljada rasporedjen je u ostale rezerve iz dobiti, a preostali iznos od RSD 3.412.053 hiljada je raspodelila isplatom dividende koja je realizovana 30.11.2023. godine. Odlukom Skupštine od 21. decembra 2023. godine, neraspoređena dobit iz ranijih godina u iznosu od RSD 1.277.060 hiljada, Grupa je takodje rasporedila u ostale rezerve iz dobiti.

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekciju finansijskih izvestaja ili koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Planirani budući razvoj

Vizija banke je da bude najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge.

Strategija Banke u periodu 2025 – 2027. godine podrazumeva sledeće:

- Nastavak rasta baze klijenata sa fokusom na aktivne klijente i dalje podizanje digitalnih kapaciteta;
- Rast aktive i rizične aktive, usled očekivanog stabilnog rasta srpske ekonomije, koji je podržan stranim direktnim investicijama;
- Kretanje neto rezultata je primarno određeno projektovanim povećanjem neto prihoda od kamata, uz očekivani nastavak pada kamatnih stopa. Uprkos opadajućem trendu kamatnih stopa, NIM se oržava na zadovoljavajućem nivou (iznad 3.6% na kraju 2027. godine), zahvaljujući kombinaciji mera za upravljanje neto prihodom od kamata (rashodi kamata blizu nule, portfolio hedžing kako bi se sprečio negativan neto prihod od kamata);
- Operativni prihod ostaje stabilan, u periodu 2025-2027. godine, uz povećanje učešća prihoda od "capital light" proizvoda i proizvoda baziranih na proviziji (blizu jedne trećine);
- Neto dobitak je i dalje na visokom nivou, što omogućava Banci da održava ratio povrata na kapital (dalje u tekstu: ROE) iznad 25% dok upravljanje operativnim rashodima drži pod kontrolom uticaj inflacije i druge faktore koji povećavaju troškove, tako da je ratio odnosa troškova i prihoda (dalje u tekstu: CIR) na nivou ispod 40% i
- RBRS održava dinamiku isplate dividendi uz održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala i pokazatelja minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama iznad regulatornih i internih limita.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Osnovni strateški ciljevi Banke za period 2025 – 2027. su sledeći:

- Konstantno unapređenje korisničkog iskustva kroz kreiranje jednostavnog bankarskog okruženja oslobođenog stresa uz korišćenje saznanja stečenog analizom baza podataka o klijentima;
- Dalja transformacija poslovnog modela - digitalizacija proizvoda, kanala i procesa, kao i unapređenje efikasnosti korišćenjem lokalnih i grupnih rešenja i novih tehnologija;
- Kontinuirano unapređenje korporativne kulture i strategije razvoja zaposlenih u cilju podržavanja novog poslovnog modela i očuvanje pozicije lidera u dinamičnom tržišnom okruženju;
- Adekvatan regulatorni, risk, kapitalni i okvir za održavanje likvidnosti.

Banka će u srednjoročnom periodu ostati fokusirana na postojeće segmente i proizvode, ali će nastaviti sa daljom transformacijom poslovnog modela kroz digitalizaciju proizvoda, kanala prodaje i procesa u cilju iskorišćavanja novih tehnologija kako bi pružila bolje korisničko iskustvo i unapredila efikasnost.

Nastavak digitalizacije je duboko ukorenjena kako u kratkoročnu tako i u dugoročnu strategiju Banke. Glavni stožeri su i dalje ekspanzija self-services kapaciteta na svim digitalnim kanalima (uključujući elektronsko i mobilno bankarstvo, za fizička lica i za mala preduzeća i preduzetnike, e-wallet i pametne bankomate). Pored toga, druga ključna aktivnost se odnosi na omogućavanje korišćenja end-to-end procesa za klijente koji odluče da proizvode Banke kupuju u potpunosti online, ili korišćenjem mogućnosti za asistenciju uživo tokom korišćenja digitalnih servisa, kao dela edukacije za kreiranje novog digitalnog iskustva u korišćenju bankarskih usluga. Vodeći principi, koji stoje iza svih navedenih unapređenja, su i dalje poboljšanje korisničkog iskustva, pogodnosti korišćenja bankarskih proizvoda i usluga i dodatno povećanje efikasnosti korišćenja, koje često omogućavaju uštede za korisnike. Pored front-end unapređenja, Banka planira da uloži dodatne resurse u dalju automatizaciju back-end procesa, što će smanjiti potrebu za manuelnim operacijama u srednjem roku. Sva pomenuta unapređenja imaju u prvom planu aspekt sigurnosti i zaštite korisnika, kao i strogo pridržavanje seta zakona koji podržavaju digitalizaciju, kao npr. video identifikacija korisnika usluga, instant plaćanja zasnovana na korišćenju QR koda, prebacivanje računa iz banke u banku, Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kao i zakonska i podzakonska akta koja regulišu elektronski potpis. Takođe, određene promene u regulativi omogućavaju da dodatno razvijemo neke digitalne kapacitete i da povećamo ponudu digitalnih proizvoda, npr. kvalifikovani potpis baziran na cloud-u kao deo elektronskog identifikacionog broja (eID) fizičkog lica. U cilju izgradnje strategije koja treba da se suoči sa izazovima kao što su nagle promene ponašanja korisnika usluga i ulazak novih učesnika na finansijsko tržište, Banka koristi globalna saznanja i istraživanja Raiffeisen Bank International (RBI) i usklađena je sa strategijom RBI Grupe u oblasti digitalizacije. Ovo su ključne oblasti RBI strategije: akvizicija, angažovanje i monetizovanje. Banka se fokusira na jačanje digitalnih marketinških aktivnosti i kreiranje digitalnih činilaca za akviziciju klijenata, poboljšanje korisničkog iskustva uz ljudsku podršku pri prodaji i pružanju usluga, jačanje digitalne distribucije i digitalnih E2E proizvoda kako bi se poboljšala i E2E prodaja i prodaja u filijalama, korišćenje podataka da bi se razumeli i angažovali klijenti i da bi Banka postala prvi izbor među klijentima za ESG bankarske proizvode.

U prošlosti, Banka je uspešno razvila i uvela novi proizvod iKeš, koji predstavlja prvi gotovinski kredit na tržištu za postojeće i nove korisnike koji se odobravaju u potpunosti online u roku od 30 minuta, korišćenjem video tehnologija i tehnologija na daljinu, kao i naprednog elektronskog potpisa. Proizvod je razvijen na način da su dostupne dve opcije: „iKeš“ kredit za fizička lica i „Business iKeš“ kredit za preduzetnike. Oba navedena procesa objedinjuju i otvaranje tekućeg računa i kreiranje digitalnog računa za brzo korišćenje elektronskog i mobilnog bankarstva. Štaviše, podobnim postojećim klijentima Banke je omogućeno da putem mobilnog i internet bankarstva, uključujući i ugovaranja zaštite plaćanja, dobiju kredit za 5 minuta kroz proces koji obuhvata samo 5 koraka. Uz pomoć pomenutog seta proizvoda, Banka je uspela da ostvari učešće od 50% digitalno iniciranih ili u potpunosti digitalno realizovanih gotovinskih kredita u ukupnoj realizovanim gotovinskim kreditima.

U prethodnom periodu, završen je veliki broj unapređenja na drugim, alternativnim kreditnim proizvodima kao što su e-commerce krediti i digitalni overdraft, korišćenjem znanja stečenog kroz razvoj i implementaciju iKeš-a u potpunosti online gotovinskih kredita, sa ciljem da dodatno podstakne digitalnu akviziciju klijenata i ojača pozicije na rastućem e-commerce tržištu. „Kupi sada, plati kasnije“ globalno doživljava eksponencijski rast koji je vođen rastućim e-commerce tržištem i prilagođavanjem novim potrošačkim potrebama i ponašanjem. E2E onlajn E2E kredit je dostupan u 30 onlajn prodavnica u ovom trenutku, pri čemu je većina istih među najboljim u kategoriji elektroneike.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Digitalni E2E overdraft omogućava postojećim klijentima koji imaju račun za zaradu u Banci, da prime dodatne gotovinske uplate na račun, kada god im je neophodno, u samo par koraka, korišćenjem mobilne aplikacije. Takođe, kao deo digitalne ponude Banke, klijentima je omogućeno i refinansiranje kredita E2E, u skladu sa regulativom NBS koja smanjuje količinu potrebne dokumentacije od korisnika putem autorizacije banke da priavi informacije o preostalom dugu korisnika.

Akvizicija korisnika korišćenjem digitalnih kanala se dalje povećava pokretanjem „iRačuna“ koji omogućava korisnicima da otvore tekući račun i uspostave saradnju sa bankom onlajn u roku od 15 minuta. „iRačun“ takođe omogućava i automatsko izdavanje digitalne debitne kartice što je po prvi put prisutno na tržištu Srbije. Dodatna opcija je iRačun za mlade, koja sadrži karakteristike koje su znatno bliže potrebama mlađe generacije. Digitalna kartica je dostupna odmah tako da klijenti mogu da aktiviraju RaiPay i ApplePay elektronski novčanik i obavljaju odmah plaćanja. Slično kao u segmentu poslovanja sa stanovništvom i u segmentu preduzetnika i pravnih lica je omogućen E2E digitalni račun i 'Business iAccount', ovi proizvodi imaju slične karakteristike kao proizvodi za fizička lica, ali su još više prilagođeni potrebama korisnika, zahvaljujući integraciji sa različitim eksternim javno dostupnim izvorima podataka, čime je omogućeno da Banka postane lider u akviziciji novoosnovanih kompanija. Kako bi se klijentima omogućilo najbolje digitalno iskustvo, Banka kontinuirano nastavlja sa automatizacijom i digitalizacijom transakcija i ostalih servisa, uključujući nove funkcionalnosti kao deo mobilnog i internet bankarstva za segment stanovništva, malih preduzeća i preduzetnika (na primer: plaćanja u stranoj valuti, QR kod instant plaćanje, notifikacije putem aplikacije, analiza potrošnje, samostalno personalizovanje podataka i kartica), takođe, unapređenja su ostvarena na polju dizajna i boljeg UX.

U periodu 2025 - 2026. godine, biće razvijene još naprednije digitalne funkcionalnosti. Kako bi se omogućila lakša i efikasnija digitalna prodaja kredita novim klijentima, uvešće se nove automatske metode za proveru prihoda bazirane na novim regulatornim rešenjima, kao što je povezivanje sa eksternim izvorima podataka korišćenjem klijentskog elektronskog potpisa u Cloud-u. Nakon finalizacije rešenja za gotovinske kredite i dozvoljena prekoračenja po tekućem računu, kreditne kartice će biti sledeći potpuno automatizovan i digitalizovan proizvod. Očekuje se da će digitalno tržište omogućiti one-stop-shop bankarskih i nebankarskih proizvoda u cilju porasta digitalne prodaje, prvo za ključne bankarske proizvode, a zatim i za komplementarne proizvode (na primer: investicioni proizvodi, proizvodi osiguranja). Kao lider na tržištu u korišćenju chatbot-a i veštačke inteligencije, težimo da budemo prva banka koja će omogućiti bankarstvo zasnovano na glasovnoj identifikaciji korisnika usluga, korišćenjem glasovnih i chatbot kapaciteta REA-e, kao i platne usluge korišćenjem REA-e. Banka je spremna za istraživanja na polju razvoja veštačke inteligencije, a sledeća generacija REA će doneti novo iskustvo i unapređenja zasnovana na generativnoj veštačkoj inteligenciji. Personalizovane savetodavne usluge će nam omogućiti da stvorimo jedinstveno korisničko iskustvo uz pomoć alata koji olakšavaju upravljanje novcem i finansijsko zdravlje kroz automatsku kategorizaciju transakcija, budžetiranje, savete i upozorenja. U zavisnosti od regulatornog okvira i raspoložive infrastrukture drugih banaka, automatska promena računa iz banke u banku će osnažiti i podstaći postojeće klijente, koji nisu primarni klijenti, da menjaju svoju primarnu banku uz pomoć tehnologija na daljinu.

Da bi iskoristila mogućnosti rastućih baza podataka, Banka je postavila cilj da iskoristi mogućnosti napredne analitike, formirajući snažan tim stručnjaka koji služe kako internim, tako i potrebama cele grupe. Fokus tima počiva na korišćenju naprednih analitičkih i statističkih metoda za kreiranje alata koji podržavaju poslovanje, poboljšavaju CX i zadovoljstvo kupaca kroz poboljšanja procesa.

Pored digitalizacije, jedan od najznačajnijih stratejskih ciljeva Banke, koji će značajno doprineti povećanju operativne efikasnosti u poslovnim procesima u Banci, je transformacija poslovne mreže.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Pored investiranja značajnih resursa u digitalnu transformaciju u smislu razvoja end-to end digitalnih proizvoda, Banka je takođe odlučila da transformiše svoj najvažniji, ljudski distributivni kanal, kako bi podržala digitalizaciju. Uz puno razumevanje da je promena procesa važna, ali nije jedini faktor za uspeh digitalne transformacije, Banka je usvojila pristup koji kombinuje najbolje od digitalnih i tradicionalnih pristupa kada se radi o uslugama za klijente u mreži filijala. Posledično, Banka je donela nekoliko značajnih strateških odluka, od kojih je prva migracija transakcija koje su zahtevale angažovane zaposlenih u filijalama, na digitalne i alternativne kanale. Banka ima za cilj da klijentima omogući konformniji pristup i omogući im da završe veći deo dnevnih transakcija sa bankom, samostalno, bez obzira na radno vreme filijala Banke. Na ovaj način odobada se više vremena za kvalitetniju interakciju sa klijentima, naročito kada su u pitanju kompleksniji proizvodi i usluge. Dodatno, kako bi se oblikovala svest klijenata o brendu koji nudi digitalne usluge, uvedna je nova aktivnost, odnosno proaktivna edukacija klijenata za korišćenje digitalnih servisa koje nudi RBRS, kao sastavni deo tima u svakoj filijali koja se transformiše. Na ovaj način, obezbeđeno je da svi klijenti imaju neophodu pomoć zaposlenih Banke, kako bi bili maksimalno obučeni za napredno korišćenje digitalnog bankarstva.

Banka ide dalje ka konceptu mobilno integrisanih kanala što praktično znači da će klijenti imati isti interfejs bez obzira koji kanal odaberu za transakciju. Kako bi to bilo moguće, Banka je uvela specijalizovanu mobilnu aplikaciju koja predstavlja End-to-End digitalni proizvod pristupačniji populaciji koja preferira fizički dolazak u banku i komunikaciju, ostvarujući efikasnost/ brzinu, unapređeno korisničko iskustvo i digitalnu inkluziju.

Značajan korak napred ostvaren je u širenju komunikacionih kanala između klijenata i banke – uvedena je mogućnost korišćenja savetodavnih usluga na daljinu za veći broj klijenata, prezentovanjem ove usluge Premium segmentu. Video pozivi, co-browsing, daljinsko apliciranje i ugovaranje, deljenje dokumentacije i slične usluge sada su dostupne velikom broju klijenata koji biraju komunikaciju sa Bankom, na daljinu.

Pored ovih najznačajnijih promena, Banka je investirala sredstva u unapređenje digitalnog znanja zaposlenih, uvođenjem nove platforme „I'm going digital“, koja omogućava zaposlenima da se bolje upoznaju sa digitalnom ponudom, kako bi bili osposobljeni da pomažu klijentima na najprofesionalniji mogući način. Uz ogromnu pomoć sistema unutar Banke, aktivno radimo na održavanju načina razmišljanja koji promovise digitalno bankarstvo, naročito među zaposlenima koji su u direktnom kontaktu sa klijentima.

Dodatno, Banka je prepoznala značaj usvajanja modela rada koji se prilagođava potrebama klijenta koje se konstantno menjaju i zbog toga je uvela koncept savetovanja na daljinu, kako bi izašla u susret potrebama klijenta koji nisu zainteresovani da fizički dolaze u Banku, ali i dalje očekuju značajnu podršku pri donošenju finansijskih odluka i planiranju.

Transformacija poslovnog modela Premium segmenta od filijala ka udaljenom pristupu se nastavila i tokom 2024. godine kako bi se usluga Premium bankarstva prilagodila očekivanjima novog i izmenjenog finansijskog tržišta, a koja klijentima omogućava da komunikaciju sa svojim ličnim bankarima obavljaju putem video tehnologije i video poziva, bez dolaska u poslovnicu.

Video komunikacija adekvatno menja sastanke koji su se ranije održavali u filijalama uz pomoć različitih funkcionalnosti, kao što su pregled dokumenata/aplikacija, deljenje fajlova, zajednička pretraga, deljenje medijske biblioteke, digitalno potpisivanje dokumenata. Broj klijenata koji sa bankom komuniciraju „remotely“ je dostigao 91.6% baze klijenata u Premium segmentu, dok je 92.3% prodaje obavljeno „na daljinu“. Zadovoljstvo klijenata video sastancima izraženo NPS-om iznosi 92%.

Mobilna aplikacija i internet bankarstvo su osnovni alat za komunikaciju i poslovanje sa klijentima. Kompletna komunikacija i deljenje fajlova između klijenta i Banke prebačeno je sa i-mejla na inboks u aplikaciji mobilnog ili elektronskog bankarstva. Nov napredni elektronski potpis baziran na dvofaktorskoj autentifikaciji klijenta preko jednokratne lozinke („one-time password“) se komunicira klijentu kroz aplikaciju, a služi za potpisivanje različitih dokumenata.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Premium klijenti koriste mobilnu aplikaciju i internet bankarstvo za sve vrste transakcija tako da se preko aplikacije obavlja 98% svih dinarskih transakcija, 90% transakcija međunarodnih plaćanja i 99% menjačkih transakcija. Visok „self service“ premium klijenata prisutan je i u delu gotovinskih transakcija, gde se 97% svih gotovinskih transakcija obavlja preko višenamenskih uređaja.

U 2024. godini se intenzivirala primena alata „Financial Advisory“, platforme za profesionalno upravljanje potrebama klijenata i njihovom imovinom u Banci, sa ciljem da se poveća kvalitet naših finansijskih i investicionih usluga, a mišljenje klijenata o ovakvom pristupu se dokazuje visokim NPS-om od 79%.

Dalja transformacija Premium biznisa direktno je u korelaciji i zavisnosti od dinamike digitalizacije proizvoda i usluga. Sa svakim napretkom u razvoju digitalnih usluga na mobilnoj aplikaciji, otvara se dodatno vreme za savetovanje klijenata a krajnji i željeni scenario je da relationship manager-i, koristeći principe upravljanja ličnim finansijama, savetuju klijente, pri čemu će se kupovina proizvoda Banke obaviti od strane klijenta kroz jednostavan E2E proces.

Jedan od glavnih ciljeva Banke je i održivo poslovanje. Kao ekološki svestan i odgovoran poslovni partner, Banka konstantno unapređuje svoje proizvode, usluge i poslovne procese kako bi bili što je moguće više usklađeni sa održivim („ESG“) standardima. U 2024. godini, RBRS izvršila je značajna prilagođavanja svog poslovnog modela, sa akcentom na pitanja životne sredine, socijalna i pitanja upravljanja.

RBRS razume da održivo poslovanje zahteva dijalog sa akcionarima i aktivno angažovanje kako bi se etički izašlo u susret zahtevima klijenta. Banka učestvuje na ESG konferencijama, organizuje radionice i studijske posete i sarađuje sa internacionalnim finansijskim institucijama za kreditne linije, rizik i tehničke savete. U julu 2024. godine, RBRS se pridružila Global Compact Network Serbia, obavezujući se da integriše deset univerzalnih principa u svoje poslovanje i promoviše održivost. Banka je takođe formirala Sustainability Task Force kako bi efikasno implementirala principe održivosti u poslovne procese i pojačala uticaj.

RBRS je napravila značajne korake u ESG finansiranju i inicijativama za korišćenje obnovljivih izvora energije, naročito sa kreditom od EUR 9 miliona, za proizvodnju i unapređenje električnih vozila i uvođenje novog vida kreditiranja: specijalizovani krediti za solarne panele za Corporate klijente. Dodatno, Banka podstiče „zeleno“ i socijalno odgovorno kreditiranje nudeći povoljnije uslove u odnosu na kredite koji nemaju ovu komponentu. U saradnji sa Udruženjem banaka Srbije i drugim komercijalnim bankama, RBRS je pomogla uvođenje prvog Nacionalnog ESG upitnika za upravljanje rizicima, promovišući održivi model poslovanja među velikim Corporate klijentima.

Banka promoviše kreditiranje održivog razvoja u segmentu malih preduzeća nudeći specijalizovane investicione kredite za solarne panele, finansiranje električnih vozila, žensko preduzetništvo i privredne subjekte iz slabo razvijenih područja, koji predstavljaju značajan deo SB portfolija. Kako bi se osigurala efikasna integracija ESG principa, RBRS sprovodi sveobuhvatne obuke za zaposlene u sektoru poslovanja sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima. RBRS je izdala dugoročne dinarske obveznice, kako bi diversifikovala izvore finansiranja i ojačala MREL pokazatelj, direktno usmeravajući deo sredstava u „zelene projekte“, žensko preduzetništvo i finansiranje subjekata u manje razvijenim regionima.

Digitalna rešenja za klijente, uključujući mobilne i online aplikacije za segment stanovništva i privrede, online faktoring platformu, potpuno online kredite za stanovništvo i digitalne račune za Premium i Private segment klijente i segment Malih preduzeća i preduzetnika, značajno podržavaju Bančinu strategiju da nudi servise koji doprinose očuvanju prirodnih resursa.

U sklopu naših nastojanja da promovišemo praksu zaštite životne sredine, Banka koristi energiju proizvedenu iz obnovljivih energetske izvora na svim svojim poslovnim lokacijama i primenila je veliki broj projekata za uštedu energije. Dodatno, RBRS je optimizirala poslovne procese migracijom preko 60% poslovnih aplikacija na Cloud, sa ciljem od preko 70% u 2025. godini. Ova inicijativa poboljšava energetske efikasnost jer pružaoci Cloud usluga za Banku imaju nultu emisiju gasova sa efektom staklene bašte.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Pored ESG inicijativa iz oblasti bankarstva, Banka je, počev od osnivanja, imala odgovoran pristup prema onim članovima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška je usmerena ka najranjivijim članovima zajednice, kao što su deca i lica sa posebnim potrebama, deca bez roditeljske brige, lica sa komplikovanim zdravstvenim problemima i slično.

Informacije o otkupu sopstvenih akcija

U 2024. godini nije bilo otkupa sopstvenih akcija

Postojanje ogranaka

Banka nema ogranke u svojoj strukturi u 2024. godini.

Ulaganja u finansijske instrumente

Raiffeisen banka je tokom poslovne 2024. godine u svom portfoliju imala sledeće finansijske instrumente:

- Obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije;
- Obveznice koje je izdala država US, AT;
- Obveznice nadnacionalnih finansijskih institucija u stranoj valuti na međunarodnom bankarskom tržištu (IFC, EIB, EBRD, EUB i KfW);
- Reverzne repo operacije Narodne Banke Srbije;
- Reverzne repo operacije sa lokalnim bankama i RBI;
- Fx valutni SWAP instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Fx spot i Fx forward instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Kratkoročni depoziti do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Cilj investiranja u dužničke hartije je plasiranje raspoloživog viška likvidnosti i kreiranje pozitivnog uticaja na profitabilnost Banke sa presudnim akcentom na sigurnost investicije.

Portfolio hartija sadrži instrumente klasifikovane prema međunarodnom standardima finansijskog izveštavanja kao:

- Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti;
- Hartije od vrednosti po fer vrednost kroz bilans uspeha; i
- Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Portfolio hartija od vrednosti se sastoji od instrumenata u lokalnoj i stranoj valuti.

Principi investiranja i limiti su dovedeni u takvu korelaciju da omoguće maksimalnu sigurnost i očuvaju sposobnost Banke da ispuni svoje obaveze.

Za nadzor i upravljanje kamatnim rizikom, Banka koristi raspoložive finansijske instrumente, između ostalog i derivativni instrument kamatni swap (IRS Interest Rate Swap). Iako ovaj instrument može da se koristi generalno kao instrument trgovanja, Banka ga upotrebljava u sklopu takozvanog „Hedge Accounting“ okruženja koje omogućava da se predmet zaštite i instrument zaštite (IRS) dovedu u istu računovodstvenu ravan.

Banka ima razvijenu tehnologiju za realizaciju Mikro i Makro Hedge Accounting metodologije.

Za obezbeđivanje kratkoročne likvidnosti u specifičnim valutama, Banka koristi valutne Fx Swap instrumente, Repo transakcije, kao i depozite do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu velikih geopolitičkih kriza, popuštanja restriktivnosti monetarne politike koja je rezultirala početkom pada kamatnih stopa kako na domaćem, tako i na zapadnim finansijskim tržištima, uzrokovano usporavanjem rasta inflacije. Redovno smo izveštavali o uticaju oba dešavanja na globalna finansijska tržišta, kao i celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru publikacija („Research Alert“ i mesečni izveštaj „Ekonomski izveštaj“). Kroz oba izveštaja smo redovno pratili i analizirali ključne indikatore u zemlji i u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modele razvijene za procenu budućih ekonomskih tokova. Takođe smo informisali klijente o tekućim makro-ekonomskim kretanjima, kao i našim očekivanjima izgleda domaće i međunarodne ekonomije na privrednoj konferenciji.

Raiffeisen istraživanje je dobilo četvrtu godinu za redom nagradu za treće rangiranog najboljeg prognostičara u Srbiji u 2024. godini i nagradu za treće rangiranog za prognozu kamatne stope i BDP-a. „FocusEconomics Analyst Forecast Awards“ su godišnje nagrade koje se daju za najtačnije ekonomske prognoze za šest ključnih makroekonomskih indikatora (BDP, fiskalni bilans, inflacija, kamatna stopa, devizni kurs i tekući račun) u više od 100 zemalja i za 21 robu. Nagrade dodeljuje renomirana agencija Focus Economics iz Barselone.

Društvena odgovornost

Predanost društveno odgovornom ponašanju i održivom poslovanju ključni su principi Raiffeisen banke u Srbiji. Rukovođena vrednostima Raiffeisen grupacije (RBI), banka usmerava svoje aktivnosti na odgovornost prema klijentima, partnerima, zaposlenima i životnoj sredini. Aktivno radimo na smanjenju negativnog uticaja na životnu sredinu i doprinosimo dugoročnoj dobrobiti zajednice, potvrđujući našu misiju da delujemo na društveno odgovoran način.

U skladu sa vrednostima RBI grupacije i ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija, Raiffeisen banka u Srbiji postavlja održivost i ESG inicijative među svoje najvažnije poslovne prioritete. Naš pristup je u skladu sa misijom RBI grupacije da „delujemo na društveno odgovoran način i doprinosimo dugoročnoj dobrobiti ljudi i kompanija na tržištima na kojima posluje.“

Raiffeisen banka se u julu 2024. godine pridružila mreži Globalnog dogovora Srbije, u okviru inicijative UN, koja okuplja kompanije, akademske institucije, civilno društvo i sindikate posvećene deset univerzalnih principa iz oblasti ljudskih i radnih prava, zaštiti životne sredine i borbi protiv korupcije. Pridruživanjem mreži Raiffeisen banka se obavezala da će integrisati principe u svoje poslovanje i da će promovisati održivost unutar svojih sfera uticaja.

Neprekidno unapređujemo proizvode, usluge i poslovne procese, kako bi ih uskladili sa najvišim standardima održivog razvoja. Tokom 2024. godine, posvećeno smo radili na podizanju svesti o ESG temama među zaposlenima i klijentima, sprovodeći niz konkretnih inicijativa i aktivnosti za dalji napredak.

Posvećeni smo kontinuiranoj implementaciji najefikasnijih praksi i politika RBI grupacije u vezi sa održivim poslovanjem. U 2024. godini nastavili smo sa označavanjem ESG transakcija i uveli smo redovno praćenje i izveštavanje o ESG rezultatima za naše poslovne klijente. Klasifikacija i praćenje ESG plasmana i kreditnih aktivnosti unapređeni su razvijanjem novog sistema za označavanje ESG transakcija. RBRS je prva banka članica RBI grupe koja je u januaru ove godine počela sa mesečnim izveštavanjem o ESG transakcijama. Do kraja 2024. godine, ESG označene transakcije u korporativnom segmentu iznosile su 6% ukupnog kreditnog portfolija korporativnih kredita.

U segmentu stanovništva i male privrede, banka je nastavila promociju održivog finansiranja za mikro, mala preduzeća i preduzetnike. Posebno se ističu specijalni krediti za solarne panele namenjeni malim i srednjim preduzećima, koji podstiču održivi razvoj i ekološku odgovornost. Veliki deo kreditnog portfolija u segmentu „malog biznisa“ dolazi od preduzeća koja su u vlasništvu žena i preduzeća iz nerazvijenih regiona.

Tokom 2024. godine uveden je novi ESG proizvod za korporativne klijente - specijalni kredit za solarne panele, koji ima za cilj da podrži kompanije u prelasku na održivu ekonomiju i smanjenju karbonskog otiska. Kako bi podstakli zelene i socijalne kredite, dodeljujemo im povoljnije uslove u odnosu na standardnu ponudu. Od oktobra 2024. godine, dodeljuju se posebni podsticaji za nove zelene i socijalne korporativne kredite, čime dodatno motivišemo kompanije da se opredele za održive investicije.

Društvena odgovornost (nastavak)

Raiffeisen banka aktivno učestvuje u finansiranju projekata održive energije. U maju 2024. godine je svečano otvoren vetropark Krivača, jedan od najvećih vetroparkova u regionu, smešten u istočnoj Srbiji. Raiffeisen banka je bila deo konzorcijuma međunarodnih banaka koje su finansirale izgradnju ovog značajnog projekta. Za ovu transakciju je banka dobila nagradu RBI Grupe u kategoriji "Sustainable".

Raiffeisen banka a.d. Beograd je u prvoj nedelji juna 2024. godine izdala dugoročne dinarske obveznice u cilju diversifikacije izvora finansiranja, povećanja nivoa podobnih obaveza i jačanja pokazatelja minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama (MREL racija) i povećanja nivoa minimalnih sopstvenih sredstava i obaveza u skladu sa regulatornim okvirom. Ukupna nominalna vrednost emisije MREL podobnih obveznica je 6 milijardi dinara, a rok dospeća je 6. jun 2028. godine. Namena prikupljenih sredstava u određenom procentu će biti plasirana ženama u biznisu, kreditima za zelene investicije i kreditima za ruralne delove Srbije.

Ekološki osvešćeno i odgovorno ponašanje banke podrazumeva uzimanje u obzir efekata njenog poslovanja na životnu sredinu. Zbog toga je doneta odluka da se odgovornost pokaže ne samo kroz pružanje finansijske podrške onima koji su na putu održivosti, već i kreiranjem digitalnih usluga i usvajanjem poslovnih praksi kojima se brine o očuvanju okruženja u kome živimo i radimo.

Imajući to u vidu, tokom 2024. godine, banka je nastavila sa digitalizacijom svojih proizvoda i usluga, koji ne podrazumevaju upotrebu papira: elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, onlajn krediti i digitalni platni računi za fizička lica i malu privredu značajno podržavaju strategiju održivog poslovanja. Raiffeisen banka je inovator na domaćem tržištu sa jedinstvenom iPortal platformom, koja doprinosi uštedi papira, nudi pregled poslovanja sa bankom i omogućava klijentima pristup onlajn uslugama i digitalnoj dokumentaciji na jednom mestu. Usvajanjem procesa izdavanja PIN kodova putem mobilne aplikacije i uvođenjem potpisnih pločica u ekspoziturama, ubrzane su administrativne procedure i smanjena je upotreba papira, što doprinosi očuvanju životne sredine i efikasnijem poslovanju.

Raiffeisen banka je prva banka na domaćem bankarskom tržištu koja je u svoju ponudu uvrstila platne kartice od reciklirane plastike. Ova inovacija daje direktan doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i smanjenju potrošnje električne energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vazduha i ostalih životno važnih resursa. Procenjeno je da su za proizvodnju kartica od reciklirane plastike emisije CO2 smanjene za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nerekiclrane plastike.

Migracija poslovnih aplikacija i servisa na klaud, u saradnji sa kompanijama koje imaju nultu emisiju gasova staklene bašte, unapredila je i automatizovala IT procese, povećavajući energetska efikasnost i smanjujući emisiju štetnih gasova. Ovi procesi odražavaju bančinu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluga kojima se štede prirodni resursi okruženja u kome živimo.

Pored ESG inicijativa u domenu bankarskih proizvoda i usluga, Raiffeisen banka je od početka svog poslovanja, uvek težila da neguje odgovoran pristup prema onim članovima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška koju pružamo je finansijska, ali i kroz volonterski rad zaposlenih. Usmerena je na najugroženije ili najslabije članove zajednice, kao što su deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja, pojedinci sa teškim zdravstvenim problemima itd.

U društveno odgovorno poslovanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora Raiffeisen banke u Srbiji) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji je osnivač bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

Kroz rad svoje fondacije „Budimir Boško Kostić“, tokom 2024. godine, banka je nastavila da pruža finansijsku pomoć za aktivnosti usmerene na unapređenje kulture, nauke, obrazovanja, umetnosti i sporta, kao i na promovisanje i zaštitu ljudskih prava, unapređenje položaja osoba sa invaliditetom, brigu o deci i mladima, zaštitu biodiverziteta, borbu protiv korupcije i promovisanje demokratskih vrednosti.

Fondacija "Stepic CEE Charity" već više od jedne decenije podržava funkcionisanje Svratista za decu koja žive i/ili rade na ulici - važne institucije za pomoć deci koja dolaze iz ugroženih društvenih grupa, a koje vodi udruženje Centar za integraciju mladih (CIM).

Nastavljene su tradicionalne volonterske akcije u kojima su zaposleni banke glavni partneri u društveno odgovornom delovanju.

Društvena odgovornost (nastavak)

Kao nastavak veoma uspešnih volonterskih akcija realizovanih tokom prethodnih dvanaest godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su ove godine organizovali volontersku akciju u kojoj su prikupili novčane donacije za kupovinu paketića za decu sa smetnjama u razvoju u više institucija širom Srbije. Banka je udvostručila iznos prikupljenih sredstava, čime je omogućeno da se značajno pokriju potrebe za tradicionalnim novogodišnjim poklonima za decu iz ugroženih društvenih grupa.

Ostale volonterske inicijative tokom 2024. godine uključuju akciju prikupljanja dečje odeće, obuće, igračka i kozmetike za decu, koje su zatim donirane ustanovi za brigu o deci i mladima sa posebnim potrebama, direktno pomažući ovoj ugroženoj grupi stanovništva. Nastavljena je i dugogodišnja saradnja sa Institutom za transfuziju krvi, u okviru koje su zaposleni banke dva puta ove godine dobrovoljno dali krv, doprinoseći ovoj nacionalno važnoj inicijativi.

Banka tradicionalno pruža podršku sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše ključne vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima i trudi se da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja. Naši zaposleni su jedna od najvećih vrednosti kompanije.

Tokom 2024. godine organizovano je preko 400 različitih internih treninga i obuka iz različitih oblasti – od usko stručnog usavršavanja, preko obuka za unapređenje kompjuterskih veština, engleskog jezika, upoznavanja sa savremenim digitalnim tehnologijama, do obuka o održivom poslovanju. Osim kontinuirane edukacije i unapređenja veština i talenata zaposlenih, značajne napore ulažemo u njihovo uključivanje u sve relevantne oblasti, podsticanje konstruktivne razmene, inkluziju i diverzitet, kao i obezbeđivanje ravnopravnosti svih članova našeg kolektiva.

Pitanja ekologije i zaštite životne sredine smatramo delom naše odgovornosti prema zajednici u kojoj poslujemo. Iako je naš direktan uticaj na životnu sredinu relativno mali u poređenju sa nekim drugim industrijama, RBI grupacija, uključujući sve banke članice, postavila je kao jedan od ključnih ciljeva smanjenje negativnog uticaja na životnu okolinu na svim lokacijama i u svim oblastima u kojima delujemo. Stoga kontinuirano unapređujemo ključne parametre zaštite životne sredine u našem poslovanju, fokusirajući se na uštedu energije, reciklažu papira, plastike i elektronskog otpada, a ventilacioni sistemi u upravnoj zgradi banke funkcionišu po principu uštede energije, koristeći savremene sisteme rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za zagrevanje i hlađenje.

Tokom 2024. godine, banka je preduzela niz novih inicijativa koje značajno doprinose dodatnom smanjenju našeg karbonskog otiska i očuvanju životne sredine. Započet je projekat instalacije solarne elektrane na krovu centrale, sa ciljem smanjenja potrošnje električne energije za oko 10%. Zamenom postojećeg osvetljenja LED sijalicama u svim poslovnim prostorijama, ugradnjom nove toplotne pumpe u upravnoj zgradi i zamenom čilera u server sali, dodatno smo unapredili energetske efikasnost i smanjili operativne troškove. Banka je obnovila ugovor sa dobavljačem električne energije za korišćenje struje iz obnovljivih izvora, uz sertifikat o poreklu od nacionalnog dobavljača. Sve ove inicijative potvrđuju posvećenost banke održivom poslovanju i ekološkoj odgovornosti, kroz kontinuirano unapređivanje poslovnih praksi u cilju smanjenja negativnog uticaja na okolinu.

Banka je i u 2024. godini pružila značajnu podršku zaštiti očuvanju prirodnih rezervata i zaštiti biodiverziteta u Srbiji. U okviru projekata AmCham "Zajedno za prirodu", podržali smo inicijativu za markiranje i praćenje populacije beloglavog supa na lokalitetu Uvac, kako bismo doprineli boljem razumevanju, zaštiti i očuvanju njihove ključne uloge u ekosistemu.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja: transparentnost i etičnost u radu, primena odgovornih i korektnih operativnih praksi, promovisanje konstruktivne i otvorene razmene sa klijentima, poslovnim partnerima, organizacijama i institucijama, kao i sa zaposlenima.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima

Upravljanje rizicima

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući isledeće:

- Rizik izmirenja/iskoruke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/iskoruke;
- Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
- Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjeње rizika kojima je Grupe izložena;
- Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kursa;
- Kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.);

Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:

- Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kursa;
- Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;
- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost kreditnim rizicima

Ukupna izloženost kreditnom riziku prikazana je u tabeli u nastavku za 2024. godinu:

31.12.2024.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	48.983.095	21	48.983.074	106.312.752	155.295.826
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	62.988	62.988
Hartije od vrednosti	108.033.497	38.280	107.995.217	649.379	108.644.596
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8.077.338	410	8.076.928	100.039.457	108.116.385
Kredit i potraživanja od komitenata	342.931.495	9.803.844	333.127.651	2.264	333.129.915
Ostala sredstva	1.109.838	146.554	963.284	1.121.812	2.085.096
Leasing	28.188.170	443.253	27.744.918	-	27.744.918
Bilansna izloženost	537.323.434	10.432.362	526.891.072	208.188.652	735.079.724
Date garancije i jemstva	95.689.406	313.955	95.375.451	1.305.862	96.681.313
Preuzete buduće obaveze	184.269.958	659.842	183.610.116	-	183.610.116
Vanbilansna izloženost	279.959.364	973.797	278.985.567	1.305.862	280.291.429
Ukupna izloženost	817.282.798	11.406.159	805.876.639	209.494.514	1.015.371.153

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost riziku likvidnosti

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća za 2024. godinu:

	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	155.295.826	155.295.847	155.295.847	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	62.988	62.988	62.988	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	108.644.596	108.682.876	16.995.687	5.163.705	10.270.917	57.599.848	18.652.719
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	108.116.823	108.117.233	108.094.996	-	22.237	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	360.865.893	371.112.990	29.711.435	26.364.436	90.206.845	160.430.110	64.400.164
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	2.541.308	2.541.308	2.541.308	-	-	-	-
namenjenih zaštiti od rizika							
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	756.492	756.492	-	756.492	-	-	-
				32.284.633	100.499.999		83.053.020
Ukupno	736.284.063	746.569.871	312.702.261			218.029.958	
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	44.228	44.228	44.228	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18.816.426	18.816.426	4.300.780	1.361.701	2.934.274	9.131.718	1.087.954
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	598.359.055	598.359.055	589.839.598	1.931.754	3.028.002	3.220.640	339.061
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	340.438	340.438	340.438	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	6.031.200	6.031.200	-	31.200	-	6.000.000	-
Subordinirane obaveze	9.052.685	9.052.685	276.567	-	-	-	8.776.118
Ukupno	632.644.032	632.644.032	594.801.611	3.324.655	5.962.276	18.352.358	10.203.133
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2024. godine	103.640.031	113.925.839	(282.099.350)	28.959.979	94.537.723	199.677.600	72.849.887
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2024. godine			(282.099.350)	(253.139.372)	(158.601.648)	41.075.952	113.925.839

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost kamatnom riziku

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2024. godine prikazan je narednom tabelom:

	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatno osno
U hiljadama RSD							
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	155.295.826	69.722.066	-	-	-	-	85.573.760
Potraživanja po osnovu derivata	62.988	-	-	-	-	-	62.988
Hartije od vrednosti	108.644.596	16.957.407	5.163.705	10.270.917	57.599.848	18.652.719	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	108.116.823	107.602.357	217.178	22.237	-	-	275.051
Kredit i potraživanja od komitenata	360.865.893	54.528.797	132.210.840	83.237.702	73.266.068	17.095.407	527.079
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	2.541.308	-	-	-	-	-	2.541.308
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	735.527.571	248.810.627	137.591.723	93.530.856	130.865.916	35.748.126	88.980.323
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	44.228	-	-	-	-	-	44.228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18.816.426	10.209.464	1.650.895	4.810.648	1.790.328	295.532	59.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	598.359.055	587.176.413	3.439.732	2.465.582	1.859.169	371.231	3.046.928
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	340.438	-	-	-	-	-	340.438
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	6.031.200	-	6.031.200	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.052.685	9.052.685					
Ukupno	632.644.032	606.438.562	11.121.827	7.276.230	3.649.497	666.763	3.491.154
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	239.157	(1.192.304)	(62.206.548)	1.436.620	50.426.298	11.775.091	
Neto kamatna neusklađenost	103.122.696	(358.820.239)	64.263.348	87.691.246	177.642.717	46.856.454	85.489.169
31. decembar 2024. godine							

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost deviznom riziku

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2024. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	952.030	64.346.691	2.011.212	807.285	87.178.608	155.295.826
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	40.147	-	22.841	62.988
Hartije od vrednosti	22.545.124	25.672.536	-	-	60.426.936	108.644.596
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.116.356	5.885.789	111.557	736.814	100.266.307	108.116.823
Kredit i potraživanja od komitenata	5.482	266.140.854	76.929	523	94.642.105	360.865.893
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	756.442	-	-	1.784.866	2.541.308
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	24.618.992	362.802.312	2.239.845	1.544.622	344.321.800	735.527.571
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	22.049	-	-	22.179	44.228
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	36.649	16.958.759	36.199	3.886	1.780.933	18.816.426
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	50.505.573	283.746.411	18.469.867	7.001.784	238.635.420	598.359.055
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	6.031.200	6.031.200
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	132.174	-	-	208.264	340.438
Subordinirane obaveze	-	9.052.685	-	-	-	9.052.685
Ukupno finansijske obaveze	50.542.222	309.912.078	18.506.066	7.005.670	246.677.996	632.644.032
Vanbilans - netirano	(1.605.778)	3.500.110	(61.639)	(58.992)	(3.429.929)	(1.656.228)
FX Spot	27.539.275	(49.921.237)	16.328.006	5.521.703	2.165.747	1.633.494
FX Fwd	-	(4.604.270)	-	-	4.627.004	22.734
FX SWAP	25.933.497	(51.025.397)	16.266.367	5.462.711	3.362.822	-
Ukupno						
Devizna pozicija na dan 31.12.2024.	10.267	1.864.836	146	1.663	101.006.626	102.883.538

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2024. GODINU
u okviru KONSOLIDOVANOG GODIŠNJEG IZVEŠTAJA O POSLOVANJU

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

Beograd, mart 2025. godine

SADRŽAJ

1	OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCİ A.D. BEOGRAD	5
1.1	Delatnost	5
1.2	Organizaciona struktura	6
1.3	Struktura Raiffeisen bankarske grupe	7
1.4	Akcionarska struktura	9
2	ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT	11
2.1	Održivo poslovanje i strategija	11
2.1.1	Naše razumevanje održivog poslovanja	11
2.1.2	Naša strategija održivog poslovanja	12
2.1.3	Osnovne vrednosti poslovanja Banke – misija i vizija	14
2.1.4	Strategijska mapa	15
2.2	Uključivanje interesnih grupa	17
2.2.1	Naše interesne grupe	17
2.2.2	Naš pristup interesnim grupama kao fer partnera i odgovornog bankara	18
2.2.3	Fer poslovanje i poslovna praksa	18
2.2.4	Transparentnost i obelodanjivanje	18
2.2.5	Sveobuhvatno uključivanje interesnih grupa	18
2.3	ESG korporativno upravljanje	20
2.3.1	ESG organizaciona struktura	20
2.3.2	ESG i politike održivog poslovanja	24
3	KORPORATIVNA ODGOVORNOST	25
3.1	Korporativno upravljanje	25
3.2	Naše vrednosti i principi	26
3.2.1	Pravila ponašanja i poslovna etika	26
3.2.2	Principi održivog poslovanja	27
3.2.3	Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa ²⁹	
3.3	Usklađenost s poreskim propisima	37
4	ODGOVORNI BANKAR	39
4.1	Održivo poslovanje u ključnim poslovnim aktivnostima	43
4.2	Rizici i kreditiranje	45
4.2.1	Pristup upravljanju rizicima	45
4.2	Merenje zadovoljstva klijenata	47
4.3	Upravljanje prigovorima	48
4.4	Odgovoran pristup prodaji i marketingu	49

4.5	Održivo finansiranje	49
4.5.1	Strategija održivog finansiranja u ključnim poslovnim aktivnostima	52
4.5.2	ESG portfolio	54
5	FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA	61
5.1	Struktura zaposlenih	64
5.2	Razvoj zaposlenih	68
5.2.1	Treninzi i razvoj	68
5.2.2	Proces upravljanja učinkom	70
5.2.3	Upravljanje talentima i planiranje kontinuiteta za ključne pozicije	72
5.3	Uključivanje zaposlenih	73
5.3.1	Anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (Employee surveys)	73
5.4	Upravljanje razlikama i balans života i rada	74
5.5	Zdravlje i sigurnost.....	74
5.5.1	Praćenje i unapređenje	75
5.5.2	Preventivne mere i zdravstvene usluge.....	75
5.5.3	Obuke iz oblasti zdravlja.....	76
5.5.4	Promocija zdravog života.....	76
5.5.5	Mesec mentalnog zdravlja	77
5.6	Employer branding i proces selekcije zaposlenih.....	78
6	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	80
6.1	Uticaji, rizici i šanse	80
6.2	Politika zaštite životne sredine	81
6.3	Lanac snabdevanja.....	81
6.4	Ključni ciljevi u vezi sa zaštitom životne sredine.....	82
6.5	Usaglašenost sa zakonskim propisima	83
7	ANGAŽOVANI GRAĐANIN	89
7.1	Uticaj, rizici i šanse	89
7.2	Projekti i inicijative	90
7.2.1	Inicijative iz oblasti obrazovanja	90
7.2.2	Inicijative iz oblasti kulture	90
7.2.3	Inicijative iz oblasti nauke	91
7.2.4	Inicijative iz oblasti društvene odgovornosti	92
7.2.5	Inicijative iz oblasti sporta	94
7.2.6	Ostale humanitarne aktivnosti.....	95
8	TRANSPARENTNOST I IZVEŠTAVANJE.....	96

LISTA SKRAĆENICA

Skraćenica	Objašnjenje/definicija
AmCham	Američka privredna komora u Srbiji
EU	Evropska unija
ESG rizici	Rizici vezani za zaštitu životne sredine, društvenu odgovornost i savesno korporativno upravljanje
FIC	Foreign Investors Council
GHG emisije	Emisije gasova sa efektom staklene bašte
RBI	Raiffeisen Bank International AG Vienna
RBI grupa	Raiffeisen Bank International bankarska grupa
RBRS grupa	Raiffeisen banka bankarska grupa
RBRS/banka	Raiffeisen banka a.d. Beograd
RFRS	Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
RIRS	Raiffeisen Invest a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima
RLRS	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd
SDG	Sustainable Development Goals
UNEP FI	United Nations Environment Programme Finance Initiative
UNGC	UN Global Compact

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCİ A.D. BEOGRAD

1.1 Delatnost

Raiffeisen banka a.d. Beograd jedna je od vodećih banaka u Srbiji po svim kriterijumima. Svoje poslovanje u Srbiji započela je 2001. godine, kao prva banka na srpskom tržištu u potpuno stranom vlasništvu. Kao univerzalna banka, RBRS pruža sve vrste bankarskih usluga u skladu sa zapadnim standardima, imajući razumevanje za specifičnosti na domaćem bankarskom tržištu. Banka svoje poslovanje razvija u tri važna segmenta: poslovanje sa privredom, poslovanje sa stanovništvom i segment sredstava i investicionog bankarstva. U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, RBRS je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje i polaganje svih vrsta depozita (depozitni poslovi);
- davanje i uzimanje kredita (kreditni poslovi);
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- poslove platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslove sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice;
- poslove za koje je ovlašćena zakonom;
- druge poslove u skladu sa zakonom.
- druge poslove čija je priroda srodna i povezana sa gore nabrojanim poslovima, a u skladu sa odlukom Upravnog odbora.

Takođe, banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Organi upravljanja bankom su: Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svoje centrale i regionalnih centara. Centrala je u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6. Regionalni centri su:

- Regionalni centar Beograd 1 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 3 ekspoziture),
- Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 9 filijala i 8 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom lokalnom filijalom, 12 filijala i 7 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 2 ekspoziture),
- Regionalni centar Jug (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 2 ekspoziture),
- Regionalni centar Sever (sa dve lokalne filijale, 13 filijala i 1 ekspoziturom).

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCII A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.1 Delatnost (nastavak)

Raiffeisen banka a.d. Beograd je dana 01.04.2022. godine stekla 100% vlasništvo u kapitalu Credit Agricole banke Srbija a.d. Novi Sad i CA Leasing d.o.o. Beograd. Statusna promena pripajanja društva CA Leasing d.o.o. Beograd društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd je izvršena 30.09.2022. godine, dok je statusna promena pripajanja Credit Agricole banke Srbija a.d. Novi Sad Raiffeisen bancii a.d. Beograd izvršena 28.04.2023. godine. Ova akvizicija omogućila je Bancii da poveća svoj tržišni udeo, bazu klijenata, adekvatnije uposli sredstva, diversifikuje i optimizuje strukturu kapitala i poveća zarađivačku sposobnost. Takođe, ova statusna promena je omogućila Bancii da uđe i istovremeno dobije značajan udeo u segmentu poslovanja sa poljoprivrednicima. Pored toga, banka je postala lider u finansiranju kredita za automobile.

Na dan 31. decembra 2024. godine banka je imala 2.207 zaposlenih (31. decembar 2023. godine: 2.237 zaposlenih).

1.2 Organizaciona struktura

Organizaciona struktura banke definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kojem se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa.

Utvrđena organizaciona struktura banke obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima, transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje odgovarajućih odluka.

Najznačajniji iskorak u promeni organizacione strukture dogodio se 2019. godine kada je sprovedena transformacija ka adaptivnoj organizaciji, sa najvećim uticajem na poslovnu liniju Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima.

Sve izmene organizacione strukture moraju da budu razmotrene uz učešće Odeljenja za organizaciju, upravljanje procesima i projektima, Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja i Odeljenja za ljudske resurse. Ove organizacione jedinice dužne su da obezbede da organizaciona struktura banke bude u skladu sa svim relevantnim dokumentima i propisima, da bude funkcionalna i svrsishodna.

Organizacione promene zahtevaju odobrenje Izvršnog odbora, a zatim i finalnu saglasnost Upravnog odbora banke, koji je nadležan za utvrđivanje unutrašnje organizacije.

Organizaciona struktura banke prikazana je u Prilogu 1.

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCII A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe

RBRS je matična kompanija Raiffeisen bankarske grupe, koja uključuje, pored banke, i Raiffeisen Future a.d. Beograd, Raiffeisen Invest a.d. Beograd i Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd. Sva ova društva su 100% u vlasništvu banke. Procenat vlasništva i tip kontrole koju banka ima u odnosu na zavisna pravna lica su prikazani u tabeli u nastavku:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	100	Direktno
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd	100	Direktno
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd	100	Direktno

Zavisna društva imaju funkcionalnu odgovornost prema odgovarajućim organizacionim delovima u Banci.

Organizaciona struktura povezanih društava banke je prikazana u Prilogu 1.

Raiffeisen Leasing

Negujući visoke profesionalne standarde svojih osnivača, Raiffeisen Leasing d.o.o. nudi svojim klijentima usluge finansijskog lizinga vozila i opreme, kao i usluge zastupanja u osiguranju, uz kompletan uvid u pogledu strukture i jednostavnosti svih transakcija.

Raiffeisen Leasing je tokom 2024. godine pokazao jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima, što se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilera, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija. Takođe, posebna pažnja usmerena je na konstantno unapređenje procesa sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova. Tokom 2024. Raiffeisen Leasing je nastavio da razvija digitalne alate kako bi omogućio klijentima što jednostavniji i transparentniji proces i unapredio korisničko iskustvo.

Društveno odgovorno ponašanje je princip ugrađen u strategiju poslovanja, budući da Raiffeisen Leasing želi da etički i odgovorno pristupi svim segmentima društva, poslovne zajednice i okoline u kojoj posluje. Pomoć je uvek usmerena ka institucijama i pojedincima kojima je najpotrebnija.

Napori se ulažu u cilju očuvanja zdravog okruženja, tako da se vodi računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada. Pitanje poslovne etike je takođe veoma važno i zato su osnovni principi našeg poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i konstantna briga o klijentima, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije.

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCII A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe (nastavak)

Raiffeisen FUTURE

Raiffeisen Future a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda (dalje u tekstu: DPF) - Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future.

Raiffeisen Future DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 7,10% na godišnjem nivou. U 2024. godini, ostvaren je prinos od 8,17%. Neto imovina fonda na dan 31.12.2024. iznosi 7,3 milijarde dinara.

Raiffeisen Euro Future DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u evro denominovane hartije od vrednosti. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u evro denominovane investicione instrumente, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. U 2024. godini fond je ostvario prinos od 5,88% u evrima. Ostvareni prinos od početka poslovanja fonda na dan 31.12.2024. godine iznosi 2,67% u evrima na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u evro denominovane hartije od vrednosti, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31.12.2024. iznosi 931 milion dinara.

Raiffeisen INVEST

Društvo za upravljanje Raiffeisen INVEST a.d. Beograd je tokom 2024. godine potvrdilo snažnu leadersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji. Krajem 2024. godine vrednost imovine pod upravljanjem društva je uz impresivni porast od preko 54.2% iznosila oko 885 miliona evra, uz tržišno učešće od oko 54% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih fondova u zemlji.

Delatnost Društva za upravljanje je:

- Organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS fondovima)
- Upravljanje alternativnim investicionim fondovima

Fond ulaže široko diversifikovano u obveznice i akcije kompanija i država koje odgovorno posluju.

Fondovi kojima društvo upravlja su sledeći:

- UCITS fond **Raiffeisen CASH - novčani fond** za ulaganje u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite;
- UCITS fond **Raiffeisen EURO CASH - novčani fond**, za ulaganje u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka *denominovane u evrima*;
- UCITS fond **Raiffeisen WORLD** je po tipu **balansirani fond** i prateći UCITS fond master fonda Raiffeisen-Sustainable -MIX (R) (od avgusta 2024. godine), čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda diversifikovanog ulaganja u obveznice i akcije kompanija i država koje odgovorno posluju.
- UCITS fond **Raiffeisen BOND**, organizovan kao prihodni, odnosno obveznički UCITS fond,
- **GRAWE EQUITY GLOBAL 1** i **GRAWE EQUITY GLOBAL 2** - Tokom 2023. godine, Raiffeisen Invest je kao rezultat uspešne poslovne saradnje sa osiguravajućom kompanijom GRAWE osiguranje a.d.o. Beograd organizovalo dva UCITS fonda rasta vrednosti imovine, odnosno akcijska fonda;

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCİ A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe (nastavak)

Raiffeisen INVEST (nastavak)

- **Fond Raiffeisen GREEN**, kao prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji, čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda od ulaganja u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju „ESG“ kriterijume;
- **Raiffeisen ALTERNATIVE** prvi otvoreni alternativni investicioni fond sa javnom ponudom, koji je namenjen alternativnom investiranju izlaganjem **globalnom tržištu akcija (koje uz finansijske kriterijume ispunjavaju i „ESG“ kriterijume)** kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine.

1.4 Akcionarska struktura

RBRS se nalazi 100% u vlasništvu SEE Region Holding GmbH, Beč iz Austrije i članica je Raiffeisen Bank International bankarske grupe, jedne od najvećih bankarskih grupacija u centralnoj i istočnoj Evropi. RBI je vodeća privredna i investiciona banka u Austriji.

Raiffeisen Bank International AG (RBI), svojim matičnim tržištem smatra Austriju, gde je vodeća privredna i investiciona banka, kao i srednju i istočnu Evropu. RBI je banka sa 130 godina dugom tradicijom koja je prisutna 30 godina na tržištu centralne i istočne Evrope. Mreža poslovnica pokriva 11 tržišta širom ovog regiona. Pored toga, grupacija obuhvata brojne druge kompanije pružaoce finansijskih usluga aktivnih u segmentima kao što su lizing, upravljanje sredstvima, kao i pripajanja i akvizicije. U grupaciji imamo 17,9 miliona klijenata. Ukupno oko 42.600 zaposlenih u mreži RBI uslužuje pomenute klijente u oko 1.400 poslovnica, prvenstveno u srednjoj i istočnoj Evropi. Krajem 2024. godine, ukupna aktiva RBI-a iznosila je oko 200 milijardi evra.

Akcije RBI AG listirane su na Bečkoj berzi od 2005. godine. Regionalne Raiffeisen banke drže oko 61,2% deonica RBI-a, dok je ostatak od 38,8% u slobodnoj prodaji.

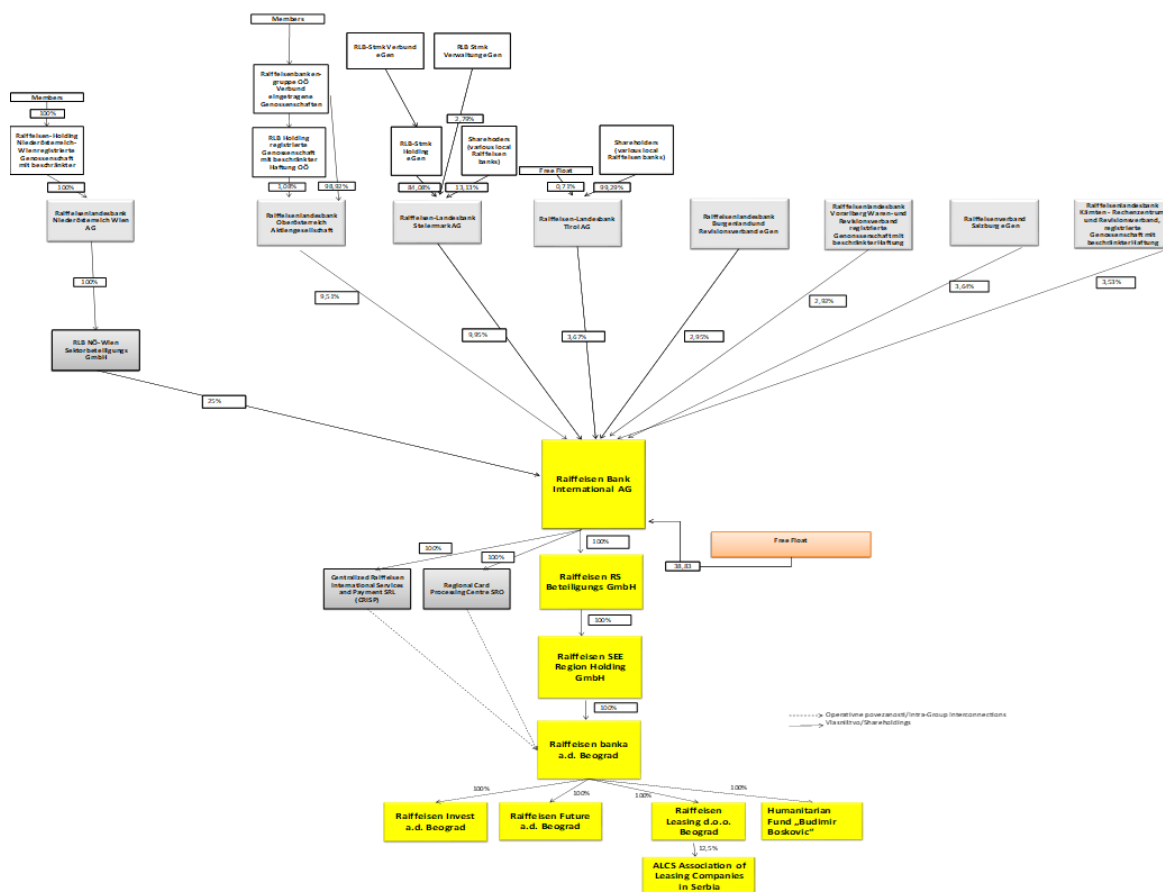
Fokus RBI grupacije je na održivom i ekološkom poslovanju. Upravo u ovoj oblasti je RBI jedna od vodećih bankarskih grupacija u Austriji:

- RBI je prva banka u Austriji koja je potpisala inicijativu UN-principi odgovornog bankarstva (UNEP Finance Initiative "Principles for Responsible Banking") koja predstavlja okvir za održivo poslovanje bankarskog sektora,
- RBI ima odličan rejting za finansijske institucije u oblasti održivog poslovanja za 2024. godinu dodeljen od strane ISS ESG (C+ Prime status), Sustainalytics (nizak rizik) i MSCI ESG (A),

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCII A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.4 Akcionarska struktura (nastavak)

Imajući u vidu da RBI Grupu čini više od 180 entiteta koji se konsoliduju metodom pune konsolidacije, u nastavku je prikazana organizaciona struktura RBI Grupe, s tim da su obuhvaćeni samo oni entiteti-članovi RBI Grupe koji su u vezi sa RBRS po osnovu vlasništva, finansijske ili operativne povezanosti:

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT

2.1 Održivo poslovanje i strategija

2.1.1 Naše razumevanje održivog poslovanja

Održivo poslovanje razumemo kao odgovorno korporativno delovanje s ciljem postizanja dugoročnih, ekonomski pozitivnih rezultata uzimajući u obzir ključne društvene i ekološke aspekte. Ovo shvatanje duboko je ukorenjeno u osnovnim vrednostima Raiffeisen banke.

Finansijski uspeh povezujemo sa društvenom odgovornošću, uz integrisanje održivosti kao neizostavnog dela našeg poslovanja, koju praktikujemo kao integralnu odgovornost liderstva na tržištu, uzimajući u obzir sve ključne aspekte održivosti u našim poslovnim aktivnostima.

Posvećeni smo usklađivanju naših poslovnih struktura i procesa s ovim stavom. Kroz naša tri strateška područja odgovornosti u pogledu održivog poslovanja – „odgovorni bankar“, „fer partner“ i „angažovani građanin“ - koja su usko povezana s našim poslovnim aktivnostima, trudimo se da profesionalno i efikasno primenjujemo naše vrednosti i kompetencije u cilju podrške održivom razvoju, kako u našoj kompaniji tako i u društvu.

Fokusirani smo na oblasti i aktivnosti koje imaju značajan uticaj na ekonomiju, životnu sredinu i ljude, uključujući pitanje ljudskih prava. To zahteva od nas kontinuirano uvećanje pozitivnih uticaja naših poslovnih aktivnosti, uz istovremeno smanjenje negativnih aspekata i razvoj načina za njihovo merenje i proveru. Na taj način težimo povećanju dugoročne vrednosti naše kompanije, uz istovremeno aktivan doprinos održivom razvoju društva.

Održivo poslovanje je sastavni deo naše poslovne strategije. Za nas je imperativ ESG strategija koja postiže realan uticaj, zasnovana na zakonskom okviru, očekivanjima supervizora ili zahtevima investitora, klijenata i društvene zajednice. Klijenti sve više traže održive proizvode i usluge. Zaposleni zahtevaju sve više od kompanija i biraju radno mesto ne samo na bazi ključnih vrednosti kompanije, već i na bazi stvarnog uticaja i rezultata. Država ima aktivnu ulogu u nadzoru tržišta kroz podsticaje, sankcije i regulativu.

Kao deo RBI grupe, naša strategija održivog poslovanja usklađena je sa strategijom održivog poslovanja RBI grupe. Na nivou RBI grupe, SGD, Pariski sporazum i druge EU inicijative predstavljaju ključne faktore za ubrzavanje ESG inicijativa. Akcioni plan EU za održivo finansiranje (EU Sustainable Finance Action Plan) definiše ciljeve za tri široke oblasti:

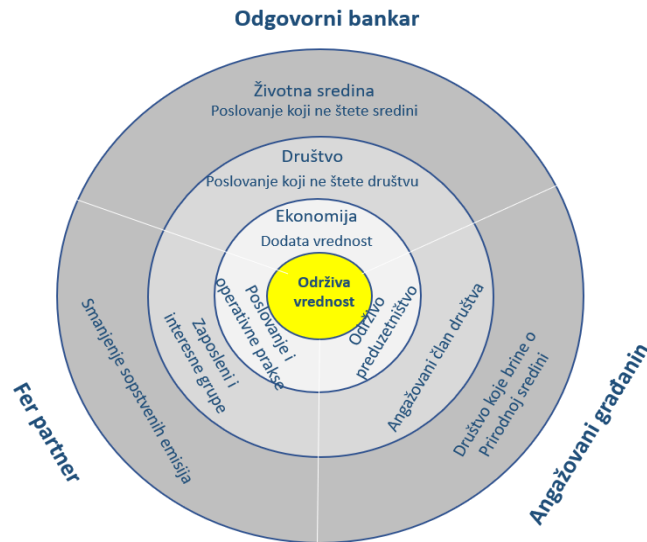
- Preorijentisanje tokova kapitala ka održivoj ekonomiji,
- Uključivanje održivosti u upravljanje rizicima, i
- Uvećanje transparentnosti i dugoročna orijentisanost.

U trenutku kada je održivo poslovanje u fokusu međunarodne zajednice, EU će nastaviti sa usvajanjem progresivnih standarda i uticanjem na globalnu ESG agendu. Ovaj trend ima značajne implikacije, posebno na finansijske institucije, a samim tim i na sve članice RBI grupe i njihove poslovne modele, uključujući Raiffeisen banku u Srbiji.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.2 Naša strategija održivog poslovanja

Naš pristup održivom razvoju poslovanja i celokupnog društva

Posvećenost promovisanju prakse odgovornog ponašanja i održivog poslovanja mogu se uvrstiti među najvažnije postulate rada banke.

Naša strategija održivog poslovanja može da se izrazi na sledeći način „Kreiramo održivu vrednost“. Ova strategija se sastoji od tri strategijske oblasti delovanja: *odgovorni bankar, fer partner i angažovani korporativni građanin* (od kojih svaka afektuje tri ključne oblasti održivosti: ekonomiju, životnu sredinu i društvo), kao i devet ključnih oblasti delovanja na koje fokusiramo naše održivo rukovođenje. U cilju sistematskog pristupa ovim ključnim oblastima, koje su takođe od velike važnosti za naše interesne grupe, nastojimo da kontinuirano unapređujemo našu održivu strategiju poslovanja.

Pri identifikovanju ključnih oblasti delovanja, oslanjamo se na naše ciljeve, kao i ciljeve naših interesnih grupa, što uključuje zaposlene, klijente, akcionare i dobavljače, kao i nevladine organizacije i veliki broj drugih interesnih grupa.

U cilju prioritizacije ključnih oblasti delovanja, kao i u cilju prilagođavanja naše održive strategije, poklanjamo veliku pažnju održavanju dijaloga sa našim interesnim grupama.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.2 Naša strategija održivog poslovanja (nastavak)

Ključne oblasti delovanja naše održive strategije			
Matrica održivosti	Ekonomija	Društvo	Životna sredina
Odgovorni bankar	Kreiranje vrednosti	Društvena odgovornost za proizvode	Ekološka odgovornost za proizvode
	Uspešno poslovanje kroz odgovorno rukovođenje i poslovne strategije, održiva odgovornost u ekonomiji i integrisanje održivog poslovanja u ključne poslovne aktivnosti	Društvena odgovornost za naše proizvode i usluge uz uzimanje u obzir interesa klijenata, uzimanje u obzir socijalnih aspekata u odobravanju kredita i finansijskih usluga, zaštite korisničkih podataka i obezbeđivanju pouzdanih informacija	Ekološka odgovornost za naše proizvode i usluge putem garantovanja usaglašenosti sa zakonskim propisima iz ove oblasti i uzimanja u obzir priznatih međunarodnih konvencija, kao i uzimanje u obzir uticaja na životnu sredinu kod projektnog finansiranja i finansijskih proizvoda
Fer partner	Fer poslovna praksa i operativno poslovanje	Zaposleni i interesne grupe	In-house ekologija
	Pravičnost i transparentnost prema zaposlenima, klijentima i akcionarima kroz ponašanje za primer u oblastima uticaja kao atraktivan poslodavac; kroz transparentno izveštavanje, kao i kroz izbegavanje korupcije i prevarnih radnji	Kontinuirano uključivanje interesnih grupa kao dela razvoja održive kompanije putem jačanja saradnje u cilju minimiziranja poslovnih rizika i omogućavanje korišćenja poslovnih šansi	Odgovoran pristup resursima i životnoj sredini putem smanjenja uticaja na životnu sredinu i putem implementiranja selektovanih mera u cilju postizanja ciljnih vrednosti u vezi sa klimom
Angažovani građanin	Održivi preduzetnik	Aktivno civilno društvo	Društvo koje je „environmental-friendly“
	Posvećenost održivom preduzetništvu i preduzeću i kreiranju vrednosti kroz pomoć u uspostavljanju okvira za održivo finansiranje, kao i direktna i indirektna podrška za kompaniju i socijalno odgovorne inicijative	Posvećenost održivom civilnom društvu i održiva politička saradnja kroz promovisanje društvenog interesa i poznavanje finansijskih tema i volontiranja	Rad za životnu sredinu i klimu kroz zaštitu klime, zaštitu diversifikacije živih vrsta i zaštitu različitih eko-sistema funkcija i usluga

Najznačajnija prednost banke je u njenim ključnim poslovnim aktivnostima, pre svega u odobravanju kredita i investiranju sredstava. U svim poslovnim oblastima i za sve proizvode, banka poklanja najveću moguću pažnju da strukturiра svoje poslovne aktivnosti i poslovne odnose na principu dugoročne održivosti, u cilju izbegavanja ESG rizika i korišćenja prednosti koje proističu iz zaštite životne sredine i društvenih standarda. Poverenje i pouzdanost su uvek bili deo ključnih principa banke.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Banke – misija i vizija

Vizija banke je da postanemo najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge. Banka jasno pokazuje da želi da bude više od samo banke za svoje klijente. Korporativna kultura banke je takva da je posvećena pružanju usluga najvišeg kvaliteta, uvek nastojeći da nadmaši očekivanja klijenata u pogledu kvaliteta usluga.

U cilju realizacije ove vizije, misija banke je definisana na sledeći način: Transformišemo kontinuirane inovacije u superiorno korisničko iskustvo:

- Klijenti: Konstantno težimo da unapredimo korisničko iskustvo i omogućimo klijentima da postignu više u svom životu i poslu;
- Zaposleni: Cenimo stručnost i kreiramo radno okruženje koje promoviše saradnju, kreativnost i preduzetnički duh (proaktivnost);
- Akcionari: Imamo cilj da generišemo značajnu i stabilnu zaradu akcionarima;
- Javnost: Ponašamo se socijalno odgovorno, podstičući dugoročno kreiranje zdravog okruženja za ljude i posao na našem tržištu.

Na ovaj način definisana misija je neposredno povezana sa obećanjem društvu da će Banka delovati na društveno odgovoran način, doprinoseći dugoročnom blagostanju stanovništva i poslovnih entiteta na našem tržištu, što je u skladu sa našom održivom strategijom, čiji je cilj generisanje održive vrednosti.

Banku odlikuju sledeće karakteristike:

- Ugledna univerzalna banka koja zauzima jednu od vodećih pozicija tokom 20 godina njenog poslovanja na tržištu Republike Srbije;
- Tržišni lider u kreiranju superiornog korisničkog iskustva i implementacijama digitalnih inovacija. RBRS je pionir u bankarskom sektoru, koji kontinuirano radi na uvođenju inovacija i modernizaciji poslovanja;
- Održiva banka sa zdravim finansijskim performansama i održivim poslovanjem koje je u potpunosti u skladu sa regulatornim zahtevima;
- U 2023. godini, RBRS je uspešno završila integraciju RBA banke a.d. Novi Sad, kao i stabilizaciju i optimizaciju mreže;
- U junu 2024. godine, RBRS je emitovala dugoročne dinarske MREL obveznice u vrednosti od EUR 51.2 mio, čiji su kupci najvećim delom međunarodne finansijske institucije;
- Odgovorna banka koja brine o internim i eksternim interesnim grupama, lokalnoj zajednici i životnoj sredini.

Ključne vrednosti Banke su definisane kao što sledi:

- Saradnja: Radimo zajedno. Ako međusobno sarađujemo, razgovaramo jedni sa drugima, slušamo i podržavamo jedni druge, možemo da postignemo mnogo više. Stvaramo okruženje uzajamnog razumevanja, poštovanja i poverenja. Ohrabrujemo raznolikost. Sarađujući sa našim kolegama, našim partnerima i našim klijentima, ostvarujemo više nego kao pojedinci;

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Banke – misija i vizija (nastavak)

- Učenje: Želimo da učimo. Učenje znači lični napredak. Učimo iz iskustva, kroz obrazovanje i deljenje saznanja. Eksperimentisanje i primena novih znanja može da podrazumeva i neuspeh, ali neuspeh može da bude veliki učitelj ako iz njega učimo. Radoznalost i učenje nam omogućavaju inovacije;
- Proaktivnost: Mi smo proaktivni. S verom gledamo u budućnost pred nama. Iniciramo promene. Usmereni smo na ono što je moguće pre nego na nemoguće. Neodlučnost zamenjujemo odlučnošću. Akcija umesto reakcije. Hrabrošću i odlučnošću možemo da napravimo razliku. Čak i mali svakodnevni napredak dovodi do velikih rezultata;
- Odgovornost: Ponašamo se odgovorno. Ako svako od nas preuzme odgovornost, možemo mnogo da promenimo. Pojedinačno i zajedno, stojimo iza svojih odluka. Odgovorni smo za rezultate svog rada. Uvek razmišljamo o posledicama našeg delanja. Odgovorni smo članovi društva i gradimo održiv posao.

2.1.4 Strategijska mapa

U nastavku je prikazana strategijska mapa RBI grupe, koja je polazna tačka za definisanje strategije Banke:

Sve članice RBI grupe, uključujući RBRS, posvećene su održivom razvoju. Naš cilj je da ESG aktivnosti i poslovi postanu ključni deo našeg poslovnog razvoja, ostvarujući merljiv uticaj uz istovremenu usklađenost sa zakonskim propisima. Upravljanje poslovnim aktivnostima usklađeno je sa principima odgovornog bankarstva, koji pokrivaju uticaj poslovnih aktivnosti, postavljanje ciljeva, korporativno upravljanje, kulturu, uključivanje interesnih grupa, transparentnost, kao i klijente i korisnike usluga. Namera nam je da podržimo naše klijente u njihovoj tranziciji ka održivom poslovanju, sa posebnim naglaskom na klimu i životno okruženje.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.4 Strategijska mapa (nastavak)

Strategijska mapa razvijena je s ciljem da se strategija sprovede u akciju. Namera je da funkcioniše kao standardizovani instrument za RBI i članice RBI grupe, kao i kao orijentir za sve zaposlene. Ciljevi koji proizilaze iz mape primenjuju se kroz sve hijerarhijske nivoe u Banci – od Izvršnog odbora do pojedinačnih zaposlenih. Ovi ciljevi uključeni su u ciljeve članova Izvršnog odbora, koji se obelodanjuju na godišnjem nivou u izveštaju o beneficijama RBI grupe. Faktori zaštite životne sredine i rizici uzeti su u obzir kroz postavljanje godišnjih ciljeva za relevantne poslovne segmente i uključeni su u evaluaciju ostvarenja. Evaluacija ostvarenja uzima u obzir risk-senzitivne kriterijume, kao i odgovarajuće finansijske, nefinansijske, kvalitativne i kvantitativne kriterijume. Pored strateških ciljeva, usklađenosti sa principima za upravljanje rizicima i zahtevima vezanim za korporativno upravljanje, kvalitativni kriterijumi takođe se odnose na socijalnu odgovornost kompanije, faktore zaštite životne sredine, kao i ciljeve u vezi sa zaposlenima. Postoji jasan fokus na percepciju banke kao socijalno odgovorne institucije, koja se ponaša kao stabilna i socijalno odgovorna banka, pružajući klijentima potrebne savetodavne usluge.

Klimatska strategija i strategija za zaštitu životne sredine (za finansiranje i ostale održive proizvode i usluge)

RBRS se po pitanju klimatske strategije oslanja na strategiju poslovanja u oblasti klime i životne sredine RBI Grupe, koja ima za cilj postepeno uvođenje kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma u poslovne procese. Ovim se omogućava prioritizacija alokacije resursa na nivou portfolija i smanjenje interakcije sa kompanijama koje ne ispunjavaju klimatske i ekološke kriterijume i/ili ekonomska očekivanja, ili koje ne slede nikakvu tranzicionu putanju.

Cilj strategije je da podržimo naše klijente u njihovoj klimatskoj i ekološkoj tranziciji. Klijente podstičemo da ciljano rade na poboljšanju svojih klimatskih i ekoloških performansi, pružajući im opsežno ESG znanje i praktične i inovativne održive finansijske proizvode i usluge, čime doprinosimo povećanju učešća klimatski prihvatljivih transakcija.

Strategija je tako definisana da je podložna redovnim pregledima, kada razmatramo ne samo najnovija naučna dostignuća i ažurirane ESG pokazatelje iz naših portfolija, već i napredak u transformaciji samih klijenata. Pošto naši klijenti i zainteresovane strane pripadaju različitim poslovnim sektorima, elementi strategije ne mogu biti jednako primenjeni na sve sektore, a neki njeni elementi mogu biti prilagođeni odgovarajućem sektoru ili tržištu.

Unapređivanje tranzicije, u cilju davanja kredibilnog doprinosa klimatskoj i ekološkoj transformaciji ka održivom finansiranju, zasniva se na stručnom znanju i ESG upravljanju, uz naglašen značaj razvijanja, održavanja i deljenja stručnog znanja. Strategijom je naglašena bančina posvećenost povećanju investicija u područjima koja imaju pozitivan uticaj na životnu sredinu i društvo u kojem posluje.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.4 Strategijska mapa (nastavak)

Društveni aspekti u ključnim poslovnim aktivnostima

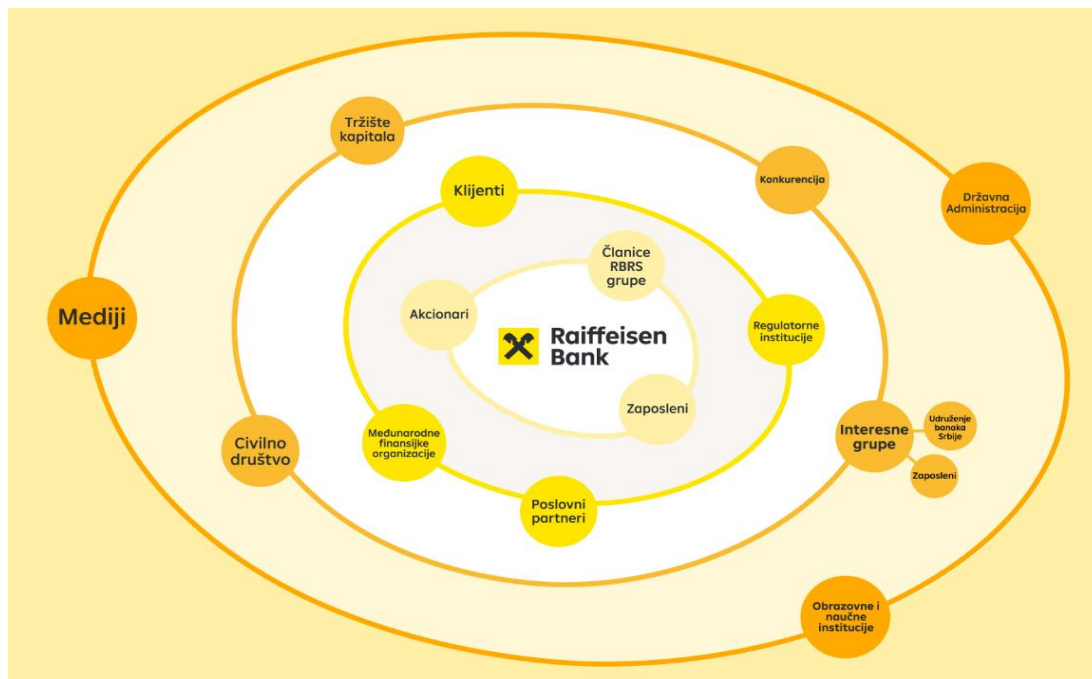
Uzimanje u obzir društvenih aspekata u osnovnom poslovanju, poznavanje i uključivanje društvenih potreba klijenata i krajnjih korisnika su za banku od velikog značaja. Odgovorne prodajne i marketing prakse nisu samo pažljivo sprovedene, već su deo pristupa banke zainteresovanim stranama za fer poslovne i prodajne prakse. Sigurnost i zaštita podataka klijenata i podataka uopšte su sastavni deo bankarskih poslova i predstavljaju prioritet za banku. Takođe se trudimo da omogućimo svim grupama ljudi pristup bankarskim proizvodima, što podrazumeva prepoznavanje i uzimanje u obzir potreba ugroženih grupa.

2.2 Uključivanje interesnih grupa

2.2.1 Naše interesne grupe

Naše poslovne aktivnosti utiču na interese različitih interesnih grupa i pojedinaca u Srbiji, a u određenom stepenu i u drugim zemljama.

Banka definiše svoje interesne grupe kao ljude ili grupe ljudi koji imaju legitiman interes u kompaniji kroz svoje direktne ili indirektne poslovne aktivnosti. Interesne grupe su stoga prvenstveno zaposleni, klijenti, vlasnici, podređena i povezana pravna lica, kao i poslovni partneri. Postoji i nekoliko drugih grupa stejkholdera sa redovnim međusobnim odnosima.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.2 Uključivanje interesnih grupa (nastavak)

2.2.2 Naš pristup interesnim grupama kao fer partnera i odgovornog bankara

Raiffeisen banka je fer partner kako sa aspekta poslovanja, tako i sa aspekta održivosti za dijalog sa svim interesnim grupama. U ovoj ulozi komuniciramo otvoreno i sa respektom sa zaposlenima (videti više u poglavlju Fer partner – zaposleni), klijentima, poslovnim partnerima, akcionarima i drugim interesnim grupama. Takođe, smatramo da je zaštita životne sredine i klime deo naše društvene odgovornosti i vidimo sebe kao fer partnera za životnu sredinu i društvo (videti više poglavlja Odgovorni bankar i Zaštita životne sredine).

2.2.3 Fer poslovanje i poslovna praksa

Pridajemo veliki značaj fer poslovanju i poslovnoj praksi. Poverenje i pouzdanost su uvek bili među osnovnim principima banke, što uključuje pravičnost i transparentnost prema zaposlenima, klijentima i akcionarima. Jednako važno za nas je i uzorno ponašanje u našoj sferi uticaja. U našim Pravilima ponašanja jasno smo naveli da u našoj orijentisanosti na profit ne sme biti kršenja zakona ili internih propisa. Ne ulazimo u poslove koji se ne mogu odvijati na bazi takvih principa i takve poslovne prakse.

Raiffeisen banka se zalaže za fer konkurenciju i odgovoran marketing. Osećamo obavezu da razvijamo kulturu baziranu na izvanrednosti usluga, kojom nastojimo da prevaziđemo očekivanja naših klijenata gde god je to moguće. Obezbeđujemo da se preporuke daju na pošten i fer način i da su klijenti adekvatno informisani o rizicima. Lažno ili obmanjujuće oglašavanje je nešto što smatramo neprihvatljivim.

Preduslov u našoj poslovnoj i operativnoj praksi je pošteno, etičko i zakonski usklađeno ponašanje svih zaposlenih.

2.2.4 Transparentnost i obelodanjivanje

Transparentno korporativno upravljanje je izuzetno važno za banku jer služi za izgradnju i održavanje poverenja i razumevanja interesnih grupa. To je preduslov za rad naše bankarske grupe i ključni princip u implementaciji modernog korporativnog upravljanja.

Transparentnost, tj. obelodanjivanje merljivih ciljeva i izveštavanje o preduzetim aktivnostima i uspehu u ispunjavanju definisanih ciljeva, naš je sveobuhvatni centralni vodeći princip. Izveštavanje o poslovnim aktivnostima i održivosti sprovodi se transparentno i sveobuhvatno na osnovu opšteprihvaćenih međunarodnih standarda.

2.2.5 Sveobuhvatno uključivanje interesnih grupa

Naše poslovne aktivnosti utiču na interese širokog spektra zainteresovanih grupa i pojedinaca. Prepoznamo da smo u mogućnosti da vodimo našu kompaniju na održiv način samo ako se uključimo u otvoren i konstruktivan dijalog sa našim interesnim grupama i da tražimo i pronalazimo prihvatljiva rešenja, čak i u vezi sa kontraverznim pitanjima. Stoga negujemo i promovišemo konstruktivnu razmenu sa našim interesnim grupama. Nastojimo da identifikujemo potrebe naših ključnih interesnih grupa i da delujemo u okviru naših ovlašćenja. Blisko sarađujemo sa našim akcionarima i vidimo ih i kao partnere u dijalogu i kao savetnike. Jedan od četiri ključna stuba misije banke je: Naš cilj je da generišemo stabilnu i održivu vrednost kompanije za naše akcionare. Identifikujemo i procenjujemo relevantna i osetljiva pitanja kroz redovni dijalog sa interesnim grupama. Koristimo različite oblike komunikacije sa našim interesnim grupama kako bi procenili relevantnost tema održivosti, i kako bi koristili te rezultati za dalji razvoj upravljanja održivošću. Banka takođe igra aktivnu ulogu u različitim nacionalnim i međunarodnim forumima.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.2 Uključivanje interesnih grupa (nastavak)

2.2.5 Sveobuhvatno uključivanje interesnih grupa (nastavak)

Da bismo osigurali uključivanje naših interesnih grupa, učestvujemo u različitim oblicima dijaloga, uključujući Internet, intranet, blogove, radionice, događaje, ankete, razgovore sa stručnjacima, treninge i obuke i učešće u lokalnim, nacionalnim i međunarodnim diskusijama i inicijativama za održivost. One su dopunjene različitim publikacijama, kao što su one koje objavljuju Raiffeisen Research-a. Dijalog sa klijentima takođe postaje sve važniji.

Sledeća tabela o dijalogu sa interesnim grupama daje sveobuhvatan pregled različitih formi dijaloga koji se koriste u različitim oblastima kompanije. Posebno se fokusiramo na ključne teme u kojima RBRS ima najveći uticaj na životnu sredinu i društvo. Fokus je na klimatskim promenama i prilagođavanju, cirkularnoj ekonomiji, biodiverzitetu, finansijskoj inkluziji i ljudskim pravima.

FORMAT KOMUNIKACIJE	SADRŽAJ	UČESTALOST
RBI grupa		
Sastanci (virtuelni ili fizički)	Zajednički rad na bržoj implementaciji ESG principa u redovnom poslovanju	redovni i ad hoc
Stručni skupovi i radionice	Rad na bržoj implementaciji ESG principa u redovnom poslovanju	redovni i ad hoc
Dijalog	Upravni odbor vodi dijalog o aktuelnim temama (npr. "fit&proper") i drugim bilateralnim sastancima. Raiffeisen Inicijativa za održivost pod vođstvom austrijske Raiffeisen asocijacije (Österreichischer Raiffeisenverband) sa ciljem razmene najboljih praksi i zajedničkih projekata. Saradnja sa "Raiffeisen Campus" na ESG temama i treninzima	redovni i ad hoc
Akcionari/Upravni odbor		
Godišnja Skupština akcionara	Zvanični izveštaji o finansijskom i nefinansijskom poslovanju	godišnje
	Izveštaji o poslovanju koji se prezentuju na sastancima Upravnog odbora	redovni
Dijalog	Sastanci Upravnog odbora	kvartalni
Zaposleni		
Intranet objave	Edukativne i informativne objave o različitim temama, kao i pozivi za volonterske aktivnosti	ad hoc
Email komunikacija	Deljenje informacija o ESG temama, ESG aktivnostima i značajnim dostignućima u ovoj oblasti	ad hoc
Sastanci	Zajednički rad na bržoj implementaciji ESG principa u redovnom poslovanju	redovni i ad hoc
Obuke i treninzi	Povećanje svesti i znanja o principima i ciljevima održivog razvoja	redovni i ad hoc
Radionice	Sticanju znanja o najboljim praksama iz grupe u cilju njihove implementacije na lokalnom nivou	ad hoc

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.2 Uključivanje interesnih grupa (nastavak)

2.2.5 Sveobuhvatno uključivanje interesnih grupa (nastavak)

FORMAT KOMUNIKACIJE	SADRŽAJ	UČESTALOST
RBI grupa		
Klijenti i drugi eksterni stejkholderi (društvena i poslovna zajednica, mediji, državne institucije i osetljive kategorije društva)		
Vebsajt i zvanični nalozi banke na društvenim mrežama, pismena i usmena komunikacija	Objave o novinama u ponudi banke, edukativni sadržaj sa ciljem povećanja finansijske pismenosti i informativni sadržaj u cilju podizanja svesti o ESG principima	ad hoc
	Filijale, dopisi/CRM komunikacija i lični kontakt predstavnika banke i klijenata za obaveštenja o novinama	ad hoc
Izveštavanje	Zvanični izveštaji o finansijskom i nefinansijskom poslovanju za državne regulatore	Godišnji
	Godišnji izveštaj o poslovanju banke za klijente i druge eksterne stejkholdere	Godišnji
Raiffeisen Research usluge	Ekonomski izveštaj sa makroekonomskim pogledom	kvartalni
ESG događaji i aktivnosti	Događaji za klijente	ad hoc
Stručni skupovi i radionice	Radionice i predavanja za klijente i relevantne strukovne skupove	ad hoc

2.3 ESG korporativno upravljanje

2.3.1 ESG organizaciona struktura

Održivo poslovanje je na sledeći način inkorporirano u organizacionu strukturu banke:

Izvršni odbor i Upravni odbor

Izvršni odbor je najviši organ odlučivanja za ESG strategije i politike, kao i za preuzimanje obaveza u pogledu ESG relevantnih inicijativa. Svaki član Izvršnog odbora je odgovoran za implementaciju održive strategije koja se odnosi na njegovu oblast odgovornosti, kao i integrisanje ove strategije u proces upravljanja učinkom (performance management). Strategija treba da se reflektuje u ESG politikama i ciljevima za relevantne organizacione celine u nadležnosti relevantnog člana Izvršnog odbora.

Imajući u vidu da je Nefinansijski izveštaj deo godišnjeg Izveštaja o poslovanju, Izvršni odbor je zakonski odgovoran za sastavljanje ovog izveštaja i njegovo dostavljanje na razmatranje od strane Upravnog odbora, dok je Upravni odbor odgovoran za usvajanje ovog izveštavanja i njegovo dostavljanje na usvajanje Skupštini akcionara. Izvršni odbor je odgovoran da se Nefinansijski izveštaj, kao deo godišnjeg Izveštaja o poslovanju dostavi Narodnoj banci Srbije, kao i Agenciji za privredne registre.

Upravni odbor i Izvršni odbor banke imaju obavezu da razviju nove i prošire postojeće kompetencije iz oblasti održivog poslovanja i da razumeju kako ESG faktori utiču na održivo poslovanje banke, a posebno kako utiču na rizike i tržišne mogućnosti. U okviru RBI grupe, pa tako i u RBRS-u, omogućena je kontinuirana obuka članova Izvršnog i Upravnog odbora u vezi sa ESG temama, kao i klimatskim rizicima i rizicima koji proističu iz zaštite životne sredine.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.3 ESG korporativno upravljanje (nastavak)

2.3.1 ESG organizaciona struktura (nastavak)

Sustainability Officer

Sustainability Officer ima odgovornost za formiranje i realizaciju ESG strategije banke, kao i koordinaciju sprovođenja ESG inicijativa na nivou banke i pružanje podrške svim segmentima u cilju podsticanja razvoja i usklađivanja poslovanja sa ESG principima. Dodatno, Sustainability Officer ima odgovornost za interno i eksterno izveštavanje o nefinansijskom delu poslovanja, sustainability izveštaje, kao i komunikacijsku podršku ESG inicijativama svih sektora na nivou banke.

Sustainability Team

Sustainability Team ima nadležnost za sprovođenje ESG strategije i inicijativa banke u skladu sa lokalnim propisima i RBI ESG strategijom, kao i za pravovremeno deljenje najboljih lokalnih praksi i iskustava na nivou banke, interno podizanje svesti i pružanje podrške za definisanje i implementaciju ESG strategije.

ESG ambasadori/Sustainable Finance ambasadori

ESG ambasadori/Sustainable Finance ambasadori su imenovani zaposleni iz relevantnih poslovnih oblasti, koji ispred svojih segmenata učestvuju u radu Sustainability Team-a, predlažu inicijative i pomažu njihovu realizaciju u okviru svojih segmenata. Aktivno učestvuju u radu timova sa relevantnim funkcijama iz RBI i drugih banaka članica RBI grupacije u cilju podizanja svesti, učenja i deljenja najboljih praksi i implementaciji zajedničkih inicijativa u oblasti ESG-a. Najbolje grupne prakse se uvode u sistem poslovanja banke.

Tim za održivi razvoj (Sustainability task force tim)

Sustainability Task Force se sastoji od definisanih članova, najmanje senior nivoa, koje imenuje svaki od relevantnih poslovnih segmenata navedenih u ESG proceduri kao segmenti čiji su predstavnici članovi Sustainability Team-a. ESG ambasadori automatski postaju članovi Sustainability Task Force tima.

Uspostavljaju se redovni sastanci Sustainability Task Force tima, najmanje jednom kvartalno, koje saziva Sustainability Officer, koji ujedno koordinira njihovo vođenje, sastavlja zapisnik i izveštava relevantne zainteresovane strane.

Na redovnim sastancima se razmatraju, dogovaraju, iniciraju i prati realizacija ESG aktivnosti i inicijativa banke.

Članovi IO su stalni članovi Sustainability Task Force tima koji se uključuju u operativni deo po potrebi.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.3 ESG korporativno upravljanje (nastavak)

2.3.1 ESG organizaciona struktura (nastavak)

Sledeći poslovni segmenti su uključeni u rad Sustainability task force tima:

- Marketing and Customer Growth Division
- Human Resources Department
- Facility Management and General Administration Department/Central Operations and General Services Division
- Compliance Department
- Corporate Credit Departments/Corporate Credit Division
- Controlling & Accounting Departments/Finance Division
- Product Management Chapter/Digital Banking and Products Division
- Corporate Credit Risk Management Department/Risk Division
- ALM & Funding Department & Investment Banking Department/Treasury & Investment Banking Division
- Quality & Branch Service Department/Retail Sales Division
- Central Procurement and Cost Management Department

Svaki od navedenih biznis segmenata nadležan je za zadatke koji spadaju u domen ESG-a u konkretnoj oblasti u njihovoj nadležnosti: realizacija inicijativa, izveštavanje interno i u okviru grupacije, prikupljanje, obrada i unos relevantnih podataka u RBI ESG Cockpit bazu.

Svaki segment zastupljen je sa najmanje dvoje zaposlenih/predstavnika odeljenja/sektora (kako bi se obezbedila zamena u slučaju odsustva jednog od zaposlenih).

Marketing and Customer Growth Division (odnosno Sustainability Specialist) nadležan je za koordinaciju i nadzor unosa podataka u relevantne baze. Takođe, eksterno izveštavanje i obaveštavanje šire javnosti o ESG inicijativama banke u nadležnosti je isključivo Marketing and Customer Growth Division-a, koje to čini u saradnji sa kompetentnim službama za konkretnu oblast, i uz saglasnost predsednika IO banke.

U nastavku su detaljnije navedene nadležnosti pojedinih organizacionih delova uključenih u rad Sustainability task force tima.

Usklađenost poslovanja

Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja je odgovorno za širok spektar aktivnosti iz oblasti ESG poslovanja. Zajedno sa drugim odgovornim organizacionim delovima uključenim u praćenje usaglašenosti sa važećim propisima i standardima iz oblasti održivog poslovanja, ovaj Sektor ima zadatak da prati zakonske i regulatorne zahteve, da daje preporuke u vezi promena korporativne politike, davanje stručnih mišljenja o sektorskim politikama, preporučivanje pratećih mera i razmatranje ponude proizvoda iz oblasti održivog finansiranja, kao što su "zeleni" proizvodi. Navedeni segmenti su prikazani u opštem smislu u okviru Code of Conduct-a grupe. Zadaci i odgovornosti Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja takođe obuhvataju ublažavanje rizika vezanih za „greenwashing“ i sukob interesa.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.3 ESG korporativno upravljanje (nastavak)

2.3.1 ESG organizaciona struktura (nastavak)

Upravljanje rizicima

Organizacioni delovi koji su u nadležnosti CRO-a imaju izuzetno važnu ulogu u implementaciji ESG strategije i upravljanju rizicima koji se odnose na ESG faktore. Ovi organizacioni delovi su odgovorni za upravljanje svim rizicima u Banci. Kao takvi, identifikuju i upravljaju rizikom na nivou portfolija, definišu apetit za rizikom i definišu limite.

Corporate Credit Risk Management Department, kao deo Sustainability task force tima, ima važnu ulogu u proceni rizika povezanih sa ESG oblastima, a najvažnije oblasti delovanja su:

- Implementacija i razvoj ESG Risk-a u oblasti non-retaila, a na osnovu podrške i internih procedura RBI-a, kao matične kompanije (redovne obuke od strane centrale, ekspertiza...);
- Razmena znanja vezanog za ESG teme sa ostalim organizacionim delovima u Risk Board oblasti i drugim zainteresovanim stranama u okviru, ali i izvan banke;
- Učešće u sastavljanju ESG upitnika, u saradnji sa Corporate Credit Division-om i Corporate Sales-om, a koje popunjavaju klijenti;
- Definisanje internih procedura i strategija sa svim relevantnim biznis segmentima banke.

Ostale ESG teme (npr. operacionalizacija kontrolnih mera, izveštavanje i sl.) su u nadležnosti relevantnih organizacionih delova zaduženih za upravljanje rizicima.

Sektor finansija

Sektor finansija ima ključnu ulogu u izveštavanju o održivom finansiranju i obezbeđuje efikasnu kontrolu, praćenje, prikupljanje podataka, budžetiranje i izveštavanje. U ovom kontekstu, Sektor finansija obezbeđuje strateško upravljanje i kontrolu, kako bi se omogućilo ESG izveštavanje u skladu sa ciljevima banke. Sektor finansija definiše izveštajni okvir koji omogućava promovisanje principa finansiranja održivog poslovanja i praćenja napretka u postizanju ciljeva održivog poslovanja, kao i identifikovanje potencijala za razvoj i unapređenje.

U cilju prikupljanja relevantnih informacija, Sektor finansija sarađuje sa poslovnim segmentima u banci, kao i sa organizacionim delovima koji su podrška procesu kao što su Informacione tehnologije i organizacioni delovi u čijoj je nadležnosti kreditna administracija.

Sektor finansija je odgovoran za obezbeđivanje izveštajne infrastrukture i za uključivanje parametara vezanih za održivo poslovanje u budžetski proces. Sektor finansija je odgovoran za objedinjavanje planskih veličina vezanih za održivo poslovanje u okviru procesa sastavljanja budžeta za naredni trogodišnji ciklus. Planske veličine su definisane na nivou pojedinačnih bančnih poslovnih segmenata i proizvoda. U toku tekuće godine Sektor finansija analizira ispunjenje budžetskih ciljeva i koordinira njihovo revidiranje preko dostavljanja kvartalnih revizija godišnjeg budžeta.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I ESG MANADŽMENT (nastavak)

2.3 ESG korporativno upravljanje (nastavak)

2.3.1 ESG organizaciona struktura (nastavak)

Interna revizija

Interna revizija je stalna organizaciona jedinica u okviru banke koja obavlja svoje poslove tokom cele godine u skladu sa standardima revizije koji važe u celoj RBI Grupi. Interna revizija banke je relevantna funkcija revizije za banku i njena podređena društva. Generalno, interna revizija banke koristi pristup zasnovan na riziku u procesu definisanja delokruga i obima svojih revizijskih aktivnosti.

Interna revizija je nezavisna u planiranju i izvršenju revizija, kao i u izveštavanju i u proceni rezultata revizije. Osim toga, internoj reviziji, kao organizacionoj celini, i njenim zaposlenima zabranjeno je da budu uključeni u bilo kakve odluke ili poslovne procese ili da preuzmu bilo koje druge zadatke koji nisu u skladu sa funkcijom revizije.

Potreban kvalitet aktivnosti interne revizije postiže se stalnim praćenjem, periodičnim samoprocenama i eksternim procenama kvaliteta kako bi se osigurala usklađenost sa propisima specifičnim za reviziju, posebno sa Međunarodnim standardima za internu reviziju i odgovarajućim etičkim kodeksom.

Interna revizija uključila je strateški važne ESG teme u svoje revizorske aktivnosti. Pošto ESG teme utiču na većinu poslovnih i rizičnih oblasti, interna revizija prati ESG teme u svim relevantnim oblastima revizije. ESG teme su pokrivene ili kroz specifične revizije ili kao jedna od nekoliko različitih oblasti u okviru revizije specifičnog dela poslovanja.

Tokom 2024. godine, shodno godišnjem planu Interne revizije, izvršena je ESG revizija sa fokusom na interno upravljanje ESG temama kao i na specifične ESG aspekte poslovanja sa pravnim i fizičkim licima. Kao rezultat ovih aktivnosti nisu identifikovani materijalni nalazi.

2.3.2 ESG i politike održivog poslovanja

Na nivou Banke, u februaru 2024. godine usvojen je komunikacioni okvir održivog poslovanja pod nazivom „ESG strategija“, koji se sastoji od tri strateška područja aktivnosti:

1. odgovorni bankar,
2. fer partner i
3. angažovani građanin.

Pored ESG strategije, banka je ESG procese uredila i kroz usvajanje procedura iz ovih oblasti. Direktori sektora su nadležni za odobrenje procedura za poslove iz svoje nadležnosti. Usvajanje procedura obavlja Izvršni odbor banke, kao i njihovu izmenu ili stavljanje van snage.

Pravila navedena u internim procedurama su obavezujuća za sve zaposlene, ukoliko drugačije nije navedeno u samoj proceduri. Područje primene je definisano za svaku proceduru.

Ključne procedure banke iz oblasti održivog poslovanja su navedene u nastavku:

- Procedura za ESG aktivnosti
- Procedura o sistemu za upravljanje rizicima po životnu i društvenu sredinu
- Procedura za identifikovanje i obeležavanje GREEN i SOCIAL kredita u Retail segmentu.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST

Banka posebnu pažnju posvećuje odgovornom i transparentnom poslovnom upravljanju i kulturi. Ovo je osnovni preduslov za ostvarenje poslovnih ciljeva naše banke. Tradicionalne vrednosti banke, kao i interni akt Pravila ponašanja, koji se primenjuje u banci, predstavljaju osnovu za postizanje ovako definisanih ciljeva. Iznad svega, ovako definisana korporativna odgovornost zahteva adekvatno uređenu funkciju usklađenosti poslovanja, poresku usklađenost, kao i odgovoran pristup upravljanju procesom nabavke.

3.1 Korporativno upravljanje

Banka posebnu pažnju posvećuje unapređenju korporativnog upravljanja, koje se odnosi na pravila i prakse koje se koriste za upravljanje i praćenje banke, a određuju ga regulatori i akcionari. Ukratko, korporativno upravljanje definiše principe vođenja kompanije. Organi upravljanja bankom su: Skupština banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i komisije koje pokrivaju različite poslovne oblasti (za kreditna pitanja, upravljanje operativnim rizikom, utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge, rešavanje problematičnih kredita, upravljanje rizikom prevara, bezbednost, IT arhitektura, IT rizici, IT razvoj, upravljanje projektnim portfolijom, procena rizika kod uvođenja novih proizvoda i poveravanje aktivnosti trećim licima, kvalitet podataka, stres testiranje i sl.).

Upravljanje i kontrola u banci koja je svesna odgovornosti, kvalifikovana, transparentna i usmerena na dugoročno povećanje vrednosti su ciljevi dobrog korporativnog upravljanja. Efikasna saradnja zasnovana na poverenju između različitih organa kompanije, zaštita interesa različitih interesnih grupa, kao i otvorena i transparentna komunikacija su glavne smernice za nas u stvaranju savremenog korporativnog upravljanja.

Korporativno upravljanje u banci se zasniva na različitim zakonskim odredbama, koje regulišu njene poslovne aktivnosti, kako interne, tako i eksterne. Polazeći od zakonske regulative, banka je definisala interna procedure i druga akta, uključujući Pravila ponašanja, kao izraz posvećenosti banke održivom korporativnom upravljanju i posledično društvenoj odgovornosti i odgovornosti u pogledu zaštite životne sredine. Na ovaj način se osigurava usklađenost poslovanja.

Otvorenost i transparentnost u komunikaciji sa akcionarima, njihovim predstavnicima, klijentima, analitičarima, zaposlenima i zainteresovanim stranama iz javne sfere su od velikog značaja za banku. Naš website sadrži detaljne informacije o kompaniji, našim poslovnim aktivnostima, našim poslovnim uspesima i sl. Takođe, redovno objavljujemo finansijske izveštaje, izveštaj o poslovanju, prezentacije kompanije, ad-hoc komunikaciju, saopštenja i sl. Ove informacije se redovno ažuriraju.

Poslovanje banke se zasniva na principima efikasnog i odgovornog rukovodstva, koje je u potpunosti usaglašeno sa zakonskim principima.

Sastav Izvršnog odbora i Upravnog odbora banke su dati u Prilogu 2.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi

Banka se u svom poslovanju pridržava principa dobre poslovne prakse, što uključuje i pomaganje drugima, donatorstvo, solidarnost i odgovornost za druge. Naše vrednosti se mogu videti u ključnim strategijama i odlukama banke i reflektuju se u snažnom brendu, koji je izgrađen na principima identiteta, ekonomske solidarnosti i održivosti.

3.2.1 Pravila ponašanja i poslovna etika

Pravila ponašanja“ (Code of Conduct) oblikuju temelje korporativne kulture koja obuhvata duh integriteta. Ona se zasnivaju na korporativnim vrednostima i etičkim principima. „Pravila ponašanja“ imaju za cilj da obezbede da ponašanje u poslovanju, kao i u etičkim pitanjima bude u skladu sa visokim standardima.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi poslovanja banke: transparentnost i etičnost u radu, primena odgovornih i korektnih operativnih praksi, promovisanje konstruktivne i otvorene komunikacije sa klijentima, poslovnim partnerima, organizacijama i institucijama, kao i sa zaposlenima.

RBRS posluje u potpunosti u skladu sa važećim zakonima, pravilima i propisima. Pored navedenog, Pravila ponašanja definišu i poštovanje međunarodnih propisa/standarda. Svi zaposleni su upoznati sa regulatornim zahtevima koji važe za njihove zadatke i u obavezi su da redovno i sa dužnom pažnjom pohađaju sve obavezne treninge/obuke. Zaposleni potpisuju izjavu o usklađenosti kojom se obavezuju da će poštovati Pravila ponašanja, a to uključuje i redovno ažuriranje izjave o sukobu interesa.

Takođe, od svih lica koja pružaju usluge u ime RBRS, kao i od svih poslovnih partnera se očekuje da primenjuju propise i standarde koji su identični ili uporedivi sa onim definisanim Pravilima ponašanja. Posvećenost poštovanju Pravila ponašanja je uključeno u sve ugovore sa dobavljačima i pružaocima usluga.

Najznačajnije oblasti koje su obuhvaćene Pravilima ponašanja: sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, sprečavanje prevara, borba protiv mita i korupcije, zloupotreba tržišta, izbegavanje sukoba interesa, primena finansijskih sankcija, zaštita podataka, poštovanje osnovnih prava zaposlenih, primena propisa u oblasti zaštite životne sredine. Pored toga, Pravila ponašanja idu iznad ovih formalnih obaveza i navode kako se odnosimo prema klijentima, poslovnim partnerima i zaposlenima.

U tom smislu, Pravila ponašanja podržavaju fer prakse zapošljavanja, ne tolerišu diskriminaciju ili uznemiravanje i nasilje na radnom mestu i štite zdravlje i bezbednost zaposlenih na radu. Pravila ponašanja za dobavljače bave se osnovnim principima kojih dobavljači moraju da se pridržavaju.

Kršenja ljudskih prava mogu generisati nezakonitu dobit, uključuju ropstvo i trgovinu ljudima, loše uslove rada i dovode do drugih zloupotreba. Banka nastoji da dodatno unapredi implementirane kontrole koje se odnose na finansirane projekte i korporativne klijente, kao i postojeće i potencijalne dobavljače. Banka takođe nastoji da direktno ili indirektno ne finansira bilo koju kompaniju, projekte ili klijente kod kojih se mogu uočiti kršenja ljudskih prava. Naši zaposleni su upućeni da uzmu u obzir informacije o prisilnom ili dečjem radu i, u slučaju sumnje, da uključe funkciju kontrole usklađenosti poslovanja. RBI teži politici nulte tolerancije u pogledu dečjeg rada, kako unutar RBI, koja uključuje i RBRS, tako i sa svojim dobavljačima.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.2 Principi održivog poslovanja

Principi na kojima se zasniva održivo poslovanje banke se temelje na principima koje koristi RBI, kao matična banka.

RBI je jedna od potpisnica UN Global Compact (UNGC), što znači da se obavezala da poštuje UNGC principe odgovornog poslovanja.

Takođe, RBI se dobrovoljno obavezala da ispuni sve principe UNEP finansijske inicijative.

UN Global Compact (UNGC)

UNGC principi uključuju ključne aspekte ljudskih prava, standarde rada, zaštitu životne sredine i suzbijanje korupcije. Globalno odgovoran pristup, zajedno sa očekivanjima od svih zaposlenih i rukovodioca, kao i poslovnih partnera i dobavljača. Deset principa UNGC su:

Deset principa UNGC	
Ljudska prava	
Princip 1	Podržavamo i poštujemo zaštitu međunarodnih ljudskih prava u domenu naše sfere uticaja
Princip 2	Vodimo računa da ne učestvujemo u kršenju ljudskih prava
Rad	
Princip 3	Održavamo slobodu udruživanja i efektivno prepoznavanje prava na pregovore u vezi sa Kolektivnim ugovorom
Princip 4	Podržavamo eliminaciju svih formi prinudnog i prisilnog rada
Princip 5	Podržavamo zabranu rada dece
Princip 6	Podržavamo eliminaciju diskriminacije u radu i zanimanjima
Zaštita životne sredine	
Princip 7	Predostrožnost u izazovima koji se tiču životne sredine
Princip 8	Preuzimamo inicijativu i promovišemo veću odgovornost prema životnoj sredini
Princip 9	Ohrabrujemo razvoj i širenje tehnologija koje doprinose očuvanju životne sredine
Anti-korupcija	
Princip 10	Radimo protiv korupcije u svim njenim formama, uključujući iznudu i podmićivanje

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.2 Principi održivog poslovanja (nastavak)

UNEP finansijsko inicijativa: Principi odgovornog bankarstva

U nastavku je prikazano 6 UNEP principa održivog poslovanja kojih se pridržava RBI grupacija, uključujući i RBRS, na osnovu kojih kreiramo promene i realizujemo uticaj:

- Usklađenost
- Uticaj i postavljanje ciljeva
- Klijenti i korisnici usluga
- Interesne grupe
- Korporativno upravljanje i kultura
- Transparentnost i odgovornost.

RBI se dobrovoljno obavezala da ispuni ovih šest principa u vremenskom roku propisanom od strane UNEP FI. Zahtevima koji proističu iz ovih principa se upravlja na projektnom principu, kao delu holističkog pristupa korporativnom upravljanju ustanovljenom od strane kompanije, kao i kroz operative nadzorne grupe. Korišćena je detaljna analiza uticaja, kao i godišnji izveštaji o progresu za definisanje ciljeva RBI grupe i transparentno ilustrovanje šta je ostvareno, a šta je preostalo da se uradi. Na ovim osnovama, uz agilan način rada unutar RBI grupe i integraciju inovativnih i digitalnih inicijativa, RBRS, kao deo RBI grupe, radi na kontinuiranoj implementaciji ovih smernica, koje su definisane kao:

Principi održivog poslovanja UNEP Finansijske inicijative

Usklađenost	
Princip 1	Uskladićemo poslovnu strategiju tako da bude konzistentna i doprinosi realizaciji individualnih potreba i društvenih ciljeva, kako je definisano u Održivim ciljevima razvoja, Pariskom klimatskom Sporazumu i relevantnim nacionalnim i regionalnim smernicama
Uticaj i postavljanje ciljeva	
Princip 2	Kontinuirano ćemo povećavati naš pozitivan uticaj, uz smanjenje negativnog uticaja, i upravljanje rizikom, na ljude i okruženje, koji je rezultat naših aktivnosti, proizvoda i usluga. Na kraju, usmerićemo naše napore na oblasti gde imamo najznačajniji uticaj i postaviti sebi odgovarajuće ciljeve.
Klijenti i korisnici usluga	
Princip 3	Radićemo odgovorno sa našim klijentima, kako bismo podsticali održivu praksu i omogućili ekonomske aktivnosti koje kreiraju opšteprihvaćen prosperitet za postojeće i buduće generacije.
Interesne grupe	
Princip 4	Proaktivno i odgovorno ćemo konsultovati, angažovati i biti partneri relevantnim interesnim grupama, da bismo ostvarili društvene ciljeve.
Korporativno upravljanje i kultura	
Princip 5	Implementiraćemo našu posvećenost Principima odgovornog poslovanja kroz efektivno korporativno upravljanje i kulturu odgovornog bankara.
Transparentnost i odgovornost	
Princip 6	Periodično ćemo revidirati pojedinačni i kolektivni doprinos implementaciji ovih principa i bićemo transparentni i odgovorni za naše pozitivne i negativne uticaje i naš doprinos ciljevima društva.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa

U pogledu sprečavanja i borbe protiv rizika od mita i korupcije, pokrenute su dalekosežne i odlučne promene širom sveta tokom proteklih godina. Mito (B) i/ili korupcija (C) su krivična dela koja se procesuiraju na međunarodnom nivou, ciljano, i u privatnom i u javnom sektoru. Mere za borbu protiv svih oblika korupcije, uključujući komercijalnu i javnu, imaju za cilj sprovođenje važećih međunarodnih i lokalnih zakona. One zahtevaju opšti pristup koji uključuje više zainteresovanih strana sa jakim privatnim i javnim partnerstvima, uključujući saradnju i podršku od strane finansijskih institucija.

Za finansijsku instituciju kao što je RBI grupa, kojoj pripada i banka, a koja posluje širom sveta, u različitim zemljama, sa različitim zakonima i tržištima, mogu da postoje nesigurnosti po pitanju postupanja u određenim situacijama. Kao dobar korporativni učesnik na tržištu i međunarodni poslovni učesnik, banka preuzima svoju odgovornost za sprečavanje i borbu protiv korupcije i mita uspostavljanjem određenog skupa pravila, koja su u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

Uspostavljene procedure za sprečavanje korupcije, između ostalog, objašnjavaju odgovornosti zaposlenih u banci, navode dostupne interne resurse, ističu rizike i upozorenja na koja treba obratiti pažnju, kako bi se otkrili i ublažili rizici od mita i korupcije. Banka i njena povezana lica nude različite resurse za pomoć i podršku svojim zaposlenima za rešavanje sumnjivih situacija i izbegavanje negativnih posledica.

Na taj način cela banka, rukovodstvo i zaposleni snažno podržavaju program borbe protiv korupcije i podmićivanja i posvećeni su poštovanju propisa utvrđenih „Pravilima ponašanja” koja su istaknuta u procedurama i drugim internim aktima banke.

Svi zaposleni su dužni da prijave ozbiljna kršenja Pravila ponašanja, kao što su zloupotreba tržišta, prevara, krađa, pronevera, podmićivanje ili korupcija. RBRS koristi platformu za uzbunjivanje koja omogućava anonimno elektronsko prijavljivanje. Pored ovog rešenja, postoje i drugi kanali za prijavljivanje kršenja Pravila ponašanja (npr. telefon, e-pošta). Naši zaposleni su proaktivno informisani o ovim mehanizmima. Sve prijave se obrađuju u skladu sa internim procedurama. Naša politika nulte tolerancije (npr. protiv uznemiravanja i diskriminacije) predviđa da se sve optužbe shvataju ozbiljno. Sve prijave se tretiraju kao poverljive. Ako se utvrde povrede, odgovarajuće disciplinske mere, uključujući i otpuštanje, sprovode se u skladu sa procedurama.

Upravljački pristup sprečavanju korupcije i podmićivanja obuhvata četiri glavna elementa:

1. planiranje programa;
2. sprečavanje;
3. otkrivanje;
4. upravljanje slučajevima.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Za uspešno suzbijanje mita i korupcije banka, između ostalog, preduzima sledeće radnje:

- sprovođenje procedura za sprečavanje i rešavanje sukoba interesa;
- praćenje fokus područja, npr. date ili primljene pozivnice, troškovi gostoprimstva i pokloni, donacije i sponzorstva, ugovori sa trećim licima (npr. osetljiva područja, mere poznavanja i praćenja sa povećanom pažnjom, praćenje i kontrola ugovora itd.);
- primena odgovarajućih procedura provere zaposlenih u skladu sa lokalnim propisima;
- upravljanje izvršenim delima korupcije ili drugim slučajevima kod kojih postoji sumnja da je zaposleni u banci izvršio radnju koja se može smatrati koruptivnim delom, što povlači odgovarajuće mere za ublažavanje posledica;
- obavezne obuke za sve zaposlene banke i njena povezana lica kako bi se obezbedilo podizanje svesti o pravilima i propisima u vezi sa borbom protiv mita i korupcije.

Banka nije odgovorna za postupke svojih klijenata. Međutim, banka ne može pomagati svojim klijentima u vršenju nelegalnih poslovnih aktivnosti. U skladu sa navedenim, mere koje se sprovode u cilju sprečavanja nelegalnih poslovnih aktivnosti od strane klijenata u osnovi odgovaraju merama koje je banka dužna da sprovodi u cilju sprečavanja pranja novca. Banka je u obavezi da utvrdi ovaj rizik kod klijenata, i u tom kontekstu je bitno da se shodno principu „Upoznaj svog klijenta” izvrše neophodni koraci u smislu poznavanja klijenta i njegovih aktivnosti.

Postoje različiti faktori koji označavaju povećan rizik od korupcije. Takvi indikatori sadrže:

- aktivnosti u zemljama sa visokim stepenom korupcije koje su iz tog razloga klasifikovane kao visoko rizične;
- aktivnosti u osetljivim industrijama;
- obavljanje bankarskog poslovanja sa sledećim karakteristikama:
 - velike gotovinske transakcije
 - neuobičajeni transferi sredstava na računima (kao što su transakcija preko stranih država i preko *off-shore* računa bez logičnog razloga)
 - netransparentne vlasničke strukture (*off-shore* kompanije) ili neobičan zahtev za tajnovitošću
 - poslovne transakcije sa domaćim i stranim politički eksponiranim osobama (PEP)
 - poslovne transakcije preko trećih lica, kao što su agenti

kompanije koje su stavljene na crne liste (npr. lista Svetske banke nepodobnih pojedinaca i firmi, EBRD lista itd).

U pogledu koruptivnih radnji klijenata banke, obavezno je poštovanje pravila da će bilo koje nezakonito korišćenje bankarskih usluga za koruptivne ili druge kriminalne radnje opravdati sumnju u pranje novca što za sobom povlači obavezu da se obavesti Uprava za sprečavanje pranja novca.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Sukobi interesa (Col) u vezi sa sprečavanjem mita i korupcije važni su i u slučaju kada su lični interesi zaposlenih banke u sukobu sa interesima banke i/ili kada su interesi banke u koliziji sa interesima njenih klijenata. Svi zaposleni moraju da obezbede da njihovi lični interesi ne budu u sukobu sa njihovim dužnostima u odnosu na banku ili njene klijente. Situacije sukoba interesa u kojima zaposleni ima sukobljene interese ili vlastite interese mogu nastupiti iz bliskih (ličnih) odnosa između zaposlenih i klijenata, predstavnika poslovnih partnera ili drugih zaposlenih. Posebno, potencijalni sukobi interesa mogu nastati u vezi sa poklonima, pozivnicama, dodelom ugovora i transakcijama sa finansijskim instrumentima. Sukobi interesa mogu biti takođe vezani za korupciju, prevare i zloupotrebe tržišta.

Banka u skladu sa svojim standardima upravljanja rizicima od mita i korupcije, putem funkcije kontrole usklađenosti poslovanja, tokom godine sprovodi redovne aktivnosti koje uključuju odgovarajuće provere u okviru postupaka nabavki, sponzorstava i donacija. Ove aktivnosti takođe uključuju i obuke zaposlenih, odnosno primenu aktuelnih standarda grupe.

U okviru navedenih aktivnosti, funkcija kontrole usklađenosti poslovanja održala je obuke koje su uključivale i temu sprečavanja korupcije za ukupno 554 zaposlenih tokom 2024. godine. Dodatno, skoro 99% zaposlenih prošlo je godišnju proveru znanja putem digitalnih kanala iz oblasti usklađenosti poslovanja.

Tokom 2024. godine, funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je proveru 278 potencijalnih ponuđača u tenderskim postupcima i postupcima nabavki. U okviru postupaka odobravanja sponzorstava, odnosno donacija, funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je 53 provere.

Navedene provere vrše se sa ciljem pravilnog upravljanja rizicima od mita i korupcije, odnosno sprečavanja korupcije u banci.

Uticaj na usklađenost poslovanja

RBS, kao članica RBI grupe, primenjuje visoke standarde u poštovanju svih zakonskih obaveza u borbi protiv korupcije, pranja novca i u sprečavanju kršenja sankcija. Usklađivanje sa našim osnovnim vrednostima u svim oblastima poslovanja, posebno dosledna primena politike nulte tolerancije prema korupciji, ne samo da ima pozitivan uticaj na ugled banke, već i na svoje zaposlene, klijente i društvo u celini. Korupcija i pranje novca mogu imati dalekosežne negativne implikacije za banku, uključujući gubitak poverenja u državne institucije, kršenja ljudskih prava, sivu ekonomiju, utaju poreza, siromaštvo ili pogoršanje javnih usluga. Borba protiv korupcije zavisi od zajedničkih napora, uključujući transparentno ponašanje rukovodstva, jake institucije i aktivno učešće građana, kako bi se osiguralo da se preduzmu odgovorne akcije i da se ohrabri fer i pravedno društvo.

Usklađenost sa međunarodnim finansijskim sankcijama i trgovinskim ograničenjima je od ključnog značaja za suzbijanje globalnih rizika (npr. finansiranje terorizma, širenje oružja za masovno uništenje, nastavak oružanih sukoba, ozbiljna kršenja ljudskih prava). Istovremeno, poštovanjem ovih sankcija i ograničenja podržava se dugoročna borba protiv ponašanja koje ugrožava teritorijalni integritet, suverenitet, nezavisnost i stabilnost zemalja i regiona pogođenih krizom.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Rizici i šanse

RBRS se doživljava kao odgovorna banka, zahvaljujući svom uzornom ponašanju u poštovanju propisa, koji se sprovode kroz odgovarajuće interne procedure za borbu protiv pranja novca, finansiranja terorizma, korupcije i mita. Ove mere ne služe samo jačanju poverenja u banku, već i poboljšavaju njen položaj na tržištu, a time omogućavaju privlačenje novih klijenata.

Reputacioni rizik je jedan od ključnih rizika sa potencijalnim negativnim uticajem na poslovne prilike. Reputacija banke može biti narušena i mogu se pojaviti finansijski rizici, koji mogu dovesti do značajnih finansijskih gubitaka, uključujući kazne. S druge strane, davanje primera u poštovanju propisa, promovisanju ljudskih prava i pozitivan uticaj na pravedno i održivo društvo mogu biti osnov za dobre poslovne mogućnosti. Sve u svemu, vidimo da (potencijalni) investitori posvećuju veću pažnju temama usklađenosti poslovanja i poštovanja ljudskih prava.

Upravljanje usklađenošću poslovanja

Banka pridaje veliku pažnju poštovanju relevantnih propisa. Ne tolerišemo bilo koji oblik finansijskog kriminala (npr. mito/korupcija, utaja poreza, pranje novca, finansiranje terorizma, izbegavanje sankcija, prevara ili zloupotreba tržišta) i mi aktivno postupamo protiv takvih aktivnosti.

Preduslov u našim poslovnim i operativnim praksama je fer, etičko i zakonski usklađeno ponašanje svih zaposlenih. Mehanizmi za poštovanje zakona, kao i internih ili eksternih pravila ponašanja su uspostavljeni u svim državama u kojima RBI posluje, kroz pravila ponašanja i jasne, detaljne propise sadržane u Compliance politikama, koje se kontinuirano usklađuju i unapređuju kao odgovor na najnovije regulatorne zahteve i globalne izazove.

Interni izveštaji (ad hoc, kvartalni, godišnji) razmatraju različite aspekte implementacije Compliance procedura i procesa, kao i podatke i statistike. Funkcija usklađenosti poslovanja ima važnu ulogu upravljanja i kontrole u banci, posebno u kontekstu primene standarda Grupe.

Saopštenja o odnosima sa klijentima, kreditiranju i sopstvenim investicijama RBI u određenim sektorima (npr. oprema i tehnologija, kockanje i nuklearna energija) se takođe proaktivno saopštavaju. Poslovni upiti koji uključuju ove sektore se prosleđuju Compliance-u na dalju procenu kako bi se osiguralo da se ovim rizicima adekvatno upravlja, da su minimizirani ili izbegnuti. Upravljanje vojnim, nuklearnim kao i sektorom igara na sreću je kombinovano sa temama održivosti u okviru RBI Compliance sredinom 2023. godine, tako da se održivost može razmotriti iz perspektive ukupnog rizika. RBI redovno ocenjuje i analizira ekonomske sektore koji su predmet kreiranja politike (npr. ugali, nafta i gas, duvan, čelik). Naši procesi i kontrolni mehanizmi imaju za cilj blagovremeno identifikovanje potencijalnih ekoloških, društvenih (uključujući ljudska prava) ili reputacionih rizika koji proizlaze iz takvih kompanija, kao i redovno revidiranje u slučaju promena apetita za rizikom.

Rizik usklađenosti se uzima u obzir u različitim organizacionim jedinicama i njihovim radnim tokovima, procesima, ulogama i odgovornostima (npr. usvajanjem koncepta „kineskih zidova“). Svi novi zaposleni moraju proći Compliance obuku.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Borba protiv korupcije

Mere i aktivnosti u oblasti prevencije korupcije vođene su principima austrijskog krivičnog zakona, UK Bribery Act, US Foreign Corruption Practices Act u verzijama koje su trenutno primenljive. Ovo uključuje obaveze najvišeg rukovodstva svih članica RBI da oblikuje korporativnu kulturu u kojoj je neprihvatljiv svaki oblik privrednog kriminala i korupcije.

Ovi procesi se redovno prate i revidiraju. Interni okvir RBI grupe protiv mita i korupcije („ABC“) se kontinuirano revidira i zasniva se na riziku i prevenciji sa sledećim principima: godišnja procena rizika i analiza scenarija zasnovana na procesu; posvećenost najvišeg rukovodstva; obaveze prijavljivanja u vezi sa (potencijalnim) sukobom interesa, naročito poklona, pozivnica, dodatnih delatnosti, odnosi sa povezanim stranama i kompanija sa kojima banka posluje, sponzorstvo i doprinosi/donacije; kontinuirana komunikacija i obuke, uključujući testiranje kandidata; praćenje i pregled poslovnih aktivnosti. Usluge trećih strana podležu temeljnoj proverbi. Relevantni procesi za sprečavanje kršenja poslovnih aktivnosti su uspostavljeni i jasno komunicirani. Ovo važi i za posrednike.

Upravljanje sukobom interesa

Banka ima interne politike koje regulišu upravljanje sukobom interesa. Zaposleni su dužni da obelodane potencijalni i stvarni sukob interesa u skladu sa definisanim sistemskim smernicama za izveštavanje. Podnete prijave procenjuje Odeljenje za regulatornu usklađenost i preduzimaju se korektivne mere prema potrebi. Definisano je redovno praćenje i prijavljivanje sukoba interesa. Organima upravljanja se dostavljaju redovni izveštaji i postoje odgovarajuće procedure eskalacije. Banka nastoji da spreči i izbegne sukob interesa. Banka prijavljuje sukob interesa za svoje zainteresovane strane u skladu sa zakonskim zahtevima koji se odnose na tržišta kapitala ili drugim relevantnim propisima.

Sprečavanje pranja novca

Svesni smo da pranje novca podriva poverenje u finansijski sistem. Na osnovu naše misije da postanemo najčešće preporučeni pružalac finansijskih usluga, posvećeni smo borbi protiv pranja novca tako što će se pridržavamo svih važećih zakona o pranju novca kao i međunarodnih standarda najbolje prakse, kao što su preporuke Radne grupe za finansijsku akciju (FATF).

Ova obaveza je potpuno transparentna u deklaraciji RBI protiv pranja novca (AML) i prilagođenom apetitu riziku prema ofšor klijentima i klijentima sa visokim reputacionim rizikom, kao i korespondentim odnosima. RBI redovno pregleda svoj portfolio klijenata i prilagođava ga u skladu sa rizikom RBI apetita.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Uspostavljen je sveobuhvatan okvir za sprečavanje pranja novca kako bi osigurao da su rizici od pranja novca pravilno identifikovani, procenjeni i na odgovarajući način ublaženi. Ovaj okvir pruža orijentaciju za sve zaposlene i obavezuje ih da vrše transakcije u skladu sa važećim zakonima i propisima. Zasnovan je na nizu komponenti, uključujući sledeće:

- Imenovanje ovlašćenog lica za sprečavanje pranja novca
- Identifikacija i klasifikacija rizika u pogledu klijenata i proizvoda/usluga, kao i obaveze provere zasnovane na riziku
- Sistematske, kontinuirane obaveze provere klijenata (uključujući identifikaciju funkcionera i stvarnih vlasnika), koje obuhvataju pojačanu dužnu pažnju za visokorizične klijente i odobrenje najvišeg rukovodstva za određene vrste klijenata (npr. klijente povezane sa funkcionerima ili određene zemlje visokog rizika).
- Obuke prilagođene zaposlenima i njihovim rolama i programi podizanja svesti
- Podaci o klijentima, praćenje transakcija i računa
- Prijavljivanje sumnje u pranje novca ovlašćenom licu za sprečavanje pranja novca

Pored toga, kontinuirano procenjujemo efikasnost našeg okvira za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i korišćenih tehnologija i ažuriramo ih po potrebi uzimajući u obzir promene u okruženju (npr. provera medija u vezi sa negativnim napisima, veštačka inteligencija, bodovanje rizika korespondentske banke). Ovo je podržano funkcijama kao što su interna revizija/Grupna revizija i sistem internih kontrola. Zaposlenima je obezbeđena odgovarajuća obuka i razvojni programi.

Pošto je borba protiv pranja novca proces koji se kontinuirano razvija, prepoznajemo važnost konstantnih praćenja sposobnosti naših zaposlenih i posvećeni smo da idemo u korak sa sve složenijim tehnikama koje koriste kriminalci. Kao i usvajanje jasnog fokusa na poštovanje zakona i propisa, mi se koncentrišemo na operativnu efikasnost i efektivnost – izjava koju je apostrofiralo najviše rukovodstvo da dalje ulaže u RBI usklađenost.

RBI je posvećen rigoroznoj borbi protiv utaje poreza i izbegavanja poreza. U slučaju sumnje, to pribavljaju se potrebne izjave, potvrde nadležnih organa i poreske evidencije. Pored pojačanih mera poznavanja i praćenja klijenata, RBI je definisao dodatne zahteve za kompanije sa sedištem na ofšor teritorijama i posebno vodi računa o tome da transakcije budu legitimne. U ovim slučajevima, prirodu i svrhu poslovnog odnosa sa bankom i izvor sredstava dotičnih klijenata detaljno se proverava. Ovo uključuje fokus na transparentnost poslovnog modela, pravne i ekonomske veze sa kompanijama koje posluju „na kopnu“ (on shore) i posebni mehanizmi provere platnih transakcija, imovine i kolaterala; takođe se ispituje vlasnička struktura offshore klijenata.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Finansijske sankcije

Program primene finansijskih sankcija uključuje značajnu posvećenost najvišeg rukovodstva, detaljnu procenu rizika od sankcija, uspostavljenu funkciju koja prati usklađenost sa sankcijama sa potrebnom stručnošću, ovlašćenjima i samostalnošću i direktnim izveštavanjem najvišem rukovodstvu. Uspostavljene su stroge procedure, procesi, kontrole, kao i rutinsko, redovno i ad hoc izveštavanje.

RBI je preduzeo opsežne mere predostrožnosti na nivou Grupe i implementirao procese verifikacije zasnovane na IT kako bi osigurao da sve platne transakcije budu u skladu sa sankcijama EU i da se primenjive sankcije Velike Britanije i SAD uzimaju u obzir. RBI poštuje najviše standarde i sveobuhvatno ispunjava svoje obaveze u pogledu međunarodnih finansijskih sankcija i trgovinskih ograničenja.

Na nivou RBI je uspostavljena radna grupa čija je uloga da implementira najnovija rešenja u vezi sa sankcijama i da obezbedi da se dele znanja i iskustva. Podstiču se zaposleni da dobiju međunarodne sertifikate iz oblasti finansijskih sankcija. Nastojimo da redovno revidiramo naš pristup i sisteme interno i eksterno kako bismo bili u skladu sa regulatornim zahtevima i da osiguramo da su naši sistemi usklađeni sa tržišnim standardima.

Sistem internih kontrola

Banka je uspostavila sistem internih kontrola (ICS - Internal Control System). Identifikacija, razvoj, dokumentovanje, određivanje prioriteta i redovne provere/verifikacije služe za obezbeđivanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Sistem internih kontrola koristi različite vrste testova za merenje efektivnosti, prikladnosti i efikasnosti kontrola koje se koriste za smanjenje rizika. ICS u celini, nadgledan od strane ICS funkcije, obezbeđuje da banka postigne ciljeve u oblastima operativnog i finansijskog izveštavanja i usklađenosti sa propisima.

Politike koje regulišu strateški važne teme su ključni element i čine osnovu efikasnog sistema internih kontrola.

Usklađenost u oblasti tržišta kapitala (CMC – Capital Market Compliance)

Banka je implementirala okvir za identifikaciju, procenu, kontrolu i upravljanje rizicima koji proističu iz aktivnosti na tržištu kapitala. Ovaj okvir pokriva i usluge za klijente u trgovanju hartijama od vrednosti, kao i aktivnosti za račun banke i nastoji da obezbedi odgovarajuće standarde tržišnog ponašanja. Naš fokus je na strogoj zaštiti investitora i sprečavanju zloupotrebe tržišta. Banka se zalaže za fer, transparentnu i jasnu komunikaciju sa investitorima, što uključuje sveobuhvatno objavljivanje informacija u vezi sa održivim poslovanje za sve finansijske instrumente koje izdaje.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.2 Naše vrednosti i principi (nastavak)

3.2.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Banka ima strogu kontrolu nad pristupom zaposlenih osetljivim informacijama. Definiše i prati ograničenja pristupa zaposlenih takvim informacijama. Na primer, uvedena su ograničenja aktivnosti na tržištu kapitala samih zaposlenih radi sprečavanja sukoba interesa i zloupotrebe tržišta.

Banka aktivno učestvuje u nacionalnim i međunarodnim udruženjima i radnim grupama u cilju stvaranja smernica za najbolje prakse snažnog korporativnog upravljanja u aktivnostima tržišta kapitala. Odgovornost za sprovođenje ovakvih smernica leži na organima upravljanja. Praćenje usklađenosti se vrši u okviru redovnog procesa poznatim kao „potvrda implementacije“. Kao deo ovog procesa članice grupe moraju potvrditi da poštuju politike relevantne za njih. Proces praćenja sprovode interna revizija Grupe i interna revizija članica Grupe kao deo svojih revizorskih aktivnosti.

Svi slučajevi koji su klasifikovani kao operativni rizici, posebno kazne i pravne radnje, se prate i kontrolišu na nivou Grupe u okviru upravljanja operativnim rizikom, koji je deo integrisanog upravljanja rizicima. U okviru strategije operativnog rizika analiziraju se scenariji i planovi delovanja i indikatori ranog upozoravanja razvijeni zajedno sa menadžerima operativnog rizika.

Podaci o treninzima i obukama iz oblasti kontrole usklađenosti poslovanja

U nastavku se nalaze podaci o broju zaposlenih koji su prošli Compliance obuku/trening.

	2024	Razlika u odnosu na prethodnu godinu	2023
Compliance treninzi po kategorijama zaposlenih (broj zaposlenih)		%	
IO	5	0.0%	5
B-1	33	0.0%	33
B-2	82	-3.5%	85
Ostali zaposleni	1863	-0.6%	1874
Compliance treninzi po kategorijama zaposlenih (u procentima)			
IO	100.0%	0.0%	100.0%
B-1	97.1%	2.8%	94.3%
B-2	98.8%	-1.2%	100.0%
Ostali zaposleni	96.5%	-0.9%	97.4%
Pcocenat na nivou banke	98.08%	0.16%	97.92%

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.3 Usklađenost s poreskim propisima

Uticaj

Banka doprinosi državnom budžetu putem plaćanja poreskih obaveza na vreme i u punom iznosu, što omogućava državi da ispunjava svoje socijalne i društvene obaveze. Dodatno, princip banke da u potpunosti poštuje sve poreske propise ima pozitivan uticaj i na druge učesnike na tržištu da usvoje isti način ponašanja.

Rizici i šanse

Usklađenost sa poreskim propisima je od ključne važnosti. Ukoliko poreske obaveze nisu obračunate i prijavljene u punom iznosu i plaćene na vreme, to može prouzrokovati značajne finansijske rizike. Dodatno, neobračunavanje i neprijavljivanje punog iznosa poreskih obaveza ili plaćanje poreskih obaveza sa zakašnjenjem, rezultira plaćanjem zatezne kamate za neblagovremeno izmirenje obaveza, kao i kazni zbog neusaglašenosti sa poreskim propisima. Pored toga, u slučaju namernog kršenja poreskih propisa ili kršenja poreskih propisa zbog nesavesnog postupanja ili nemara, odgovorne osobe mogu biti i zakonski odgovorne. Ovakve situacije mogu usloviti reputacioni rizik za banku i mogu rezultirati određenim finansijskim merama.

Upravljanje porezima

Poreska strategija

Poreska strategija Banke se bazira na zakonskim zahtevima, Pravilima ponašanja i internim aktima zasnovanim na njima.

Usklađenost sa zakonskim obavezama iz oblasti poreza ima istaknutu ulogu u poreskoj strategiji. Banka primenjuje ovaj princip u svim oblastima u kojima obavlja svoju delatnost i pri sprovođenju svih vrsta poslovnih aktivnosti. Takođe, značajne poreske obaveze za banku proističu i iz transakcija sa njenim klijentima i poslovnim partnerima.

Poreske obaveze uslovljavaju poreski rizik tj. neizvesnost u pogledu adekvatnog tumačenja određenih transakcija sa poreskog stanovišta. Ovakve situacije naročito mogu da se jave usled kompleksnosti ekonomskih pitanja uključenih u poreski sistem. Banka je ustanovila interne procese i sistem internih kontrola za identifikovanje, kontrolu i minimiziranje poreskog rizika.

Potreban nivo znanja i ekspertize zaposlenih u vezi sa poreskim pitanjima se osigurava kroz interne i eksterne obuke. Određene obuke, kao i deljenje znanja i iskustava u vezi sa poreskim temama, se sprovodi i od strane RBI-a, kao matične kompanije.

3 KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

3.3 Usklađenost s poreskim propisima (nastavak)

Upravljanje porezima (nastavak)

Usklađenost sa poreskim propisima i ustanovljeni kontrolni okvir se kontrolišu na više nivoa. Nadzor nad relevantnim poreskim oblastima se sprovodi kroz sistem internih kontrola, kao i od strane eksternog revizora. Takođe, u situacijama kada se Banka suočava sa izuzetno kompleksnim poreskim pitanjima, angažuju se eksterni eksperti u cilju pribavljanja relevantnih mišljenja.

Incidenti ili sumnja na neadekvatno postupanje u vezi sa pitanjima iz oblasti poreza mogu se prijaviti od strane zaposlenih u banci ili od strane trećih lica putem korišćenja ustanovljenih kanala komunikacije od strane funkcije usklađenosti poslovanja. Ovo uključuje platformu za uzbunjivanje.

Izveštavanje u vezi sa porezima u finansijskim izveštajima je predmet revizije eksternog revizora u sklopu revizije finansijskih izveštaja.

Uključivanje interesnih grupa i upravljanje poreskim pitanjima

Značajne poreske teme i projekti se prezentuju predsedniku Izvršnog odbora ili celom Izvršnom odboru u cilju obaveštavanja ili dobijanja odobrenja. Eksterno mišljenje se traži kada je neophodno u cilju obezbeđivanja da se perspektive različitih interesnih strana uzmu u obzir u procesu odlučivanja i da su poreski rizici adekvatno identifikovani i dokumentovani.

U Banci se podstiče intenzivni dijalog sa nadležnim poreskim vlastima, najčešće preko Udruženja banaka Srbije, u cilju razvijanja saradnje koja se bazira na partnerskim odnosima.

Banka aktivno učestvuje u poreskim odborima različitih institucija (kao što su Udruženje banaka Srbije, FIC, AmCham itd.), što omogućuje da se na uvođenje novih poreskih propisa ili promena u tumačenjima postojećih propisa pravovremeno reaguje.

4 ODGOVORNI BANKAR

Kao odgovornom bankaru, naš primarni dugoročni cilj je kreiranje dodatne vrednosti. Posledično, održivo poslovanje je integralni deo naše poslovne strategije i naši proizvodi, usluge i procesi su usklađeni sa ovim ciljem. Prema tome, primenjujemo holistički proces da bi izbegli ESG rizike i iskoristili prednosti koje proističu iz unapređenja kako životne sredine, tako i društvenih standarda.

Principi odgovornog bankarstva

U cilju postizanja gore navedenog cilja, banka sledi principe matične kompanije RBI, kao prve austrijske bankarske grupe koja je potpisala globalne Principe odgovornog bankarstva UNEP Finansijske inicijative, početkom 2021. godine. Principi odgovornog bankarstva su jedinstveni okvir održive bankarske industrije, koji je razvijen kroz inovativno globalno partnerstvo između banaka i UNEP Finansijske Inicijative. Potpisivanjem Principa odgovornog bankarstva, RBI grupacija je odabrala sistematično praćenje usvojenog puta, što rezultira integrisanjem tema održivog poslovanja još snažnije u sve segmente poslovanja i dodatno uravnotežuje naš potencijal, tako da možemo da ostvarimo najveći mogući doprinos održivom rastu i razvoju.

Naš cilj je da da ponudimo održive finansijske proizvode i usluge na način da podržimo naše klijente u njihovoj transformaciji ka održivoj budućnosti, čime posledično dajemo pozitivan doprinos društvu. Ovaj cilj je u skladu sa našom Vizijom za 2025.

U nastavku je prikazano 6 principa održivog poslovanja kojih se pridržava RBI grupacija, uključujući i RBRS, na bazi kojih kreiramo promene i realizujemo uticaj:

- Usklađenost
- Uticaj i postavljanje ciljeva
- Klijenti i korisnici usluga
- Interesne grupe
- Korporativno upravljanje i kultura
- Transparentnost i odgovornost.

RBI se dobrovoljno obavezala da ispuni ovih šest principa u vremenskom roku propisanom od strane UNEP FI. Zahtevima koji proističu iz ovih principa se upravlja na projektnom principu, kao delu holističkog pristupa korporativnom upravljanju ustanovljenom od strane kompanije, kao i kroz operative nadzorne grupe. Korišćena je detaljna analiza uticaja, kao i godišnji izveštaji o progresu za definisanje ciljeva RBI grupe i transparentno ilustrovanje šta je ostvareno, a šta je preostalo da se uradi. Na ovim osnovama, uz agilan način rada unutar RBI grupe i integraciju inovativnih i digitalnih inicijativa, RBRS, kao deo RBI grupe, radi na kontinuiranoj implementaciji ovih smernica, koje su definisane kao:

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Principi odgovornog bankarstva (nastavak)

Princip 1: Usklađenost

Uskladićemo poslovnu strategiju tako da bude konzistentna i doprinosi realizaciji individualnih potreba i društvenih ciljeva, kako je definisano u Održivim ciljevima razvoja, Pariskom klimatskom Sporazumu i relevantnim nacionalnim i regionalnim smernicama.

Princip 2: Uticaj i postavljanje ciljeva

Kontinuirano ćemo povećavati naš pozitivan uticaj, uz smanjenje negativnog uticaja, i upravljanje rizikom, na ljude i okruženje, koji je rezultat naših aktivnosti, proizvoda i usluga. Na kraju, usmerićemo naše napore na oblasti gde imamo najznačajniji uticaj i postaviti sebi odgovarajuće ciljeve.

Princip 3: Klijenti i korisnici usluga

Radićemo odgovorno sa našim klijentima, kako bismo podsticali održivu praksu i omogućili ekonomske aktivnosti koje kreiraju opšteprihvaćen prosperitet za postojeće i buduće generacije.

Princip 4: Interesne grupe

Proaktivno i odgovorno ćemo konsultovati, angažovati i biti partneri relevantnim interesnim grupama, da bismo ostvarili društvene ciljeve.

Princip 5: Korporativno upravljanje i kultura

Implementiraćemo našu posvećenost Principima odgovornog poslovanja kroz efektivno korporativno upravljanje i kulturu odgovornog bankara.

Princip 6: Transparentnost i odgovornost

Periodično ćemo revidirati pojedinačni i kolektivni doprinos implementaciji ovih principa i bićemo transparentni i odgovorni za naše pozitivne i negativne uticaje i naš doprinos ciljevima društva.

Kreiranje dodatne vrednosti

Ekonomski uspešan biznis je preduslov za ostvarivanje dugoročnog opstanka i uspeha kompanije. Generisanje ekonomske vrednosti je generalno primarni cilj produktivne poslovne aktivnosti. Samo ovakvo poslovanje omogućuje da se realizuju i ostali, etički ciljevi. Pri kreiranju ekonomske vrednosti kroz svoju poslovnu delatnost, banka kreira dodatnu vrednost za svoje vlasnike i zaposlene, za svoje klijente i za ekonomiju u celini. Na ovaj način, banka daje značajan doprinos stabilnosti, održivosti i produktivnosti ekonomskog sistema i napretku društva. Svesni smo odgovornosti koje ovakvo poslovanje nosi.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Ekonomska održivost

Dodatan zahtev se odnosi na obezbeđivanje adekvatne kapitalne baze. U ovom pogledu, poslovanje RBRS i Raiffeisen bankarske grupe se zasniva na održivom poslovanju koje će omogućiti dovoljno visok pokazatelj adekvatnosti kapitala na kraju planskog perioda čak i u situacijama neočekivanog pogoršanja makroekonomskih uslova. Realizovan pokazatelj adekvatnosti kapitala je detaljno prikazan u okviru finansijskih izveštaja.

U tabeli u nastavku je prikazan direktan doprinos ekonomiji:

Ekonomski rezultati: direktna ekonomska vrednost – kreiranje i distribucija				
	Raiffeisen bankarska grupa		Raiffeisen banka	
U hiljadama RSD	2024.	2023.	2024.	2023.
Prihodi od kamata	37,354,046	34.105.779	36,579,309	30.732.378
Prihodi od naknada i provizija	21,829,333	18.689.084	21,178,507	17.441.205
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	245.879	-	242.543
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	2,277,266	569.305	2,277,266	564.689
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	118.767	-	111.065
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	329,618	248.955	329,618	248.955
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(884,688)	(2.926.699)	(892,720)	(2.158.923)
Ostali poslovni prihodi	234,996	216.357	216,183	173.453
Ostali prihodi	792,925	629.798	787,201	404.776

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Ekonomska održivost (nastavak)

Kreiranje ekonomske vrednosti – prihodi	61,933,496	51.897.225	60,475,364	47.760.141
Operativni troškovi				
Rashodi kamata	(1,477,745)	(1.353.715)	(1,350,956)	(1.035.816)
Rashodi naknada i provizija	(5,215,684)	(4.398.131)	(5,031,686)	(4.146.291)
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(822,480)	-	(830,275)	-
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(42,767)	(301.334)	(42,767)	(301.335)
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(1,237,957)	-	(1,231,229)	-
Ostali rashodi	(8,080,832)	(9,567,123)	(7,757,775)	(8,380,109)
Troškovi osiguranja depozita	(1,533,935)	(1.294.538)	(1,533,935)	(1.294.538)
Zaposleni				
Troškovi zarada	(4,312,533)	(4.401.890)	(4,083,052)	(3.887.942)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	(1,619,845)	(1.777.345)	(499,160)	(477.048)
Ostali troškovi zaposlenih	(552,594)	(148.622)	(1,600,627)	(995.988)
Plaćanje investitoru				
Neto rashodi kamata	(1,363,108)	(1.156.450)	(1,363,108)	(1.156.450)
Neto rashodi naknada	(575,305)	(378.897)	(575,305)	(378.897)
Ostali rashodi	(692,032)	(658.897)	(692,032)	(658.897)
Plaćanja državi i javna davanja				
Porez na dobit	(4,791,631)	(3.952.374)	(4,647,027)	(3.665.818)
Investiranje u društvenu zajednicu i donacije – u gotovini	(53,189)	23.444	(53,189)	23.444
Iskorišćena ekonomska vrednost	(32,371,637)	(29.412.760)	(31,292,123)	(26.402.573)
Zadržana ekonomska vrednost	29,561,859	22.484.465	29,183,241	21.357.568

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Ekonomska održivost (nastavak)

Ključni pokazatelji članica Raiffeisen bankarske grupe za 2024. i 2023. godinu su prikazani u nastavku:

	Aktiva (RSD mil.)	Godišnja promena*	Broj posl. jedinica	Broj zaposlenih	Neto dobit (RSD mil.)	Broj klijenata	Obaveze (RSD mil.)
RBRS	742.274	11.84%	105	2.207	29.183	1.063.823	636.998
RLRS	29.058	9,3%	3	72	307	4.646	27.620
RIRS	869	34.10%	1	19	153	25294	86
RFRS	409	3.71%	1	15	5	51043	40

*Promena u odnosu na 31.12.2023. godine

	Aktiva (RSD mil.)	Godišnja promena*	Broj posl. jedinica	Broj zaposlenih	Neto dobit (RSD mil.)	Broj klijenata	Obaveze (RSD mil.)
RBRS	663.687	24,3%	108	2.237	21.358	1.013.541	576.522
RLRS	26.596	24,8%	3	73	174	5.249	25.460
RIRS	648	10.42%	1	18	46	17.136	48
RFRS	394	1.99%	1	14	9	48.607	30

*Promena u odnosu na 31.12.2022. godine

4.1 Održivo poslovanje u ključnim poslovnim aktivnostima

Najveća snaga banke su ključne poslovne aktivnosti - u osnovi to je odobravanje kredita i drugi investicioni proizvodi. U svim svojim aspektima poslovanja, banka posvećuje najveću moguću pažnju takvoj postavci poslovnih aktivnosti i odnosa sa klijentima, koji će biti dugoročno održivi, vodeći računa da se izbegne rizik po društvo i životnu sredinu i da iskoristi prednosti koje proističu iz realizacije inicijativa za unapređenje zaštite životne sredine i društvenih standarda. Poverenje i pouzdanost su uvek bili jedan od fundamentalnih principa banke.

Posvećeni smo kulturi pružanja usluga visokog kvaliteta, istražujemo, sa ciljem da prevaziđemo očekivanja klijenata, naročito u pogledu kvaliteta naših usluga. Ovo je reflektovano u Misiji i Viziji da budemo najpreporučivanija banka, koja uvođenjem inovacija olakšava život svojih klijenata. Posledično, konstantno nastojimo da poboljšamo korisničko iskustvo i pomognemo im da postignu više u svom poslovnom i privatnom životu.

Naš cilj je da našim klijentima obezbedimo što je moguće sveobuhvatnije finansijske usluge koje zadovoljavaju njihove potrebe i da im obezbedimo najbolje moguće savetodavne usluge. Porast potražnje za proizvodima i uslugama koje kombinuju socijalne, ekološke i ekonomske kriterijume se prirodno uzima u obzir. Banka nastoji da preporuke klijentima uvek budu date na iskren i fer način i da klijenti budu adekvatno informisani o rizicima. U isto vreme, želimo da vodimo računa o uticaju naših poslovnih aktivnosti na društvo i životnu sredinu u što je moguće većem stepenu i da optimizujemo naše aktivnosti što je više moguće. Ovakav pristup doprinosi pozitivnom korisničkom iskustvu. Takođe, fokusiramo se na održivo poslovanje kada biramo klijente i poslovne aktivnosti gde ćemo angažovati naša sredstva.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.1 Održivo poslovanje u ključnim poslovnim aktivnostima (nastavak)

Zaštita životne sredine i ključne poslovne aktivnosti - ekološki odgovorni proizvodi

RBRS brine o okruženju, posvećena je promovisanju tehnologija koje doprinose očuvanju životne sredine. Vidimo to kao šansu da se razvijemo na novim poslovnim poljima, kao što su obnovljivi izvori energije, energetska efikasnost, električna mobilnost i upravljanje resursima. Postavili smo stroga ograničenja za transakcije sa kompanijama koje imaju negativan uticaj na životnu sredinu.

Svesni smo osetljivosti uticaja određenih poslovnih sektora i tretiramo ih sa dužnom pažnjom. Postoje interne politike za sektore koji su u vezi sa iskopavanjem uglja i nuklearne energije, koje svi zaposleni moraju da poštuju. Slične politike se trenutno razvijaju za druge industrije koje uključuju visoku emisiju CO₂.

Društvena odgovornost i ključne poslovne aktivnosti – socijalno odgovorni proizvodi

RBRS je svesna svog uticaja na društvo. Virtuelno, sve platne transakcije sprovode se posredstvom banaka i banke imaju uticaj na svrhu za koju se sredstva koriste, odobravanjem kredita. Naši proizvodi i usluge na taj način mogu direktno da utiču na životnu situaciju i ponašanje klijenata. Indirektan uticaj ostvaruje se kroz investicije u projekte ili kompanije koje imaju određeni socijalni značaj i uticaj, koji može da dovede do toga da ljudi imaju korist ili štetu.

Poštovanje ljudskih prava je osnovni zahtev u vezi sa svim našim proizvodima i uslugama.

Imajući u vidu zahteve klijenata u pogledu sigurnosti i bezbednosti transakcija i podataka, sigurnost proizvoda i klijenata su od najvećeg značaja za nas. Uz omogućen pristup relevantnim informacijama u vezi sa proizvodima i uslugama, ovo uključuje verifikaciju zahteva, objašnjenja i mogući rizik povezan sa proizvodima i uslugama i odgovarajuće informacije. Zaštita podataka klijenata takođe je deo društvene odgovornosti.

Nudimo proizvode i usluge za koje imamo odgovarajuća znanja i iskustvo, neophodnu infrastrukturu i sva neophodna odobrenja i licence.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.2 Rizici i kreditiranje

4.2.1 Pristup upravljanju rizicima

Banka identifikuje i kontinuirano razvija svoj pristup upravljanja rizicima, prateći rizike koji potiču iz ESG oblasti. U fokusu su rizici po životnu sredinu tzv. *E rizici* (prvenstveno rizik tranzicije) i to preko procene ovog rizika na nivou industrije i klijenta, ali *S i G rizici* dobijaju sve veću pažnju.

E rizike treba razumeti kao finansijske rizike koji proističu iz izloženosti banke prema klijentima, a koji mogu da budu afektovani klimatskim promenama ili drugim vidovima degradacije životne sredine (zagađenje vazduha, vode, zemljišta, i sl.) i adaptacijom na te promene. Banka i klijenti moraju da se prilagođavaju, u suprotnom portfolio može da se suoči sa rizikom tranzicije i rizikom fizičkog oštećenja. Kao takvi, *E rizici* mogu prouzrokovati dodatne kapitalne zahteve, troškove i potencijalne gubitke u prihodima što može da dovede to pogoršanja finansijske pozicije i rezultata banke.

Banka procenjuje materijalnu značajnost ESG rizika, posvećujući posebnu pažnju značaju pomenutog rizika u kreditnom, tržišnom, operativnom, reputacionom i riziku likvidnosti. U zavisnosti od rezultata procene, značaj ESG rizika u svakom od pomenutih rizika može biti ocenjen kao visok, srednji i nizak, dok sam ESG rizik može biti nakon sprovedene sveobuhvatne procene ocenjen kao materijalno značajan nakon čega je banka u obavezi da odvoji poseban kapitalni zahtev za pokriće istog.

I Identifikacija i definisanje ESG rizika

Prilikom procene kreditnog rizika u segmentu privrede, banka se rukovodi principima, kriterijumima i targetima definisanim u kreditnim politikama, bilo da je reč o opštoj kreditnoj politici za konkretan biznis segment i/ili specijalnim/sektorskim kreditnim politikama.

Specijalne, odnosno sektorske kreditne politike/strategije koje važe na nivou grupe obuhvataju:

- 1) poslovnu politiku vezanu za duvan,
- 2) poslovnu politiku vezanu za ugalj,
- 3) poslovnu politiku/strategiju vezanu za građevinski sektor,
- 4) poslovnu politiku/strategiju vezanu za proizvodnju nafte i gasa i
- 5) poslovnu politiku/strategiju vezanu za čelik.

Sektorske politike vezane za duvan i ugalj postoje nekoliko godina i na osnovu njih se zabranjuje finansiranje klijenata koji se u svojim prihodima oslanjaju preko određenog procenta na ugalj, ili dolaze iz duvanske industrije (postoji tzv. *portfolio cap*), dok su poslednje tri gorenavedene politike prvi put definisane tokom 2023. godine.

Suština svih sektorskih politika je da se posveti dodatna pažnja prilikom procene kreditnog i E rizika na klijente iz pomenutih industrija koje su procenjene kao industrije sa višim „E” (ekološkim) rizikom u odnosu na ostale.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.2 Rizici i kreditiranje (nastavak)

4.2.1 Pristup upravljanju rizicima (nastavak)

Prilikom procene tržišnih rizika razmatra se na koji način i u kojoj meri ESG pokretači mogu imati uticaj na vrednost finansijske imovine, promene cena i tržišne volatilnosti instrumenata u knjizi trgovanja. Imajući u vidu da banka prevashodno koristi "plain-vanila" derivativne transakcije, kao i da prevashodno ulaže u hartije od vrednosti koje su u vlasništvu država, da nema portfolio akcija, niti robe, banka nema posebne politike/metodologije za upravljanje ESG rizikom u vezi sa tržišnim rizicima.

Sa aspekta likvidnosti, klimatske promene mogu uticati na ukupan nivo priliva po osnovu naplate plasiranih kredita (zbog smanjene kreditne sposobnosti) ili na promenu vrednosti portfolija hartija od vrednosti u koje je banka uložila. Uprkos navedenom, pretpostavlja se da je, pre svega tranzicioni rizik, raspoređen na period duži od tri meseca, te da je efekat na rizik likvidnosti zanemarljiv jer će banka, kroz uspostavljen sistem upravljanja likvidnošću, postepeno prilagođavati poziciju nastalim promenama.

Banka može biti izložena operativnom riziku po osnovu klimatskih i ekoloških faktora rizika, kako sa aspekta usklađenosti sa zakonskim propisima, tako i po osnovu fizičke opasnosti koje mogu ugroziti kontinuitet poslovanja. Uspostavljenim okvirom za upravljanje operativnim rizicima, banka procenjuje očekivane gubitke po osnovu ESG rizika analizom istorijskih podataka, kao i identifikovanjem trendova, procenom rizika i scenario analizama.

II Metodologija za identifikaciju i procenu ESG rizika

Svaka industrija (ne samo industrije koje su pokrivene gore navedenim sektorskim politikama/strategijama), u zavisnosti od procenjenog *E rizika*, klasifikuju se u tri grupe rizika:

- visok,
- srednji,
- nizak.

Pored toga, na bazi kvantitativnih i kvalitativnih informacija dobijenih od strane klijenata (tj. segment privrede), svaki klijent dobija svoj *ESG score*, dok se u odnosu na svoj *E skor* (kao komponentu *ESG score-a*), korporativni klijenti klasifikuju u tri kategorije:

- supportive,
- transformative i
- restrictive

Emisije gasova sa efektom staklene bašte predstavljaju jednu od ključnih komponenti koje se uzimaju u obzir prilikom računanja *E skora* i utvrđuju se na osnovu podataka dobijenih putem kvantitativnih i kvalitativnih upitnika koji se šalju klijentima.

Najveći *E rizik* imaju klijenti kategorisani kao *restrictive*. Kod ovih klijenta potrebno je prilikom procene kreditnog i *E rizika* oceniti i fleksibilnost njihovog biznis modela u smislu mogućnosti prilagođavanja/tranzicije tj. potrebnog vremena i finansijskih resursa. Banka shodno tome treba da prilagodi i svoju strukturu limita, odnosno finansiranja.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.2 Rizici i kreditiranje (nastavak)

4.2.1 Pristup upravljanju rizicima (nastavak)

Ukoliko klijent posluje u industriji sa visokim *E rizikom* i ima kategoriju *restrictive*, obeshrabruje se dodatno finansiranje. Pozitivnu odluku može da donese nivo više u odnosu na standardnu kompetenciju za odobravanje limita.

Banka je krajem 2024. godine usvojila i poseban dokument, tzv. "ESG risk policy statement", u kojem se navode postojeći organizacioni ESG kapaciteti, eksterni izazovi, kao i ESG targeti (koji se odnose na *E score* i finansirane emisije) uz plan za njihovo postizanje do 2030. godine, a uvažavajući interna i eksterna ograničenja.

III Proces upravljanja rizicima

Posmatrajući rizičnost industrije i *E skora* klijenta, definiše se strategija/pristup banke prema kreditnom zahtevu klijenta. Na primer, ukoliko je industrija visokog *E rizika* i klijent pripada *restrictive* kategoriji, nameće se i restriktivan pristup, odnosno restriktivna strategija u kreditiranju.

4.2 Merenje zadovoljstva klijenata

I NPS – Net Promoter Score

Zadovoljstvo naših klijenata i izvanredni odnosi sa njima predstavljaju naš glavni prioritet. Banka stoga redovno meri zadovoljstvo klijenata uslugama banke, kako u poslovanju sa stanovništvom, tako i u poslovanju sa pravnim licima. Mere za dodatna unapređenja svih oblasti poslovanja proističu iz uvida stečenih na ovaj način.

U našem poslovanju sa fizičkim licima, mikro i malim preduzećima, kao i sa našim korporativnim i institucionalnim klijentima, merenje zadovoljstva klijenata i kvaliteta usluga je sastavni deo našeg poslovnog upravljanja. U 2024. godini, naš NPS (*Net Promoter Score* – jedinica koju koristimo u ove svrhe) je i dalje među vodećima na tržištu.

NPS se zasniva na pitanju: „Koliko je verovatno da biste preporučili Raiffeisen banku prijatelju ili kolegi?“. Brze, profesionalne usluge, poverenje, visokokvalitetni proizvodi i korisničko iskustvo bez stresa su ključni među najčešće citiranim razlozima za spremnost da nas klijent preporuči.

Uspešno upravljanje iskustvom korisnika podrazumeva razvijanje kompetencija za poboljšanje korisničkog iskustva, uspostavljanje kriterijuma merenja i kontrole zadovoljstva klijenata.

Redovna merenja zadovoljstva klijenata i korisničkog iskustva koriste se prilikom razvoja novih proizvoda i usluga, kao i u svrhu unapređenja postojećih. Digitalni kanali (online bankarstvo/ online proizvodi) nastavljaju da prednjače u brzom rastu popularnosti. Rezultati merenja zadovoljstva korisnika se blagovremeno procenjuju i u odnosu na njih primenjuju se odgovarajuće mere.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.2 Merenje zadovoljstva klijenata (nastavak)

II Nagrade

Raiffeisen banka je primalac brojnih nagrada koje predstavljaju dodatni pokazatelj naše posvećenosti zadovoljstvu klijenata i stručnosti naših zaposlenih.

Nagrade međunarodno renomiranih finansijskih časopisa čiji smo dobitnici za 2024. godinu obuhvataju:

- Global Finance: Raiffeisen banka je nagrađena kao najbolja digitalna banka za stanovništvo u Srbiji (Best Consumer Digital Bank Serbia);
- Raiffeisen Bank International (RBI) je najbolji pružalac usluga finansiranja trgovine (Best Trade Finance Provider) u Austriji, Srbiji i Bosni i Hercegovini;
- Raiffeisen Bank International (RBI) je najbolji pružalac usluga finansiranja trgovine (Best Trade Finance Provider) u regionu centralne i istočne Evrope.

Raiffeisen Bank International je osvojila nagrade *Euromoney Cash Management Survey* za 2024. Godinu, u sledećim kategorijama:

- Najbolja banka za upravljanje gotovinom u Srbiji (*Serbia's Best Cash Management Bank*);
- Najbolja banka za upravljanje gotovinom za korisnički servis u Srbiji (*Serbia's Best Cash Management Bank for Client Service*);
- Najbolja banka za proizvode za upravljanje gotovinom u Srbiji (*Serbia's Best Bank for Cash Management Products*);
- Najbolja banka za tehnologiju za upravljanje gotovinom u Srbiji (*Serbia's Best Bank for Cash Management Technology*).

4.3 Upravljanje prigovorima

Raiffeisen banka a.d. Beograd je u skladu sa lokalnim propisima koji uređuju zaštitu korisnika finansijskih usluga i grupnim standardima uspostavila funkciju upravljanja prigovorima klijenata unutar Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja.

Odgovornost za pridržavanje standarda imaju zaposleni u svim segmentima banke, a posebno zaposleni u Odseku za rešavanje reklamacija. Lica koja su ovlašćena za postupanje po prigovorima su zaposleni u Odseku za rešavanje reklamacija (Saradnici za rešavanje reklamacija), Rukovodilac Odseka za rešavanje reklamacija i rukovodilac Odeljenja za regulatornu usklađenost, u okviru Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja.

Redovni izveštaji o prigovorima klijenata pripremaju se i dostavljaju Narodnoj banci Srbije i Izvršnom odboru banke.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.4 Odgovoran pristup prodaji i marketingu

Istraživanja dosledno pokazuju da poverenje ostaje na vrhu liste kada je u pitanju izbor bankarskog partnera. Budući da je iskrenost temelj poverenja, važno je za sve članice RBI grupe da naši proizvodi i usluge budu jasno i transparentno komunicirani svim klijentima i interesnim grupama. Prilikom oglašavanja i marketinga naših proizvoda primenjujemo stroge smernice sa ciljem pružanja klijentima sveobuhvatnih, lako razumljivih informacija i zaštite od gubitaka. Pri davanju preporuka, primarni fokus je na objektivnosti, naš primarni fokus je na objektivnosti. Štaviše, suštinski je važno da rizici povezani s našim proizvodima budu jasno prikazani i objašnjeni klijentima klijentima. Netačne ili zavaravajuće informacije nisu dozvoljene ni pod kojim okolnostima.

Poslovanje RBRS, kao finansijske institucije, usklađeno je sa lokalnim regulatornim okvirom definisanim Zakonom o zaštiti konkurencije. Interni dokument "Pravila ponašanja" (Code of Conduct) takođe ističe da je banka posvećena promovisanju i poštovanju fer konkurencije i pravila koja regulišu ponašanje na tržištu. U skladu sa lokalnim regulatornim okvirom, svi novi proizvodi, usluge, reklamni materijali, reklamne poruke i marketinške kampanje za nove proizvode i usluge, kao i izmene na postojećim proizvodima i uslugama, procenjuju se u odnosu na relevantne rizike i prijavljuju lokalnom regulatornom telu pre implementacije.

4.5 Održivo finansiranje

Definisanje klijenata i transakcija u oblasti održivog finansiranja

Da bismo klijentima olakšali put ka zelenoj tranziciji, neophodno je da imamo potrebne kvalifikacije i kapacitet za prepoznavanje projekata i transakcija koje su prihvatljive u smislu održivog poslovanja. Tokom 2020. godine, RBI grupa usvojila je harmonizovanu definiciju održivih korporativnih klijenata i transakcija (uključujući definisanje svojevrsnog ESG rejtinga klijenata), što je obuhvaćeno ESG pravilnikom RBI grupe (RBI GROUP ESG RULEBOOK), koji se koristi na lokalnom nivou. Ovaj dokument predstavlja osnovu za definisanje obavezujuće politike na nivou grupe, a 2022. Godine proširen je da uključuje i dodatne definicije i okvire kojima se definiše koji klijenti su održivi i koje transakcije možemo klasifikovati kao *RBI Group Green*, *RBI Group Social* ili *ESG-linked* finansiranje.

Kod klasifikacije transakcija, RBRS kao deo RBI grupe koristi unificirana pravila i, gde god je to moguće, implementira odredbe EU taksonomije u svoja interna pravila za klasifikaciju ESG transakcija.

Interna ESG klasifikacija transakcija dodatno je bazirana na međunarodnim okvirima za ESG obeležavanje u koje spadaju zeleni, socijalni i Principi održivosti obveznica Međunarodne asocijacije tržišta kapitala (Green & Social & Sustainability Bond Principles, ICMA) i Principi održivosti povezani sa kreditima Asocijacije tržišta kredita (Sustainability Linked Principles, LMA). Ovakvim definisanjem, RBI grupa želi da osigura jednoobrazno razumevanje pojma održivog finansiranja i klijenta na nivou grupe, čime se sprečava greenwashing.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

U oblasti održivog finansiranja za mala preduzeća, preduzetnike i fizička lica, banka se oslanja na ESG pravilnik RBI grupacije, koji pruža smernice za definisanje klijenata i transakcija koje se mogu smatrati održivim sa aspekta ESG.

U svim segmentima poslovanja banke, internim procedurama i instrukcijama koje se odnose na oblast održivog finansiranja preciznije se, u skladu sa pomenutim pravilnikom, definišu odgovarajuće transakcije i klijenti, sa aspekta EU taksonomije kao i sa aspekta internih RBI pravila za definisanje zelenih i socijalnih kredita.

ESG brendiranje i razvoj ekspertize u ovoj oblasti

U cilju pružanja jednakog nivoa ESG ekspertize na nivou grupe, formiran je *ESG competence* centar sa centralom u RBI, koji čine ESG specijalisti-ambasadori. U svakoj banci u grupi, u okviru segmenta za poslovanje sa privrednom (velikim i srednjim kompanijama), nominovan je ESG specijalista koji na redovnim mesečnim sastancima sa kolegama u grupi razmenjuje iskustva i znanja u ESG oblasti, pri čemu se saradnja odvija uz superviziju kolega iz RBI.

RBRS, kao deo RBI grupe, aktivno promoviše što bolje razumevanje proizvoda i usluga i deljenje finansijske ekspertize u okviru svoje savetodavne funkcije. Još jedna aktivnost kada je ESG tema u pitanju je ESG brendiranje koje ima za cilj povećanje svesti da je potrebna tranzicija ka zelenijem i održivom načinu poslovanja.

Još jedan od načina na koji utičemo na povećanje svesti je rad sa klijentima na popunjavanju svojevrsnog ESG upitnika koji smo razvili sa kolegama iz RBI grupe. Za edukaciju i podršku klijentima u pogledu popunjavanja navedenog upitnika kreirali smo i posebne instrukcije i informacije dostupne na našem zvaničnom sajtu.

Dodatno, predstavnici ESG tima banke, sačinjenog od kolega iz corporate business i risk segmenta, aktivni su članovi radne grupe formirane od strane Udruženja banaka Srbije (UBS), koja radi na kreiranju jedinstvenog ESG upitnika za sve kompanije u Srbiji. Na taj način, deljenjem najboljih praksi iz RBI grupe, RBRS doprinosi povećanju fokusa i znanja u pogledu razvoja održivog poslovanja u zemlji.

Tokom prethodne godine, kolege iz Corporate ESG tima prisustvovala su studijskim posetama prirodnim rezervatima Uvac, Palić i Ludaš, koje su realizovane u saradnji sa AmCham Serbia i Beogradskom otvorenom školom (BOŠ). Cilj ove inicijative bio je povezivanje privrednih sektora sa zaštićenim područjima kako bi se podržalo očuvanje biodiverziteta i zaštita prirodnih resursa u Srbiji.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

Fokus na ESG usluge

RBRS, kao deo RBI grupe, ima za cilj promovisanje održivog razvoja i podržava tranziciju klijenata ka održivom poslovanju primenom praksi koje smanjuju emisiju CO₂ i GHG gasova. To se vidi kroz finansiranje održivih projekata, kao i projekata koji podrazumevaju energetska efikasnost i finansiranje obnovljivih izvora energije.

Angažovani smo na procesima digitalizacije i stalnog unapređenja naših usluga, nastojeći da poslužimo na održiv način. Ove inicijative uključuju unapređenje poslovnih procesa i razvoj naprednih digitalnih platformi.

Obuke i edukacije u oblasti održivog finansiranja

Kao i prethodnih godina, tokom 2024. godine fokus je bio na podizanju svesti o temama održivog razvoja i važnosti zelene tranzicije, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata.

Tokom 2024. godine, Tim za trening i razvoj je sproveo onlajn obuku na platformi SHtReber o održivom poslovanju namenjenju zaposlenima u Retail, SB i Product segmentu kako bi se podigao nivo znanja zaposlenih o održivosti, zaštiti životne sredine i društveno odgovornom ponašanju u bankarskom sektoru. Obuku je prošlo oko 800 zaposlenih iz pomenutih segmenata. Zaposleni su imali priliku da se upoznaju sa svime što mogu da ponude klijentima na polju održivog poslovanja kroz sledeće module: *Uloga ESG koncepta poslovanja u retail segmentu, ESG proizvodi u retail segmentu, ESG - šanse i rizici u poslovanju, Kako uključiti klijente u ESG poslovanje, RBI ESG poslovna strategija.*

Dodatno, interna e-learning platforma podržava i trening posvećen razvoju holističkih znanja i kompetencija na temu održivog poslovanja pod nazivom *Sustainability Competence* trening koji se sastoji od više nivoa. Kao i gore navedeni trening namenjen prvenstveno zaposlenima u retail segmentu, ovaj trening je trajno dostupan svim zaposlenima banke.

Osim online treninga na ESG teme, kolege iz banke prisustvovala su i organizovanim edukacijama u Beču (EU Taxonomy workshop i ESG Ambassador Meeting), Tivtu (ESG Adria Summit 2024) i lokalno organizovanoj obuci *ESG financing in the Retail Segment* u našoj centrali, kao i obuci *Dekarbonizacija i primena EU taksonomije* u organizaciji UBS.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.1 Strategija održivog finansiranja u ključnim poslovnim aktivnostima

Finansiranje klimatski prihvatljivih projekata neophodno je za ublažavanje posledica i prilagođavanje klimatskim promenama, s obzirom na to da su značajni finansijski resursi potrebni za smanjenje nepovoljnih efekata i usporavanje klimatskih promena. Stoga, naš cilj je da podržimo naše klijente na putu transformacije ka zelenom i održivom načinu poslovanja i pratimo ih u finansiranju projekata za ublažavanje posledica klimatskih promena, bilo lokalnog, nacionalnog ili transnacionalnog značaja. U svakodnevnom poslovanju u segmentu velikih i srednjih kompanija nastojimo da klijente uputimo na nova poslovna rešenja kako bi što lakše prešli na održiv način poslovanja.

Kontinuirano radimo na procesu obeležavanja transakcija u kontekstu ispunjenja ESG kriterijuma bazirajući se na pravilima EU taksonomije i internim pravilima RBI grupe. Preko njih sagledavamo kako kreditne transakcije tako i interne procese odlučivanja u pogledu uticaja na životnu i društvenu sredinu, kreirajući posebne i personalizovane sisteme odlučivanja kada su ESG principi u pitanju.

I Podrška našim klijentima

ESG proizvodi

Delimo posvećenost međunarodne finansijske zajednice kada je u pitanju održivo finansiranje. Stoga nastavljamo da blisko sarađujemo sa međunarodnim finansijskim institucijama (EIB, EIF, EBRD, DFC, KfW, IFC, itd.) u pogledu kreditnih linija, deljenja rizika i tehničkog savetovanja i saradnje, u cilju omogućavanja dodatnih izvora finansiranja ESG poslovanja za naše klijente.

Kada je tehničko savetovanje i saradnja u pitanju posebno ističemo da ESG tim banke učestvuje aktivno u EBRD Green Finance Academy - EBRD Climate Transition Programme - Serbia.

Od posebnih proizvoda sa ESG komponentom u okviru corporate segmenta počev od jula 2024. godine pokrenuli smo akciju za kredite za finansiranje solarnih panela sa povoljnijim uslovima u odnosu na ostale investicione kredite. Ponuda važi za sve ugovore zaključene do kraja 2025. godine.

Banka u svojoj ponudi za segment malih preduzeća i preduzetnika ima investicioni kredit za nabavku solarnih panela, uveden 2023. godine, kojim se omogućava prelazak na održive izvore energije i osigurava dugoročna energetska efikasnost u ovom segmentu privrede.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

II Pristup razvoju ESG portfolija

U sklopu ostvarenja grupnih i lokalnih ciljeva u pogledu razvoja ESG portfolija, nastavljamo da implementiramo najbolje prakse i politike RBI grupacije kad je reč o ESG finansiranju. Tokom prošle godine nastavljena je aktivnost analize portfolija i kontinuiranog praćenja transakcija u vezi sa ispunjavanjem ESG kriterijuma i obeležavanjem ESG transakcija koje su u skladu sa ESG kriterijumima RBI grupe u segmentu velikih i srednjih kompanija. Tu spadaju green i social krediti sa zelenim i socijalnim aspektom koji ispunjavaju kriterijume RBI grupe za ove transakcije.

Od ESG plasmana koje smo finansirali tokom protekle godine u korporativnom segmentu možemo da izdvojimo da je prošle godine otpočeo je sa radom vetropark Krivača, jedan od najvećih projekata ove vrste u regionu, koji smo finansirali u konzorcijumu sa RBI i drugim bankama na tržištu. Za ovaj projekat RBRS je primila nagradu u okviru RBI grupe za najbolji projekat u kategoriji održivog finansiranja. Među značajnijim transakcijama u ovom segmentu je i club deal kredit koji je za namenu imao finansiranje proizvodnje električnih vozila.

Banka je nastavila da promoviše održivo finansiranje i u segmentu malih preduzeća i preduzetnika, nudeći investicioni kredit za nabavku solarnih panela, koji je uveden 2023. godine. Takođe, bitno je naglasiti da značajan udeo portfolija malih preduzeća i preduzetnika pripada pravnim licima i preduzetnicima u vlasništvu žena, ili koji dolaze iz nerazvijenih regiona. U segmentu fizičkih lica, banka je nastavila sa finansiranjem kupovine nepokretnosti koje ispunjavaju ESG standarde, a nakon integracije sa RBA bankom, nastavljeno je finansiranje vozila, što je stvorilo priliku za dalji porast u oblasti finansiranja električnih vozila.

U oblasti razvoja ESG portfolija, uživamo snažnu podršku kolega iz RBI grupe. Tako su prošle godine u prostorijama banke organizovane prezentacije kolega iz RBI na temu "RBI Group Business Strategy for Climate and Environmental Protection". Održan je i dvodnevni trening o finansiranju projekata iz oblasti obnovljive energije, sa fokusom na pregovore sa klijentima, struktuiranje transakcija i ugovornu dokumentaciju.

Članovi ESG tima banke aktivno su učestvovali na mnogim stručnim konferencijama i eksternim događajima vezanim za održivost, zaštitu životne sredine i obnovljive izvore energije. Organizovani su i događaji za klijente, kao što su ESG brunch za korporativne klijente, sa ciljem razmene znanja i iskustva na temu primene ESG principa i onlajn radionica posvećena popunjavanju ESG upitnika banke.

Pored toga, članovi ESG tima banke su učestvovali u studijskim posetama prirodnim rezervatima u cilju zaštite biodiverziteta i prirodnih resursa u Srbiji. Ove aktivnosti su ključne za razvijanje strategija za unapređenje ekoloških praksi, kao i saradnju sa drugim finansijskim institucijama na projektima od zajedničkog interesa.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio

Obezbebeđivanje održivog finansiranja stvara dodatnu vrednost za naše klijente, a i širok spektar aktivnosti za društvo kao celinu je pogodan za finansiranje iz održivih izvora. Smatramo da je finansiranje održivo kada ima dugoročan pozitivan efekat na životnu sredinu i klimu i/ili pozitivan uticaj na društvenu zajednicu i kada doprinosi ostvarenju održivih razvojnih ciljeva (SGD). Preciznije, definicija održivih transakcija se bazira na EU taksonomiji koja proističe iz EU Taxonomy Directive i interne RBI definicije zelenih i socijalnih kredita/plasmana. EU taksonomija sadrži uputstvo koje poslovne aktivnosti se mogu smatrati zelenim aktivnostima u različitim sektorima, a u skladu sa definisanim kriterijumima, koji se razlikuju sa stanovišta kompleksnosti i preciznosti.

U nastavku su prikazani plasmani koji se prema gore navedenim definicija smatraju zelenim ili socijalnim kreditima i plasmanima za Raiffaisen bankarsku grupu.

ESG portfolio Raiffeisen banke

Ukupan portfolio održivog finansiranja (daje u tekstu: ESG portfolio) Raiffeisen banke na dan 31.12.2024. godine iznosi RSD 41.7 milijardi, od čega se RSD 38 milijardi odnosi na bilansne plasmane, a RSD 3.7 milijardi na vanbilansne plasmane:

ODRŽIVO FINANSIRANJE – ESG portfolio		
U 000 RSD	2024	2023
Bilansni plasmani		
Zeleni krediti	11.152.636	10.026.351
Kredit za socijalne namene	26.847.221	20.865.692
Ukupno	37.999.857	30.892.043
Vanbilansni plasmani		
Zeleni plasmani	461.741	200.812
Plasmai za socijalne namene	3.282.026	1.537.354
Ukupno	3.743.767	1.738.166
Ukupno	41.743.624	32.630.209

U strukturi ESG portfolija dominiraju bilansni plasmani – ESG krediti, sa učešćem od 91% (2023.: 95%) u ukupnom ESG portfoliju i njihovu strukturu ćemo analizirati u nastavku.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

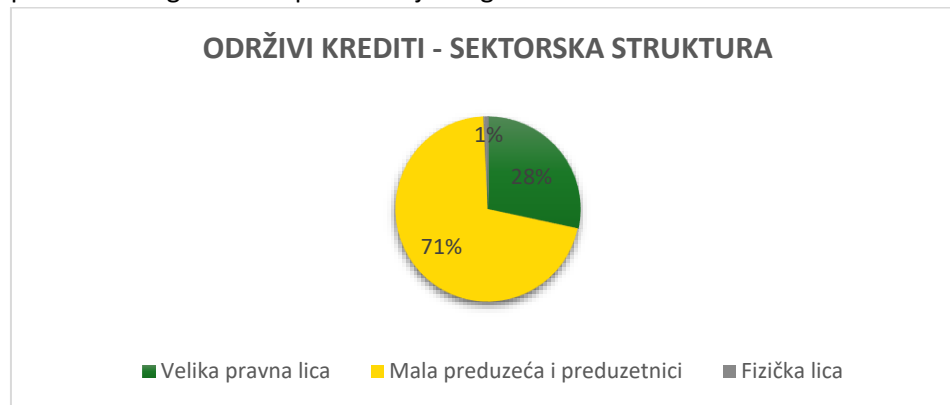
4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

Od ukupnog iznosa ESG kredita od RSD 38 milijardi, 71% se odnosi na kredite za socijalne namene (2023.: 67%), dok se 29% (2023.: 33%) odnosi na kredite sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (dalje u tekstu: zeleni krediti):

ODRŽIVI KREDITI – ESG krediti		
U 000 RSD	2024	2023
Zeleni krediti	11.152.636	10.026.351
Kredit za socijalne namene	26.847.221	20.865.692
Ukupno	37.999.857	30.892.043

Imajući u vidu da značajan deo ESG kredita čine krediti sa socijalnom namenom, sa stanovišta poslovnih segmenata banke, u portfoliju ESG kredita najzastupljeniji su klijenti iz poslovnog segmenta malih preduzeća i preduzetnika. Zatim slede klijenti iz poslovnog segmenta velikih pravnih lica, dok klijenti iz poslovnog segmenta fizičkih lica imaju neznatno učešće u ovom portfoliju. Struktura ESG kredita po poslovnim segmentima prikazana je na grafiku u nastavku:

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu

Ukupan portfolio kredita sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu, odnosno zelenih kredita Raiffeisen banke na dan 31.12.2024. godine iznosi RSD 11.2 milijardi i ima sledeću strukturu:

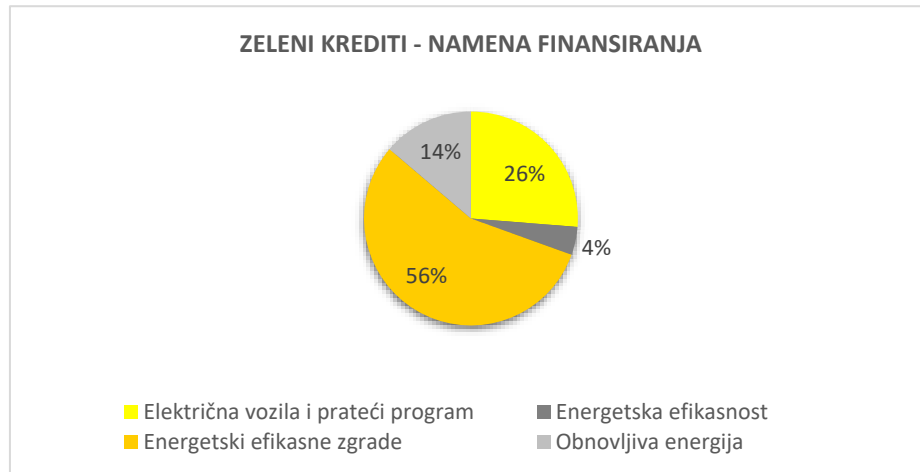
ZELENI KREDITI - NAMENA FINANSIRANJA		
U 000 RSD	2024	2023
Električna vozila i prateći program	2.928.973	2.025.532
Energetska efikasnost	473.768	543.178
Energetski efikasne zgrade	6.213.690	6.124.071
Obnovljiva energija	1.536.205	1.333.570
Ukupno	11.152.636	10.026.351

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

U pogledu namene finansiranja, u portfoliju zelenih kredita značajan uticaj imaju krediti za projektno finansiranje energetski efikasnih zgrada, a zatim slede kredit za nabavku električnih vozila, za obnovljive izvore energije i za povećanje energetske efikasnosti:

Sa stanovišta sektorske strukture, u portfoliju zelenih kredita su dominantni klijenti iz poslovnog segmenta velikih pravnih lica, sa učešćem od 96% (2023.: 98%), slede klijenti iz poslovnog segmenta fizičkih lica, sa učešćem od 3% (2023.: 2%), dok je učešće klijenata iz poslovnog segmenta malih preduzeća i preduzetnika neznatno:

ZELENI KREDITI - SEKTORSKA STRUKTURA		
U 000 RSD	2024	2023
Velika pravna lica	10.737.160	9.799.816
Mala preduzeća i preduzetnici	41.012	9.392
Fizička lica	374.464	217.143
Ukupno	11.152.636	10.026.351

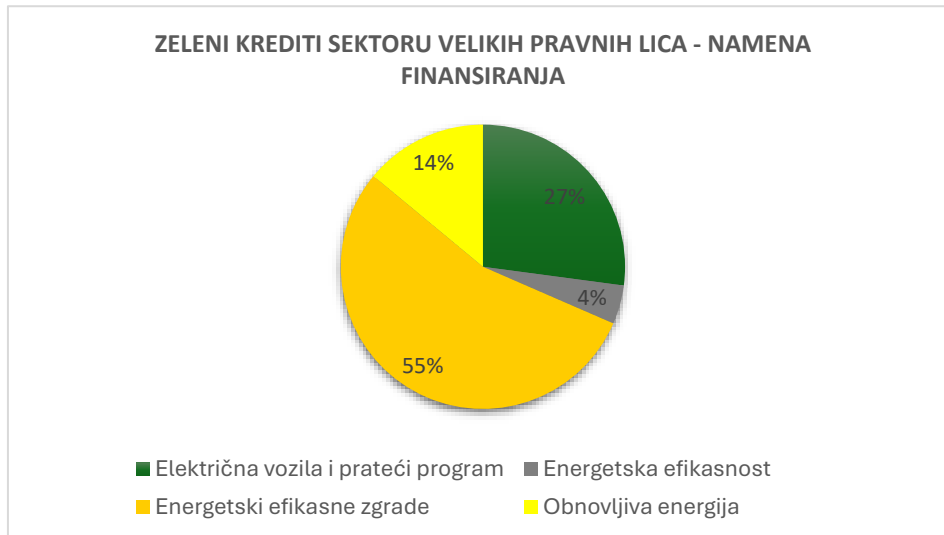
Struktura zelenih kredita poslovnom segmentu velikih pravnih lica u iznosu od RSD 10.7 milijardi prema nameni finansiranja je prikazana u nastavku:

ZELENI KREDITI SEKTORU VELIKIH PRAVNIH LICA - NAMENA FINANSIRANJA		
U 000 RSD	2024	2023
Električna vozila i prateći program	2.910.970	2.004.462
Energetska efikasnost	473.768	543.178
Energetski efikasne zgrade	5.850.470	5.918.605
Obnovljiva energija	1.501.952	1.333.570
Ukupno	10.737.160	9.799.815

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

Kao što je prikazano na grafikonu, u portfoliju zelenih kredita poslovnog segmentu velikih pravnih dominiraju krediti za izgradnju energetski efikasnih zgrada, sa učešćem od 55% (2023.: 60%), a zatim slede krediti za električna vozila i prateću opremu, sa učešćem od 27% (2023.: 20%), dok se ostatak portfolija odnosi na kredite za obnovljivu energiju (14%) i kredite za energetska efikasnost (4%).

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (nastavak)

Struktura zelenih kredita poslovnog segmentu malih preduzeća i preduzetnika u iznosu od RSD 41 miliona prema nameni finansiranja je prikazana u nastavku:

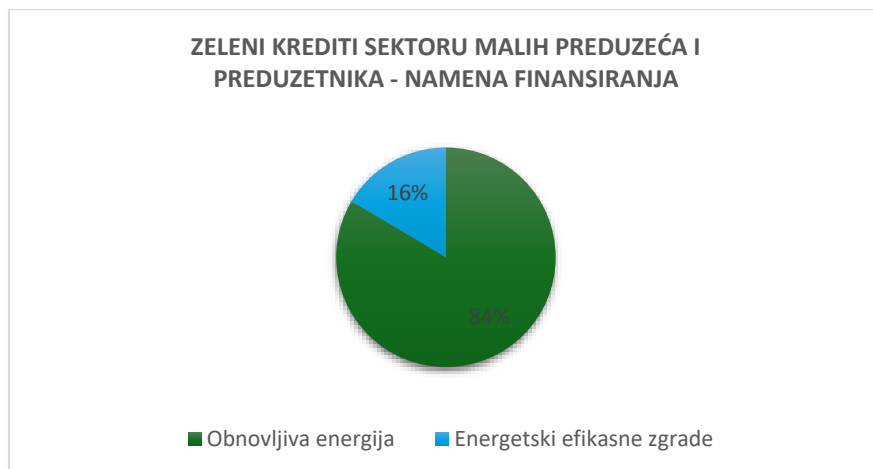
ZELENI KREDITI SEKTORU MALIH PREDUZEĆA I PREDUZETNIKA - NAMENA FINANSIRANJA		
U 000 RSD	2024	2023
Električna vozila i prateći program	-	1.679
Obnovljiva energija	34.253	-
Energetski efikasne zgrade	6.759	7.713
Ukupno	41.012	9.392

U portfoliju zelenih kredita poslovnog segmentu malih preduzeća i preduzetnika dominiraju krediti za obnovljivu energiju, sa učešćem od 84%, dok se ostatak portfolija odnosi na kredite za izgradnju energetski efikasnih zgrada (16%):

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

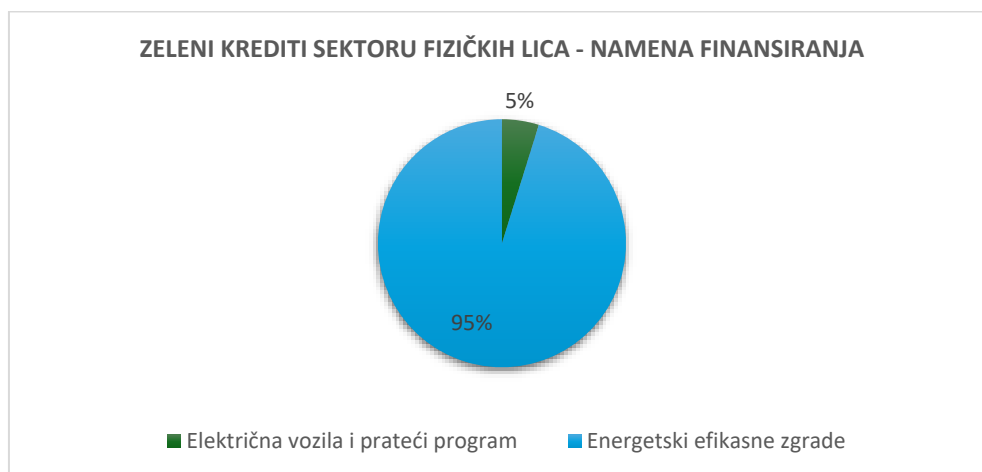
4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

Struktura zelenih kredita poslovnim segmentu fizičkih lica u iznosu od RSD 374 miliona prema nameni finansiranja je prikazana u nastavku:

ZELENI KREDITI SEKTORU FIZIČKIH LICA - NAMENA FINANSIRANJA		
U 000 RSD	2024	2023
Električna vozila i prateći program	18.003	19.39
Energetski efikasne zgrade	356.461	197.753
Ukupno	374.464	217.143

Od ukupnog portfolija zelenih kredita segment fizičkih lica, 95% (2023.: 91%) se odnosi na kredite za energetski efikasne zgrade, dok preostali deo (5%) čine kredite za električna vozila i prateću opremu:

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

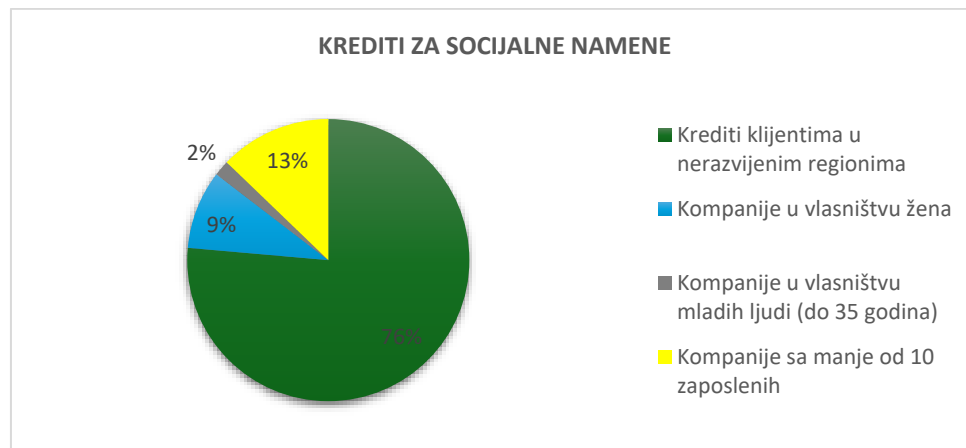
Finansiranje sa pozitivnim uticajem na društvo i oblasti od društvenog značaja

Ukupan portfolio kredita sa pozitivnim uticajem na društvo i oblasti od društvenog značaja (dalje u tekstu: socijalni krediti) Raiffeisen banke na dan 31.12.2024. godine iznosi RSD 26.8 milijardi i ima sledeću strukturu sa stanovišta namene:

Krediti za socijalne namene		
U 000 RSD	2024	2023
Krediti klijentima u nerazvijenim regionima	20.508.713	14.407.880
Kompanije u vlasništvu žena	2.422.956	6.457.812
Kompanije u vlasništvu mladih ljudi (do 35 godina)	477.130	-
Kompanije sa manje od 10 zaposlenih	3.438.422	-
Ukupno	26.847.221	20.865.692

Kada se radi o sektorskoj strukturi, ukupan portfolio socijalnih kredita je plasiran klijentima koji pripadaju poslovnom segmentu malih pravnih lica i preduzetnika.

U portfoliju socijalnih kredita sa stanovništa namene dominiraju krediti plasirani klijentima iz nerazvijenih regiona, sa učešćem of 76% (2023.: 69%) u ukupnom portfoliju, dok se ostatak portfolija odnosi na plasmane kompanijama sa manje od 10 zaposlenih (13%), plasmane kompanijama koje su u vlasništvu žena (9%) i plasmane kompanijama koje su vlasništvu mladih ljudi-do 35 godina (2%).

U skladu sa zvaničnim statističkim izveštajima, napominjemo da se nerazvijenim regionima u Srbiji smatraju sve teritorije sem opština Beograd i Bor.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

ESG portfolio Raiffeisen Leasing-a

Ukupan ESG portfolio Raiffeisen Leasing-a na dan 31.12.2024. godine iznosi EUR 23,6 miliona i odnosi se na finansiranje solarnih panela, električnih automobila i ostalih električnih vozila i viljuškara.

Detaljnije, Raiffeisen Leasing je do sada finansirao preko 1,000 električnih automobila i hibrida sa ukupnom vrednošću vozila od 27 mil. EUR bez PDV-a. U pogledu zelene industrijske opreme, od 2018. godine Raiffeisen Leasing je finansirao preko 1900 viljuškara na električni pogon u vrednosti od gotovo 46 mil EUR. Dodatno, u ESG portfolio spada i finansiranje solarnih panela, kao jednog od najčistijih izvora električne energije u ukupnoj vrednosti od 1,5 milion EUR.

Od 2023. godine, Raiffeisen Leasing u svojoj ponudi ima i kreditnu liniju od EIB-a koja podrazumeva finansiranje ESG plasmana u vrednosti od 5 miliona evra. Pored toga, u 2024. godine je potpisana kreditna linija sa EBRD-om gde je najveći akcenat dat na pogodnosti za „zeleno“ finansiranje i posebna kreditna linija u ukupnoj iznosu od 15 miliona evra sa podsticajem za klijente koji su ispunili najviše ESG standarde od 15% od iznosa finansiranja.

ESG investicioni fondovi

Društvo Raiffeisen Invest upravlja sa tri ESG fonda, koji su dizajnirani da podrže održive investicione ciljeve i pruže dugoročne koristi za investitore.

Fond Raiffeisen GREEN, organizovan u junu 2022. godine, kao prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji, sa investicionim ciljem da svojim članovima omogući učešće u ostvarivanju pozitivnog prinosa glavnog UCITS fonda Raiffeisen Sustainable Solid, balansirano UCITS fonda kojim upravlja Društvo za upravljanje Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H. Beč, Austrija, a čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda od ulaganja u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju „ESG“ kriterijume. U skladu sa navedenim, fond je posebno pogodan za investitore koji žele stabilna, globalno diversifikovana ulaganja na tržištu kapitala i istovremeno žele da podrže održive poslovne procese koji ispunjavaju „ESG“ kriterijume. Fond je u 2024. godini za svoje članove ostvario godišnji prinos od 4,8% (u evrima), a neto imovina fonda je na kraju 2024. godine iznosila oko 740 hiljada evra.

Krajem oktobra 2022. godine Društvo za upravljanje Raiffeisen Invest je u skladu sa odobrenjem Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije uspešno završilo organizovanje prvog otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom - Raiffeisen ALTERNATIVE koji je, u skladu sa investicionom politikom, namenjen investitorima koji žele da ostvare pozitivan prinos kroz jedinstveni koncept alternativnog investiranja, izlaganjem globalnom tržištu akcija koje uz finansijske kriterijume ispunjavaju i „ESG“ kriterijume, kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine. Fond je u 2024. godini nastavio uspešno sa investicionim aktivnostima i za svoje članove ostvario godišnji prinos od 16,31% (u evrima), a neto imovina fonda višestruko je porasla i na kraju 2024. godine iznosila oko 31 miliona evra.

4 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

4.5 Održivo finansiranje (nastavak)

4.5.2 ESG portfolio (nastavak)

Raiffeisen World Prateći UCITS fond organizovan u avgustu 2010. godine kao UCITS fond rasta vrednosti imovine, ali je u septembru 2015. godine promenjena vrsta fonda u balansirani UCITS fond, a u avgustu 2024. godine Raiffeisen World postaje Prateći UCITS fond master fonda Raiffeisen- Sustainable -MIX (R). U skladu sa strategijom investiranja pratećeg UCITS fonda Raiffeisen World, osnovni investicioni cilj Fonda je da, svojim članovima omogući učešće i ostvarivanje pozitivnog prinosa Glavnog fonda u dužem roku, uz prihvatanje umerenog do višeg rizika. Fond nastoji da ostvari svoj investicioni cilj ulaganjem najmanje 85% svoje imovine u Glavni fond Raiffeisen Sustainable Mix, u skladu sa zakonskim ograničenjima. Fond promovise ekološke/socijalne karakteristike i u tom cilju ulaže u akcije i obveznice na osnovu ESG-a (ekološki, društveni, upravljački) kriterijumi. Najmanje 51% investicija Fonda usmereno je na projekte sa društvenim i ekološkim ciljevima. Fond ne ulaže u sektore poput naoružanja ili zelenog/biljnog genetskog inženjeringa, niti u kompanije koje krše radnička i ljudska prava. Fond je u 2024. godini za svoje članove ostvario godišnji prinos od 8,36% (u evrima), a neto imovina fonda je na kraju 2024. godine iznosila oko 12 miliona evra.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA

Naši zaposleni i organizaciona kultura koju negujemo čine osnovu onoga što Raiffeisen banka jeste, stoga nam je izuzetno važno da se na održiv način ophodimo ne samo prema prirodnim resursima, već i prema ljudskim potencijalima. Trendovi na tržištu rada pokazuju da sve više zaposlenih razmatra mogućnost promene posla. Fleksibilnost, pitanje svrhe, mogućnosti za razvoj, odnosi sa kolegama i kvalitetan menadžment, predstavljaju ključne faktore pri izboru novog posla ili donošenju odluke o ostanku u kompaniji. Trudimo se da se ovim temama bavimo ciljano i dugoročno.

Održivo poslovanje ogleda se u pristupu odnosima sa zaposlenima, što je u Raiffeisen banci od izuzetne važnosti. Kao poslodavac, posvećeni smo pružanju fer i podržavajućeg okruženja za sve naše zaposlene. Verujemo da je fer odnos ključan za uspeh kompanije i zadovoljstvo svakog pojedinca. Kroz politike zapošljavanja, pravedne procese nagrađivanja i promocije, kao i redovnu komunikaciju i otvorenu saradnju, nastojimo da svaki zaposleni oseća poštovanje i pravednost u svakom aspektu svog radnog iskustva. Uz to, kontinuirano radimo na unapređenju radnih uslova, obuka i razvoja, kako bismo omogućili svakom zaposlenom da ostvari svoj puni potencijal. Ovim temama se bavimo ciljano i na dugoročan način.

Hibridni radni model, fleksibilno radno vreme, autonomija i samo-organizovanost unutar timova, gde to priroda posla dopušta, predstavljaju bitne elemente koji zadovoljavaju potrebu zaposlenih za fleksibilnošću. S druge strane, jaku potrebu za socijalizacijom i osećajem zajedništva i pripadnosti kod zaposlenih zadovoljavamo održavanjem sastanaka uživo, kao i kroz brojne događaje, radionice i *team building* aktivnosti.

Kao „organizacija koja uči“, zaposlenima pružamo širok spektar mogućnosti za lični i profesionalni razvoj, u vidu pohađanja različitih seminara, internih i eksternih treninga, radionica, stručnih konferencija, u zemlji i inostranstvu. Takođe, zaposlenima je u svakom trenutku dostupna naša digitalna platforma sHtReber za e-learning obuke, sa velikim brojem različitih sadržaja. Učenje je prirodno integrisano i u radne procese, što poziva zaposlene da budu proaktivni i preuzmu odgovornost za sopstveno učenje, čime se omogućava da učenje bude dugoročno uspešan proces.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

Uticaj

Raiffeisen banka ima značajnu društvenu odgovornost kao poslodavac za više od 2.000 zaposlenih. Kao takva, trudi se da uzme u obzir potrebe svih aktera: stejkholdera, zaposlenih, klijenata, dobavljača i šire javnosti. Stvaranje i održavanje preduslova za radna mesta sa pozitivnim socio-ekonomskim benefitima za pojedince i sredinu čiji smo deo, jeste jedna od najvažnijih ideja vodilja Raiffeisen banke kojom ona doprinosi društvenoj sigurnosti, stabilnosti i prosperitetu. Sa druge strane, banka uzima u obzir tehnološke promene i očekivanja klijenata koji sa pravom žele visoko kvalitetne digitalne proizvode koji će im korisničko iskustvo učiniti što prijatnijim i jednostavnijim. Da bismo to postigli, Raiffeisen banka kao poslodavac se menja. Paralelno da sve boljom tehnološkom infrastrukturom, menja se i naš način rada i postaje sve više automatizovan. Da bismo ispratili novi način rada, našim zaposlenima potrebne su nove veštine i iskustva.

Banka ima odgovoran pristup prema temi promena, budući da ova tema može da izazove nesigurnost i strah kod ljudi. Fizičko i mentalno zdravlje naših zaposlenih veoma nam je važno, a postaje dodatno značajno u vreme promena. Težimo da preveniramo potencijalne negativne efekte stresa i sedelačkog, kancelarijskog načina rada kroz brojne inicijative i mogućnosti iz domena brige o zdravlju, lične dobrobiti i sportskih aktivnosti. Verujemo da posebnu ulogu u motivaciji i rezilijentnosti naših zaposlenih ima doživljaj svrhe na poslu. Fokusiramo se na pitanje na koji način pojedinci mogu da doprinesu uspehu kompanije.

Raiffeisen banka se trudi da doprinese smanjenju društvene nejednakosti pružanjem jednakih šansi, čime se uvažavaju različitosti i omogućava zapošljavanje manje zastupljenih grupa. Na taj način pružamo dobar primer drugim poslodavcima, što je važna društvena uloga. Takođe, verujemo da bogatstvo različitih perspektiva ima pozitivan uticaj na poslovne odluke i rezultate kompanije. Dobro osmišljena edukacija i treninzi koje pruža kompanija istovremeno nadograđuju i ukupne potencijale našeg društva pa je to jedan od razloga zbog kojih Raiffeisen banka nudi sveobuhvatne mogućnosti za učenje svojim zaposlenima.

Iako velika većina zaposlenih ima zaključen ugovor o radu sa Raiffeisen bankom, postoji manji broj ljudi koji rade na osnovu ugovora o posredovanju ili su angažovani preko Omladinske zadruge, usled oročenog povećanog obima jednostavnih administrativnih poslova. Kako je potrebno određeno vreme da se zaposleni obuče i upoznaju sa bankom, kod nekih kratkih angažmana to nije u potpunosti moguće. Zaposleni po ugovoru o posredovanju ponekad mogu imati određene poteškoće da razviju osećaj pripadnosti i identifikuju se sa kompanijom pa se banka trudi da oni budu podjednako kvalitetno informisani o dešavanjima u kompaniji, kao i ostali zaposleni.

Ankete o zadovoljstvu i praćenje potreba zaposlenih omogućavaju identifikaciju i adresiranje potencijalnih problema, kao i preduzimanje mera za unapređenje zadovoljstva. Zato je učešće zaposlenih od velike važnosti za banku i njene zaposlene. Za zaposlene to znači da imaju "pravo glasa", da se njihov glas čuje, što pojačava njihovo angažovanje i lojalnost. Postoji nekoliko različitih načina na koje se realizuje učešće zaposlenih, omogućavajući im da iznose svoje mišljenje i postavljaju pitanja.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

Rizici i mogućnosti

Naši zaposleni su naš najveći kapital. Raiffeisen banka može nastaviti da uspešno posluje samo ukoliko ima zadovoljne, motivisane i zdrave zaposlene. Imajući u vidu da je bankarski posao pod uticajem različitih regulatornih zahteva za koje su neophodni visoko kvalifikovani zaposleni, akcenat mora da bude na kvalifikovanim i obučanim zaposlenima koji uspešno realizuju dodeljene zadatke. Kao "organizacija koja uči", Raiffeisen banka je svesna potrebe za kontinuiranim daljim razvojem u cilju održavanja postavljenih standarda.

S obzirom na to da Raiffeisen banka ima visoko kvalifikovan kadar, uvek je prisutan određeni rizik njegovog odliva u druge kompanije ili inostranstvo, što dovodi do potrebe za traženjem novog podjednako kvalitetnog kadra ili neophodnosti kupovine stručnog znanja od drugih kompanija.

Drugi rizik može nastati zbog odsustva politike diverziteta, koji se smatra jednim od faktora uspeha. Različiti timovi rade efektivnije i donose raznovrsnije i bolje odluke. Nedostatak diverziteta može dovesti do finansijskih gubitaka usled pogrešnih odluka u svakodnevnom radu ili smanjene efikasnosti izazvane slabijom motivacijom. Ne sme se zanemariti ni pravna regulativa, čije nepoštovanje, kao što je nedovoljan udeo zaposlenih sa invaliditetom ili manje zastupljenog pola, može dovesti do finansijskih kazni.

Dobar balans između posla i privatnog života mora biti poštovan kako bi se održala motivacija zaposlenih u dužem periodu. Pored toga, radna mesta, radno vreme i uslovi rada moraju biti dizajnirani tako da doprinose dugoročnom očuvanju zdravlja zaposlenih. Propuštanje da se to učini može rezultirati smanjenjem broja zaposlenih zbog fizičkih i mentalnih oboljenja, što, pored gubitka kvaliteta i znanja, dovodi i do povećanih finansijskih izdataka.

Upravljanje

Iako u okviru RBI Grupe postoji funkcija Group People & Organizational Innovation, Raiffeisen banka ima visok stepen autonomije u ovoj oblasti i funkcioniše decentralizovano. Koordinacija upravljanja sa RBI funkcijom ostvaruje se kroz stručnu razmenu, deljenje iskustva i zajednički rad na određenim temama. U pojedinim oblastima koje iz regulatornih ili strateških razloga zahtevaju veću centralizaciju, zajednički rad sa RBI funkcijom je intenzivniji. Na primer, u oblastima kompenzacija, selekcije članova Izvršnog odbora i najvišeg menadžmenta, planiranja naslednika za najviše pozicije i slično, RBI funkcija preuzima odgovornost, donosi odluke, izdaje grupne politike, definiše procese i osigurava njihovo poštovanje.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.1 Struktura zaposlenih

Na dan 31. decembra 2024, banka je imala 2.207 zaposlenih (2023. godine: 2.237 zaposlenih).

	2024	2023
Rukovodeći kadar	125	127
Stručni kadar	2,082	2,110
Ukupno	2,207	2,237

Broj zaposlenih prema poslovnim jedinicama prikazan je u tabeli u nastavku:

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Centrala Beograd	Đorđa Stanojevića 16	1103
Centrala Novi Sad	Braće Ribnikara 4-6	161
Regionalni centar Beograd 1	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 2	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 3	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 4	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Jug, Niš	Obrenovićeve 35	1
Regionalni centar Sever, Novi Sad	Bulevar Oslobođenja 56a	1
Regionalna filijala 303 Čačak II	Gradsko šetalište bb	21
Regionalna filijala 401 Niš I	Balkanska 13	15
Filijala	Kralja Petra I 11	9
Filijala	Avrama Mrazovića 1	15
Filijala	Vožda Karađorđa 31	7
Filijala	Dimitrija Tucovića 91	10
Filijala	Čolak Antina 1V	12
Filijala	Vojvode Đuše 13-17	13
Filijala	Kralja Petra I 20	7
Filijala	Bulevar Zorana Đinđića 64a	8
Filijala	Cara Dušana 78	6
Filijala	Juriša Gagarina 151	6
Filijala	Đorđa Stanojevića 16	27
Filijala	Resavska 1	10
Filijala	Vojvode Milenka 38	5
Filijala	Terazije 27	31
Filijala	Bulevar umetnosti 4	17

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Filijala	Glavna 21	8
Filijala	Požeška 81a	17
Filijala	Kneza Mihajla 6	7
Filijala	Bulevar Kralja Aleksandra 171	8
Filijala	27. marta 31	6
Filijala	Kralja Petra 14	4
Filijala	Vojvode Stepe 214	7
Filijala	Bulevar oslobođenja 56a	24
Filijala	Pozorišni trg 3	4
Filijala	Bulevar Cara Lazara bb	12
Filijala	Novosadska 1	6
Filijala	Kralja Aleksandra Karađorđevića 41	14
Filijala	Trg slobode 5	17
Filijala	Maršala Tita 91	6
Filijala	Trg Svetog Teodora Vršackog 37	6
Filijala	Trg srpskih dobrovoljaca 28	8
Filijala	Braće Spasića bb	4
Filijala	Srete Mladenovića 2	30
Filijala	Knjaza Miloša 259	6
Filijala	Kneginje Milice 16a	9
Filijala	Obrenovićeva 35	19
Filijala	Stefana Prvovenčanog 58	9
Filijala	Bulevar oslobođenja 7-9	4
Filijala	Ruzveltova 10	6
Filijala	Dimitrija Tucovića 1	9
Filijala	Mirijeovski venac 27	6
Filijala	Patrijarha Dimitrija 14	5
Filijala	Moše Pijade 10	12
Filijala	Generala Petra Aračića 4 - 6	11
Filijala	Bulevar Mihajla Pupina 4	11
Filijala	Kralja Petra I 1	10
Filijala	Bulevar Kralja Aleksandra 328	5
Filijala	Kneza Miloša 2	8
Filijala	Karađorđeva 123	10
Filijala	Bulevar Kralja Aleksandra 518	5
Filijala	Jurija Gagarina 28	6
Filijala	Leštane, Smederevski put bb	4

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Filijala	Makenzijeve 37	7
Filijala	Surčin, Vojvođanska 100	4
Filijala	Vojvode Stepe 71	6
Filijala	Zelena 52	6
Filijala	Braće Ribnikar 4-6	9
Filijala	Futoški put 42A	65
Filijala	Narodnih heroja 1	5
Filijala	Karađorđeva 13	5
Filijala	Dimitrija Tucovića 2	7
Filijala	Novosadska 326 L-2	7
Filijala	Svetog Ahilija 20	2
Filijala	Kralja Petra I 7	12
Filijala	Cara Lazara 31	9
Filijala	Trg slobode 3	5
Filijala	Cara Dušana 1	16
Filijala	Svetog Save bb	5
Filijala	Miloša Velikog 79	5
Filijala	Knjaza Miloša 153	4
Filijala	Nikole Pašića 30	9
Filijala	Kneza Miloša 44	5
Filijala	Knjaza Miloša 41	4
Filijala	Bulevar oslobođenja bb	12
Filijala	Bulevar Nemanjića 30	15
Filijala	Jug Bogdanova 100	5
Filijala	Kneginje Milice bb	7
Filijala	Nikole Pašića 1	10
Filijala	Trgovačka 5	4
Filijala	Radnička 9	8
Filijala	Veselina Masleše 30	3
Filijala	Valterova 20	4
Filijala	AVNOJ-a 7/3	6
Filijala	Vizantijski bulevar bb	6
Filijala	Srpskih vladara 70	7
Filijala	Maksima Gorkog 75	3
Filijala	Bulevar Vudro Vilsona 12	6
Filijala	Prvomajska 101	5

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Filijala	Bulevar Mihajla Pupina 181	5
Filijala	Orlovićeva 4	8
Filijala	Marijane Gregoran 58	4
Filijala	Kursulina 41	8
Filijala	Ustanička 64a	5
Filijala	Kralja Petra I br 241a	5
Filijala	Vidikovački Venac 80b	8
Filijala	Vojislava Ilića 141	6
Filijala	Partizanske avijacije 12	2
Filijala	Crnotravska 7-9	6
Filijala	Milutina Milankovića 1ž	3
Filijala	Prvog srpskog ustanka 89	8
Filijala	Bratstva i jedinstva 73	9
Ukupno		2207

Struktura zaposlenih prema kategoriji, polu i životnoj dobi:

Pozicija	Starost	2022			2023			2024		
		Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Rukovodioci	do 30	0	1	1	1	0	1	1	0	1
	31-50	34	33	67	45	39	84	40	37	77
	51-70	17	15	32	19	23	42	19	28	47
	Σ	51	49	100	65	62	127	60	65	125
Menadžeri	do 30	0	0	0	2	1	3	1	2	3
	31-50	34	43	77	49	54	103	37	44	81
	51-70	11	16	27	17	25	42	12	17	29
	Σ	45	59	104	68	80	148	50	63	113
Službenici	do 30	50	109	159	65	245	310	94	258	352
	31-50	242	602	844	314	887	1201	297	855	1152
	51-70	88	252	340	126	325	451	132	333	465
	Σ	380	963	1343	505	1457	1962	523	1446	1969
Ukupno		476	1071	1547	638	1599	2237	633	1574	2207

RBRS posebnu pažnju posvećuje rodnoj ravnopravnosti, tako da je 52% žena na rukovodećim pozicijama, dok je gotovo 56% žena na pozicijama menadžera. Posmatrajući preostale zaposlene u banci, čak 73% su žene. U skladu sa navedenim, preko 71% zaposlenih u banci čine žene (1.574 od 2.207).

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.2 Razvoj zaposlenih

Značaj razvoja zaposlenih potvrđuje činjenica da je učenje jedna od četiri temeljne vrednosti RBI grupe. U osnovi pristupa razvoju zaposlenih je koncept „organizacije koja uči“ (learning organization), što uspostavlja okvir u kojem zaposleni vide kontinuirano učenje kao pozitivan aspekt svog radnog okruženja i priliku za razvoj. Suština koncepta „organizacije koja uči“ je integracija procesa učenja u svakodnevni posao. Učenje se ne percipira kao dodatna aktivnost, već kao redovna navika i deo posla.

Osim što razvoj zaposlenih pomaže u ostvarenju poslovnih ciljeva kompanije, svaki zaposleni se podstiče da preuzme aktivnu ulogu i odgovornost za svoj profesionalni razvoj, dok se menadžerima i zaposlenima pomaže da usvoje veštine za prepoznavanje oblasti za razvoj i kreiranje procesa učenja. Usvajanje novih navika omogućava prilagođavanje ponašanja promenljivim okolnostima i predstavlja promenu na nivou organizacione kulture. U razvoju zaposlenih koriste se tradicionalne (classroom i e-learning treninzi) i nove metode (učenje od kolega i samoorganizovano učenje tokom rada). U toku je dalje prilagođavanje uslova, alata i metoda, sa ciljem da učenje i razvoj postanu integralni deo procesa rada.

Pružanje prilike svakom zaposlenom za lični i profesionalni razvoj je način da ih dugoročno zadržimo i povežemo njihove ciljeve sa ciljevima kompanije. Povezujući svoje individualne prioritete učenja i aktivno ostvarujući definisane planove, zaposleni se razvijaju i doprinose uspehu kompanije. Razvojni razgovor i kreiranje individualnog razvojnog plana predstavljaju osnovu za kreiranje individualnih razvojnih mera.

Oblast razvoja zaposlenih obuhvata nekoliko širih domena, kao što su: treninzi i trening programi, upravljanje radnim učinkom (*performance management*), upravljanje talentima (*talent management*) i razvoj nasljednika (*succession planning*).

5.2.1 Treninzi i razvoj

U domenu treninga nastavljen je rad na unapređenju znanja iz oblasti digitalnog poslovanja kao i agilne/scrum metodologije. Takođe, nastavljen je rad na razvoju liderskih veština, asertivnosti i sposobnosti upravljanja vremenom i rezilijentnosti kod zaposlenih.

U 2024. godini je, posle nekoliko godina, ponovo uveden program učenja engleskog jezika. Sprovedeno je testiranje radi utvrđivanja početnog nivoa znanja zaposlenih, nakon čega je formirano 27 grupa na različitim nivoima, u koje je raspoređeno oko 200 zaposlenih iz svih organizacionih delova banke i povezanih lica, koji časove pohađaju dva sata nedeljno u onlajn formatu.

Tokom 2024. godine, održano je preko 200 obuka na različite teme kako uživo tako i u onlajn i hibridnom formatu.

Zaposleni u Sektoru poslova sa stanovništvom su nastavili i ove godine sa kontinuiranom edukacijom i pohađanjem stručnih obuka u organizaciji NBS, UBS i PKS.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

5.2.1 Treninzi i razvoj (nastavak)

Interno je organizovano 58 obuka na teme kao što su: Asertivnost, Upravljanje stresom, Godišnje ocenjivanje radnog učinka, Compliance teme, Obuke za fondove, Auto krediti, Python obuka kao i različite uvodne obuke za zaposlene u filijalama.

Takođe interno je organizovana Akademija Agilnog liderstva za mlade talente iz Retail segmenta. Akademija kombinuje najsavremenije metode profesionalnog razvoja sa stručnim znanjem, kako bi stvorila lidere spremne za izazove 21. veka. Prijavljeni zaposleni prošli su kroz detaljan proces selekcije, nakon čega je pažljivo odabrano 11 polaznika. Svi učesnici imaju priliku da se usavršavaju i osnažuju kroz mentorski rad sa ekspertima banke, brojne radionice sa eksternim konsultantima i HR-om. Mentori polaznika su takođe pohađali adekvatnu obuku, dobili ideje i potrebne alate i stekli dodatna znanja kako bi na najefikasniji način radili sa svojim mentorima.

Pored toga, organizovani su brojni soft skills i computer skills treninzi sa eksternim trening kućama koje su kreirale treninge prilagođene našim zaposlenima. Obuke su održane uživo za oko 600 zaposlenih u prostorijama centrale banke. Neke od tema koje su pokrivene ovim treninzima uključuju upravljanje vremenom, upravljanje stresom, veštine komunikacije, ubedljivu prodajnu komunikaciju i rad sa teškim klijentima. Takođe, obuhvaćeni su pregovaranje u prodaji, veštine prezentacije, analitičko razmišljanje, timski rad, kao i kreativnost i inovativnost u biznisu. Dodatno, treninzi se fokusiraju na upravljanje konfliktima, asertivnost, davanje povratnih informacija, kao i tehničke veštine poput Excel i VBA programiranja, Power BI i SQL.

Od specijalizovanih IT obuka, izdvaja se međunarodni program Go IT! koji organizuje RBI, u okviru kojeg je u 10 modula učestvovalo 24 zaposlenih.

Prošlu godinu je obeležio i AI pioneers program koji je pokrenut u RBI. Svrha ovog inovativnog programa je kontinuirana posvećenost zaposlenih sticanju novih znanja, upotrebi modernih tehnologija, posebno u oblasti veštačke inteligencije, i njihovoj primeni u svakodnevnom radu.

Program je započet e-learning putovanjem na platformi Štreber, nakon čega je održan Bootcamp uživo u Arandjelovcu u trajanju od dva dana, gde je 40 učesnika kroz niz inovativnih radionica moglo da se upozna sa sve popularnijim svetom veštačke inteligencije i njenim primenama u svakodnevnom radu.. AI pioniri su nakon Bootcampa dobili dodatne zadatke koji su imali za cilj da kolege šire svest o mogućnostima RBI Chat GPT alata, da podstiču njegovo korišćenje u svojim timovima, kao i da prenose novostečeno znanje sa ovog programa svojim kolegama. Prednost ovog projekta je što se edukacija ne završava samo prolaskom kroz obuku, već će AI pioniri dalje širiti svoja znanja, pomoći unapređenju mnogih procesa i podržati promene i razvoj tehnologija.

Nakon pauze usled epidemije Covid-19 i uspešno okončanog procesa integracije sa RBA bankom, tokom 2024. godine stekli su se uslovi za nastavak Digitalne Akademije – trodnevnog onlajn programa za sve zaposlene, koji ima za cilj da na jedinstven način komunicira nove trendove u bankarskom poslovanju i nove tehnologije potrebne da bi banka bila efikasnija i iskoristila svoje pune potencijale. Program su kreirale dve vodeće konsultantske kompanije u oblasti inovacija i agilnosti poslovanja - Growit i ICT Hub. U 2024. godini Digitalnu Akademiju je prošlo 578 zaposlenih, uglavnom novozaposlenih i kolega koji su došli iz RBA. Kao i prethodnih godina, teme koje su se obrađivale na Digitalnoj Akademiji bile su: agilna organizacija rada, kreiranje vrhunskog korisničkog iskustva i Design Thinking.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

5.2.1 Treninzi i razvoj (nastavak)

Zaposleni banke i povezanih pravnih lica tokom godine tradicionalno su odlazili na brojne stručne konferencije, seminare i savetovanja u zemlji i inostranstvu.

U savremenom poslovnom okruženju, gde je vreme dragocen resurs, e-learning platforma nastavlja da bude odličan saveznik u profesionalnom razvoju zaposlenih. Zaposleni se susreću sa e-learning platformom od prvog dana zaposlenja, kada dobijaju pristup uvodnim obukama kako bi se što pre prilagodili sistemu. U okviru uvodnih obuka zaposleni su se upoznali sa pravilima ponašanja, aplikacijama za svakodnevni rad, pravilima usklađenosti poslovanja i HR temama. Pored uvodnih obuka, akcenat je tokom godine stavljen i na obuke vezane za usklađenost poslovanja, upravljanje podacima i korišćenje AI alata (posebno kroz pomenuti program AI pionira), zaštitu informacija kao i obuke vezane za ESG teme.

Na “knowbe4” onlajn platformi za treninge iz oblasti zaštite informacionog sistema uvedena je nova uvodna obuka za sve novozaposlene, pored standardne godišnje obavezne obuke koju su krajem godine prošli svi zaposleni u banci i povezanim društvima. Ove obuke informišu o aktuelnim temama na području informacione bezbednosti koje imaju za cilj maksimalno smanjenje rizika od potencijalnih bezbednosnih pretnji. Materijal koji pokriva ove teme sve zaposlene upućuje u prepoznavanje bezbednosno relevantnih pojmova i problema, kao i na ponašanje u skladu s njima. Podizanje svesti o informacionoj bezbednosti je najefikasniji način održavanja zadovoljavajućeg nivoa bezbednosti, a svodi se na jednostavan koncept: pomoći zaposlenima da budu prva i najbitnija linija odbrane.

Kao i svake godine do sada, u 2024. godini sprovedeno je obavezno testiranje zaposlenih iz oblasti usklađenosti poslovanja i sprečavanja pranja novca. Ove godine su na platformu dodate tri obuke iz oblasti usklađenosti poslovanja, pripremljene od strane RBI grupe, a prevedene i prilagođene našim zaposlenima. Teme koje pokrivaju ove obuke su uzbunjivanje, upravljanje sukobom interesa i sprečavanje korupcije i sprečavanje prevara. Praktične vežbe, primeri i zadaci u okviru ovih obuka omogućavaju razumevanje realnih poslovnih situacija. Kroz simulacije, video materijale i interaktivne scenarije zaposleni su se upoznali sa potencijalno problematičnim situacijama koje mogu nastati u radnom okruženju i načinima prijave u slučaju odstupanja od procedura, primećenih nepravilnosti u radu i potencijalnih rizika koji bi ugrozili poslovanje ili radnu etiku.

Takođe, sprovedeni su i testovi znanja za zaposlene koji se bave prodajom u svim segmentima banke.

5.2.2 Proces upravljanja učinkom

Proces upravljanja učinkom (Performance management) i dalje omogućava svim zaposlenima da usklade svoje lične ciljeve sa ciljevima organizacije, ostvare učinak na što višem nivou i ostvare svoj pun potencijal. Akcenat u ovom procesu je i dalje na razvoju i usavršavanju, u skladu sa strategijom grupe – da učenje bude integralni deo našeg svakodnevnog posla. Glavni principi procesa upravljanja radnim učinkom ostaju definisani u okviru dokumenta „Direktiva – Upravljanje rezultatima rada”, a konkretna pravila u okviru dokumenta „Instrukcija – Upravljanje radnom uspešnošću zaposlenih”.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

5.2.1 Proces upravljanja učinkom (nastavak)

Sam proces se sastoji iz više faza:

1. postavljanje, usaglašavanje i ocenjivanje ciljeva,
2. usaglašavanje i ocenjivanje kompetencija,
3. razgovori između zaposlenog i menadžera,
4. predlozi i mogućnosti za razvoj karijere.

Praksa upravljanja rezultatima rada koja važi u celoj RBI grupi gradi se na poverenju, a proces upravljanja rezultatima podstiče davanje povratnih informacija i fokusira se na razvoj zaposlenih. Proces upravljanja rezultatima rada daje okvir za zajednički rast zaposlenih i njihovih rukovodilaca i predstavlja temelj za njihov budući uspeh u okviru RBI grupe.

Proces upravljanja radnim učinkom zasnovan je na strateškoj mapi kompanije/segmenta, koja ima za cilj da prevede viziju i misiju u najvažnije strateške inicijative planirane za period od naredne dve godine. Na taj način postiže se da svi zaposleni budu upoznati sa strategijom, ali i da njihovi pojedinačni ciljevi i naponi budu usmereni ka ostvarivanju definisane strategije.

Politika nagrađivanja za senior menadžment

Politika nagrađivanja za senior menadžment i dalje se zasniva na četiri osnovna principa:

1. Principi nagrađivanja promovišu poslovnu strategiju i dugoročni razvoj kompanije i u skladu su sa ciljevima, vrednostima i dugoročnim interesima kompanije.
2. Jasna i transparentna pravila koja se tiču nagrađivanja i merenja učinka služe da garantuju objektivno donošenje odluka i obezbeđuju usklađenost interesa višeg menadžmenta sa dugoročnim interesima kompanije.
3. Principi nagrađivanja su kompatibilni sa čvrstim i efikasnim upravljanjem rizicima i ne ohrabruju preuzimanje rizika iznad dozvoljenog nivoa.
4. Postavljaju jasnu odgovornost u vezi sa definisanjem, pregledom i primenom politike nagrađivanja i definišu pravila za sprečavanje sukoba interesa.

Fiksna zarada zasniva se na unapred definisanim kriterijumima i nije povezana sa učinkom. Što se tiče varijabilne zarade, obračun i isplata varijabilnog bonusa zavise od ispunjenja regulatornih kriterijuma i kriterijuma u vezi sa učinkom.

U skladu sa našom vizijom i vrednostima usmerenim ka razvoju zaposlenih, u 2024. godini organizovana je onlajn obuka za menadžere u vidu tri modula. Obuku je prošlo devedesetoro menadžera. Prvi modul je pokrивao temu postavljanja ciljeva, drugi se odnosio na vođenje fidbek razgovora, a treći modul je bio posvećen završnom ocenjivanju i godišnjem razgovoru.

Ova inicijativa dodatno osnažuje našu posvećenost kontinuiranom razvoju menadžerskih veština i usklađivanju individualnih ciljeva sa strategijom kompanije, što je ključ za dugoročni uspeh i održiv rast.

Proces upravljanja radnim učinkom zasnovan je na strateškoj mapi kompanije/segmenta, koja ima za cilj da prevede viziju i misiju u najvažnije strateške inicijative planirane za period od naredne dve godine. Na taj način postiže se da svi zaposleni budu upoznati sa strategijom, ali i da njihovi pojedinačni ciljevi i naponi budu usmereni ka ostvarivanju definisane strategije.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

5.2.3 Upravljanje talentima i planiranje kontinuiteta za ključne pozicije

Digitalizacija i hibridni način rada doneli su mnoštvo promena na tržištu rada, ali i u vezi sa očekivanjima zaposlenih, što je rezultiralo novim izazovima u privlačenju, zadržavanju i razvoju talenata. Želimo da kreiramo održivo radno okruženje koje podržava ostvarenje naše korporativne vizije, u kojem se adresiraju budući izazovi i koriste prilike, a u tom procesu nezamenljiva je uloga menadžmenta. Menadžeri i njihov način razmišljanja postao je ključan za kulturalnu promenu i uspešnu transformaciju, a njihova uloga u kreiranju psihološki bezbednog, posvećenog i zdravog radnog okruženja je nezamenljiva. Stoga je kreiranje preduslova za tzv. „svesno liderstvo” (conscious leadership) postala jedna od ključnih strateških inicijativa u ovom domenu (promovisanje samosvesti menadžera i timova kako bi se unapredilo prepoznavanje uticaja stila upravljanja na timove, ciljeve i kulturu; transfer mindset-a u konkretna ponašanja, alate i rutine koji reflektuju željenu korporativnu kulturu).

Tokom 2024. godine nastavljen je intenzivan rad sa visokim menadžmentom u vidu *Annual Leadership Review (ALR)* procesa koji u fokusu ima planiranje naslednika za B i B-1 pozicije. Nakon definisanja liste naslednika i kalibracionih sastanaka definisan je njihov readiness factor, a zatim je na osnovu utvrđenih razvojnih oblasti kreiran njihov razvojni plan, radi postizanja zahtevanog nivoa kompetencija za nesmetanu tranziciju u okviru liderskih pozicija.

RBI je kreirao i lansirao novi Grupni *Leadership model* kako bi pružio orijentaciju i usmerenje za čitav menadžment. Ovaj model sastoji se od sedam klastera i 28 liderskih kompetencija. Tokom 2024. započeta je njegova aktivacija u saradnji sa Izvršnim odborom najpre u procesu planiranja naslednika, a zatim je implementiran i u ostale HR prakse. Najpre u proces selekcije za menadžerske pozicije, a potom i u naš sistem evaluacije radnog učinka. U skladu sa njim, implementirane su nove kompetencije koje se od menadžera očekuju za visoko postignuće. Organizovana je i prezentacija modela našem visokom menadžmentu od strane kolega iz RBI.

U cilju utvrđivanja individualnih razvojnih potreba i kreiranja preciznih razvojnih planova, doneta je odluka da se sprovede proces 360 stepeni procene za B-1 menadžere. Odabran je provajder, definisan je projektni plan i krenulo se sa realizacijom pripremnih aktivnosti.

Zbog velikog obima drugih aktivnosti, aktivnosti na polju upravljanja talentima i razvoja naslednika za ostale menadžerske pozicije realizovane su tokom 2024. godine u smanjenom obimu. Tokom 2025. godine planiraju se opsežnije aktivnosti na ovim poljima.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

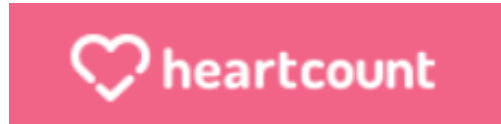
5.3 Uključivanje zaposlenih

5.3.1 Anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (Employee surveys)

Sistematičan pristup ispitivanju zadovoljstva i angažovanosti zaposlenih predstavlja važan aspekt naše strategije. Ovakav pristup nam omogućava da gradimo kulturu povratnih informacija i otvorene komunikacije, kao i da dobijamo značajne uvide koji nam pomažu u unapređenju procesa na osnovu povratnih informacija zaposlenih. Iz tog razloga, sprovodimo standardizovanu anketu o zadovoljstvu zaposlenih, Engagement survey, koja se primenjuje u centrali RBI grupacije i svim bankama u RBI grupi.

Krajem 2023. godine, u saradnji s novim vendorom za administriranje anketa, pripremili smo novu anketu čija se metodologija i pristup bolje uklapaju u strategiju i potrebe RBI grupe. Zahvaljujući prelasku na novu platformu, menadžerima je omogućena autonomija u pristupu rezultatima ankete, što je pospešilo transparentnost i olakšalo kreiranje akcionih planova i prilagođavanje pristupa menadžera.

Zaposleni u Sektoru prodaje stanovništvu i Sektoru za Premium i Privatno bankarstvo nastavili su tokom cele 2024. godine da popunjavaju nedeljnu Heartcount pulse check anketu kako bi se utvrdilo zadovoljstvo na mikro nivou tokom kraćih vremenskih perioda. Na taj način, zaposleni su mogli jednostavno i brzo da izraze kako se osećaju na poslu i iskažu svoje mišljenje o ključnim segmentima koji utiču na zadovoljstvo na radnom mestu (wellbeing, feedback i priznanje, lični napredak i razvoj, stav prema kompaniji, odnos s menadžmentom, odnos s kolegama, produktivnost i efikasnost, zadovoljstvo poslom). Prosečna stopa učešća iznosila je 57%.

Popunjavanje Heartcount ankete omogućava da se čuje glas zaposlenih, da se preduzmu konkretne akcije i da se u rešavanje problema uključe relevantni ljudi koji mogu pomoći ili donose odluke. Pristup platformi i pojedinačnim odgovorima na ankete imao je Heartcount tim, koji su činili rukovodilac Odeljenja za ljudske resurse, tim za razvoj zaposlenih i strategiju učenja, agilni treneri, kao i B-1 rukovodioci s pristupom pojedinačnim rezultatima za svoje segmente. Takođe, B-2 i B-3 rukovodioci imali su pristup zbirnim (prosečnim) rezultatima za svoje jedinice, što im je omogućilo da budu upoznati sa stavovima zaposlenih i brzo reaguju.

Tokom 2024. godine, Raiffeisen banka osvojila je HeartCount nagradu za razvoj zaposlenih. Prema rezultatima HeartCount ankete, zaposleni su prepoznali usmerenost naše organizacije na stvaranje pozitivnog radnog okruženja koje prioritet daje rastu i razvoju zaposlenih.

Dodatno, u okviru Sektora prodaje stanovništvu i Sektora za premium i privatno bankarstvo, u koje je uveden novi način rada koji podrazumeva intenzivnu digitalizaciju i agilni pristup, kao i samoorganizaciju timova, tokom 2024. godine nastavile su da se sprovedu dodatne ankete. Cilj ovih anketa je da se ispita zadovoljstvo zaposlenih u kontekstu digitalizacije i agilne organizacije. U Odeljenju za premium bankarstvo sprovedena je anketa koja je ispitivala dimenzije kao što su liderstvo, radno okruženje i agilna transformacija.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.4 Upravljanje razlikama i balans života i rada

Kao poslodavac smatramo da je bogatstvo u različitostima i težimo da budemo inkluzivna organizacija koja nudi radno okruženje i uslove koji su podjednako privlačni i krojeni po meri svih zaposlenih. Posvećeni smo stvaranju jednakih šansi za sve kolege bez obzira na njihove godine, rod, nacionalnu pripadnost, religijsko opredeljenje, seksualnu orijentaciju, invaliditet i sl. Ovakva praksa definisana je i u dokumentu „Pravila ponašanja“ (Code of Conduct) koji opisuje opšte principe etičkog ponašanja kojima treba da se rukovode svi zaposleni, a postoji i trening na ovu temu na e-learning platformi.

Radi što jednostavnijeg uspostavljanja balansa privatnog i poslovnog života, zaposlenima je na raspolaganju fleksibilno radno vreme i mogućnost rada od kuće.

RBRS strategija za upravljanje razlikama i inkluziju

I prošle godine smo nastavili saradnju započetu tokom 2023. godine s udruženjem Forum mladih sa invaliditetom na programu „Radna praksa za osobe sa invaliditetom“, čiji je cilj da ovi mladi ljudi steknu praktična znanja koja će ih učiniti konkurentnijim na tržištu rada i približiti cilju da se ekonomski osnaže i pokažu svoje potencijale.

Banka ima 41 zaposlenog koji imaju status lica sa invaliditetom, čime je oslobođena plaćanja zakonskih naknada po tom osnovu.

5.5 Zdravlje i sigurnost

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, RBRS prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja. Naši zaposleni su jedna od najvećih vrednosti kompanije. Značajne napore ulažemo u cilju kontinuirane edukacije i unapređenje veština i talenata naših zaposlenih, te njihovo uključivanje u sve relevantne oblasti, podsticanje konstruktivne razmene, inkluziju i diverzitet, obezbeđivanje ravnopravnosti svih članova našeg kolektiva.

Nastavljeno je sa praksom mogućnosti rada od kuće, što omogućava bolji balans posla i privatnog života za zaposlene.

I tokom 2024. godine, zaposlenima je obezbeđeno privatno zdravstveno osiguranje preko MedUniq programa. Zaposleni imaju polisu privatnog zdravstvenog osiguranja koju je moguće koristiti tokom čitave godine, uz participaciju od 10% ili 30%, u zavisnosti od odabrane zdravstvene ustanove. Takođe, nastavljeno je i sa mogućnošću da zaposleni osiguraju i članove najuže porodice po specijalnoj nižoj tarifi.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

Dugogodišnja praksa organizovanja sistematskog pregleda za sve zaposlene nastavljena je i u 2024. godini. Dodatno, za sve penzionisane kolege postoji opcija godišnjeg sistematskog pregleda dve godine od momenta penzionisanja. Zaposleni su i tokom 2024. godine bili osigurani kod UNIQA osiguranja od posledica nesrećnog slučaja.

U slučaju težih bolesti zaposlenih, otvorena je mogućnost da banka izdvoji i uplati sredstva u vidu jednokratne finansijske pomoći za lečenje.

U saradnji sa dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future, RBRS učestvuje u plaćanju dobrovoljnog penzijskog osiguranja za sve zaposlene koji sebi uplaćuju sredstva putem pomenutog fonda. Banka uplaćuje jednak iznos (do određenog limita) koji zaposleni uplaćuju na svoj račun u fondu.

U cilju promocije zdravlja zaposlenih organizuju se korektivne vežbe za zaposlene u centrali banke. Za decu naših zaposlenih i lepe uspomene iz detinjstva obezbeđujemo njihovo fotografisanje povodom uskršnjih i novogodišnje praznika.

Zaposlenima kojima su pri Nacionalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni preostala radna sposobnost i određeni procenat invaliditeta, dodeljen je jedan dodatni dan godišnjeg odmora. Dužina godišnjeg odmora uvećava se za 1 dan i svim samohranim roditeljima sa decom ispod 14 godina u skladu sa važećim Pravilnikom o radu. Zaposleni kojima deca polaze u prvi razred osnovne škole imaju pravo da koriste 1 slobodan dan na dan početka školske godine.

Dodatno, u sklopu brige o zaposlenima, kao i napora da se unapredi i sačuva njihovo zdravlje, zaposlenima je data mogućnost za besplatne časove joge u okviru zgrade direkcije. U saradnji sa kompanijom Fit Pass, zaposlenima su obezbeđene propusnice na sportske terene, bazene i teretane, pod preferencijalnim uslovima.

5.5.1 Praćenje i unapređenje

RBI grupa je u potpunosti posvećena praćenju i unapređenju procesa koji omogućavaju zaštitu zdravlja i bezbednost zaposlenih.

5.5.2 Preventivne mere i zdravstvene usluge

Preventivne mere u cilju zaštite zdravlja zaposlenih su jedan od naših osnovnih načela. Tim povodom potpisali smo ugovor za Uniqa osiguranjem, koje zaposlenima, između ostalog, omogućava jedan besplatan sistematski pregled godišnje. Sistematski pregled je način da se preventivnim merama osigura zdravlje zaposlenih.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

5.5.3 Obuke iz oblasti zdravlja

Obuke iz oblasti zdravlja i zaštite na radu su takođe deo naših godišnjih praksi. Treninzi se održavaju uživo uz adekvatne predavače iz ove oblasti, dok su zaposleni u mogućnosti da *online* preko *e-learning* platforme pristupe sadržaju treninga iz oblasti zdravlja i zaštite na radu.

5.5.4 Promocija zdravog života

U okviru promocije zdravog načina života, za naše zaposlene trudimo se da obezbedimo učešće na što više sportskih dešavanja.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Tako smo 2024. godine učestvovali u poslovnoj trci „Serbia Business Run“ i to u dva grada: u Beogradu, na Adi Ciganliji naš tim je brojao 29 učesnika, dok je na poslovnoj trci „Novi Sad Business Run“ banku predstavljao tim od 11 zaposlenih.

Takođe, 50 kolega branilo je Raiffeisen boje na međunarodnom sportskom takmičenju banaka, osiguranja i finansijskih institucija „Champions Bank 2024“ u Poreču, gde smo učestvovali u disciplinama: ženska odbojka, muška odbojka, muški i ženski fudbal.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

5.5.4 Promocija zdravog života (nastavak)

Jedan od tradicionalnih načina na koji RBRS sprovodi promociju zdravog života jeste organizacija celodnevno g događaja za sve zaposlene pod nazivom „Sportski dan”. Prošle godine Sportski dan je održan 10. juna u centru Gymnasium u Rumi, u okviru ESG dana za zaposlene. Tokom Sportskog dana veliki broj zaposlenih imao je priliku da se oprobaju u različitim sportskim veštinama i disciplinama, a usput i druži i na taj način izgradi snažan timski duh koji je od izuzetnog značaja za uspeh kompanije i pozitivan odnos prema poslu. Poseban deo ESG dana bio je Limundijal u okviru Sportskog dana sa ciljem da se podigne svest zaposlenih kroz ESG aktivnost ceđenja soka od limuna tako što su kolege uz pomoć bicikla pravile struju i time aktivirale električni sokovnik.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

5.5.5 Mesec mentalnog zdravlja

Kako bismo promovisali mentalno zdravlje, koje je jednako važno kao i telesno zdravlje, organizovali smo niz radionica u periodu od 16. do 26. septembra 2024. godine. Ove radionice omogućile su zaposlenima da od stručnjaka u ovoj oblasti nauče više o važnosti mentalnog zdravlja i načinima izgradnje kvalitetnih mehanizama za njegovo očuvanje i unapređenje. Radionice su održane uživo u prostorijama banke, a snimci su postavljeni na intranet stranicu, čime su stručne informacije učinjene dostupnim svim zaposlenima.

U okviru meseca mentalnog zdravlja, održane su dve radionice:

- 1) „Škola kao stres - naša podrška u obrazovanju deteta” koju je vodila Jelena Holcer, diplomirani pedagog.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

5.5.5 Mesec mentalnog zdravlja (nastavak)

- 2) „Veštine novog doba ili kako osnažiti decu da se bore s (digitalnim) nasiljem” koju je vodila Ana Mirković, magistar psihologije.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Pored sprovedenih radionica, tokom 2024. godine organizovali smo dodatnu inicijativu povodom Evropske nedelje podizanja svesti o mentalnom zdravlju, obeležene od 13. do 19. maja. Za zaposlene smo pripremili šest online obuka na našoj sHtReber e-learning platformi: *Mindfulness*, *Optimism 101*, *Game on*, *Count to 10*, *Oh yes, it's stress* i *Work-life circus*. Navedene interaktivne obuke na engleskom jeziku su bile dostupne svim zaposlenima. Ovi treninzi ubuhvatali su prezentacije, video materijale, zadatke, kvizove i preporuke za dodatno čitanje kako bi zaposleni kroz konkretne primere i priče iz realnog života mogli da saznaju više o pomenutim temama.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

5.6 Employer branding i proces selekcije zaposlenih

Proces selekcije igra ključnu ulogu u angažovanju novih talenata i osiguravanju dugoročnog uspeha naše organizacije. Naš proces selekcije karakterišu strukturisanost i konzistentnost, pružajući transparentnost kandidatima i olakšavajući evaluaciju. Kroz primenu tehnoloških rešenja za digitalizaciju, standardizaciju procedura i kontinuiranu obuku kolega koji učestvuju u procesu, težimo stvaranju efikasnijeg, pravednijeg i transparentnijeg procesa selekcije koji će odgovoriti na potrebe organizacije i kandidata.

5 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

5.6 Employer branding i proces selekcije zaposlenih (nastavak)

U 2024. godini bilo je 359 otvorenih pozicija, od koji je 90% popunjeno. Nastavljeno je praćenje ključnih metrika i prikupljanje povratnih informacija kako bismo identifikovali moguće izazove i prilike za unapređenje. Fokusirani smo na kontinuirano unapređenje procesa selekcije, stvarajući okruženje koje privlači, zadržava i razvija najkvalitetnije talente, osnažujući našu organizaciju za buduće izazove i uspehe na tržištu. U prvom kvartalu 2024. godine uvedena je anketa za ispitivanje iskustva kandidata tokom procesa selekcije, što nam je omogućilo da dobijemo dodatne značajne inpute i preciznije identifikujemo aspekte procesa koji se mogu poboljšati.

Tokom 2024. godine, RBI grupa je u saradnji sa konsultantskom kućom Universum započela *projekat kreiranja EVP (Employee Value Proposition) koncepta* kako bi se strateški pristupilo kreiranju employer branding strategije. Završena je faza istraživanja koja je obuhvatala sprovođenje fokus grupa sa ekspertima unutar organizacije, internu anketu za zaposlene, eksternu anketu za talente na tržištu rada, kao i analizu konkurencije, kako bi se obezbedilo da EVP koncept bude strateški, autentičan, atraktivan i distinktivan. Na osnovu prikupljenih uvida kreiran je prvi predlog EVP koncepta u saradnji sa timom EVP arhitekti, koji je potom validiran putem radionica sa zaposlenima. Definisanje i implementacija finalne verzije EVP koncepta i employer branding strategije planirani su za 2025. godinu.

Veliki fokus nastavlja da bude privlačenje mladih ljudi i studentske populacije. Saradnja sa fakultetima predstavlja ključni element u jačanju pozicije banke na tržištu rada. Kroz saradnju sa različitim studentskim organizacijama, učešće na karijernim događajima, kao i kroz pružanje prilika studentima za stručnu praksu i zaposlenje, razvijamo dugoročne odnose sa njima, stvarajući osnovu za održivu i uspešnu budućnost naše organizacije. Tokom 2024. godine pokrenut je program prakse „*Pokreni svoju karijeru*“ u okviru koga je angažovano osam studenata na 24-nedeljni program prakse u segmentu za poslovanje sa privredom. Navedeni program pokazao se izuzetno uspešnim zahvaljujući strateškom pristupu promociji putem uspostavljanja saradnje sa ciljanim fakultetima, kreiranja profila kompanije na platformi Fakulteta organizacionih nauka, držanja prezentacije o segmentu poslovanja sa privredom za studente Fakulteta organizacionih nauka, kao i organizovanja posete studenata Ekonomskog fakulteta centrali banke.

Nastojimo da se prilagođavamo potrebama specifičnih grupa potencijalnih kandidata, uspostavljajući lični kontakt i kreirajući odnose poverenja, kako bismo zadržali poziciju atraktivnog i sigurnog poslodavca. Jedan od načina na koji smo to postigli jeste učešće na najatraktivnijim sajmovima zapošljavanja, gde smo se predstavili kao poželjan poslodavac i zainteresovali mlade i talentovane kadrove da se prijave za otvorene konkurse.

Raiffeisen banka je tokom 2024. godine učestvovala na četiri sajma zapošljavanja:

- 1) *online „Regionalnom sajmu poslova“* u organizaciji Infostud-a (Inspira grupa) koji je trajao u periodu od 15.10.2024. do 22.10.2024.
- 2) *„Career Days“* sajmu u organizaciji AIESEC-a održanog 18.10.2024. na Ekonomskom fakultetu,
- 3) sajmu poslova *„JobFair 24 - Kreiraj svoju budućnost!“* održanog 4. i 5. novembra 2024. godine na tehničkim fakultetima i Mašinskom fakultetu i
- 4) *„FonBoarding“* sajmu zapošljavanja održanog 10.10.2024. godine na Fakultetu organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

6.1 Uticaji, rizici i šanse

Kada je reč o uticaju na životnu sredinu, princip dvostruke materijalnosti podrazumeva razumevanje i uzimanje u obzir uticaja sopstvenih aktivnosti kompanije na životnu sredinu, kao i implikacije ekoloških problema i njihov uticaj na kompaniju. Apsolutne emisije gasova sa efektom staklene bašte (obim 1-3), koje su posledica poslovnih aktivnosti kompanije, ključni su indikator materijalnosti i imaju negativan uticaj na klimu. Iako je uticaj emisija gasova sa efektom staklene bašte na klimu potpuno negativan, korišćenje energije iz obnovljivih izvora i promocija energetske efikasnosti mogu ublažiti negativne uticaje. To takođe ima pozitivan uticaj na društvo uz stvaranje mogućnosti i promovisanje održivog finansiranja.

Najveći rizik po ekonomiju, društvo i životnu sredinu jeste nevoljnost kompanija da se suprotstave klimatskim promenama, što dovodi do povećanja globalnog zagrevanja sa poznatim negativnim posledicama. Stoga je RBI grupa 2022. godine obelodanila ekološke ciljeve zasnovane na nauci koji važe za celu grupu. U 2024. godini, metodologija za sastavljanje ciljeva u pogledu sopstvenih emisija od poslovanja je ažurirana u skladu sa putanjom CSRD/ESRS, uključujući emisije iz obima 1, 2 i 3, čime je 2024. godina određena kao nova referentna godina.

Srednjoročni cilj je smanjenje emisija za 42 procenata do 2030. godine, usklađen sa globalnim ciljem ograničenja porasta prosečne temperature Zemlje na najviše 1.5°C i UN klimatskim ciljevima. RBI grupa postavila je dugoročni cilj za ograničenje emisije gasova sa efektom staklene bašte da do 2050. godine postigne neto-nulte emisije gasova sa efektom staklene bašte.

Poslovna putovanja i potrošnja energije su među glavnim uzročnicima sopstvenih emisija, te mere za smanjenje ovih faktora donose najveće održive operativne koristi. Fizički rizici od klimatskih promena, poput velikih i sve češćih temperaturnih fluktuacija, često rezultiraju većim operativnim troškovima, npr. zbog povećane potrebe za hlađenjem kako se povećava broj dana sa ekstremnom vrućinom.

Odeljenje za upravljanje objektima i opštu administraciju zajedno sa *Sustainability Officer*-om odgovorni su za sprovođenje predviđenih mera i akcionih planova za smanjenje emisija, kao i za procenu u kojoj meri se ciljevi ostvaruju.

Sve članice RBI grupe doprinose društvu pozitivnim praksama u vezi sa upravljanjem zaštitom životne sredine. Kao doprinos ostvarivanju ciljeva Konferencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promenama u Parizu (COP 21), radimo na smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte, kao i promovisanju obnovljive energije u sektoru ekonomije. Cilj svih ovih mera je da se smanje CO2 emisije.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.2 Politika zaštite životne sredine

RBI se na nivou grupe, a time i sve njene članice, obavezala na kontinuirano poboljšanje svog ekološkog uticaja - i koliko je to moguće i razumno - čak i iznad zakonskih zahteva. U pogledu zaštite životne sredine, kao materijalne oblasti definisane su aktivnosti usmerene na smanjenje ugljeničnog otiska, uvećanje energetske efikasnosti poslovnih kancelarija banke i promovisanje energije iz obnovljivih izvora. U daljem tekstu opisane su aktivnosti koje smo sprovedi radi ostvarivanja ekoloških ciljeva.

6.3 Lanac snabdevanja

Održivost i korporativna odgovornost, društveni i ekološki principi propisani su dokumentom Pravila ponašanja i važe za celu grupu. Pored pružanju bankarskih usluga visokog kvaliteta, sve članice RBI grupe posvećene su i održivom korporativnom upravljanju i društvenoj i ekološkoj odgovornosti. Našu ulogu kao dugoročnog partnera u poslovnom svetu karakteriše odgovornost prema svim našim interesnim grupama, posebno našim kupcima, dobavljačima, zaposlenima i akcionarima, kao i društvu u celini. Od svih lica koja rade ili pružaju usluge članicama RBI grupe, kao i svih poslovnih partnera, očekuje se da prihvate RBI kodeks ponašanja za dobavljače, kao obavezan deo ugovora uz poštovanje svih pravila i standarda sadržanih u kodeksu. Kodeks ponašanja dobavljača RBI grupe primenjuje se na sve dobavljače koji isporučuju robu, usluge ili licence bilo kojoj od RBI mrežnih jedinica. Ovi definisani principi uzimaju se u obzir tokom celokupnog procesa nabavke. U oktobru 2024. godine, RBI je usvojio novu verziju kodeksa ponašanja dobavljača, uz eksplicitno uključanje UN vodećih principa o poslovanju i ljudskim pravima, jačanja posvećenosti principima nediskriminacije i eksplicitne zabrane bilo kog oblika modernog ropstva i trgovine ljudima.

Banka primenjuje različite postupke izbora dobavljača u cilju ostvarenja najpovoljnijih uslova, kao što su tenderski proces, pregovori sa jednim ili više dobavljača, nabavke na osnovu grupnih ugovora. Svi učesnici u procesu izbora dobavljača moraju se pridržavati načela propisanih RBI kodeksom ponašanja, grupnim i lokalnim procedurama. Kriterijumi za selekciju dobavljača se utvrđuju shodno predmetu nabavke i obično obuhvataju: cenu, kvalitet robe/usluga, reference, saradnju u prethodnom periodu i slično. U toku 2024. godine lokalna procedura nabavke je usaglašena sa grupnom direktivom prema kojoj se u toku tendera (obavezno za kupovinu vrednosti veće od 250.000 EUR) predviđa mogućnost prikupljanja ESG informacija od dobavljača i njihov nivo zrelosti se uzima u obzir pri izboru novih dobavljača ukoliko je primenljivo. Prema grupnoj definiciji, dobavljač je svaki izvođač, podizvođač, konsultant ili pružalac tehničkih, administrativnih ili fizičkih usluga organizovan kao samostalni vlasnik, ortačko društvo, udruženje, korporacija ili drugi entitet formiran u cilju sticanja dobiti koji je dostavio više od 2 fakture i napravio promet veći od 2.000 EUR u toku jedne godine. Shodno definiciji, državni i poreski organi, i pružaoci komunalnih usluga ne spadaju u grupu dobavljača.

U skladu sa prethodno iznetom definicijom, naša banka ima okvirno do 600 dobavljača koji se jednom godišnje klasifikuju na strateške i značajne, uzimajući u obzir više kriterijuma: godišnji promet, zavisnost banke od dobavljača/neophodni resursi za njegovu zamenu, procena operativnog rizika (stepen uticaja na kontinuitet poslovanja banke u slučaju da dobavljač ne izvrši ugovorenu uslugu i verovatnoća da se neželjeni slučaj desi).

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.3 Lanac snabdevanja (nastavak)

Postoji inicijativa da se uspostavi redovan proces anketiranja dobavljača kojim bi se omogućila analiza dobavljača sa stanovišta:

- objavljenih podataka o održivosti - dobavljači sa ekološkim ciljevima (CO₂), dostignućima u smanjenju emisije CO₂, revidiranim izveštajima o održivosti, tužbama/presudama za kršenje ekoloških/društvenih propisa, preduzetim radnjama u cilju rešavanja negativnog uticaja tužbe/sudske presude, održivom korporativnom politikom, sertifikatima/standardima zaštite životne sredine, društvenim standardima, dobavljači sa proizvodima/uslugama koji imaju oznaku održivosti, sa potpisanim ekološkim ugovorima;
- ekoloških kriterijuma - dobavljači sa negativnim ekološkim uticajem, dogovorenim korektivnim radnjama, raskinutim poslovnim odnosima zbog negativnog ekološkog uticaja;
- socijalnih pitanja - dobavljači sa negativnim socijalnim/društvenim uticajem, dogovorenim korektivnim radnjama, raskinutim poslovnim odnosima zbog negativnog društvenog uticaja.

6.4 Ključni ciljevi u vezi sa zaštitom životne sredine

U skladu sa kategorizacijom emisija CO₂ prema Protokolu o gasovima sa efektom staklene bašte, emisije se računaju kroz tri obima.

Obim 1 obuhvata sve emisije gasova sa efektom staklene bašte koje se direktno proizvode u kompaniji, na primer, iz sagorevanja stacionarnih izvora (kao što su elektrane, kotlovi), sagorevanja pokretnih izvora (kao što su iz flote automobila), procesa proizvodnje i privremenih emisija. Obim 2 obuhvata indirektnu emisiju koje proizilaze iz snabdevanja kompanije energijom, tj. kada snabdevač energije kompaniji pruža struju ili toplotu. Obim 3 obuhvata sve ostale emisije generisane unutar sistema, npr. poslovna putovanja, kancelarijski materijal (uključujući papir) i otpad. Međutim, upotreba energije takođe uzrokuje emisije obima 3, na primer zbog gubitaka pri prenosu.

U skladu sa posvećenošću RBI grupe Inicijativi za ciljeve zasnovane na nauci (Science Based Targets initiative - SBTi), na nivou grupe postavljen je srednjoročni cilj smanjenja emisija CO₂ povezanih sa unutrašnjim poslovanjem za 42 procenata do 2030. godine, u odnosu na 2024. referentnu godinu, što obuhvata emisije iz obima 1 i 2. Cilj će biti postignut kombinacijom godišnjeg smanjenja emisija CO₂, povećanjem energetske efikasnosti, većim udelom zelene energije, smanjenjem poslovnih putovanja i odgovarajućim merama za informisanje zaposlenih. Kao dugoročni cilj za ograničenje emisije gasova sa efektom staklene bašte, u skladu sa globalnim ciljem ograničenja porasta prosečne temperature Zemlje na najviše 1.5°C, RBI grupa namerava da do 2050. godine postigne neto-nulte emisije gasova sa efektom staklene bašte.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima

U pogleda zaštite životne sredine i ekoloških standarda, banka poštuje sve zakonske propise. Imamo definisan plan za upravljanje otpadom i ugovore sa operaterima za reciklažu papira, PET ambalaže i elektronskog otpada u skladu sa zakonskim propisima.

Svi uređaji za klimatizaciju su u saglasnosti sa Zakonom o zaštiti životne sredine i Zakonom o zaštiti vazduha u pogledu korišćenja odgovarajućih fluida, kao i u saglasnosti sa zakonom o dozvoljenom nivou buke koju proizvode uređaji.

Merenje ugljeničnog otiska

RRRS posmatra zaštitu životne sredine i uticaj na ublažavanje klimatskih promena kao deo naše odgovornosti prema društvu - vidimo sebe kao pravednog partnera prema okolini.

Grupna platforma za ESG izveštavanje *ESG Cockpit* koristi se za unos podataka i izračunavanje godišnjih emisija za svaku poslovnu jedinicu. Kvalitet podataka klasifikuje se na osnovu tri kategorije: najbolji kvalitet podataka je 1 (tačan), zatim sledi 2 (izračunat) i 3 (procenjen).

U 2024. godini, prema grupnom dogovoru za nefinansijsko izveštavanje, apsolutne emisije gasova sa efektom staklene bašte iz obima 1, 2 i 3, iznosile su ukupno 3,488.53 tona CO₂e. Praćenje ovih emisija i transparentnost u izveštavanju omogućavaju nam da kontinuirano poboljšavamo strategije za smanjenje sopstvenog ekološkog otiska.

Energetska efikasnost

Pitanja ekologije i zaštite životne sredine smatramo delom naše odgovornosti prema zajednici u kojoj poslujemo. Direktni uticaj našeg operativnog poslovanja je srazmerno mali u odnosu na neke druge industrije. Ipak, RBI grupacija, a time i sve banke članice, postavile su kao jedan od svojih ključnih ciljeva smanjenje negativnog uticaja na okolinu na svim lokacijama i u svim oblastima u kojima posluju. Stoga nastojimo da kontinuirano unapređujemo ključne parametre zaštite životne sredine u našem poslovanju. Vodi se računa o uštedi energije, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

Tokom projektovanja upravne zgrade banke, posebnu pažnju posvetili smo zaštiti životne sredine. Projekat se temelji na energetske efikasnim rešenjima i naprednoj toplotnoj zaštiti. Posebno smo se posvetili toplotnoj izolaciji objekta, uključujući izolaciju omotača zgrade, kao što je dvostruka zastakljena fasada sa termoizolovanim profilima i panelima.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Energetska efikasnost (nastavak)

Upravna zgrada koristi sistem za upravljanje energijom (PMS - Power Management System) za kontrolu potrošnje struje. Implementiran je sistem koji optimizuje potrošnju električne energije. Takođe, instaliran je sistem kompenzacije za smanjenje utroška reaktivne komponente električne energije.

Pratili smo uređaje koji su najveći potrošači reaktivne energije u upravnoj zgradi (elektromotorni potrošači, rashladni uređaji, pumpe itd) u letnjem i zimskom periodu i na osnovu proračuna, optimizovali smo potrošnju električne energije stepenastim uključivanjem kondenzatora reduktora. Time smo tokom 2024. godine smanjili reaktivnu komponentu energije za 50% i poboljšali stepen iskorišćenja celokupnog sistema.

Banka u svojoj upravnoj zgradi ima sistem hlađenja server sale gde mašine za hlađenje pri optimalnim spoljnim temperaturama rade u režimu *free cooling*, čime značajno smanjuju potrošnju električne energije zadužene za rad opreme za hlađenje.

Osvetljenje, hlađenje i grejanje kontroliše sistem upravljanja zgradom (BMS - Building Management System). BMS je programiran na ekološki režim, sa merama uštede energije za sisteme grejanja, hlađenja i osvetljenja (dnevni, noćni, vikend režim). niskoenergetski režim se aktivira noću i vikendom, čime se postiže optimalna temperatura u objektu i izbegava pik u potrošnji energenata.

Korišćenjem energije iz čilera za server salu koja radi 24 sata dnevno, 365 dana godišnje, izvršeno je podešavanje AHU komora za ventilaciju u režimu grejanja i hlađenja. U zimskom periodu koristimo energiju za predgrejač, čime sprečavamo ubacivanje neobrađenog hladnog vazduha direktno u rekuperator i pomažemo mašinama da budu efikasnije. Energiju koju dobijamo iz toplane nakon rekuperatora ubacujemo u prostor na 24°C, a u letnjem periodu hladimo vazduh na 20°C nakon rekuperacije, čime se smanjuje potrošnja toplotne i električne energije i opterećenje mašina. Vreme rada AHU komora u letnjem i zimskom periodu optimizovano je korišćenjem vremenskog programa.

U svojoj upravnoj zgradi u Novom Sadu, banka je instalirala dve visokoefikasne toplotne pumpe, čime je zamenila prethodnu opremu mašinama sa visokim stepenom iskorišćenja, većom funkcionalnošću i energetskim prihvatljivim rashladnim fluidom. Ovim potezom značajno smo uticali na zaštitu životne sredine i smanjenje potrošnje energenata.

Tokom 2024. godine, prilikom renoviranja mreže poslovnica, instalirani su najsavremeniji UPS uređaji sa stepenom iskorišćenja 1. Ovi uređaji sa dvostrukom konverzijom ne samo da smanjuju potrošnju energije, već značajno pomažu u radu i produžavaju radni vek opreme koju napajaju.

Banka je sproveda niz aktivnosti usmerenih na poboljšanje energetske efikasnosti i smanjenje operativnih troškova zamenom postojećeg osvetljenja LED sijalicama. Ove mere su dovele do poboljšanja energetske efikasnosti i smanjenja operativnih troškova, čime banka doprinosi održivom razvoju i odgovornom poslovanju.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Energetska efikasnost (nastavak)

U upravnoj zgradi postavljeni su senzori za osvetljenje koji se aktiviraju pokretom i sensorima osvetljenosti, uključujući spoljno LED osvetljenje na parkingu i oko zgrade radi uštede električne energije. Takođe, sve reklame na upravnoj zgradi su LED i opremljene su svetlosnim sensorima, programiranim da se uključuju i isključuju na osnovu količine osvetljenosti. Tokom 2024. godine, prilikom renoviranja sala za sastanke, instalirana je LED rasveta visoke efikasnosti i minimalne potrošnje, čime je dotadašnja fluo rasveta zamenjena LED panelima sa 50% manjom potrošnjom električne energije. Spoljna rasveta sa metal-halogenim izvorima svetla je zamenjena novom LED rasvetom, što je smanjilo potrošnju za oko 50%. Sva rasveta u tehničkim prostorijama, garaži i hodnicima, koja radi u režimu dan/noć, sada koristi LED izvore svetla.

Sistemi za ventilaciju u filijalama su ekonomični, opremljeni rekuperatorima i grejačima koji optimizuju potrošnju energije. Sistem hlađenja i grejanja u filijalama je obnovljen i zamenjen inverterskim sistemom koji štedi energiju. Hlađenje i grejanje se automatski isključuju uveče i vikendom pomoću tajmera.

Zamena osvetljenja sa LED svetlima sprovedena je u 79% filijala, što ne samo da donosi uštede u potrošnji električne energije, već i pomaže u smanjenju emisija CO₂ zahvaljujući smanjenju zračenja izvora svetlosti. Sve reklame u ekspoziturama su centralno osvetljene jednom spoljnom LED svetiljkom i kontrolišu se sensorima, čime se dodatno štedi energija i olakšava održavanje.

U 2024. godini posebnu pažnju posvetili smo potrošnji vode. U upravnoj zgradi i delimično u mreži poslovnica instaliran je novi tip slavina sa perlatorima, što je omogućilo značajnu uštedu u potrošnji vode. Na placu banke postavljen je savremeni sistem irigacije koji zadovoljava naše potrebe, istovremeno podržavajući održivost i unapređenje energetske efikasnosti.

U upravnoj zgradi je započet projekat instalacije filtera za prečišćavanje vode za piće, što ne samo da će poboljšati kvalitet vode i doprineti zdravlju zaposlenih, već ima i značajan ekološki aspekt. Eliminacijom upotrebe plastične ambalaže i smanjenjem emisija gasova sa efektom staklene bašte koje nastaju u transportu flaširane vode, doprinećemo očuvanju životne sredine. Projekat je u završnoj fazi i očekuje se njegova realizacija u 2025. godini. U sklopu projekta ugradnje filtera za prečišćavanje vode, za zaposlene je obezbeđena dovoljna količina staklenih čaša, čime je plastika izbačena iz upotrebe.

Banka planira da uvede energetske pregled za upravnu zgradu sa posebnom pažnjom na primarni data centar u zgradi. Takođe, u planu je dobijanje sertifikata nekog od međunarodnih standarda za upravnu zgradu.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Energetska efikasnost (nastavak)

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Zelena energija

Potrošnja električne energije je jedan od najvećih uzročnika GHG emisija od poslovanja bankarskog sektora. Iz tog razloga, cilj nam je da promovišemo ekološke prakse u ovom pogledu i od maja 2023. godine, upravna zgrada i sve filijale koriste električnu energiju dobijenu iz obnovljivih izvora koju obezbeđuje nacionalna kompanija za snabdevanje energijom.

Kako solarna energija predstavlja jedan od najčistijih oblika energije, sproveli smo inicijativu koja predstavlja još jedan primer dobre prakse i potpisali ugovor sa izvođačem za postavljanje solarne elektrane na krovu upravne zgrade. Projekat je u završnoj fazi i očekuje se odobrenje od nadležnih institucija za priključenje na elektromrežu.

IT oprema i elektronski otpad

Elektronska oprema vrhunskih performansi jedan je od preduslova za uspešno i sigurno poslovanje. IT odeljenje redovno zamenjuje stare računare i monitore energetski efikasnijom opremom sa Energy Star standardom. Tokom 2024. godine došlo je do prebacivanja određenih servisa na cloud, što ima za cilj manju potrošnju energije. U cilju postizanja veće energetske efikasnosti, serveri data centara zamenjeni su serverima sa malom potrošnjom energije.

Elektronskim otpadom se upravlja na odgovoran način, u skladu sa zakonskim propisima i planom za upravljanje otpadom. Tokom prošle godine banka je predala na reciklažu 42 tone elektronskog otpada, čime smo izvršili pozitivan uticaj na zaštitu životne sredine.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Optimizacija voznog parka i putovanja zaposlenih

U okviru novog koncepta transformacije filijala, uvedene su sobe za video konferencije kako bi se omogućili video sastanci između klijenata i zaposlenih u centrali banke. Upravna zgrada opremljena je salama za sastanke s opcijom video konferencija, sve u cilju smanjenja potrebe za putovanjima, koja su prepoznata kao jedan od glavnih uzročnika emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG).

Parking za bicikle je obezbeđen, posebno u gradovima gde je biciklistički prevoz popularan. Vozni park se obnavlja na svake četiri godine sa vozilima koja ispunjavaju najnovije EURO standarde. Dodatno, postoji i tendencija za uvođenjem većeg broja hibridnih vozila, a u garaži upravne zgrade instaliran je priključak za punjenje električnih vozila. Tokom 2024. godine, banka je zamenila 13 vozila sa konvencionalnim motorom vozilima sa hibridnim pogonom: jedno plug-in hibridno vozilo, četiri vozila na hibridni pogon i osam mild-hibrid vozila.

Nakon pripajanja RBA banke u maju 2023. godine, značajno je povećan broj zaposlenih koji rade u direkciji, a žive u Novom Sadu. Zbog veće potrebe za putovanjima zaposlenih između Novog Sada i Beograda, omogućeno je korišćenje novog, ekološki prihvatljivijeg prevoza putem direktne brze linije BG-voz (Soko), a banka refundira troškove karata zaposlenima.

Mere za upravljanje otpadom i kontrolu potrošnje vode

Definisali smo strogo utvrđen plan upravljanja otpadom koji uključuje sakupljanje, sortiranje i reciklažu otpada u svim našim filijalama i upravnoj zgradi. U otpad koji se reciklira spadaju papir, plastika i elektronski otpad. Dodatno, kako bismo povećali količinu ambalaže koja se reciklira i promovisali ovu važnu naviku među zaposlenima i klijentima, planiramo uvođenje vendor mašina za sakupljanje PET i aluminijumske ambalaže. Konačni cilj ovih napora je smanjenje plastičnog otpada i podizanje svesti o ovom velikom globalnom problemu.

Tokom 2024. godine, ukupno je predato na reciklažu 11 tona papira i 0,7 tona PET ambalaže.

Uštede vode se ostvaruju, između ostalog, putem uređaja za ispiranje toaleta koji smanjuju potrošnju vode. Racionalna potrošnja vode obezbeđena je ugradnjom sistema za irigaciju na placu gde je izgrađena upravna zgrada i zamenom svih slavina u upravnoj zgradi, u cilju ostvarenja dodatnih ušteda.

Digitalizacija bankarskih usluga kao imperativ

Smatramo da ekološki osvešćeno i odgovorno ponašanje podrazumeva uzimanje u obzir efekata našeg poslovanja na životnu sredinu. Stoga smo doneli odluku da odgovornost pokažemo ne samo kroz pružanje finansijske podrške onima koji su na putu održivosti, već i kreiranjem adekvatnih proizvoda i usvajanjem poslovnih praksi koje doprinose očuvanju životnog okruženja. U tom smislu, tokom prethodne godine nastavljene su aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi.

6 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

6.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Digitalizacija bankarskih usluga kao imperativ (nastavak)

Digitalne usluge banke obuhvataju Raiffeisen Online (ROL) platformu za elektronsko bankarstvo i aplikaciju za mobilno bankarstvo namenjenu klijentima iz segmenta stanovništva i privrede. Takođe, uključuju i iPortal - platformu za pregled celokupnog poslovanja sa bankom, platformu za onlajn faktoring, potpuno onlajn kredite i digitalne račune za fizička lica i malu privredu.

Sve ove usluge značajno podržavaju strategiju održivog poslovanja banke, omogućavajući efikasniju upotrebu resursa, smanjenje upotrebe papira i povećanje produktivnosti. Time se otvara više prostora za fokusiranje na potrebe klijenata, poboljšava njihovo iskustvo i interakciju s bankom.

Platne kartice od reciklirane plastike

Jedan od važnih koraka u pogledu smanjenja plastičnog otpada i promovisanja principa cirkularne ekonomije jeste i uvođenje platnih kartica od reciklirane plastike, koje su u ponudi banke od 2022. godine, a čija proizvodnja i distribucija su nastavljene i tokom 2024. godine. Raiffeisen banka je prva banka koja je u svoju ponudu uvrstila ovako izrađene kartice na bankarskom tržištu Srbije. Ova inovacija daje direktan doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i smanjenju potrošnje električne energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vazduha i ostalih životno važnih resursa. Procenjeno je da su za proizvodnju kartica od reciklirane plastike emisije CO₂ smanjene za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike.

Do kraja 2024. godine izdato je nešto više od 27.000 Visa Gold i Visa Platinum kartica od reciklirane plastike a u narednom periodu razmatraće se prelazak i ostalih tipova kartica na ovaj ekološki prihvatljiv materijal.

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN

U sistemu vrednosti Raiffeisen grupacije, korporativno angažovanje sastavni je deo korporativne kulture, sa ciljem aktivnog promovisanja održivog razvoja društva. Korporativno angažovanje banke odražava očekivanja naših klijenata, kao i ono što naši zaposleni očekuju od nas kao modernog poslodavca. Posvećeno delovanje Raiffeisen banke u segmentu angažovanog korporativnog građanina prevazilazi i dodaje vrednost osnovnom poslovanju banke.

Sponzorski projekti deo su marketing miksa Raiffeisen banke i u službi su njenih poslovnih i komunikacionih ciljeva, a odražavaju želju banke da deo svoje posvećenosti poboljšanju društvenih okolnosti usmeri na teme od društvenog i kulturnog značaja. S obzirom na to da projekti ovog tipa mogu imati pozitivan uticaj na razvoj društva, oni su takođe uključeni u ovaj izveštaj.

Distribucija sredstava po kategorijama (uključuje objedinjeno sponzorstva i donacije):

KULTURA I UMETNOST	SPORT	OBRAZOVANJE I NAUKA	SOCIJALNE SVHRE	ZAŠTITA BIODIVERZITETA
RSD 16.089.135	RSD 29.850.722	RSD 1.886.012	RSD 1.361.821	RSD 701.957

7.1 Uticaj, rizici i šanse

Značaj posvećenosti društvu i životnoj sredini, kao i visoka očekivanja internih i eksternih interesnih strana u vezi sa društvenom odgovornošću, više puta su potvrđeni u poslovanju banke. Zbog direktnog uticaja koji RBI Grupa i lokalna Raiffeisen banka imaju na živote miliona ljudi, posvećenost društvu i životnoj sredini smatraju se ključnim temama. Banka teži da ostvari pozitivan doprinos društvu i životnoj sredini svojim korporativnim angažmanom u cilju borbe protiv siromaštva i promocije solidarnosti, kao i očuvanja pozitivnih društvenih vrednosti. Pored toga, realizuju se različiti dugogodišnji projekti korporativnog volontiranja, gde su zaposleni glavni partner banke u postizanju humanih ciljeva za opšte dobro.

Pored inicijativa u domenu bankarskih proizvoda i usluga, Raiffeisen banka je od početka svog poslovanja uvek težila da neguje odgovoran pristup prema onim članovima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška koju pružamo usmerena je na najugroženije i najslabije članove zajednice, kao što su deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja, kao i pojedinci sa teškim zdravstvenim problemima.

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

7.2 Projekti i inicijative

7.2.1 Inicijative iz oblasti obrazovanja

Tokom "Evropske nedelje novca," koja je trajala od 18. do 24. aprila 2024. godine, Raiffeisen banka pokrenula je originalnu kampanju na svom sajtu i društvenim mrežama pod nazivom "Finansijski fitnes – koliko si finansijski fit?" Ova kampanja imala je za cilj da edukuje najširu javnost o osnovnim aspektima bankarskih proizvoda i usluga.

Pored edukativnih kampanja usmerenih na širu javnost, Raiffeisen banka posvećuje posebnu pažnju podršci obrazovnim inicijativama koje direktno doprinose razvoju mladih talenata. Zahvaljujući donaciji banke, petoro učenika dobilo je priliku da besplatno pohađa seminar računarskih finansija u Istraživačkoj stanici Petnica.

7.2.2 Inicijative iz oblasti kulture

Raiffeisen banka aktivno podržava kulturne projekte i inicijative, prepoznajući značaj umetnosti i kulture za društveni razvoj. Kroz svoje donacije i sponzorstva, banka doprinosi očuvanju i unapređenju kulturnih vrednosti, omogućavajući realizaciju važnih događaja i projekata.

Jedan od dugogodišnjih sponzorskih partnera banke je Jugoslovensko dramsko pozorište u Beogradu, jedna od najvažnijih institucija kulture u regionu. Sponzorstvo koje je prošle godine obeležilo 20 godina trajanja jedno je od prepoznatljivijih u Srbiji, s obzirom na to da obe institucije, pozorište i banka, dele zajedničke vrednosti. Svojom podrškom, banka je omogućila normalno funkcionisanje Jugoslovenskog dramskog pozorišta u uslovima nedovoljne finansijske podrške za kulturu u Srbiji.

U maju prošle godine, banka je postala partner čuvenog beogradskog festivala "Mikser", koji se održao na "Dorćol Placu". Ovaj jedinstveni događaj, koji je već dugo zaštitni znak Beograda, slavi kreativnost, ideje, debate i nove trendove u oblastima kao što su dizajn, arhitektura, urbanističko planiranje, nove tehnologije, umetnost, muzika i komunikacije.

Donacijom Fondaciji Milana Mladenovića, banka je pružila tehničku podršku projektu otvaranja memorijalne sobe u Narodnoj biblioteci Srbije, koja ima za cilj da očuva i predstavi bogatu zaostavštinu Milana Mladenovića, jednog od najvažnijih muzičara u istoriji srpske rok i novotalasne scene. Ova soba, koja odaje počast legendi srpskog roka i novog talasa, zvanično je otvorena 5. novembra prošle godine.

Posvećena unapređenju kulturnog života, banka je podržala i niz drugih kulturnih projekata i inicijativa, uključujući:

- Podrška Društvu ljubitelja džez i elektronike "Jazztronic" za realizaciju festivala džez i elektronske muzike u Vršcu.
- Nastup savremenih autora Marine Marković i Mihaela Milunovića na međunarodnom sajmu "Paper Positions" u Kursalonu u Beču.
- Donaciju Udruženju dramskih umetnika Srbije za realizaciju aktivnosti.
- Donaciju Gradskoj turističkoj organizaciji Kragujevac za 19. Đurđevdanski karneval.
- Podršku Austrijskom kulturnom forumu za organizaciju izložbe u okviru projekta "Imagine Arts & Ideas - Dignity".
- Objavljivanje monografije "Andrej Josifović Pijanista", predstavljene 17. oktobra 2024. godine na Dorćol Placu.

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

7.2 Projekti i inicijative (nastavak)

7.2.3 Inicijative iz oblasti nauke

Raiffeisen banka kontinuirano podržava naučne projekte i stručne skupove, prepoznajući značaj istraživanja i obrazovanja za društveni i ekonomski razvoj. Kroz svoje donacije i sponzorstva, banka doprinosi unapređenju naučnog znanja i praksi, osiguravajući da ključni resursi ostanu dostupni akademskoj zajednici i profesionalcima.

Već preko 10 godina, banka donira sredstva za objavljivanje stručne ekonomske publikacije “Kvartalni monitor”, u izdanju Fondacije za razvoj ekonomske nauke pri Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu čime unapređuje istraživanja u sferi ekonomske i socijalne politike u Srbiji i regionu. Ova podrška olakšava pristup kvalitetnim statističkim i analitičkim podacima za donosioce odluka i širenje savremenog načina razmišljanja o ekonomiji.

Tokom prethodne godine banka je podržala Nacionalnu asocijaciju autonomnih i električnih vozila za organizaciju VII foruma na temu elektronske mobilnosti, održanog na Mašinskom fakultetu u Beogradu. Forum je okupio stručnjake iz oblasti električne mobilnosti, koji su diskutovali o najnovijim tehnologijama, izazovima i prilikama za razvoj električnih vozila u Srbiji.

Raiffeisen banka je ove godine pružila podršku organizaciji “XXII Geometrijskog seminara”, održanog u Vrnjačkoj Banji, omogućavajući uspešnu realizaciju događaja posvećenog temama iz matematike kao što su diferencijalna geometrija, topologija, matematička fizika, integrabilni sistemi i geometrijsko obrazovanje. Seminar je okupio matematičare iz različitih delova sveta, omogućavajući razmenu znanja i iskustava.

Stručni skup “StatMod 2024”, u organizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, takođe je održan uz podršku Raiffeisen banke, okupljajući naučnike iz različitih oblasti kroz 11 tematskih sesija. Na konferenciji su predstavljena 43 predavanja koja su obuhvatila teme kao što su veštačka inteligencija, analiza tačaka promene, demografija, finansijska matematika, matematička pouzdanost, statističke metode i primene, stohastički procesi i mnoge druge. Ova konferencija je omogućila naučnicima da se povežu, razmene ideje i unaprede svoja istraživanja.

U znak posvećenosti ciljevima održivog razvoja, Raiffeisen banka je tokom prethodne godine bila sponzor više stručnih konferencija usmerenih na rešavanje ključnih ekoloških i društvenih izazova kroz naučni pristup. Međunarodne stručne konferencije „Look Up 3“ i „The Green Transition“, održane u Beogradu, okupile su vodeće profesionalce iz regiona i sveta, uključujući predstavnike finansijskog sektora, industrijske lidere, stručnjake i inovatore. Fokus ovih konferencija bio je proširivanje dijaloga na temu ESG-a, klimatskih promena, zelene tranzicije, održivih lanaca snabdevanja, upravljanja otpadom, zagađenja i gubitka biodiverziteta, ističući potrebu za naučnim pristupom u rešavanju ovih globalnih problema.

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

7.2 Projekti i inicijative (nastavak)

7.2.4 Inicijative iz oblasti društvene odgovornosti

Raiffeisen banka kontinuirano podržava različite društveno odgovorne projekte i inicijative koje doprinose razvoju društva, ekonomije i zdravlja. Kroz svoje aktivnosti, banka nastoji da pruži podršku malim preduzećima, humanitarnim organizacijama, zdravstvenim projektima i društveno odgovornim akcijama, pokazujući posvećenost unapređenju kvaliteta života u zajednici.

Banka je podržala rad udruženja Evropski pokret u Srbiji za 2024. godinu, kofinansirajući donacijom prvu godinu projekta "Saobraćajni znakovi do EU kroz Zapadnu Srbiju i Šumadiju". Ovaj projekat, realizovan uz podršku Evropske unije, ima za cilj jačanje razumevanja i podrške procesu EU integracija u ovim regijama, doprinoseći razvoju demokratskog i modernog društva.

U saradnji sa humanitarnom organizacijom „Dečje srce“, realizovana je podrška za organizaciju programa „Škola životnih veština“ za decu sa posebnim potrebama na Zlatiboru. Program ima za cilj da osnaži osobe sa posebnim potrebama i pomogne im da se što više osamostale.

Raiffeisen banka već više godina unazad podržava projekte Društva žena sa rakom dojke, sa željom da se poveća svest o ovom zdravstvenom problemu i značaju prevencije kroz edukaciju i rane preglede. Prošle godine je banka pružila podršku humanitarnoj fondaciji „Jedro“ u lečenju petorice dečaka koji boluju od Dišenoće mišićne distrofije.

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“, osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke, i „H. Stepic CEE Charity“, čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic.

Humanitarni fond Budimir Boško Kostić

Humanitarna fondacija „Budimir Boško Kostić“ osnovana je 2008. godine u znak sećanja na prvog generalnog direktora i predsednika Izvršnog odbora Raiffeisen banke, istaknutog bankarskog stručnjaka koji je dao značajan doprinos razvoju modernog bankarstva u Srbiji. U cilju očuvanja uspomene na Budimira Boška Kostića, fondacija finansijskim sredstvima pomaže ostvarivanje humanitarnih ciljeva.

Fondacija ima širok spektar delovanja, od direktne pomoći zaposlenima Raiffeisen banke i članovima njihovih porodica, do podrške upućene za opštekorisne ciljeve, aktivnosti usmerenih na promovisanje i zaštitu ljudskih, građanskih i manjinskih prava, promovisanje demokratskih vrednosti, evropskih integracija i međunarodnog razumevanja, održivi razvoj, regionalni razvoj, ravnopravnost polova, unapređenje socijalne i zdravstvene zaštite, promovisanje i unapređenje kulture i javnog informisanja, promovisanje i popularizaciju nauke, obrazovanja, umetnosti i amaterskog sporta, unapređenje položaja osoba sa invaliditetom, brigu o deci i mladima, pomoć starima, zaštitu životne sredine, borbu protiv korupcije, zaštitu potrošača, zaštitu životinja, humanitarne i druge aktivnosti kojima se ostvaruju opštekorisni ciljevi odnosno interesi.

Ukupan doprinos humanitarne fondacije Raiffeisen banke „Budimir Boško Kostić“ zajednici u 2024. godini iznosi RSD 14.486.974,00 (ne računajući direktnu pomoć zaposlenima i njihovim porodicama).

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

7.2 Projekti i inicijative (nastavak)

7.2.4 Inicijative iz oblasti društvene odgovornosti (nastavak)

Stepic CEE Charity

Humanitarna fondacija „Stepic CEE Charity“ kontinuirano podržava humanitarne ciljeve u Srbiji kroz razne projekte usmerene na pomoć ugroženim grupama, aktivno sarađujući sa lokalnim partnerima od 2006. godine. U 2024. godini, fondacija je značajno doprinela različitim inicijativama podrške deci i mladima koji se suočavaju sa teškim životnim uslovima i siromaštvom, uključujući podršku dnevnim centrima za decu koja žive i/ili rade na ulici u Beogradu i Novom Sadu i Nišu. Posebna pažnja je posvećena osnaživanju mladih kroz programe usmeravanje znanja, izgradnje ličnih kapaciteta, psihosocijalne podrške i podrške u zapošljavanju. Fondacija je prošle godine pomogla oko 960 korisnika, pružajući im neophodnu podršku i resurse za bolju budućnost.

Čep za hendikep

Tokom cele 2024. godine, nastavljeno je sa organizovanjem humanitarne akcije „Čep za hendikep“. Ova akcija, u saradnji sa poznatom nacionalnom inicijativom, uključuje zaposlene banke koji sakupljaju plastične čepove i zatvarače za reciklažu. Cilj je da se putem reciklaže obezbede sredstva za kupovinu ortopedskih pomagala koja su potrebna osobama sa invaliditetom širom zemlje. Akcija predstavlja kontinuirani napor da se podrže osobe sa invaliditetom kroz ekološki održive aktivnosti.

Dobrovoljno davanje krvi

Nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, a broj davalaca je zadržan na visokom nivou. Prošle godine dobrovoljno davanje krvi organizovano je dva puta, u junu i u decembru. Preko 120 koleginica i kolega odazvalo se pozivu i doniralo krv za ovu značajnu nacionalnu inicijativu.

Donacija dečje odeće

U decembru 2024. godine organizovana je volonterska akcija prikupljanja dečje garderobe za štice Dima za decu ometenu u razvoju „Kolevka“ iz Subotice, ustanove koja se pored mališana sa teškoćama u razvoju, stara i o odraslim, punoletnim licima sa posebnim potrebama i invaliditetom u okviru ovog dnevnog centra, ali i pruža pomoć trudnicama i majkama u ostvarivanju prava iz socijalne zaštite. Zaposleni banke prikupili su preko 150 paketa sa odećom, obućom, opremom za bebe, novim igračkama i kozmetikom, obezbeđujući time jedan pun kombi neophodnih stvari za početak zime.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

7.2 Projekti i inicijative (nastavak)

7.2.4 Inicijative iz oblasti društvene odgovornosti (nastavak)

Donacija korišćene IT opreme

Tokom 2024. godine, banka je realizovala donacije korišćene IT opreme različitim ustanovama širom Srbije, u skladu sa svojim ESG principima i vrednostima. Tokom perioda obuhvaćenog ovim izveštajem je isporučeno 32 desktop računara i 91 laptop računar. Neke od institucija koje su primile donacije su: Nezavisni sindikat policije u Beogradu, Centar za integraciju mladih u Beogradu, Zavod za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Grupa za decu i mlade Indigo u Nišu, OŠ „Sreten Mladenović Mika“ u Nišu i Centar za smeštaj i boravak dece i omladine ometene u razvoju u Beogradu.

Donacije korišćenog nameštaja

Banka je u godini obuhvaćenoj ovim izveštajem donirala značajne količine korišćenog nameštaja različitim javnim ustanovama i institucijama širom Srbije u skladu sa svojom dugogodišnjom praksom. Nameštaj, u dobrom stanju, doniran je javnim ustanovama i institucijama u skladu sa principima cirkularne ekonomije. Donacija je obuhvatila obrazovne, zdravstvene i socijalne ustanove, kao i druge javne organizacije, čime je preko 2000 komada nameštaja našlo novu svrhu. Ovaj gest doprinosi održivom razvoju i unapređenju infrastrukture u zajednici, istovremeno podržavajući ekološke i društvene ciljeve.

7.2.5 Inicijative iz oblasti sporta

Banka tradicionalno pruža podršku sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo. U takmičarskim sportovima, ambicija, profesionalnost i timski duh osnovni su preduslovi za postizanje velikih stvari. Odabrana sponzorstva upravo predstavljaju ove vrednosti.

Sponzorstvo Košarkaškog saveza Srbije traje od 2019. godine i omogućilo je banci veću vidljivost brenda uz promovisanje zdravog načina života i širenje pobedničkog duha među širom populacijom. Povezivanjem sa nacionalnim timom vrhunskih sportista, u „zemlji košarke“ kakva je Srbija, banka jača vezu između vrednosti koje sama neguje i onih koje neguje vrhunski sport.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

7 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

7.2 Projekti i inicijative (nastavak)

7.2.5 Inicijative iz oblasti sporta (nastavak)

U duhu podsticanja mladih talenata i raznovrsnosti u sportu, banka je prošle godine podržala nekoliko projekata usmerenih na podršku mladim sportistima i manje popularnim sportskim disciplinama. Podržana su različita sportska udruženja i klubovi, uključujući one iz oblasti košarke, streljaštva i karatea. Posebno se ističe podrška koju je banka pružila Sportskom savezu gluvih Srbije, donacijom za odlazak reprezentacije u košarci 3x3 na Svetsko prvenstvo u Vašingtonu, SAD u decembru 2024., s namerom da promoviše socijalnu ravnopravnost i motiviše mlađe članove zajednice gluvih da ostvare svoje potencijale uprkos izazovima.

7.2.6 Ostale humanitarne aktivnosti

Raiffeisen banka aktivno podstiče svoje zaposlene da učestvuju u društveno odgovornim aktivnostima, ističući važnost solidarnosti i zajedničkog delovanja. Tim Raiffeisen banke učestvovao je na rekreativnoj Trci zadovoljstva u okviru Beogradskog maratona sa posebnim i plemenitim ciljem: za svaki pretrčani kilometar, banka je donirala sredstva u humanitarne svrhe organizaciji koju su glasanjem odabrali zaposleni. Novac je doniran udruženju NURDOR koje pruža podršku deci obboleloj od raka i njihovim porodicama.

Već tradicionalna akcija zaposlenih Raiffeisen banke jeste prikupljanje sredstava za novogodišnje paketiće namenjene deci iz ranjivih društvenih grupa, kao što su deca bez roditeljskog staranja i deca sa posebnim potrebama. Banka duplira iznos prikupljen od strane zaposlenih, omogućavajući da se svake godine više stotina paketića uputi u specijalizovane ustanove širom Srbije. Na kraju 2024. godine, 386 paketića je obradovalo štićenike sledećih ustanova: OŠ "Sava Jovanović Sirogojno" iz Zemuna, Školski centar sa domom učenika "Dositej Obradović" iz Subotice, i Škola za osnovno i srednje obrazovanje sa domom "Sveti Sava" iz Umke.

Da bi se osigurala društvena ravnoteža, važno je da svi članovi zajednice imaju jednaku priliku da pristupe finansijskim uslugama. Ugrožene grupe stanovništva, u ovom pogledu, uključuju osobe sa invaliditetom. U Raiffeisen banci, trudimo se da osiguramo da osobe sa invaliditetom imaju pristup što većem broju naših objekata bez barijera, a kao rezultat takvih napora, do sada je nešto više od 40% filijala prilagođeno za pristup osobama sa invaliditetom uz planove za dalje povećanje ovog procenta.

Kao društveno odgovorna banka, u redovne poslovne procese integrisali smo princip oslobađanja od naplate provizije po osnovu uplata u humanitarne svrhe. Naime, sve uplate ili prenosi na humanitarne račune setovane u sistemu kao takve na osnovu zahteva ili javno dostupnih informacija, oslobođeni su od naplate provizije.

8 TRANSPARENTNOST I IZVEŠTAVANJE

Transparentnost, odnosno komuniciranje merljivih ciljeva i izveštavanje o preduzetim merama i uspehu u ispunjavanju tih ciljeva, naš je glavni princip. Izveštavanje o poslovnim aktivnostima i održivosti na nivou RBI grupe sprovodi se na transparentan i sveobuhvatan način, u skladu sa regulatornim zahtevima Evropskih standarda za izveštavanje o održivosti (European Sustainability Reporting Standards - ESRS). Dodatno, međunarodno priznati kriterijumi i standardi održivosti, kao što su Globalna inicijativa za izveštavanje (Global Reporting Initiative - GRI) i Globalni dogovor Ujedinjenih nacija (United Nations Global Compact), pružaju smernice. Ovakav pristup osigurava da strategija RBI odražava očekivanja ključnih zainteresovanih strana, uključujući nadzorne organe i nadnacionalne organizacije.

U ovom nefinansijskom izveštaju opisani su ekonomski, ekološki i društveni uticaji naših poslovnih aktivnosti tokom finansijske 2024. godine i predstavljene su naše trenutne inicijative u oblasti održivosti. Cilj izveštaja je da pruži sveobuhvatan prikaz načina na koji banka ispunjava svoju misiju održivosti tokom izveštajnog perioda i koje planove ima za implementaciju i poboljšanje svojih performansi u oblasti održivosti u budućnosti. Izveštaj obuhvata sadržaj koji je neophodan za razumevanje tokova poslovanja, poslovnih rezultata i položaja Raiffeisen banke, kao i uticaja naših aktivnosti koji se odnose na ekološka pitanja, društvena pitanja i pitanja zaposlenih, poštovanje ljudskih prava i borbu protiv korupcije i mita.

Banka je i tokom 2024. godine radila u skladu sa svim zakonima i podzakonskim aktima, između ostalog, i sa zakonima koji su u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti, zaštitom bezbednosti i zdravlja na radu, zabranom diskriminacije i zabrani zlostavljanja na radu.

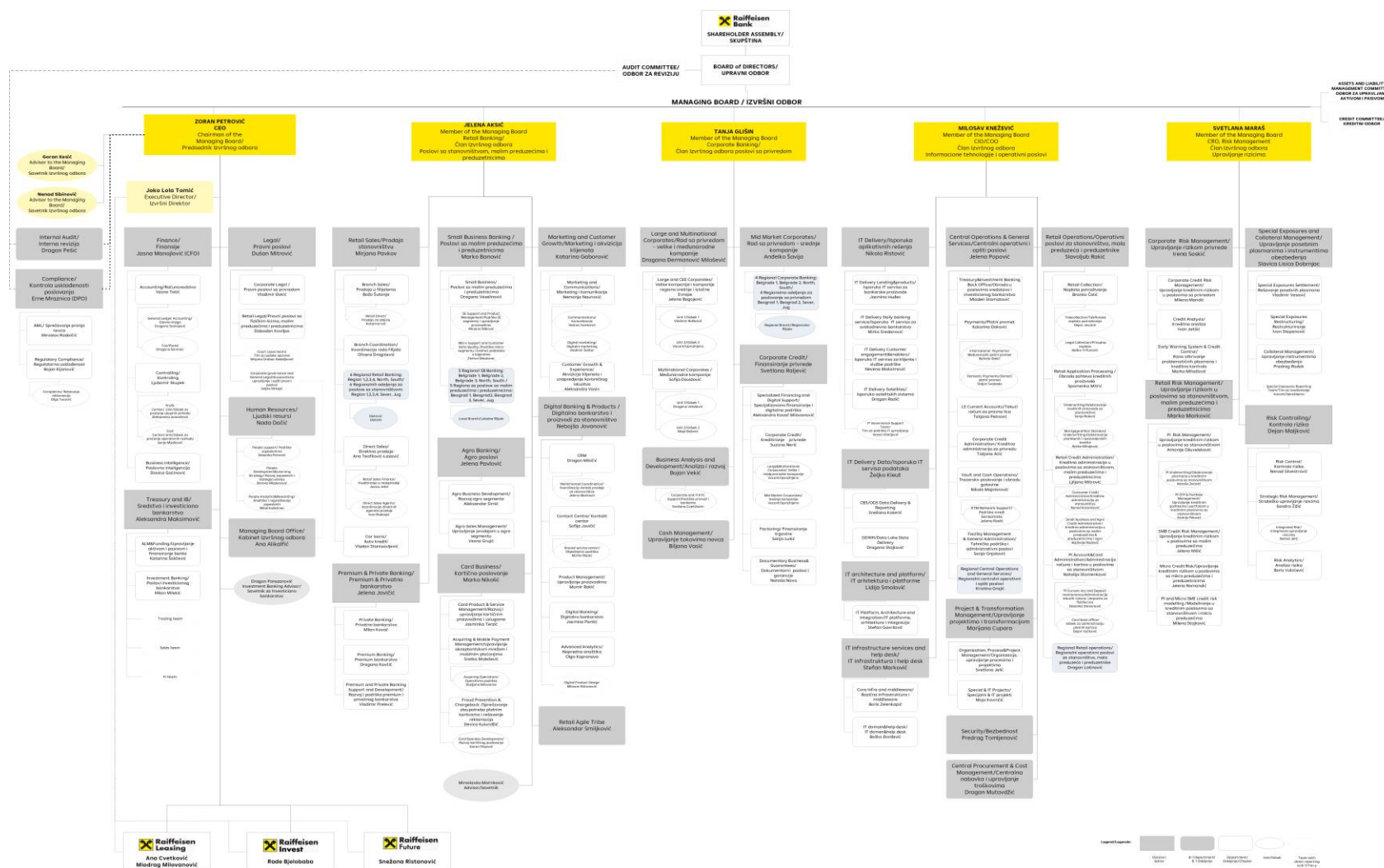
U skladu sa principima poštovanja dvostrane komunikacije, eksterni stejkholderi imaju na raspolaganju različite kanale komunikacije sa bankom, koji su im dostupni u svakom trenutku. Tu spadaju zvanični nalozi banke na društvenim mrežama, kontakt centar (zvanični imejl i telefon), kao i poseban odeljak za ulaganje prigovora na zvaničnoj veb stranici banke.

Banka je posvećena transparentnom izveštavanju javnosti i eksternih stejkholdera. Kao jedan od kanala komunikacije koji koristimo u te svrhe, na zvaničnom sajtu banke kreirana je posebna stranica posvećena svim dostignućima banke u pogledu održivog poslovanja:
<https://www.raiffeisenbank.rs/sr/stanovnistvo/esg.html>

Prilozi

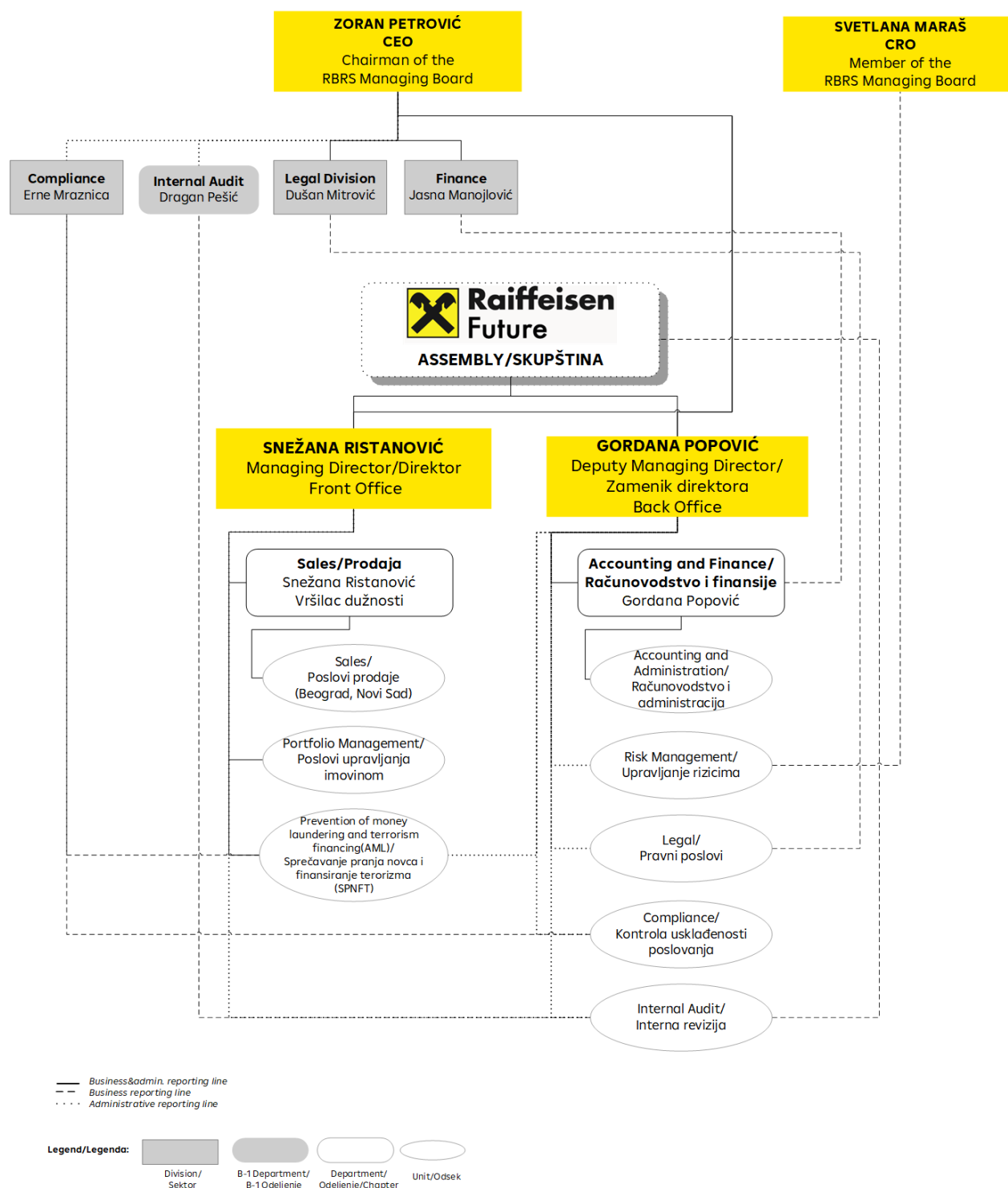
PRILOG 1 ORGANIZACIONA STRUKTURA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD I POVEZANIH DRUŠTAVA

Prilog 1.1. Organizaciona struktura Raiffeisen banke a.d. Beograd

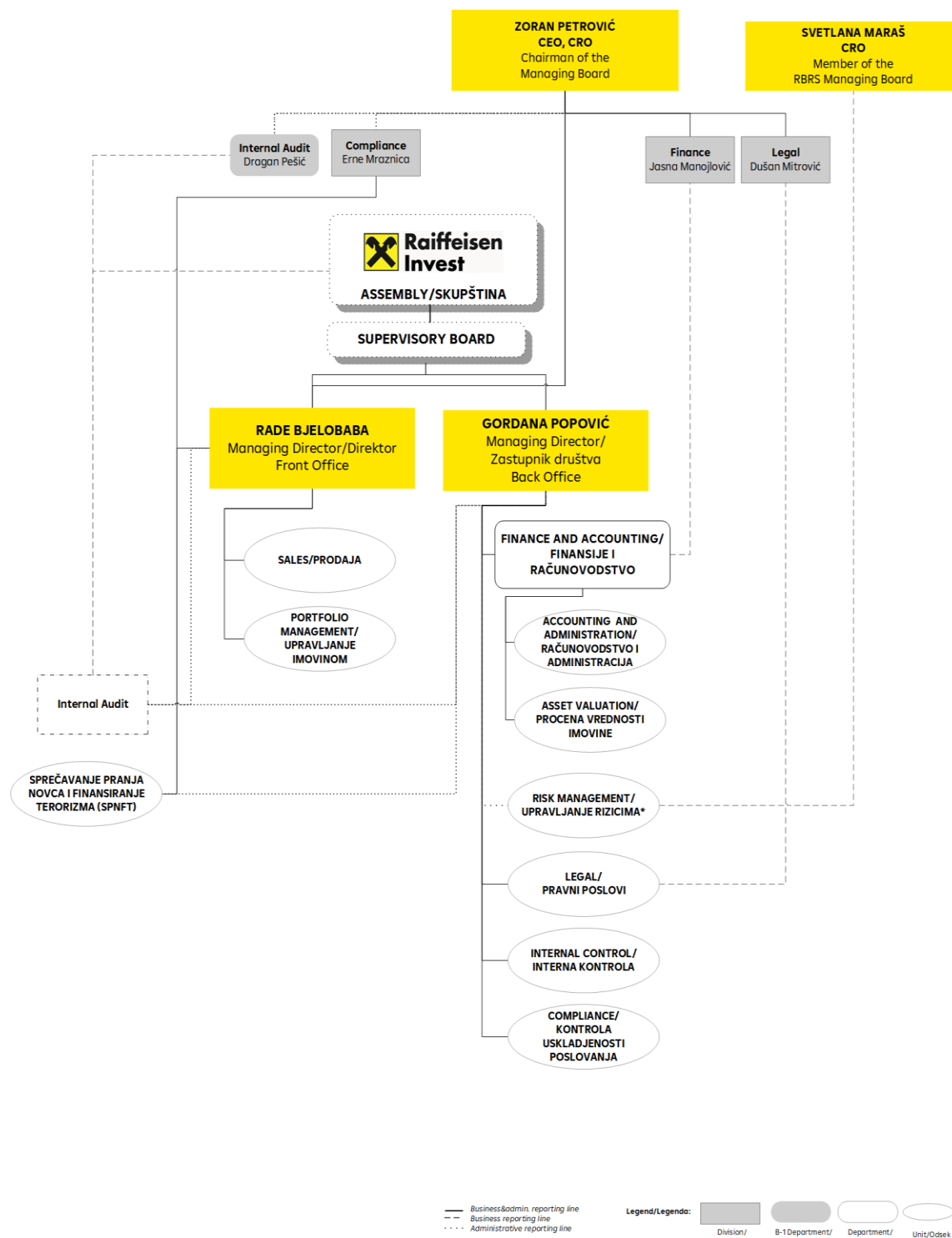
PRILOG 1 ORGANIZACIONA STRUKTURA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD I POVEZANIH DRUŠTAVA (nastavak)

Prilog 1.2 Organizaciona struktura Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima Raiffeisen Future a.d. Beograd

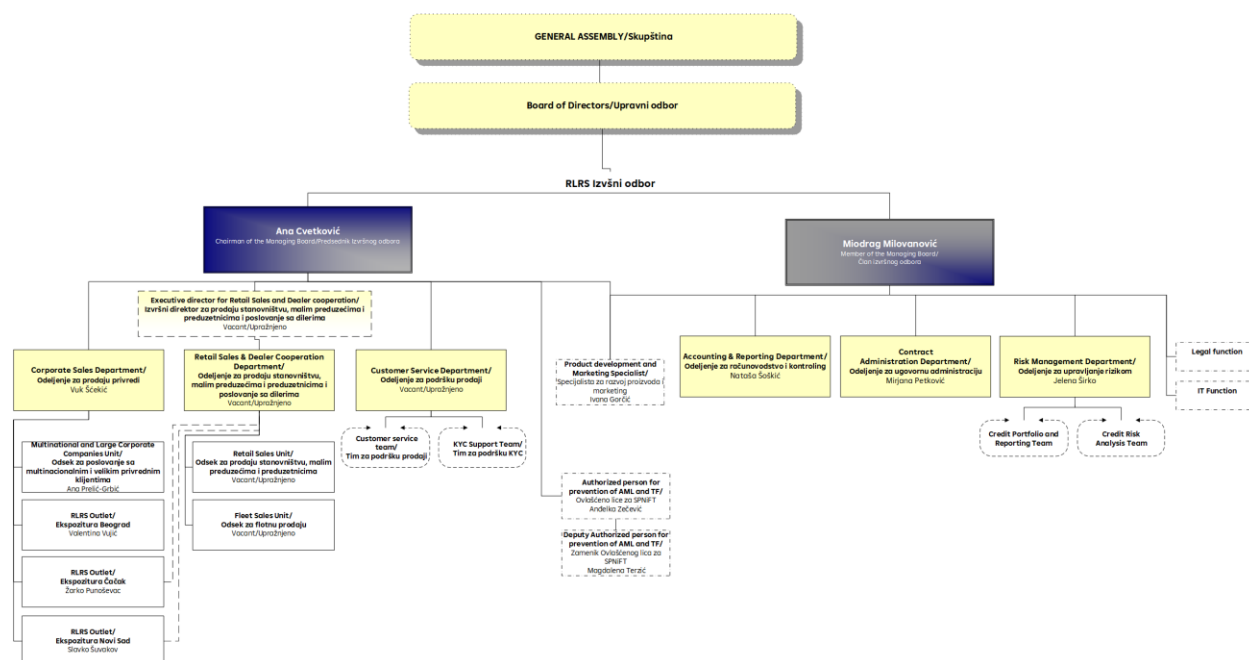
PRILOG 1 ORGANIZACIONA STRUKTURA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD I POVEZANIH DRUŠTAVA (nastavak)

Prilog 1.3 Organizaciona struktura Društva za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

PRILOG 1 ORGANIZACIONA STRUKTURA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD I POVEZANIH DRUŠTAVA (nastavak)

Prilog 1.4 Organizaciona struktura društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

PRILOG 2 ČLANOVI UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD

PRILOG 2.1 Članovi Upravnog odbora

Ime i prezime	Akcionar koga predstavlja	Funkcija
Marie-Valerie Brunner	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Predsednica
Andrii Stepanenko	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Barbara Pichler	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Članica
Robert Wagenleitner	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Oliver Roegl	Nezavisni član	Članica
Aleksandra Jović	Nezavisna članica	Članica

PRILOG 2.2 Članovi Izvršnog odbora

Ime i prezime	Funkcija
Zoran Petrović	Predsednik
Tanja Glišin	Članica
Jelena Aksić	Članica
Milosav Knežević	Član
Svetlana Maraš	Članica

Beograd, 28. mart 2025. godine

 Jelena Aksić Članica Izvršnog odbora		 Zoran Petrović Predsednik Izvršnog odbora
--	---	--